

ശ്രീ
രാമചന്ദ്രവിലാസം
മലയാളകാവ്യം.

ശ്രീ നരക. ത്താ,
അടകത്തു് ഈ. പാതമനാഭാഭരണി

(പകുപ്പവകാശം സ്വായത്തം.)

കാപ്പി—൧൦൦൦.

“മനോമോഹനം” പ്രസ്സ്,
തൃക്കച്ചേരി.

1907.

ശ്രീ
രാമചന്ദ്രവിലാസം
മലയാളകാവ്യം.

ശ്രീ നരക. ത്താ,
അടകത്തു് ഈ. പാതമനാഭാഭിഷിക്ത

(പകുപ്പവകാശം സ്വായത്തം.)

കാപ്പി—൧൦൦൦.

“മനോമോഹനം” പ്രസ്സ്,
തൃക്കച്ചേരി.

1907.

മുഖവുര

കേരളപാണിനീയം, ഭാഷാഭൂഷണം, വൃത്തമഞ്ജരി മുതലായ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളാൽ ഭാഷയുടെ അസ്ഥിവാതം ഉറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ എം. ഏ., എം. ആർ. എ. എസ്., കൊച്ചുകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അവതാരികയ്ക്കു പുറമേ ഈ പുസ്തകത്തിന് ഒരു മുഖവുരയുടെ ആവശ്യം ഇപ്പോഴില്ലെങ്കിലും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഇതുവരെയുള്ള വാസ്തവമായ ചരിത്രത്തെ മഹാജനങ്ങളെ ഒരു ധരിപ്പിക്കേണ്ടതായ ചുമതല മാത്രം എന്നെച്ചേർന്നതുകയാൽ ഈ ചെറിയ ഉപന്യാസം എഴുതാൻ സംഗതിയായതാണ്.

ചോറ് നമുക്കു ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ആഹാരപദാർത്ഥമായിരുന്നിട്ടും അപ്പം, വടകം ആദിയായി അരിമാവുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഭക്ഷ്യവിശേഷങ്ങളിൽ, അനുരസങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്ന മാത്രതയാൽ സ്വാഭാവികമായി ജനങ്ങൾക്ക് പ്രണതിയും രെഭിരചിയുണ്ടാകാറുള്ളതുപോലെ ഭഗവൽകർമ്മത്തിൽ അപ്രധാനമല്ലാത്തതും മിക്ക 'കേരളീയ' ഹിന്ദുക്കൾക്കും കാണാപ്പാഠമായി തീർന്നിട്ടുള്ളതും ആയ രാമായണത്തെ വേഷാമാറിക്കാണുമ്പോൾ തൽക്കാലത്തേക്കെങ്കിലും മഹാജനങ്ങൾക്ക് ഒരു കൌതുകം തോന്നാതിരിക്കയില്ലെന്നുള്ള വിശ്വാസവും, രാമായണം പതിവായി പാരായണം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയതു മുതൽ അതിന്മേൽ പിന്നെയും പിന്നെയും എന്നിങ്ങനുള്ള പക്ഷപാതവും, ഭാഷയുടെ വളർച്ചയ്ക്കുവേണ്ടി ഇക്കാലത്ത് എല്ലാ ഭാഷാഭിമാനികളും രാപകൽ മുഷിഞ്ഞു പ്രയത്നിച്ചുവരുമ്പോൾ ചാട്ടം പിഴച്ചു കൂട്ടം പിരിഞ്ഞ കരങ്ങളുപോലെ ഞാൻ മാത്രം ഉദാസിനനായിരുന്നാൽ ഇതു മററുള്ളവരേയും സ്വഭാഷയേയും ധിക്കരിച്ചതിനു സമമായ രെപരാധമായി വരികയില്ലയോ എന്നുള്ള ശങ്കയും

നിമിത്തം; ഗുരുഭക്തി, ഐക്യമത്വം, വിനയം, ഭൂതദയ, സത്യനിഷ്ഠ മുതലായ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങൾക്കു വിളനിലമായ ശ്രീരാമായണത്തെ പുതിയ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഒരു മലയാളകാവ്യമായി എഴുതിനോക്കാമെന്നൊരുത്സാഹം തോന്നുകയാൽ കൃത്യാന്തരബാഹുല്യം, ശരീരാസാധ്യവും ഇതുകളാൽ പരാധീനനാണെങ്കിലും കുറേക്കൂടി അതിലേക്ക് ആരംഭിക്കയും വിശ്രമസമയങ്ങളിൽ ചിലപ്പോൾ “രാമചന്ദ്രവിലാസം” എന്ന കാവ്യത്തിന്റെ പന്ഥാവില്പുട എന്റെ മനോരമം മെല്ലെ നടത്തുകയും ചെയ്തു.

ഒരു കാവ്യരചനയ്ക്കു വേണ്ട സാമഗ്രികളൊന്നുമില്ലാതെ എടുത്തുചാടിയ എനിക്ക് ആരംഭത്തിൽതന്നെ, ഇടക്കാലത്തുണ്ടായ ചില ആത്മശ്ലേഷപണ്ഡിതന്മാരുടെ വ്യാകരണങ്ങളെ പ്രമാണമാക്കുന്നതിൽ അധൈര്യവും, ഭാഷാപ്രയോഗങ്ങൾക്കു സംസ്കൃതപ്രക്രിയകൾ ചില സഹായങ്ങൾ പക്ഷേ ചെയ്യുമായിരിക്കുമെങ്കിലും “കാച്യ-ങ്ങളവച്ചേൻ” എന്നു മററുമുള്ള സന്ധികളുടെ അഭംഗിയെ ഓത്തു സംസ്കൃതവ്യാകരണത്തെക്കുറിച്ചും നാസ്ഥയും നിമിത്തം ചില പ്രയോഗങ്ങളെപ്പറ്റി ശയം ഉണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോൾ ഭാഷയ്ക്കു ഒരു ശാശ്വതനിഷേധമായ “കേരളപാണിനീയം” ആവിർഭവിക്കയും അതു് ഈ കാവ്യനിർമ്മാണത്തിൽ എന്നെ ധാരാളം സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു.

നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കു ശരിയായ ഒരു അഭിധാനകോശമില്ലായ്കയാൽ പദാർത്ഥങ്ങളേ ആരായുന്നതിലുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട് എത്രമാത്രമുണ്ടെന്ന് ഇപ്പോഴാണ് ഞാൻ നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞതു്. അതിനാൽ, ഭാഷാഭിമാനികളായ നാം ഭാഷാപോഷണത്തിന്നുവേണ്ടി വേലചെയ്യുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരുവിധം ത്രാജ്യങ്ങളല്ലാത്ത പദങ്ങളെ കിട്ടുനൊടത്തോളം സമ്പാദിച്ചുചേക്കുന്നതിൽ വലിയ തരക്കേടില്ലെന്നുള്ള സമാധാനത്തോടുകൂടി അപ്രയുക്താ-

ദി ദോഷങ്ങളുണ്ടെന്നു തോന്നിക്കുന്ന ചില ഭാഷാപദങ്ങളെ അല്പമായ ലക്ഷ്യജ്ഞതയും നിമിത്തം ഇതിൽ ചേർക്കാനിടയായിട്ടുണ്ട്.

ഈ കാവ്യരചനയിൽ പ്രധാനമാതൃകയായി ഞാൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത് രാമായണ(ഭോജ)പന്യവിനെ ആണെങ്കിലും വാല്മീകിരാമായണം, അധ്യാഭ് മരാമായണം, ഹനുമാനാടകം, രഘുവംശം, നൈഷധം, ഭാരതപന്യ, ആഗേയപുരാണം, ആദിയായി ചിലതിനെ കൂടി പ്രമാണീകരിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ അവയുടെ മായാശകലങ്ങൾ അവിടവിടെ കാണാവുന്നതും മഹാജനങ്ങൾക്ക് അപരിചിതങ്ങളല്ലാത്തതിനാൽ അതുകളേ പ്രത്യേകം വിവരിച്ചിട്ടാവശ്യമില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

ഈ പുസ്തകം ഏഴെട്ടു സ്കന്ദം ആയപ്പൊഴേക്കു കാര്യഗൗരവം ഓർത്തു വല്ലാതെ മുഷിഞ്ഞുതുടങ്ങിയെങ്കിലും ഇതിന്മേൽ മഹാജനങ്ങൾ എന്തുപറയുന്നു എന്നറിഞ്ഞിട്ട് ശേഷം എഴുതാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് പേരുവയ്ക്കാതെ “മലയാളി” പത്രത്തിൽ കുറേയ്ക്കു ചേർത്തുവന്നു. ആയിടയ്ക്കു ആളെ അറിയാൻ ചിലർ ദൃതികൂട്ടുന്നതായി പത്രാധിപരായിരുന്ന മിസ്റ്റർ കുറുപ്പവർകൾ എന്നെ തെയ്യപ്പെടുത്തി. അപ്പോൾ ഇതിനേക്കുറിച്ചു ദോഷമായോ ഗുണമായോ ആരും ഒന്നും പറയാതിരുന്നതിനാൽ ഉണ്ടായ പശ്ചാത്താപം നിമിത്തം വസ്തുതയെല്ലാം കാണിച്ചു മഹാമഹിമശ്രീ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ സി. എസ്. ഐ. തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു ഒരു വിജ്ഞാപനം അയയ്ക്കയും അവിടന്നു ദയാപൂർവ്വം ചുവടെ ചേർക്കുന്ന മറുപടികുലിക്കുകയും ചെയ്തു.

തിരുവനന്തപുരം

മാർച്ച് ൧൯൦൭ കന്നി മാർ.

ശ്രീ.

അഴകത്തു പദ്മനാഭക്കുറുപ്പിന്.

ഏഴത്തുകിട്ടി മലയാളിയിൽ “രാമചന്ദ്രവിലാസം” കണ്ടുതുടങ്ങിയതു മുതൽ അതിനെ കൈതുകത്തോടുകൂടി നോക്കുകയും, അതിന്റെ കടന്നുവെട്ട് ആരായിരുന്നാലും അയാളുടെ അത്യന്തം ശ്ലാഘനീയമായ യത്നത്തിന് സാഫല്യം ഉണ്ടാകട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. “ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം” മണിപ്രവാളത്തോടു സദൃശീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടുന്ന യോഗ്യതയുള്ള “രാമചന്ദ്രവിലാസം”ത്തിന്റെ കർതൃത്വത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിന് നിഷേധം ഒട്ടും അധൈര്യപ്പെടാറില്ല. “മീനകേതനചരിതം” മുതലായ കൃതികളാൽ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള നിഷേധം കവിയനുസ്ഥിന് ഈ കാവ്യം ദുർലഭസിന്ധായ ഒരു പ്രതിഭയെ കൊടുക്കുന്നതാണെന്നുള്ളതിന് യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ഇതിനെ പൂരിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ട സൗകര്യങ്ങളെല്ലാം ശ്രീരാമന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകട്ടെ, എന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

ശുഭം.

KERALAVARMA.

ആശിർവാദരൂപമായ ഈ തിരുവെഴുത്തിനാൽ ഞാൻ ലബ്ധധൈര്യനായിട്ട് പിന്നീട് പത്രത്തിൽ ചേർക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങളുടെ ചുവടെ ആവശ്യമുള്ളപക്ഷം എന്റെ പേരുകൂടി വയ്ക്കുന്നതിനു വിരോധമില്ലെന്നു പത്രാധിപരവർക്കു സമ്മതം കൊടുക്കയും ഈ കാവ്യത്തെ മുഴുവനാക്കുന്നതിന് പൂർവാധികം നിഷ്ഠയോടൊരങ്ങിക്കയും ചെയ്യൂ.

പിന്നീട് ൧൭൭൭-മീനത്തിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ വച്ചു സരസദൂതകവിശ്രേഷ്ഠനായ കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ആഭിമുഖ്യം ഉണ്ടായ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രസംഗവശാൽ “സംസ്കൃതപ്രത്യയങ്ങളും മറ്റും ഭാഷാകവിതയിൽ ചേർത്തു പണ്ടത്തെ മണിപ്രവാളരീതിവരുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നതു ഭാഷയുടെ ഇപ്പൊഴത്തെ സ്ഥിതിയ്ക്കു നന്നല്ലെന്നാണു് പൊതുജനാഭിപ്രായം” എന്നും മറ്റും അവിടന്നു അരുളിച്ചെയ്ത ഉപദേശപ്രകാരം ഈ കാവ്യത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ചുരുക്കമായി അവിടിവി-

ടെ ഉണ്ടായിരുന്ന വിഭക്തിപ്രത്യയങ്ങളേയും ക്രിയാപദങ്ങളേയും കഴിയുമ്പോലെ ഇതിൽനിന്നുച്ചാടനം ചെയ്തു.

“ഒരു നാഴിക വഴി ചെടിന് ഒൻപതു കാതം” എന്ന മട്ടിൽ ഈ കൃതിയുടെ ഒരറ്റത്തുനിന്നു മറ്റൊരു തലയ്ക്കൽ വളരെ നാൾകൊണ്ടു ഞാൻ ചെന്നുപറിയതിന്റെരശേഷം ഇതിനെ ഏകാഗ്രതയോടു കൂടെ ഒന്നു പരിശോധിച്ചു ശരിപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഞാൻതന്നെയായാൽ മതിയാവില്ലെന്നു തോന്നി.

“ആപരിതോഷാദിദിഷാം

ന സാധു മന്യേ പ്രയോഗവിജ്ഞാനം

ബലവദപി ശിക്ഷിതനാ-

മാദ് മന്യപ്രത്യയഞ്ചേതഃ,,

എന്നുള്ള പണ്ഡിതാഭിപ്രായം അനുസരിച്ചു മനീഷിതിലകമായ മ. രാ. രാ. കെ. സീ. കേശവപിള്ള അവകളെക്കൂടി ഞാൻ ക്ഷണിക്കയാൽ അദ്ദേഹം അതിനെ സസന്തോഷം സ്വീകരിക്കയും എനിക്കുവേണ്ടി ധാരാളം സഹായിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

അനന്തരം സർവ്വശാസ്ത്രപാരംഗതനായ എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മഎം. എ., എം. ആർ. എ. എസ്. കൊച്ചുകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഈ ഗ്രന്ഥം ആപാദിച്ചുവാനു ക്ഷമയോടുകൂടെ പരിശോധിച്ചു ആവശ്യമുള്ള മാറ്റങ്ങൾ ചെയ്തും ചെയ്യിച്ചും സ്വാഭിപ്രായാനുസരണം കല്പിച്ചൊരുവതാരിക എഴുതിയും ഇതിനെ അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതിന് ഡയറുപ്പെടുത്തിയ ആ തിരുമേനിയുടെ ഒരുദാർശ്വശീലത്തിന്നു ഞാൻ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

കടംബകാര്യവശാൽ ബദ്ധപ്പെട്ട സഞ്ചാരത്തിലും മറ്റും, അച്ചടിച്ചു പൂർകൾ പരിശോധിച്ചതുകൊണ്ട് ഒരു ചെറിയ ശുദ്ധിപത്രത്തിന്റെ ആവശ്യം നേരിട്ടുപോയി എങ്കിലും വലിയപിശകുകൾക്കിടയാകാതെ

ന)

മുഖവുര.

പുസ്തകം അച്ചടിക്കുന്നതിലും ചിത്രബന്ധങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള കരുക്കൾ നല്ല മാതൃകയിൽ ചെയ്തു ചേർക്കുന്നതിലും “മനോമോഹനം” അച്ചുകൂടത്തലവന്മാർ എന്നി-
ക്കു വേണ്ടി നല്ല ത്തൊഴക്കം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും
തണുമാകുന്നു.

ഇപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച ഈ പുതിയമലയാള
കാവ്യത്തെ സജ്ജനസമക്ഷം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

അറിവുടയവർ നല്ലപോലെനോക്കി-
ക്കുറവുചെയ്തിലുമല്ലലില്ല തെല്ലും
അരിയ മണികൾ ചാണയിൽ തെളിഞ്ഞേ
പെരിയ വിലയ്ക്കു യോഗ്യമായ് ഭവിക്കൂ.

എം.വു. വൃശ്ചികം ൧൭-ാം

വിധേയൻ,

ചവറ,

ഇ. പദ്മനാഭക്കുറുപ്പ്

ശുദ്ധി പത്രം.

സക്തം	ശ്ലോകം	ശ്ലോക പാദം.	അശുദ്ധം.	ശുദ്ധം.
൨	൭	൨	കേകയാംഗനയോടു	കേകയാംഗനയോടു
൩	൨	൨	വണ്ണവൈഭവത്താൽ	വണ്ണവൈഭവത്താൽ
൪	൩൪	൩	കാമുക	കാമുക
൫	൧൬	൪	പുഷ്പിക്ക	പുഷ്പിക്ക
൬	൨൮	൩	താപത്തെ	താപത്തെ
൭	൪൨	൨	കൈയുണ്ടു	കൈയുണ്ടു
൮	൧൫	൨	തുകിലുത്തു	തുകിലുത്തു
൯	൫	൪	ക്കിതമം	ക്കിതമം
൧൦	൫൩	൨	കൈയി	കൈയി
൧൧	൫൪	൪	രംശീസ്സു	രംശീസ്സു
൧൨	൭൯	൧	സം ങ്ങം	സം ങ്ങം
൧൩	൧൧	൪	ണ്ടങ്ങനെ	ണ്ടങ്ങനെ
൧൪	൫൬	൨	മോഴിയായ് പ്രാണി	മോഴിയായ് പ്രാണി
൧൫	൬൫	൪	മവരം വന്നേച്ചമ	മവരം വന്നേച്ചമ
൧൬	൬൯	൨	വാടകോണ്ട	വാടകോണ്ട
൧൭	൭൭	൩	വാഹീകി	വാഹീകി
൧൮	൬൪	൧	ചെന്തെ	ചെന്തെ
൧൯	൨	൪	ടാലോചി	ടാലോചി
൨൦	൪	൪	ചെന്നെത്തി	ചെന്നെത്തി
൨൧	൧൭	൧	മേമദം	മേമദം
൨൨	൪	൨	മാമനീ	മാമനീ
൨൩	൨൧	൪	ഭൂഷം	ഭൂഷം
൨൪	൩൫	൨	രൂപനായ	രൂപനായ
൨൫	൯൦	൧	മേദിനീനീ	മേദിനീ
൨൬	൯൧	൪	പ്രവേശിച്ചാൻ	പ്രവേശിച്ചാൻ
൨൭	൩	൩	പ്രമാദ	പ്രമാദ
൨൮	൩൯	൨	നിമഗ്നനായ	നിമഗ്നനായ
൨൯	൫൧	൧	മാന	മാന
൩൦	൨൯	൪	മാകട്ടെന്നോതി	മാകട്ടെന്നോതി
൩൧	൨	൧	വിഷപ്പല്ല	വിഷപ്പല്ല
൩൨	൪൩	൧	മേഘത്താൽ	മേഘത്താൽ
൩൩	൮൩	൪	ടാക്കിടൊ	കൊണ്ടൊടി

ഇതിനുപുറമെ ൩൪-ാം വശത്തു് "മുണ്ടാം സ്കൂൾ", എന്നതിനെ "മുന്നാംസ്കൂൾ", എന്നും, ൩൫-ാം വശത്തു് "മുന്നാംസ്കൂൾ", എന്നതിനെ "മുന്നാംസ്കൂൾ", എന്നും, ൩൬-ാം വശത്തു് "ചന്ദ്രി", എന്നതിനെ "ചന്ദ്ര", എന്നും, ൩൭-ാം വശത്തു് "മുൻപത്താം", എന്നതിനെ "മുൻപത്താം", എന്നും, ൩൮-ാം വശത്തു് "ചെരിഞ്ഞാലും", എന്നതിനെ "ചെരിഞ്ഞാലും", എന്നും കൂടി ശരിപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു.

ശ്രീ

അവതരിപ്പം

അഴകത്തു പാശ്ചാത്യവർഷത്തിൽ നാമധേയം ആധുനികവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഭാഷാഭിമാനികൾക്ക് അപരിവിതമായിരിപ്പാൻ ഇടയില്ല. ഇദ്ദേഹം ആദികാലത്തു “മഹാഭാരതം” എന്ന പേരിൽ പദ്യം പാലാ-
 ഹവയെക്കൊണ്ടിരുന്ന പദ്യം പാലാ-
 ഗ്രന്ഥസ്ഥാനം വാരിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലം. ഭക്തമാ-
 യ കുടുംബഭാരം ഭൂസ്വപ്നമാം വിധത്തിൽ ദൈവതത്വം
 ശിരസ്സിൽ വന്നു വീണതിൽ പിന്നെ ഇദ്ദേഹം പദ്യം
 ക്തികളിൽ ഏറെ പ്രവേശിച്ചുകാണാറില്ല. കുടുംബ-
 ഭാരത്തിന്നു കാവ്യാലങ്കാരകേളികൾക്കു തങ്ങളിൽ പൊ-
 രത്തം പോരാ. കാര്യം നോക്കാൽ കളിച്ചുകൂടാ എ-
 ന്നാണു പദ്യമാർ പരക പാതിവ്. എന്നാൽ ഈ മി-
 ധ്യാനോധം പ്രകൃതകവിയെ ബാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നു കാ-
 ണുന്നതിൽ സന്തോഷിക്കുന്നു.

അഴകത്തു വീട്ടുകാർ പല സ്ഥാനമാനങ്ങളുള്ള ഒരു പുരാതനകുടുംബക്കാർ ആകുന്നു. ഈ വീട്ടിലേ
 കാരണവർ പാശ്ചാത്യവർഷത്തിൽ പദ്യം പാലാ-
 ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉപാധിയായ എട്ടുരണ്ടുതരത്തിൽ പ്ര-
 വേശവും ‘ശ്രീകുറുപ്പം’ എന്നൊരു സ്ഥാനവും ഉണ്ടു്.
 ‘അഭിലാഷനാഥം’ എന്ന കിളിപ്പാട്ടിന്റെ കർത്താവായ
 ‘കുറുപ്പു’ എന്ന നാടനീക്കിയ സ്വാതിതിരുനാൾ മ-
 ഹാരാജാതിരുമനസ്സിലേ സന്നിധിയിൽനിന്നു ‘വിദ്വാൻ
 കുറുപ്പു’ എന്ന വിശുദ്ധപേർ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ വിദ്വാൻ
 കുറുപ്പിന്റെ അനന്തരവരും ഇപ്പൊഴത്തെ കരണത്താ-
 കുറുപ്പിന്റെ അനുജനും ആണു നമ്മുടെ കവി. ചേരുന്ന

ബേലൂധികാരാചാരതന്ത്രത്താൽ തിരുവനന്തപുരത്ത് സ്ഥിരമായി നടത്തപ്പെടുകയാൽ പത്തനാഭകുറുപ്പിന് തറവാടുകാർക്കുപേക്ഷണം സ്വീകരിക്കേണ്ടിവന്നു. ഗുഹാരണശ്ലേഷങ്ങളുടെ മധ്യേ അപ്പൊപ്പോൾ യജ്ഞം ചെയ്യുന്ന ചില വിശുദ്ധജനങ്ങളുടെ സമീപിനിയോഗമുമാണ് രാമചന്ദ്രവിലാസം.

മഹാകാവ്യം എന്നു ചേരിക്കുന്ന അതിങ്ങുന്ന ഒരു കാവ്യമാണിത്. ആദ്യമായിട്ടുള്ളതു് ഈ 'രാമചന്ദ്രവിലാസം' തന്നെ എന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'ശ്രീ-കൃഷ്ണപരിതം' ആണ് ഭാഷയിൽ ഇദ്ദേഹമുമ്മായ 'കാവ്യം'. 'ശ്രീരാമചന്ദ്രവിലാസം' ആണ് ഇദ്ദേഹമുമ്മായ മഹാകാവ്യം. "നന്ദരാജാവെപ്പോലുള്ള ചന്ദ്രോദയ-കൃഷ്ണനെയും" ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസി ചെയ്തിട്ടുള്ള ലക്ഷണ-ങ്ങളും ഈ ഗുഹാരണാ-തികാരത്തിലുണ്ടെന്നുള്ളതിൽ രണ്ടുപക്ഷം വരുന്നതല്ല. മാത്രമല്ല 'ശിശുപാലവ-ധത്തോടു്' ഈ ഗുഹാരണ സമം ചേർക്കാം. അത്ഥപ-ക്ഷി, ശബ്ദഭംഗി, സന്ദർഭശുദ്ധി, കല്പനാവൈചിത്ര്യം, ര-സാദ്യൈകിത്വം, ബന്ധമുതലും മുതലായ വിഷയങ്ങ-ളിൽ പ്രകൃതമാഹാകാവ്യത്തിന് സമമായി ഭാഷയിൽ ഒരു മുഖഗുഹാരണ കാണുന്നില്ല. അത്ഥമാഹാകാരങ്ങളെ മറ്റു പല ഭാഷാകവികളും ധാരാളമായുപയോഗിച്ചിട്ടു-ണ്ടെങ്കിലും ശബ്ദാലങ്കാരങ്ങളെ സരസമായി പ്രയോ-ഗിക്കുന്നതിൽ പത്തനാഭകുറുപ്പു് അവിതീയനാകുന്നു എന്നു പരിശോധിച്ചുപറയാം. സംസ്കൃതത്തിൽചോലാ-നാനാർത്ഥകോശത്തിന്റേയും ഏകാക്ഷരനിഖണ്ഡവി-ശ്ലേഷം മറ്റും സാഹായ്യം കൂടാതെ ഭാഷ്യരങ്ങളായ അ-നുലോമപ്രതിലോമ സമാനം, അർദ്ധമുകമ്പന്ധാ മുത-ലായ ശബ്ദവിതൃങ്ങളെ കറുപ്പവകൾ സാധാരണ നാ-ടോടി മലയാളപദങ്ങളെക്കൊണ്ടു അധികശ്ലേഷം ഒന്നും കൂടാതെ ചമയുന്നതു കണ്ടാൽ ആരുടെ മനസ്സാണ് ച-

മൽക്കരിക്കാത്തതു്? രാമചന്ദ്രവിലാസം ഒരു നാലഞ്ചു കൊല്ലങ്ങൾക്കുവെളിയിൽ വന്നിരുന്നെങ്കിൽ ശത്രു-
ലങ്കാരങ്ങളെ ഉദാരമിടുന്നതിൽ ഭാഷാഭൂഷണനിർമ്മാ-
ണകാവ്യം എന്നിങ്ങനെയ് പേരുകളെ പരിഹരിക്കാ-
മായിരുന്നു. ഭാഷയിൽ ചെറുപ്പം വന്നു എന്നാൽ
നാളതുവരെ ആരും ചെല്ല കണ്ടിട്ടില്ലാത്തവയും ആയ
ചില ശബ്ദവികൃതികളെ ഉദാരമിടുന്നതു സുകരമൃഗത്തെ
വരികയാൽ ആ ഗുഹമുഖത്തിൽ ഭാഷാഭൂഷണനിർമ്മാ പ-
കരം സംസ്കൃതത്തോൾക്കു എന്നിങ്ങ ഉപയോഗിക്കേണ്ടി വ-
ന്നിട്ടുണ്ട്. ശത്രുക്കൾ ഇവയെക്കൊണ്ടു സ്വാധീനപ്പെട്ടിട്ടു
ള്ള പല മാരകവിവിധ പാപങ്ങളിൽ ദുരിതാപകാര-
പ്രാപത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു് അതിന്റെ
നേക്കുള്ള അനാസ്ഥയെന്നല്ലാതെ അശക്തിയെന്നു് ക-
രിക്കളം വരുന്നതല്ല.

“വിവിധമലർച്ചിതഗുണൈ

തലിതം തലമിട്ടുകിട്ടുവീശി

മകളെക്കളമെന്തിനീയെന്നാ

പ്രണയമൊഴുതാമിട്ടുരാകുമ്പോൾ.”

ഇത്യാദി പ്രൗഢമലിതങ്ങളായ ഇതിലെ പദ്യ-
ങ്ങളെ ‘തുണ നാലും കോണിലായിട്ടെങ്കിലും നാട്ടി പ-
ന്തലിട്ടില്ല’ന്നു പറഞ്ഞു പരിഹസിക്കയാണെങ്കിൽ
അവരോട്

* “പ്രാദുർഭാവം നിന്ദിതം കോമാമൃതം

കുടുംബകീർത്തിപ്രദം

പ്രിയതമ തത്യാദി”കളെങ്കിലും സമാധാനം

മദ്യസ്ഥിതം നൈകതരോപഹാസം,,

* നിന്ദിച്ചിട്ടു നൂറ്റാണ്ടുകളെക്കുറഞ്ഞ

മുളിയിലിരുക്കലതമോളമെന്നുറോയും

ഇഷ്ടാഷ്ടിതം ദിവ്യതരോപഹാസമെങ്കിൽ

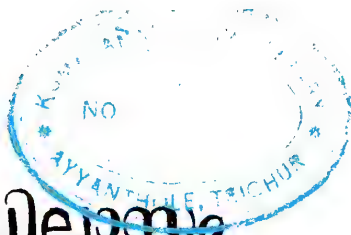
പട്ടിപ്പതിനാ വകയില്ലായ കൂട്ടരേയും.

എന്നൊരു തരം തരവും ഞാൻ പറയാൻ തെ-
ളായില്ല. ചൊല്ലാവുക, ശബ്ദവിശുദ്ധിയിലൂടെയും ദീ-
നാത്മ്യം ഇല്ലാതെപോയാൽ എല്ലാം പോയി എന്ന്
ശ്രീമാനവരെ നന്നാവിഭവങ്ങളോടുകൂടിയുള്ള ഭക്ത-
ത്തിലും ചിരശ്ശിവശ്ലൈയിൽ ഉത്തമ സുഖമാവുകയി-
ല്ലെന്ന വിചാരിച്ചിരുന്ന 'ശാകപാത്മനിവർണ്ണ' ശേഖര-
ത്തിൽ ചേർത്ത് മിണ്ടാതിരുന്നേയ്ക്കാം.

ശബ്ദാലങ്കാരംപോലെ തന്നെ ശ്ലേഷപ്രയോഗവും
ഇതിൽ വളരെ ധാരാളമായിരിക്കുന്നു. 'അമാന്തം' മുത-
ലായ പദ്യങ്ങൾക്ക് സംസ്കൃതത്തിലും ഭാഷയിലുമുള്ള ഭി-
ന്നാത്മ്യങ്ങളെ കവി വളരെ സരസമായപയോഗിച്ചിരി-
ക്കുന്നു. പേരെച്ചത്തിലേ അകാരലോപം, ആശ്വാത-
ത്തിലെ ഉകാരലോപം ഇത്യാദി ചില അഭിനവീകര-
ണങ്ങൾക്കുവെച്ചും അപൂർവ്വം ചിലപ്പോൾ വന്നു പോയിട്ടി-
ല്ലെന്നില്ല. എന്നാൽ അതുകൾ അത്ഥപ്രതീതിയെ
പ്രതിബിംബിപ്പിക്കാത്തതിനാൽ ദോഷകോടിയിൽ പ്രവേ-
ശിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതിലേയ്ക്ക് മുൻ ഉദാഹരിച്ച പദ്യം ത-
ന്നെ ലക്ഷ്യമാകുന്നു. അഴകത്തു കുറപ്പിന്റെ കൃതികൾ-
ക്ക് വിശേഷാൽ അഴകുണ്ടെന്ന് എവിടെ അറിഞ്ഞെന്നു
അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൈവദൂതങ്ങൾ കാണാതെയാഴൊ-
ക്കെ തോന്നിപ്പോയത്. ആ അഭിപ്രായത്തെ 'രാമചന്ദ്രവി-
ലാസം' ഇപ്പോൾ സ്ഥിരീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. കവിയുടെ
ഈ അഭിനവീകരണമായ വ്യവസ്ഥയെ കേരളീയ-
മാർക്കും ഉചിതമായ വിധത്തിൽ അനുമാദിക്കുമെന്നു
ആശാനിരിക്കുന്നു.

കവിയുടെ അഭ്യർത്ഥശേഷം.

A. R. RAJA RAJA VARMA (Sd.)

രാമചന്ദ്രവിലാസം

മലയാളകാവ്യം.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയെ നമഃ
അവിഷ്ണുമസ്തു

ഒന്നാംസംഗ്ഗം.

മാൽത്താഞ്ചേരിയുടെ മാതാകലത്തിൻ
കീർത്തിപ്രതിഷ്ഠാ കന്നം മാതാത്മാ
മായാവിലാസത്തെ വഹിച്ച ദിവ്യ-
ശ്രീരാമദേവൻ വിജയിച്ചിടേണം.

൧

നന്മയ്ക്കുമാവല്ലഭനും മഹേശൻ
തന്മക്കുളാമുണ്ണികൾ രണ്ടുപോഷ്ഠം
എൻമേൽ ഹിണിഞ്ഞിട്ടവതിന്നു വാക്കു-
മമ്മയ്ക്കു മായ് താണിഹ കൈതൊഴുന്നേൻ.

൨

ആകാത്തതെന്തൊന്നു ഗുരുപ്രസാദം
സ്വപാകാക്ഷി പോലിങ്ങു കരസ്ഥമായാൽ?
ശ്ലോകാധ്യരാം ദേശികരെ പ്രമാണി-
ച്ചുകാഗ്രവേതസ്സൊടു കമ്പിടുന്നേൻ.

൩

മിത്രാനുപയത്തിങ്കലുദിക്കുമുവീ-
വൃത്രാരികൾക്കൊക്കെ വസിപ്പതിന്നായ്
വിശ്വാരിയാമുത്തര കോസലത്തിൽ
പ്രഖ്യാതയായുണ്ടൊരു രാജധാനി.

൪

ഭയന്നു മണ്ടാത്ത വിരോധികൾക്കും
ജയം ലഭിപ്പാൻ പണിയെന്നു കണ്ടു്
“അയോധ്യ”യെന്നുള്ളൊരു സാത്ഥനാഥം
യായോജ്ജ്വലവിതിനേകി മൂന്നും.

൫

സുപ്താധിരാജന്റെ ഫണസ്ഥയായോ-
രിപ്പഴിമാതിന്റെ ലലാടഭേദം
ശിപ്പം വിളങ്ങുന്നൊരു പൊട്ടുപോലാ-
ണിപ്പട്ടണം ഭൂതിവിലാസമോത്താൽ.

൬

വാനം തൊടും മട്ടിലുയന്നിതിൽ ഭൂ-
ജാനീശ്വരന്മാരുടെ മേടകണ്ടാൽ
നാനാവിചിത്രാനപിതവൈജയന്ത-
സ്ഥാനപ്രതിഷ്ഠായയതെന്നു തോന്നും.

൭

“സൌധങ്ങൾ മേല്പെട്ടു വളർന്നമ്മെ-
ബ്ബാധിക്കു”മെന്നുള്ളൊരു സംശയത്താൽ
ഘോരപ്രപഞ്ചം നിജവാസലോകം
സാധിച്ചതല്ലീ? സകലത്തിനുമേൽ

൮

ഔദിത്യനാത്മാനന്ദയ ജാതർ വേന-
പ്ലാതിഗ്രമേകന്നതു കൊള്ളുവാനായ്
ആദിക്കിലെത്തുമൊഴിരിക്കുകൊണ്ടു-
ളാധികൃതമല്ലീ? പകലേററമിന്നും.

൯

സൌവർണ്ണസങ്കല്പിതമായ മട്ടു-
പ്പാവിൽ പാതിച്ചുള്ളൊരു ചന്ദ്രകാന്തം
സേവിച്ചിട്ടുനോരുടെതാപമാറി
നിവാണമേകുന്നിഹ വിഷ്ണുവെപ്പോൽ.

൧൦

പ്രാകാരകവൃത്തങ്ങളിൽ നാലുപാടും
നൽഗോപുരദപാരമുഖത്തിലെല്ലാം
വണ്ണങ്ങൾ കോലും മറയാൻ നേരാം-
വണ്ണം വഹിക്കുന്നിതു നാൻമുഖതപം ൧൧

താരാപാഥത്തോളമുയന്നസൗധം-
ദപാരാഗഭാഗത്തു ഹിമാശ്നു താനും
ആരാൽ മഴക്കാരുമണഞ്ഞിടുമ്പോൾ
മാരാരിയെപ്പോലിതു ഭംഗിതേടും. ൧൨

അന്യപുരസ്ത്രീജന ലോചനത്തിൻ
ചാഞ്ഞിനെച്ചെന്നു ജയിച്ചുപോരാൻ
ചൊന്താമരപ്പക്കൽ കിടങ്ങിലെല്ലാം
പൊതു സാലത്തെ വളഞ്ഞിതിങ്കൽ. ൧൩

വൃന്ദാരകേന്ദ്രന്റെ പുരത്തിനൊപ്പം
മിന്നുന്ന സാകേതപുരാണികത്തിൽ
നന്നായ് വിളങ്ങും സരയൂനദിക്കും
മന്ദാകിനിക്കും ചെറുതല്ല സാമ്യം. ൧൪

ദിവ്യതപമാനോരിതിലുള്ള തീർത്ഥം
സേവിച്ചിടുന്ന പല ജീവജാലം
മാറിസ്ത്രമെന്യേ മഹിതപ്രസാദം
കോലും മഹാത്മാക്കൾനിഷേവ്യരത്രേ. ൧൫

പ്രജാധിപൻകാശ്യപനിപ്പുരത്തിൽ
സുജാതയാമിന്ദുമതീവന്ദനരിൽ
അജക്ഷമാവല്ലഭസുന്ദരവായി
ബാജിച്ചുപോൽപട്കതിരമാഭിധാനം ൧൬

മനുസ്മൃതിക്കൊത്തൊരുധർമ്മമെല്ലാ-
 മനുസ്മരിച്ചിപ്പരമാസമന്താൽ
 ഭരിച്ചിതപ്പംശ്ശിരഥക്ഷിതീശൻ
 പാരത്തിനൽകീർത്തിജഗത്തിലെല്ലാം. ൧൭

ദാരിദ്ര്യമില്ലീതികളില്ലനാട്ടിൽ
 ചെറുപ്രവൃത്തിക്കവകാശമില്ല
 കൈക്കാണവുംകോഴയുമില്ലരേ. ൩൪-
 ക്ഷണാലവും മറ്റുലഭമേകി ഭൂപാൻ. ൧൮

ചൊൽക്കൊണ്ടു കൌസല്യയുമകുശാശ്തി
 കൈകേയിയും സൌമ്യ സുമിത്രന്താനും
 ദാരങ്ങളായ്ക്കു നൃപനദാര-
 സാരം സ്വശക്തിയുമെന്നോടൊപെ. ൧൯

സന്താനമില്ലാഞ്ഞൊരുനാൾനൃപൻ
 മന്ത്രിശ്വരന്മാരെവിളിച്ചുകൂൽ
 മന്ത്രിച്ചു വല്ലായ്മയശേഷമപ്പോൾ
 തന്ത്രജ്ഞരോരോന്നറിയിച്ചുപായം. ൨൦

എട്ടാമനാം മന്ത്രി സുമന്ത്രനപ്പോൾ
 സാഷ്ടാശ്ഠപാതം നൃപനേ നമിച്ചു്
 ഉണർത്തിനാൻ പണ്ടു സനല്ലമാരൻ
 മുനീശ്വരൻ ചൊല്ലിയകാര്യസാരം. ൨൧

പരിഗ്രഹിച്ചിട്ടു സുമന്ത്രവാക്യം
 നരേന്ദ്രനല്ലേശ്വരനാളയച്ചു്
 പെരുത്ത കൌതുഹലമാൻവേഗം
 വരുത്തി വൈഭവാധകനെപ്പുരത്തിൽ. ൨൨

വസിഷ്ഠരോടിക്കുമയാദ്യമേ താൻ
വചിച്ചിതിൻ തീർച്ചയിണതശേഷം
വരിച്ചു വൈഭവധനനോടു ഭൂപൻ
വരിച്ചുമാം നന്ദനകാമയാഗം.

൨൩

സത്രത്തിനായ" വേണ്ട സഹായകമ്ം
ധാത്രീപതിക്കേകണമെന്ന മട്ടിൽ
പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്ന വസന്തമപ്പോ-
ളുടാനഭൂവികല്പപേതമോദം.

൨൪

സശോകനാം ഭൂമിപതിക്കു തൻപേർ
വിശങ്കമേകുന്നതിനെന്ന പോലെ
വിശേഷപുഷ്പങ്ങൾ ശിരസ്സിലേന്തി-
ട്ടശോകവൃക്ഷങ്ങൾ വിളങ്ങിയെങ്ങും.

൨൫

ചുമന്ന പുത്തൻ തളിർ നാലുപാടും
ചുമന്ന തൻ പേരിനടുത്തകൃത്യം
നൂലന്ന ചെമ്പുണ്ടതിനാശയോടും
നിരന്ന നീളെസ്സഹകാരസംഘം.

൨൬

മഖം ഭൂജിപ്പാനെഴുന്നള്ളമംബാ-
സഖന്റെ പുജയ്ക്കതകീടുവാൻ പോൽ
പ്രകാശമൊക്കെപ്പതുപുഷ്പമേന്തി-
സ്സകണ്ണികാരം സുതരാം വിളങ്ങി.

൨൭

മാനം വളർത്തുന്ന മഖോത്സവത്തേ-
മേനിപ്പെടുത്താനൊരു ലക്ഷഭീപം
സ്തംഭങ്ങളിൽ തത്ര കൊളുത്തിയോണം
ചാവേയവും മൊട്ടുകളിട്ടുനീളെ.

൨൮

ധരമാണാളന്റെ ഗുണത്തെ വാഴ്ത്തും
ദിരേഹവന്ദിപ്രകരത്തിനുഞ്ചാൻ
മരണമേന്തിട്ടു മലർക്കടത്തിൽ
സരോജമപ്പൊയ്ക്കയമുല്പസിച്ചു. ൨൯

അംഭസ്സു നിഷ്കല്പമാക്കുവാനായ്
കുളോത്തവൻ ചൊല്ലിയയച്ചുപോലെ
സംപ്രീതനായ് ചന്ദനചവ്തോത്ഥൻ
ഡിംഭാസിദ്ധൻ വന്നിഹ വീശി മെല്ലെ. ൩൦

മഖത്തിനങ്ങേത്തിയ നാരദൻതൻ
കരത്തിൽ മേവുന്നൊരു വീണപോലെ
വിശുദ്ധമായിട്ടു മുഴങ്ങിമാന്യ
രസത്തിനാലകളകണുകണം. ൩൧

വിശാലഭാവപുഷ്പഭനശ്ചമേധം
വിസ്താരമായിട്ടു കഴിച്ചശേഷം
പുത്രീയസത്രം നിറവേറുവാനാ-
രത്നിച്ചശാന്താപതിയോടുധന്യൻ. ൩൨

പാകാരിമുൻപായ നിലിമ്പലോകം
യംഗാംശമൻപോട്ടു പരിഗ്രഹിപ്പാൻ
ഭൂകാമകൻ തന്റെ മഖാന്തരാളേ
ലോകേശനോടും ഭൂതമാഗമിച്ചു. ൩൩

സർവ്വസമാദേവിയരക്കർകാടും
ഗർവ്വം സമ്മിപ്പാനരുതായ്കയാലേ
നിവേദഭാരത്തെൊട്ടു ചെന്തെന്നി-
ശ്ശിവാണസങ്ഘേ വിധിയോടുചൊന്നാൾ. ൩൪

പുലസ്ത്യപൗത്രാദിമ ഭൂഷരക്ഷോ-
ബലത്തിനാലേറെവലഞ്ഞരോ! ഞാൻ
വിലേശയത്രേയുനമിന്നു ഞാനാം
ലപാടപുസ്ത്രത്തെ വെടിഞ്ഞിടാറായ് ൩൫

കമ്ബങ്ങളൊട്ടു കറഞ്ഞു ലോകേ
ധമ്ബങ്ങളും കാടുകരേറി കഷ്ടം!
ശമ്ബവിനാ ദിക്കരിവീരരെട്ടും
മമ്ബങ്ങൾ ഭേദിച്ചുഴലുന്ന പാരം. ൩൬

രഥമട്ടിലുണ്ടായൊരു ദുഷ്ടിപാകം
നേരിട്ടു വലിച്ചതു കാരണത്താൽ
നാളൊടു പൊയ്ക്കായിര കാലവഞ്ചം
പെയ്യിട്ടു മോചങ്ങളു മെത്രകഷ്ടം! ൩൭

കലാജ്ഞനാവുനവമസ്തസ്മി-
കലങ്ങളും റിപ്രതമാത്തിമൂലം
നിവത്തു തുകന്നൊരു ബാഷ്പവഷം
ഫലിച്ചിടുന്നില്ല മഴയ്ക്കതുല്യം. ൩൮

കഷ്ടം ബഹുവീരീതിയെന്ന വേർപെ-
ട്ടൊട്ടേറെനാളായി മുഷിഞ്ഞ മട്ടിൽ
സ്വപ്നത്തിലെ “ദ്രാഗവവൈരി”യെന്നാ-
വാക്കിക്കല്പംപ്പെട്ട ലയിക്കുമാറായ് ൩൯

ഇത്ഥം നമുക്കിങ്ങു പലേവിധത്തിൽ
സിദ്ധിച്ച ദണ്ഡങ്ങളുണർത്തിനേൻ ഞാൻ
ചിത്തേ വിചാരിച്ചിവിടന്നു മേലാൽ
കുത്തവുമെന്തെന്നു വിധിക്കവേണം. ൪൦

വിധിക്ക് മേലായ് പുനരൊന്നമില്ലാ-
വിധിക്കുപാത്താലഴിവില്ല തെല്ലും
വധിച്ചിടം മാനുഷനെന്മുനെ
വിധി, ചുവക്കുന്നിവിടന്നു തന്നേ.

൪൧

ഹാഹാ! മനുഷ്യാവലിയോത്തുകണ്ടാ-
ലാഹാരമത്രേ രജനീചരങ്ങ്
മോഹാതിരോകത്തൊട്ടു ചെന്നെതിപ്പോൻ
ദോഷഭിമാനം വിട്ടമന്നതന്നെ.

൪൨

വല്ലായ്മയെന്തെങ്കിലുമുള്ള കാല-
ത്തല്ലാതെകണ്ടീശപരനാമധേയം
തെല്ലെങ്കിലും ചേതസി ചിന്തചെയ്യ-
ന്നില്ലെന്നതെല്ലാമിലുമുള്ളതത്രേ.

൪൩

അംഭോജജന്മാവിതു കേട്ടനേരം
സംഭ്രാന്തിയുൾക്കാമ്പിലുയർന്നു പരരം
അംഭോജനാഭന്റെ പദാരവിന്ദം
കവിട്ടുണർത്തിക്കണമെന്നൊച്ച.

൪൪

നാലാനന്ദൻ ദേവകളോടുമേറ്റം
മാലാൻനിൽക്കുന്ന ധരിത്രിയോടും
നീലാമണാളന്റെ നിവാസമാമ-
പ്പാലാഴിതൻ തീരമണഞ്ഞുവേഗം.

൪൫

ബാലാക്കുകോടിപ്രഭുമാം കിരീട-
ജപാലാകലാപത്തൊട്ടുമാനന്ദത്തിൽ
കോലും ചിരിച്ചുദ്രികയോടുമപ്പോൾ
നീലാളിവണ്ണന്റെ വപുസ്സു കണ്ടാൻ.

൪൬

കാരാത്ത നല്ലൊന്നി കലൻ കണ്ണൻ
മാറത്തണിഞ്ഞുളളൊരു മാല്യഗന്ധം
ഭേദിത്തടഞ്ഞുമിക്കളാലിളകാ-
ഭേദാത്തരംഭോലവരത്തലോടി.

൪൭

സഹസ്രാഭ്യോത്തവനാദിയാമ-
മഹാസമാജം പുരുഭക്തിപൂർവ്വം
മഹാമുനീന്ദ്രജ മദൃഗ്യാനാകം
മാമാപുമാനെ പ്രണമിച്ചവേഗം.

൪൮

മന്ദാഗ്നിതംകൊണ്ടു പായ്ക്കു യോധി-
ക്ഷനിദ്രയാവളുനിന്നു നിറച്ചു
നന്നായ് കടാക്ഷിച്ചു മുക്തനേവം
വൃന്ദാരകന്മാരെടുരച്ചിതപ്പോൾ.

൪൯

ഹേഹേവിയെ! വിണ്ണവർന്നാഥ! യുഷ്മൽ-
ഗേഹേ വിദിതതീയിടെയെന്നു? ചൊൽക
ഈവണ്ണമെല്ലാവരുമൊത്തുചേർന്നി-
ട്ടീവന്നയാത്രയ്ക്കു വിശേഷമെന്നു?

൫൦

നാരായണൻതൻ മൊഴികേട്ടനേരം
പാരം പ്രമോദിച്ചു നിലിമ്പരോകം
ബുദ്ധാസ്ത്രനാം മാധവനോടു, കമ്പി-
ട്ടോരോന്നു ധാതാവരിയിച്ചുപിന്നെ.

൫൧

ഞങ്ങൾക്കു സന്താപമൊഴിപ്പതിന്നാ-
യങ്ങു നിഷ്കഷ്ടയോടിങ്ങിരിക്കേ
മങ്ഗല്യസിദ്ധിക്കു മടക്കമെന്തൊ-
ന്നിങ്ങെന്നുവാറുള്ളതു ദീനബന്ധോ!.

൫൨

മാതൃമേരും ചിത്രനക്ഷപോലും
വാത്സല്യമുൾക്കൊണ്ടമൃതം കൊടുപ്പാൻ
ഉത്സാഹിയായ നിന്തിരുമേനി പിന്നെ
തത്സേവകക്കൊത്തു കൊടുക്കയില്ല? ൫൨

നിത്യശ്ചമയുള്ള മൃഗസ്വരൂപം
പ്രകൃഷ്ടനാമങ്ങളുൾക്കൊണ്ടു മുന്നേ
ജഗൽപ്രഭോ! മൂന്നടി മണ്ണുവാങ്ങാൻ
പ്രകാമദൈന്യത്തെൊടിമന്നു പിന്നെ. ൫൪

അയോഗ്യമാമിത്തൊഴിവിജനത്തെ-
പ്പലത്തുവാൻ ചെയ്തു ചരിത്രമോത്താൻ
നിജാശ്രിതന്മാർക്കു തുണ വരുത്താൻ
നാമിച്ചിടും സത്തുകൾ സങ്കടത്തേ. ൫൫

അന്നന്നു ചേരുന്ന വിപത്തൊഴിപ്പാൻ
സന്നദ്ധനായുള്ള ഭവാനെ നിത്യം
വന്നൊന്നു കൂപ്പാത്ത കൃതപ്ലജാതി-
ക്കൊന്നാംതരക്കാരിഹ ഞങ്ങളെല്ലാം. ൫൬

ഇന്നാദികേടിന്റെ ഫലങ്ങൾ താനേ
വന്നിങ്ങകപ്പെട്ടടിയത്തിനെല്ലാം
ഇന്നും ഭവാനോടടുത്തുവാന്നാ-
യൊന്നിച്ചിവണ്ണ വിടകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ. ൫൭

ദ്രോഹം പ്രവർത്തിച്ച ജനത്തെയും ന-
ന്മാമാത്മ്യമേരുന്ന മഹാശയന്മാർ
പാദാന്തികം പിന്നെയുമാശ്രയിച്ചാ-
ലെന്ദ്രാത്മ്യമോടങ്ങു ഭരിച്ചുകൊള്ളും. ൫൮

ഇക്കണ്ട ഞങ്ങൾക്കു മലങ്്ഘ്യമാക്കും
 ചൊല്ലൊണ്ടു ലങ്കാപുരി പങ്ക്തികണ്ഠൻ
 ഉൽക്കണ്ഠിതൻ ജ്യേഷ്ഠനെ വെണം വേഗാൽ
 നിഷ്കണ്ടകൻ വാണു ഭരിച്ചിടുന്നു.   ൫൯

ആചാരവിദ്വേഷികളായ ദുഷ്ട-
 ക്ഷാപാത്രനായുള്ള നിശാചരന്റേൻ
 ഭൂചക്രവാളം മുഴുവൻ മുടിച്ചാൻ
 നീംബ്രവൃത്തിക്കിതു നല്ല കാലം.   ൬൦

ആയോധനംചെയ്തു ദശാസ്ത്രനോട്-
 ഞായാസമാന്മാത്രയഹീനരായി
 പായും പരന്മാർശരണാ ലഭിപ്പ-
 തീയ്ക്കുപുത്രന്റെ പുരത്തിൽമാത്രം.   ൬൧

കരുത്തനാം രാവണനാത്തരോഷം
 മൃഗത്തിനായിനൊന്നോടേറശേഷം
 പെരുത്ത കണ്ണീരി“ലുപേന്ദ്ര! വജ്രം”-
 യുധത്തിനെച്ചുട്ടു തുകച്ചു ശക്തൻ.   ൬൨

ലങ്കേശപുത്രന്റെ ബലത്തിനാലാ-
 തങ്കംവളന്നിട്ടു വലാത്തകണ്ഠം
 സംക്രന്തനതപം പരമീയിടയ്ക്കേ
 സംപ്രാപ്തമായൊള്ളു ദയാപയോധേ!   ൬൩

അന്നും കഴുവാമിഷമെന്നിതെല്ലാ-
 മന്നെന്നൊരുക്കിട്ടു പവിപ്പതിനായ്
 എന്നും മടപ്പുള്ളിയിലഗ്നിദേവൻ
 ചെന്നെണ് ഭരിപ്പേറു മടച്ചിടേണം.   ൬൪

റാട്ടംവിനാ കല്പകവൃക്ഷമെല്ലാം
 ഭൂമുൻചുവട്ടോടെ പരിചുവന്റെ
 തോട്ടത്തിൽ നട്ടാനതു നാകിലോകം
 ചട്ടം പിഴയ്ക്കാതെ നനയ്ക്കുവേണം.

നൃക

തണ്ണീരുകൊണ്ടും സുരനാരിമാർതൻ
 കണ്ണീരുകൊണ്ടും വളരും മരത്തിൽ
 അന്നന്ന വാടുന്ന സുമങ്ങു പോലും
 മന്ദാനിലൻ വീഴ്ത്തുകിലുണ്ടനത്ഥം.

നൃനൃ

നായാട്ടു നീങ്ങീട്ടു വിയത്തുവാടി-
 സ്തായാഹ്നകാലത്തവന്മാരു വന്നാൽ
 വീശിത്തണുപ്പിക്കണമെന്നുഗൻപോയ്
 മോശത്തരം പറമതല്ലയെങ്കിൽ.

നൃക

ആവശ്യമുണ്ടായിവരുമ്പഴോരോ-
 പ്രാവശ്യമോരോവിധമാഭ്യോടും
 സൂര്യനുഗോളങ്ങളുടിച്ചിടാഞ്ഞാൽ
 പാരം കഴുപ്പത്തിൽ വരുകലാശം.

നൃവൃ

ഒട്ടേറെയെന്തിന്നു പറഞ്ഞിടുന്നി-
 ഞ്ഞൊട്ടേറെവാഗ്ഗൈപഭവമില്ലതാനും
 മുട്ടാളനാംപങ്ക്തിമുഖാഗ്നിമുട്ട
 റെ റാട്ടിക്കുമാറായി ജഗത്തശേഷം.

നൃൻ

മത്സ്യന്റെ കൈപ്പെട്ടു മരിച്ചിടാത-
 നകത്തുമരുന്നില്ലൊരു നാശമെന്നും
 വക്തവ്യമീ ഞങ്ങളുണർത്തി, മേലാൽ
 കർത്തവ്യമെല്ലാമിവിടേയ്ക്കുതന്നെ.

റെ

മനുഷ്യജന്മത്തെയെടുത്തു വേഗാ-
ലിനിബ്ദവാൻ രാക്ഷസവംശമെല്ലാം
ഹനിച്ചുപാലിക്കണ മിശ്ജനത്തെ-
ക്കനത്ത കാരുണ്യഗുണാംബുരാശേ. ൭൧

വിരിഞ്ഞ്നോതും മൊഴി കേട്ടനേരം
മുരാന്തകൻ ദീനജനാനുകമ്പി
ചിരിച്ചു പശ്ചെസ്സഭയം കുറഞ്ഞാ-
ന്നരച്ചു ലോകേശനൊടിപ്രകാരം. ൭൨

തെല്ലും മനോവേദന വേണ്ട നിഷേധം
ക്കെല്ലാം മതംപോലെ നടത്തിവെണ്ണൻ
പൊല്ലാപ്പുകാട്ടുന്നൊരു ഭൃഷ്ടരൊട്ടു-
ക്കില്ലാതെയൊമാശു ഭയപ്പെടാതിൻ. ൭൩

ജനിക്കുവാൻ പണ്ടു് കതിരഥക്ഷിതിക്കി-
ത്തന്തുജനായുത്തര കോസലത്തിൽ
ഹനിക്കുവാൻ കൌണപരെത്തദാമൽ-
ക്കനിയുരായ് മൂവരുമുത്ഭവിക്കും. ൭൪

പടക്കുളത്തിങ്കലെനിക്കുവേണ്ടി-
ത്തുണയ്ക്കുവാൻ ദേവകുടുംബമെല്ലാം
മനക്കരുത്തോടു മഹീതലത്തിൽ
പിറക്കണം മക്കടവീരരായി. ൭൫

പീതാംബരൻ ദേവകുളോടിവണ്ണ-
മോതിക്കുടാക്കിച്ചു മറഞ്ഞുമെല്ലേ
വേദംവിനാ നാൻമുഖനും നിലിമ്പ-
വ്രാതങ്ങളും പുകു നിജം നിവാസം. ൭൬

റിരിഞ്ചിയും പിന്നെയുമുദേവോൽ-
കരത്തെ നോക്കിട്ടിനിനിക്കുളാലെ,
നാരാകുമാരൂടിയ മക്കടൈപ്പുലര
ശരാതലത്തിങ്കലുദിക്കവേണം.

99

പണ്ടിജഗൽസൃഷ്ടി തുടങ്ങിയപ്പോ-
ളുണ്ടായ പുത്രനുമു ജാംബവാൻ
ഒത്താശ വേണ്ടുന്നതവകു ചെമ്പ്-
നൊത്താശയോടിപ്പൊഴുമുണ്ടുഭൂവിൽ.

൧൦൦

ലോകേശ്വരവമരുവെയ്ക്കു നിശ്ശോഭമെല്ലാം
നാകേശനാദി സുരസംഹതി സമ്മതിച്ചു
ശ്രീകേശവന്നതവി ശബ്ദമിളിങ്ങലില്ലാ-
തേകീടുവാൻ കവിബലത്തെയുളാക്കിവിട്ടു. ൧൦൧

ഉത്തരേണനായ ബാലിയെസ്സുരവാരാർ
സുഗ്രീവനെസ്സുതനും,
യോഗ്യന്മാക്കൊരു രത്നമായ ഹനമാൻ ത-
ന്നെജഗൽപ്രാണനും,
സുഷിച്ഛാർ, ബഹുവാനരുപ്പടയെ മ-
റുളോരുവാനോകുളം.
ശിഷ്ടന്മാരവരേവരും പ്രതിദിനം മോ-
ദിച്ചുമേവീടിനാർ

൧൦൨

രണ്ടാം സകുറം.

സത്തമൻ ദശരഥൻ നടത്തുമ-
 പ്പത്രകാമയ ജനാത്തരേ തദാ
 തീയിൽ നിന്നൊരു പുമാനദിച്ചുയ-
 ന്നാശു, യാജകകുമാരലത്തൊടേ.

൧

അച്യുതാംശമകമേ വഹിക്കയാ-
 ലപ്പുമാനമതിമാത്ര ഭുക്തം
 സ്വപ്നപാത്രഗതമായ പായസം
 രണ്ടുകൈയിലുമെടുത്തു നിന്നുതേ.

൨

“ഹേ മഹീശ! തനയാത്മിയാം ഭവാനു
 ഹേമപാത്രമിതിലുള്ള പായസം
 ക്ഷേമമേവതിനേറുവാങ്ങി നൽ-
 സ്സോമബിംബമുഖിമാക്കു നരകെടോ!”

൩

എന്നുരച്ച പുരുഷന്റെ കൈയിൽ നി-
 നന്നുപേശപരനതേറ്റു വാങ്ങിനാൻ
 മനസ്സാലമരപാലനഞ്ചിയിൽ-
 ചൊല്ലി വന്ന സുധയെ ഗ്രഹിച്ചുപോൽ.

൪

രാജവർണ്ണസുതനായ പിറകുവാ-
 നിപ്രപഞ്ചജനകൻ കൊതിക്കയാൽ
 പൂജനാം ദശരഥൻ വന്നൊരി-
 ബ്ഭാഗ്യമന്യുപുരുഷൻ ഭുക്തനും.

൫

പിന്നെ മന്നനിരുഭാഷ്ടമാക്കിമാ-
യൊന്നുപോലെ വകയിട്ടു പായസം.
തന്നിളം പ്രഭകളേ നഭസിലും
മന്നിലും കരിവൻ വിട്ടുനോക്കാൽ.

၈၅

കോസലാത്മജയിലേറെ. മാനവും
കേകയാളുനയോടുന്ന രാഗവും
കൂടുമളശരമൻ സുമിത്രൻ
കാംക്ഷിതന്തയവർമ്മപ്രമേകിനാൻ.

9

ഇസ്തബ്ലി തിരുളും പതിക്കുകയും
വാണമിതത്തെയവിയുന്ന കാന്തമാർ
തമ്മിലോത്തു വിഭജിച്ചു ചെയസം
മാഗധിക്കു മടിവിട്ടു നരുകിനാർ.

५

പണ്ടിരുന്നുപടിയസ്സാപതിമാർ
 രണ്ടുപേരിലുമുണ്ടായിരുന്ന
 പൂണ്ടു വാണിതവർ മത്തഭക്തിതൻ
 ഗണ്ഡഭിത്തിയഗളത്തിൽ വണ്ടുപേരിൽ

ကံ'

സൽപ്രജാത്ഥമമരാംശ ഭൂതമാം
തർക്കേരിതവർ മൃവതം ക്രമാൽ
പാലനീകമൃതാഖ്യ ചേന്നീടും
സൗരനാഡികൾ ധരിച്ചിട്ടന്നപോൽ.

50

ദേവനേകനവനന്നനേകനായ്
മേവി രാജമഹിഷീ ജനോദരേ
പങ്കമറു തെയ്യം ജലത്തില-
ത്തിങ്കളിൽ കല വിളങ്ങിപ്പന്ന പോൽ.

ff

ഒന്നുപോൽ പ്രജകളെബ്രദിക്കയാ-
 ലൊന്നിനൊന്നു വിളിച്ചുമ, ഞ്ഞവർ
 ഈലുവാൻ പൊതി നിരന്നു നിന്നിടം
 ശാലി തന്നഴകൊടേ വിളങ്ങിനാർ.

൧൨

അപ്പുതൻ കലയകത്തിരിക്കയാ-
 ലുച്ചലിച്ചൊരു കളായകാന്തി ഭാഗർ
 ക്കൊച്ചരോമനികരങ്ങൾ കക്ഷിമേൽ
 മെച്ചമായ് വിലസിവന്നു മെല്ലവേ.

൧൩

ഭാഗർകുടഞ്ഞാടിശ്ശന്ന ഭാഗർമല-
 യ്ക്കുമായി വിലസുന്ന മൊട്ടുകൾ
 മകമാരുടെ കരിങ്കമാത്തിനാ-
 ത്തകമേകവതിനന്നിരുണ്ടു പോൽ.

൧൪

താങ്ങിതന്നു തരളായതാക്ഷിമാ-
 ക്കൂണിലുള്ള രാമിയെന്നിരിക്കിലും
 ഏറിവന്നു മനതാരിലാഗ്രഹം
 മോറൊഴിച്ചിതരസാധനങ്ങളിൽ.

൧൫

കമ്പവിളു വരവേ നതാങ്ങിമാ-
 ക്കമ്പരന്നഴിയുമാടയെപ്പൊഴും
 മുൻപിലെറ്റുതിവിലും പതിഞ്ഞുഭാഗർ
 വെമ്പലൊക്കെയടനത്തുടച്ചയിൽ

൧൬

ഭാഗമുറമിഹ ഭൂമിയിൽക്കണ്ണം
 മോഹമാന്ദൻ തടിപോൽ കിടന്നിടം
 ഭേഹമൊക്കെയൊരുപോൽ വിയത്തിടം
 സ്നേഹവാക്കു സഖിമാരുച്ചിടം.

൧൭

മേനിചൂണ്ട മുദമേനിയെങ്കിലും
 ഗ്ലാനികൊണ്ടു മിഴിതാണുപോയിപോൽ
 മാനിനീമണികളുന്നു മണ്ണുതാൻ
 തിന്നമദമറിയാതൊരുത്തരും.

ഫുവ

വ്യക്തമാ,യവയവങ്ങളിൽതുലോം
 നൽതമാലനിറമാം ഞരമ്പുകൾ,
 ചിത്തവൃത്തി പലതായ് പലപ്പെഴും;
 നിദ്രയ്ക്കു മടിയെന്നു സഖ്യമായ്.

ഫൻ

ശാജ്ജനാനുക സുദർശനങ്ങളെ-
 പ്പൂണ്ടു ചൊറു ചൊറുതായ പൂരുഷർ
 സ്വപ്നരോളയിലടുത്തു തങ്ങളെ-
 കാത്തുനില്പതവർ കണ്ടു കൌതുകാൽ.

൨൦

തങ്കവണ്ണമിയലുന്ന തൂവലിൽ
 ഭാഗി വാനിൽ നിവിരെപ്പരത്തിയും
 ഉഴക്കൊടമുകിലിനെത്തടഞ്ഞുപേരും
 പക്ഷിരാജനവരെ ഭരിച്ചുപോൽ.

൨൧

നല്ല മാറിൽ നിറമാൻ കൌസ്തുഭ-
 ക്ഷിപ്തമുള്ള വടിവേന്തിയാദരാൽ
 പത്മമാം വിശരിയെലരിച്ചൊര-
 പ്പത്ത വന്നുപചരിച്ചു നിന്നു പോൽ.

൨൨

നാകലോക നദിയിൽ കളിച്ചു ന-
 ല്യാഗമാത്മമറിവുള്ള യോഗികൾ
 ബ്രഹ്മചാരികളടുത്തൊരേഴുപേർ
 നില്പതും സപദി കണ്ടു നിദ്രയിൽ.

൨൩

സ്വപ്നവാത്സന്ധിതു ഭൂപതീന്ദ്രനാ-
മഗ്ധരാജാതികൾ മൊഴിഞ്ഞു കേൾക്കവേ
ലോകനാഥഗുരുവായ് ഭവിക്കിൽ ഞാൻ
കേമനെന്നൊരഭിമാനമാൻ പോൽ. ൨൪

ധർമ്മശാലി ധരണീ പുരന്ദരൻ
കർമ്മശാസ്ത്രവിധിപോലനന്ദരം
നന്മയോടു ശുഭകർമ്മമൊക്കയും
ശർമ്മപൃത്തി വരുവാൻ നടത്തിനാൻ. ൨൫

ചന്ദ്രമാസനവകുതികുഞ്ഞിത-
ചന്ദ്രബിംബമുഖിമാർക്കുഗർവ്വം
കൈകഭാരികുരുണാബലത്തിനാൽ
കൂടിയന്നു ശുഭലക്ഷണങ്ങളും. ൨൬

തുളുരാശികളിലഞ്ചു ചേചരം
ഭുജമേകവതിനേഴിൽ മറ്റുലൻ
അപ്പുഭത്തിലമൃതാംശുവോടു ചേ-
ന്നാഗിരസ്സുമൊരു യോഗമാൻ പോൽ. ൨൭

കർമ്മശക്തി വഴിപോലെ നൾകവാൻ
കർമ്മശാസ്ത്ര ഭഗവാനു മറ്റൊരേ
കർമ്മഭാവമതിലാണ്ടു ഭൂപന്ധൽ-
ക്കർമ്മവൈഭവവശാലുയൻപോൽ. ൨൮

സൂര്യവാരമദിതിക്കു മുഖ്യമാം
താർക്കം നവമിയും കലർന്നാൾ
ഭൂമിഭൂതഹിഷിമാരിൽ മുത്തവൾ-
ക്കാമനസ്സു മുളവായി വന്നുപോൽ. ൨൯

മണി മണി മലരിൻ മണങ്ങളേ
കൊണ്ടിട്ടു ചാവറൻ സമാനനായ്
നിന്നലഞ്ഞുലകിലന്ന സൂതികാ-
മന്ദിരത്തിലുമണഞ്ഞു മന്ദമായ്. ൩൦

കാരൊഴിഞ്ഞു കമലേപ്പൂ കാമുക-
ന്നേറിവന്നൊളികളപ്പൊഴൊക്കയും
റംശവത്സലതയോ? ദശാസ്ത്രനിൽ
സംശയം കുറയോ? മറ്റൊത്തുതം. ൩൧

പേരിനാലവകടങ്ങൾ വല്ലതു
കൈവരാതെത്താൻ കണ്ടുപോ
ശുദ്ധമായ്; പുകയൊഴിഞ്ഞു നല്ലപോ-
വയ്ക്കുവിച്ചു യജമാനിയും തദാ. ൩൨

മന്നവൻ ചരിച്ചിമാരിൽ ചാച്ചരം
കോസലാത്മജ ലഭിച്ചു പുത്രനേ
രാവിലോഷധി തമസ്സൊഴിച്ചിടും
നൽപ്രകാശനികരത്തെയെന്നോ. ൩൩

സൂര്യചാശമണി ചാച്ചരം
തുല്യമരൊളി കലൻ കഞ്ഞിനാൽ
സൂതികാലയ വിളക്കിൽ വാണിടം
നൃൽത്തിരികു തെളിവാണമങ്ങിനോ. ൩൪

ചാള ചൊട്ടി മകനോടു ചുടയ-
ത്തള മെത്തയിൽ വിളങ്ങി നല്ലപോൽ
നീർ വരണ്ടൊരു റിഖിമ്പരോണിതൽ-
സൈകന്തേ സരസിജ്ഞാതെന്നോ. ൩൫

കണ്ണിനെയും കതകും വളർത്തപൊ-
ന്നണ്ണിതന്നുടലുകളുടെ തൽക്ഷണം
രാമനെന്ന ഭൂവനൈകഭവ്യമാം
നാമധേയമുരചെയ്തു ദേശികൻ.

൩൩

പൊറുപ്പോൾ ഭരതനെന്ന പുത്രനെ-
ബ്രഹ്മാട്ടുത്ത ദിനമങ്ങു കൈകയീ
ലക്ഷ്മിയെ പ്പെരിയ നീതിയെന്നപോ-
ലാമയെപ്പുരമലങ്കരിച്ചവൻ.

൩൪

വിദ്യ താനറിവുമാറാ താഴ്ന്നു
പൊറുപ്പന്ന വിധമസ്സമിത്രയും
ലക്ഷ്മണൻ പുനരരിചെന്നെന്നര-
ണാത്മജാതരെയിരട്ട പൊറുപ്പോൾ.

൩൫

ഭൂവിൽ വന്ന ഭഗവാൻ ഹിറക്കയാൽ
ദ്വോവുമിങ്ങുതരിച്ചു വന്നപ്പോൾ
മങ്ങലും വൃന്ദകളും വെടിഞ്ഞുസൻ-
മുള്ളും ധരണിയിൽ പ്പറന്നതേ.

൩൬

രാജൻ കണവരെക്കുമയ്ക്കയാ-
ലാറാലാതിയൊടിരുന്ന ദിക്കുകൾ
നാലു ദോമൊടങ്ങൻ പിറന്നപ്പോ-
താഗസ്തിച്ചവിധമുതി മാരുതൻ.

൩൭

രാവണന്റെ മകുടത്തിൽ നിന്നുടൻ
ചാരു മുത്തുമണിയെന്ന കൈതവാൽ
യാതുധാനകലലക്ഷ്മിതന്നുടേ
ബാഷ്പവിന്ദു നിപതിച്ചു ഭൂമിയിൽ.

൩൮

ചാത്മീവന്നു സുതജന്മസുചകം
തുച്ഛഘോഷമതു ചെയ്തതിന്നമോ!
നാദിയായിഹ നഭസ്സിൽ മുന്നമേ
ഭുങ്ങ്ഗിഭാപനി മുഴക്കി വാനവർ.

൪൨

ജാതകമ്മുഖമായ കമ്മ-
ജാദരത്തൊടു നടത്തിനാൻ നാഥൻ
പുഷ്പിയാൻ ജനകന്റെ മുത്തൊടും
ധാത്രിമാർമുഖ കുടിച്ചുകൂട്ടികൾ.

൪൩

വാരിജാതവസുതൻ വസിഷ്ഠനാ-
രാജപുത്രരെ വിധിക്കു തക്കോൾ
ആട്ടുമായാപനയിച്ചു പിൻപുതാൻ
വേട്ടുവിട്ടുകുളശേഷമേകിനാൻ.

൪൪

ബാലകൾ തനിയേ ഭവിച്ചുസൗ-
ശീല്യസൗഷ്ഠവമൊരല്പശിക്ഷയാൽ
ഒന്നിന്നൊന്നധികമായ്; ഹവിസ്സിനാൽ
വാദിയിൽ സ്സഹജമായ ഭീഷ്മോൾ.

൪൫

അക്കമാരർ മുഷിയാതെ തങ്ങളിൽ
സ്വപഹമായ രഘുവിൻ കലത്തിനെ
നല്ലരീതിയിൽ നിറുത്തി; നന്ദനേ
വന്നു കൂടിയൊറ്റുതുകളെന്നപോൽ.

൪൬

ഐകമത്യമൊരുപോലെയാകിലും
പ്രേമമേറിയതിനാലെ ലക്ഷ്മണൻ
രാമനോടു പിരിയാതെ നിന്നപോൽ
നാഹവദ്യമിളയോക്കു മാപ്തമായ്.

൪൭

രണ്ടുവീതമിട ചേന്ന് ബാലക-
 ക്കിണ്ടലിപ്പ മമതയ്ക്കൊരിക്കലും
 വായുവഹികളിണങ്ങി യോണവും
 ചന്ദ്രനുകടലുമെന്ന പോലെയും.

൪൮

കാന്തിയും വിനയസമ്പ്രദായവും
 മുന്തിനില്പൊരു നരേന്ദ്രബാലകർ
 നാട്ടുകാരുടെ മനം കവൻതേ
 കാറണിഞ്ഞ ദിവസങ്ങൾ പോൽ ശുഭമൗര്യൻ

നാലുവാഗ്ഗമ്യമോടു മുഴിയിൽ
 തുല്യകാലമതിൽ വന്നുളായപോൽ
 ഭൂപനാം ദശരഥന്റെരയ്ക്കണിമാർ
 ശോഭിച്ചുണ്ടുദിനം മുതിർന്നിതേ.

൪൯

കൈവെടിഞ്ഞരാത്രക്കമേഴര-
 യ്ക്കീശ മധുരണമോടെണീറടൻ
 ഞ്ഞതശുദ്ധി വഴിപോലെപെയ്തുകൊ-
 ണ്ഞാത്മകൃത്യമഖിലം കഴിച്ചിടും.

൫൦

പ്രാഹ്ണവേള കഴിയുമ്പൊഴുണ്ടുകൊ-
 ണ്ണെന്ദ്രബന്ധുജനതാസമേതരായ്
 കാവ്യനാടകവിനോദനങ്ങളെ-
 കൊണ്ടൊരസ്സകൾ കഴിച്ചു മിക്കതും

൫൧

ഗുസ്തിയും തടകളും കവാത്തുമാ-
 യുദ്ധകൗശലമിതൊക്കെയും ക്രമാൽ
 അഭ്യസിച്ചു മ വയസ്സുരോടുചേ-
 ന്നിക്കണക്കുദിനം നടന്നിടും.

൫൨

രാജമെഴുതിനടുനായകത്തിന-
 പ്രശ്നം പെരികെയുള്ള ബാലകർ
 ആഴിപോലെ സുഗുണാസ്ത്രപമാം
 മുത്തുചേർത്തതിതരാം കൃതാത്മരായ്. ൫൪

ഇതഥം പലാശനിരയായ സ്മിത്തശേഷം
 യുദ്ധാധാരത്തിൽ വഴിപോലെദഹിപ്പതിനായ്
 അഗ്നിത്രയത്തോടുളവായ ചിദഗ്നിയേവം
 വലിച്ചുകോസലമഹാരണിയിങ്കൽമോദാൽ ൫൫

നിശാചരപ്രകരമനോരഥാഗ്നി മഞ്ജി
 ദിശാമുഖം മുഴുവൻ മൊന്നുപോൽ വിളങ്ങി
 കശാസനം നരപതി വേണ്ടേടാൽ തുടങ്ങി
 കശാസനേമുനികരതപസ്സിനായൊരുങ്ങി. ൫൬

തണ്ടേറ്റം ഇറുജുന്ന പയത്തിനെയുമ-

ത്തിടുന്ന ദന്തങ്ങളെ-

കൊണ്ടെരാവത ഇനിയുംചതുരപായ-

ചേർച്ചയാൽ നീതിയും

രണ്ടാൽ രണ്ടുതൂണിച്ച നാണികളൊട-

സ്താക്ഷാൽസരോജാക്ഷരം

കൊണ്ടാടംപടി നാലു വിഷ്ണുകലയാൽ

നന്ദിച്ചിതഭ്രമീപൻ.

രണ്ടാംസർഗ്ഗം സമാപ്തം.

൫൭

രണ്ടാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

മൂന്നാം സകുറം.

പ്രശമിത ഹൃദയാന്തിയായിട്ടന്ന-
ദൃശന മമന്നവനാത്മമന്ദിരത്തിൽ
കശലമൊടു വസിച്ചിട്ടന്നനാളിൽ
കശികസുതൻമുനി കാഞ്ചേതിന്ന വന്നാൻ. ൧

അധികതര തരോദാലങ്ങൾക്കൊ-
ണ്ടധിഗതമായൊരു വണ്ണവൈഭവാത്താൽ
വീര്യനികടമണഞ്ഞ നീലമോല-
സ്ഥിതിയെവഹിച്ചു വിളങ്ങി മാമുനീന്ദ്രൻ. ൨

കലിതവിവിധസകുറുഭേദനായ്-
ജ്ജലിതമനോഹര വൃത്തനാം മുനീന്ദ്രൻ
വിലസി നരവരന്റെ മുൻപിലേറ്റൊ
വിലംഭം ദമുത്തമകാവ്യമെന്നപോലെ. ൩

കൊടിയനിയമശാലിയെസ്സമീക്ഷി-
ച്ചുടനടി ചെന്നെതിരേറ്റ ഭൂമിദാപൻ
അടിച്ചിണകഴുകിച്ചു ഭൂമിദാപൻ
സ്സുകിമഹാസന മേകിയങ്ങിരുത്തി. ൪

തനതുഗുരുവിന്നും കൊടുത്തു പീഠം
ജനപതിയുംപുന രാസനേ വസിച്ചാൻ
അനാഥമണ്ണമുള്ള സഭ്യരെക്കൊ-
ണ്ടനവധിപുണ്യമടഞ്ഞിതസ്സദസ്സും. ൫

നരപതിവരനങ്ങതിന്റെശേഷം
 പുരുവിനയത്തൊടുമുളയോഴിയോടായ്
 “നരമരിയതപാനിധാനമാം നി-
 ത്തിരുവടി തൻ വരവെന്ന ള്ളയോഗം.   എ

അമലമതികളായ് വികാരമെല്ലാം
 ക്ഷമയൊടുവിട്ടു ഭവാബ്ധിയെക്കടന്നു്
 സമതയൊടു നിരാശരായ് നടുക്കു
 യമികളെയിങ്ങനെ കാണുവാൻ പ്രയാസം.   ഐ

അപരിമിത തപോബലങ്ങളെക്കൊണ്ടു
 ഞ്ചപരിപദത്തിൽ വിളങ്ങിപ്പോ ഭവാന്മാർ
 സ്വപരിജനസമേതരായിദാനീ-
 മപരിപൂജാതരതയ്ക്കുവസിക്കയല്ലേ?   യു

ഇതുപൊഴുതിവിടേയ്ക്കുവന്നതെന്തി-
 നഭവസിതം മമ ശുദ്ധമാക്കുവാനോ?
 ചതിപെരുകിയദുഷ്ടനങ്ങളാല-
 ങ്ങധികമസഹ്യതാപ്ലതും ഭവിച്ചോ?   യു

നരവരനാടെ നല്ലവാക്കു കേട്ടി-
 ടരിയ കരുണാലമാൻ കൌശികൻ താൻ
 കരുണയൊടൊരനഗ്രഹത്തെ നൽകി-
 ടുളളി മനോരമ മാദരത്തൊടെല്ലാം.   ഗു

സൂതിയിലിവിടെനിന്നു തൊറകൂടാ-
 തതികളുകത്തൊടു നാടുവാണിരിക്കെ
 മതിയിലസുഖലേശമിജനത്തി-
 നെതിരിടുകെന്നതരിപ്പമോത്തുകണ്ടാൽ.   മ.മ

അന്ധമധുഖമെങ്കിലും നമുക്കി-
 ഞ്ഞാഭവസിദ്ധമുപദ്രവം കറുത്താൻ
 ഉചിതതരമുപായമോത്തുകണ്ടി-
 നജ്ഞത! ഞാനതുരപ്പുതിന്നു വന്നേൻ. ൧൨൨

കൊടിയതപമതിൻ പമ്പങ്ങളിൽപ്പാ-
 തടയവനാറിപൊരംശമേകി നിത്യം
 അടവിയിലമരം തപസ റിമാരിൽ
 പൊട്ടമഴൽമന്നവർചെന്നൊഴിക്കവേണം. ൧൨൩

യതികളുടെ താപസ്സിനെത്തട്ടുപ്പാൻ
 കൊതികലരുണൊരു ഭുഷുജന്തുജാതം
 ഭൂതമരതിവരേണ്ടതിന്നതാനി-
 സ്തുതിയരചക്ഷ വിധിച്ചു വേട്ടയാടാൻ. ൧൨൪

നരപതിയുടെനീതിയൊക്കെ നന്നായ്
 ചരിയമുള്ള ഭവാനൊടായതെല്ലാം
 ചരമിത പായേണ്ടതില്ലപക്ഷേ
 വരുവതിനുള്ളൊരു കാരണം കിമിക്കാം. ൧൨൫

സുരപിതൃനികരപ്രസാദസിദ്ധി-
 കൊരയജനത്തെ നടത്തിടുന്നു ഞങ്ങൾ
 നരവര! തവസുന്ദരാംഗനെക്കൊ-
 ണ്ടരമതിനെപ്പരിരക്ഷപെടുവേണം. ൧൨൬

രജനിചരവരൻ സുബാഹു, മാരി-
 ചനൊടൊരുമിച്ചുവിടേയ്ക്കു വന്നു നിത്യം
 രുധിരപലലഖണ്ഡപ്പൂഷ്ടിയെക്കൊ-
 ണ്ടധികമുപദ്രവ മേകിടുന്നു കഷ്ടം!. ൧൨൭

ശുചിതയെഴുമൊരാജ്യ തപ്പണത്താൽ
 ശുചി സതതം വിലസുന്ന യജ്ഞവാടം
 ശുചിയകലെ വെടിഞ്ഞ ഭുജ്ജനം, സം
 ക്ഷിതഹതാശനമാക്കിവച്ചു കഷ്ടം!.

൧൮

അനുദിവസവുമഗ്നിതന്റെ ചൂടേ-
 നന്നവരതം പൊരിയും പലാശവുനും
 അനലന്തെ മലം കുറയ്ക്കതിനായ്
 മനസിവിരോധമുദിച്ചെരിഞ്ഞപ്പി?

൧൯

എരിയുമൊരു മഹാനലന്റെ മധ്യേ
 പൊരിയുമസ്ത്രക്പ്രകരപ്രവാഹമേറു
 തരളഹൃദയരായ് ചമഞ്ഞിതയ്യോ!
 കരള പാറഞ്ഞിടുകല്ല ഞങ്ങളെല്ലാം.

൨൦

കമതികളുടെ ശല്യമൊക്കെ നീക്കി
 ടിതുപൊഴുതെന്നുടെ യാഗരക്ഷ ചെന്താൻ
 പുരുഷപയൊടു രാമനെസ്സഭേ! നീ
 തപ്തിതി സലക്ഷണമങ്ങയയ്ക്ക വേണം.

൨൧

സുതരിലധികവത്സലൻ മഹീശൻ
 ശ്രുതിപരജ്ഞം വചനം ശ്രവിച്ചനേരം
 ഹൃദി വലിയൊരു ശല്യമേറാ പോല-
 സ്സഭയിലൊരക്ഷരമോതിടാതിരുന്നാൻ.

൨൨

ദിനകരകലഭേശികൻ വസിയ്ക്കൻ
 മനസി വിശേഷമശേഷമോത്തു കണ്ടു
 ഭഗവാനുടെ മുന്നിലിപ്രകാരം
 വിശദമുച്ച നിഗൂഢമായ് സമസ്തം.

൨൩

നരവര! നിജമാനസേ വിഷാദം
 കരുതരുതെൻമൊഴി കേൾക്ക സാവധാനം
 സരസിജഭവ ശങ്കരാദിസേവ്യൻ
 സരസിജലോചനനേഷ രാമചന്ദ്രൻ. ൨൪

അഹികലപതി ലക്ഷ്മണൻ മഹാത്മാ
 ഭരതനമക്കര പാഞ്ചജന്യമന്ത്രേ
 റിപ്പനികരകൃതാന്തനന്ത്യപുത്രൻ
 ഹരിയുടെകൈയിൽ വിളങ്ങിടുന്ന ചക്രം. ൨൫

ത്രിട്ടവനജന യിത്രിയായ മായാ
 ഭഗവതിയും ജനകാത്മജാതയായാൾ
 അവനിയിലവരൊത്തുകൂടുവാൻ-
 ക്ഷശികസുതൻ വരവാദികാരണം കേൾ. ൨൬

ചെരികെ മദമെഴും ഭഗാസ്ത്രനെക്കൊ-
 ന്നമരകലത്തെയശേഷവും ഭരിപ്പാൻ
 അഖിലഭൂവനപാലനിപ്രകാരം
 സുതവര! നിൻസുതനായതോക്കെക്കോ! നീ. ൨൭

മതിയിലിതഖിലം നിനച്ചു നന്നായ്
 ധൂതിയൊടു രാമനെ നീയയയ്ക്കുവേണം
 ഇതി ഗുരുമൊഴിയാദരിച്ചു ഭൂപൻ
 പതിവിതു ഭാസകലേശ്വരൻ പണ്ടും. ൨൮

പുരുവിഷയവിരക്തരാം ജനങ്ങൾ-
 കരുതരുതോതബലേന തമ്യനാകം
 പരമപുരുഷനേ നിയോഗശക്ത്യാ
 നരപതി കേശികനോടുകൂടെ വിട്ടാൻ. ൨൯

ദശരഥനൊട്ടു യാത്രയും പറഞ്ഞ-
 ക്ഷശികസുതൻ കശലം വസിയ്ക്കരോടും
 ചതുരതയെഴുമക്ഷമാരകന്മാ-
 രിവവരെയും ഭരമേറു താൻ നടന്നാൻ. ൩൭

അഥ ദശരഥപുത്രരോട്ടു മധ്യേ-
 പാപമുരചെയ്തു മുദാ മുനീന്ദ്രനേവം
 “ബലയതിബലയെന്നു രണ്ടു മന്ത്രം
 നലമൊട്ടു നിങ്ങൾ പഠിച്ചുകൊൾവിനിഷ്കാശം.
 (൩൮

ഇതിപുനരരുൾചെയ്തു യോഗിവർണ്ണൻ
 കതുകമിയന്നു കൊടുത്തു വീട്ടുരണ്ടും
 പശിയുമരിയദാഹവും വരാജാൻ
 കശികജനോടവരഭൃസിച്ച് നന്നായ്. ൩൯

പുനരപി ഇപപുത്രരോട്ടു ചൊന്നാൻ
 മുനിതിലകൻ പുരുമോദമാൻ ചിത്തേ
 ക്ഷിതിയിതലർശരൻദഹിച്ചിടം പ-
 ണ്ടതുമുതലിസ്ഥലമുദസംജ്ഞമായി. ൪൦

അഥാഥ സരയുസരിദ പരഞ്ഞ-
 സ്ഥിതി കടന്നിഹ, വൃത്രഹത്യ മൂലം
 വലരിപ്പുവിനു പാപ ശാന്തിയെന്തോ-
 രവനിയിലെത്തിയ പോതുരച്ചയോഗീ. ൪൧

കമലഭവനനന്ദഗ്രഹിക്കുമൂലം
 പ്രമദമിയന്ന സുകേതുവിനു മൂന്നും.
 ഒരു മകളുള്ളവായി താടകാഖ്യാ
 പുനരവളെച്ചിതമോട്ടു വേട്ട സുന്ദൻ. ൪൨

അവരുടെ മകന്റെ പിറന്ന മാരി-
 ചന്ദ്രമംഗല സുന്ദനാസ്ത്ര ശാപശക്ത്യാ
 ചന്ദ്രമംഗലനായകൻ കണ്ട മൈത്രം-
 വരണിയൊടൊന്നു പകച്ചു തത്തത്തജൻ. ൩൩

കലശഭവനൊടൊന്നു കൺപതപം
 ചലനവനം ജനയിത്രയും ലഭിച്ചു
 അവരയതകരീന്ദ്രവിക്രമംകൊ-
 ണ്ഡമതിയത്ര ജനത്തിനേകിട്ടന്നു. ൩൪

അനന്ദി നരോന്മുഖമാംസ-
 ച്ചവയറിയൊന്നു യാത്രയാനനാരി
 മമതസ്സവരം വാറലൊന്നു വെച്ചി-
 ട്തഭിരുചി വിട്ടുകൊണ്ടു ഞാൻജയിച്ചേൻ. ൩൫

അയി! നിശമയ രാമചന്ദ്ര! നീയി-
 നാവളെ വധിച്ചു വിത്താഴിക്കവേണം
 മുറിയുടെ മൊഴി കേട്ടു പെൺകൊലയ്ക്കാ-
 രാജപതിയൊന്നു മടിച്ചാച്ചു നിന്നാൻ. ൩൬

കശികജനതു കണ്ടു പണ്ടു ധാത്രി-
 കലാസത മോത്തൊരു മനമരസ്സമേദം
 വ്രതമിഴുകിയ രേണുകുലമന്തം
 റാരിയരുളീടിനവാത്തയെപ്പറഞ്ഞാൻ. ൩൭

വധുവിന്റെ വധത്തിലാത്തയെയും
 റിപ്പരത വിട്ടിതു രാമചന്ദ്രനപ്പോൾ
 അതിന്നുമതി പൂണ്ടുപോലെ ചന്ദ്രം
 മതമതു ഞാണൊലി കൊണ്ടു സമ്മതിച്ചു. ൩൮

രഘുവരന്റെ ശിഞ്ജിനീ നിനാദം
ലഘുതരമോത്തു സുകേതുപുത്രിയപ്പോൾ
പകയൊടു ഏദി കാളരാത്രിയെപ്പോ-
ലികലിനടുത്തിരു നീലശൈലതുല്യം. ര.൨

പരമവളുടെ യുഗവേഗശക്ത്യാ
തെരുതെരെ വീണു മഹീരഹങ്ങൾ മാത്രേ
മുഴലി ചിതയിൽനിന്നുവന്നിടംപോല-
ലുഴറിവരുന്നതു രാമനങ്ങളു കണ്ടാൻ. ര.൩

അവളൊരു കുടൽമാലചാത്തിമെയിൽ
കവിളിപ്പിറച്ചി നിറച്ചുതാഴിപ്പോൾ
കഴുകുകളൊടു കായമെന്നിതെല്ലാം
പഴലെയടുത്തു പൊന്നിതീച്ച പോലെ. ര.൪

അരുണിമകലരും കാലങ്ങൾകൊണ്ടു-
ഗമനപടലത്തെ യടിമുട്ടച്ചുവാനിൽ
ചിത്രവനമതിൽ വിന്നൊഴും വിശാല-
പ്രതികൃതി പോലെ കരാളലോരദണ്ഡം. ര.൫

അവളുടെയതി ഔരൂവേഷമേവം
ജവാമൊട്ടുകണ്ടു കുടൽസ്ഥവംശമീൻ
വനിതയുടെ വലേ വിരോധിയാകും
കനിവിനെ വിട്ടിതു സായകത്തിനോടേ. ര.൬

ശർമതു ശിഖ പോൽ കടുപ്പമുള്ളോ
രവളുടെ മാറ തുളച്ചു പാഞ്ഞ രഘുവും
നിശിപരരുടെ കോട്ടയിൽ കടുപ്പാൻ
ശമനന നല്ലൊരു വാതിലായ് ഭവിച്ചു. ര.൭

ഉരസി രഘുവരന്റെ ബാണമേറി-
ട്ടവനിയിലായവളാശുവീണനേരം.
വനവുമഥ ദശാനനൻ പ്രതിഷ്ഠി-
ച്ചൊരു ജയലക്ഷ്മിയുമൊന്നുപോൽനടുങ്ങി. ൪൮

നിശിചരിയവൾ. രാമമന്ദാഗ്രം
സപദിതരച്ചു. നെഞ്ചിലാത്തിയോടും
ഉടലടിമുടി രക്ത ചന്ദനത്തേ-
ച്ചുടനെയണഞ്ഞിതു ജീവിതേശഗേഹം. ൪൯

ചുകൾ ചെറിയൊരു വാമനാശുരനേ
രഘുപതികളു കഴിഞ്ഞ ജന്മപുത്തം
നിജമനസി മറന്നിരിക്കിലും താ-
ന്നാപമയാകമൊരാൾ പൂണ്ടു നിന്നാൻ. ൫൦

ഇതി പാലപല നല്ലനല്ല ദേശം
മതികളുകത്തൊടു കണ്ടു രാഘവന്മാർ
ചൊതുവഴി നടന്ന ഖേദമോരാ-
തുഷിയൊടുമൊത്തു തദാശ്രമം ഗമിച്ചാർ. ൫൧

മുനിവരനഥ യജ്ഞദീക്ഷ പൂണ്ടാൻ
നും സുതരവുമെടുത്തു കാത്തു നിന്നാൻ
രവിശശികൾ ദിവാനിശം സ്വകാന്തി-
പ്രചുരിച്ച കൊണ്ടുലകത്തെയെന്നപോലേ. ൫൨

കടുനിന്നമതുകൊണ്ടു ഹോമകണ്ഡം
സ്വദിതി നനഞ്ഞതു കണ്ടു യാജകന്മാർ
കിടുകിടനെ വിറച്ചു കൈവെടിഞ്ഞാ-
രൊടുവിൽ മഖക്രിയയേ സ്രവങ്ങളോടും. ൫൩

തപരയൊടുമിഥ ലക്ഷ്മണാഗ്രജനോ
കരമതു തൂണിയിലാക്കി നോക്കി വാനിൽ
കഴുകുകളുടെ പക്ഷ വായുവേററ-
ക്കൊടിയിളകുന്ന നിശാചരോൽക്കരത്തേ. ൫൪

ഇരുവരവരിലുണ്ടു നായകനാ-
രവരൊടു കേവലമുന്നമിട്ടു രാമൻ
അഹിവരരെയെമന്തിടും ഗരുത്താ-
നെതിരിടുകില്ലൊരു ഡുംഡുഭത്തെ വെൽവാൻ. (൫൫

രഘുപതിയഥ വായുദൈവതാസ്രം
പാപ്യതരമൊന്നു ജപിച്ചയച്ച ധീമാൻ
മലയൊടു സമനായ സുന്ദജൻ താ-
ന്നിപയതുപോലെ പറന്നുവിങ്ങ ദൂരെ. ൫൬

പരമതുപൊഴു തിരുജാലശക്ത്യാ
പൊരുതു സുബാഹുവടുത്തു കണ്ടു രാമൻ
അവനുടേയുടൽ പത്രി കൊണ്ടു പങ്കി-
ട്ടുടജമതിൻ പുറമേ പതന്തികൾക്കായ്. ൫൭

കപറിനിമയമാൻ യോഗിതന്നോ-
ടലസത വിട്ടൊരു വേഴ്ത്ത വന്ന മൂലം
ചലദലതരുദണ്ഡയോഗ്യരാകും
രാഹുസുതരന്നു പലാശദണ്ഡിമാരായ് ൫൮

മഖമതിനുടേയന്തരായമെല്ലാ-
മകലെയൊഴിച്ചൊരു രാമവിക്രമത്തേ
മനികളഖിലരും പുകഴ്ത്തി യജ്ഞം
മനതളിരിൽ സുഖമോടു നിവ്വിച്ചാർ. ൫൯

അഥ കശികജനാത്മസത്രമേവാ
 ധൃതിയോടു കാത്തരുൾചെയ്തു രാഘവനായ്
 മഖമതിലുളവായ മങ്കയെത്താൻ
 ഗൃഹിണിയതാക്കണമെന്നറച്ചു ചിത്തേ.   ന്നാ

യജനമതിനു വേണ്ട കോപ്പു കൂട്ടി-
 ജനകഗൃഹൻ മുനിയെക്കുണിച്ചിതന്നാൾ
 ഹരധനുവതു കാണുവാൻ കൊതിക്കും
 നൃപസുതരോടവിടേയ്ക്കു പോയ് മുനിനൃൻ.   ന്നമ

അധിപാമദ്ധാധിപുംഗവാൻ സ്വകീയം
 ചരിതമുരച്ചു തുടങ്ങിനാൻ പതുകേ
 ക്ഷിതിപതിതനയർ മാഗ്ഗ്വേദം
 വരികിലൊഴിപ്പതിനുള്ളൊരൗഷധാ പോൽ.
 (നന്ദ

വിധിയുടെ മകനായ് കുശാഞ്ചനാകം
 ക്ഷിതിപതിവർണ്ണ മക്കളായ് പിറന്നാൻ
 ബലമുടയ കുശാംബനാഭി നാലാ-
 ഉലസത വിട്ടവർ നാലുനാട്ടിൽ വാണാൻ.   ന്നന

കുശനുടെ സുതരിൽ ദ്വിതീയനാമ-
 നൃപതിലകൻ കുശനാഭനിഷ്ഠമോടും
 സുരയുവതിമൃതാചിയോടു ചേർന്ന-
 ബിരുപതു കന്യകമാരെയങ്ങുളാക്കി.   ന്നര

അവരുടെ വടിവോത്തു വായുദേവൻ
 തരുണിമ വന്നൊരു നാളിലാശവച്ചു്
 അലർശരലഹരിക്കടുത്ത നേരം
 വിരസതയോടവർ ധിക്കരിച്ചുപോലും.   ന്നര

അവരുടെ നില കണ്ടു കോപമുൾക്കൊ-
ണ്ടനിലനവകു വരുത്തിയല്ലഭുക്കും
അരശർമണിയുമന്നറിഞ്ഞിതെല്ലാ-
മകതളിരിൽ ക്ഷമയോടു കാരുമോത്തു.   നുനു

ശമമനിധിയായ പൂളിസ്മന-
ക്ഷിതിരമണന കൊടുത്തു കന്യമാരേ
അവരതു മുതൽ മുന്തിലേതിലേററം
പ്രവരവപുണ്യോടുമുല്ലസിപ്പു വാണാർ.   നുനു

ഒരു മകനുള്ളവായ് വരേണമെന്നാ-
നരപതിയാം കശനാഭനോത്തു പിന്നെ
ഗുരുജനകൃപയാൽ ജനിച്ചിതപ്പോൾ
പുരു ഗുണമുള്ളൊരു ഗവമിയെന്റെതാതൻ.   (നുവ)

മുനിവരരുടെ പൂർവ്വാർത്ഥയേവം
കനിവൊടു കേട്ടൊരു താടകാകൃതാന്തൻ
നിശ്ചയ നിമിഷമാത്രയായ് കഴിച്ചി-
ട്ടുജനൊടും മുനിതന്നൊടും നടന്നാൻ.   നുൻ

അരുണനാഥ പൂർവ്വികപുരസ്സി-
തിരുമുഖമൊന്നു നുകന്യന്നിടുമ്പോൾ
ഒരു ദിശി നിയമങ്ങളേ നടത്തി-
സ്സരതടിനീതടമാശ്രയിച്ചു മെല്ലേ.   ഞ

കനകഗിരിവരന്റെ കന്യ പെറ്റാ-
ത്തുഹിനമലയ്ക്കൊരു പുത്രിയായ ശേഷം
സുരനഗരിയിൽനിന്നു ശങ്കരൻ തൻ
മുടിയിലിഴിഞ്ഞു ഭഗീരഥപ്രയാസാൽ.   മെ

മൃഗാടെ ജടയിന്നിറങ്ങി മെല്ലെ-
ക്കൊടിയ തപസ്സിയലുന്ന ജഹ്നുവോടും
വിടയതു വഴിപോലെ വാങ്ങി മൂന്നും
ത്വടിതി ഭഗീരഥഭൂപനെത്തുടൻ".

൭൨

ധരണിയിലിഹ മൂന്നു ശാഖയായി-
ദൂതവിയൊലിച്ചു ഭവാമയങ്ങൾ തീർക്കും
സുരനദിയുടെ സച്ചരിത്രമെല്ലാ-
മരുളി നരേന്ദ്രതന്തുജനോടു യോഗീ.

(വിശേഷം) ൭൩

അഥ വിബുധസുരിത്തിനെക്കടന്നി-
ട്ടരികെ വിശാലപുരത്തെ നോക്കി രാമൻ
അതിനുടെ കഥ കേൾക്കുവാൻ കൊതിച്ചാ-
യതിയെ വണങ്ങുകയാൽ മുന്നീന്ദ്രനോതി.

൭൪

അസുരകളുമതം ലഭിച്ചിടാഞ്ഞി-
ട്ടമരകലത്തൊടു പണ്ടു മല്ലിടുമ്പോൾ
അഹിവരശയനൻ സുരേന്ദ്രനെക്കൊ-
ണ്ടുരുതിവരുത്തിയരാതിസഞ്ചയത്തേ.

൭൫

പരവശതവളൻ ദൈത്യമാതാ
പതിയൊടു കല്പന കൈവശപ്പെടുത്തി
സുരവരനെ വധിക്കുവാൻ തിറത്തോ-
ടൊരു മകനെക്കരുതിത്തപം തുടന്നാൾ.

൭൬

അവളതുപൊഴുതിക്കുശപ്പവാച്ചും
വനമതിൽ വാണിതു നല്ല നിഷ്പ്രയോഭം
വലരിപുവതു കേട്ടു മായയാ തൻ
വടിവു മറച്ചവളോടടുത്തു കൂടി.

൭൭

വിടുപണികളെടുത്തു വാണ കാലം
മടുമൊഴിയാളൊരുനാൾ മനം മറന്ന്
മുടികളെയടി വച്ചിടേണ്ട ദിക്കിൽ
ശ്ലാതയൊടങ്ങനെ വച്ചുറങ്ങിയപ്പം. ഏ

പിശകിലവളത്തുലയെന്നുകളടി-
ട്ടശനിയരൻ ജറരെ കടന്നു വേഗാൽ
ശിശുകവലമന്തേഴു ഖണ്ഡമാക്കി-
ക്കുശലതയോടു പുറത്തു പോന്നു ശക്രൻ. ൭൯

തൊഴിലിന്തവളറിഞ്ഞു ഖണ്ഡമേഴും
വലരിപുതന്നൊടു നല്ല വാക്കു ചൊല്ലി
ഗഗനഭൂവി മരുത്സമാജമാക്കി-
ച്ചുധിസുരലോകമതുപ്ലയായിരുന്നാൾ. ൮൦

പുനരിവിടെ വിശാലനാകമൈക്ഷപാ-
കനമഴകേറിയ രാജധാനി തീർത്ത്
അതിനവന്റെ നാമധേയമേകി-
ട്ടവാനിവിടെച്ചിലനാൾ ഭരിച്ചു വാണാൻ. ൮൧

കുശികസുതനിദം പറഞ്ഞു പിന്നെ-
ക്കുശലമൊടപ്പരി രക്ഷചെയ്തു വാഴും
ഇപനുടയുപചാരകൃത്യമെല്ലാം
ദശരഥപുത്രരുമായ് പരിഗ്രഹിച്ചാൻ ൮൨

അവരവിടെ നയിച്ചു രാത്രിയെപ്പി-
മ്പുഷസി കലോചിതകൃത്യവും നടത്തി
ജനപദവനപവ്തങ്ങൾ പിന്നി-
ട്ടൊരു ശുഭദേശമണഞ്ഞു സന്ധ്യയോടേ. ൮൩

മുനികല്പവരനായ ഗൌതമൻ തൻ
മനവിയഹല്യ തപസ്സോടും വസിക്കും
വനഭൂമി കശികാത്മജൻ കനിഞ്ഞാ-
മനുജകുമാരരൊടും കടന്നു പിന്നെ.

വൃ൪

സുരവരന്യരെ ചേർച്ച കണ്ടു നേരേ
പരഷതരം മുനി നൾകിയോരു ശാപാൽ
അവനിയിലൊരു പാറയായ് കിടപ്പോ-
രവളുടെ വാത്സ്യനിഞ്ഞു രാമദേവൻ.

വൃ൪

കണവനൊടിമ കല്പശ്ചന്ദ്രം വേര-
റീനിയിവൾ ചേരണമെന്നൊച്ച ദേവൻ
തിരുവടിമലരൊന്നു വിന്യസിപ്പാൻ
ശിലയുടെ മേലൊഴുനേറ്റിത്തങ്ങുമല്ലാ.

വൃ൩

ഒരു പൊഴുതു രജഃപ്രയോഗശക്ത്യാ
ഹരിയൊടു ചേൺ വിരൂപയായ തന്നീ
ഹരിചരണരജഃപ്രയോഗശക്ത്യാ
സുരചിരവേഷമണഞ്ഞതോ? വിശേഷം.

വൃ൪

നിഷ്കാമമായൊരു തപസ്സിലിരിപ്പവർക്കേ
സിദ്ധിക്കയൊളുഗതിയെന്നൊരു ചൊല്ലിരിക്കേ
കാമന്നിമിത്തമവൾ ചെയ്തതപോബലത്താൽ
മോക്ഷം ലഭിച്ചതൊരു വിസ്മയമേതുവത്രേ. വൃ൩

പൂമാതിൻ പുണ്യപൂരത്തിനെയരികെ-
നിരീക്ഷിച്ചു തൻ നെഞ്ചകത്തിൽ
സീമാഹീനം നിറഞ്ഞുള്ളൊരു കുതുകമൊടും
തൽപദം കൂപ്പി വേഗാൽ

രാമാവൃന്ദം ധരിക്കുന്നൊരു മുടിമണിയാം
 താപസസ്ത്രീ തദാനീം
 രാമാദേശം ലഭിച്ചിട്ടു മ നിജപതിയോടൊത്തു
 വാണാൾ സസൗഖ്യം. വുൻ
 ശൃംഗം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

നാലാം സർഗ്ഗം.

അനന്തരം കൌശികതാപസോത്തമൻ
 ദീനേശ്വരശ്വരോടും പൊട്ടുന്നനേ
 വിദേഹഭൂപന്റെ മഖം നടത്തുവാൻ
 തദീയരാജ്യത്തിലണഞ്ഞു കൌതുകീ. എ

നരേന്ദ്രസുനക്ഷത്രമായി വന്നൊര-
 ത്താപസിയിച്ചെല്ലെന്നതിരേറു സാദരം
 വിനീതനാമജ്ജനകക്ഷിതീശ്വരൻ
 സഭാജനം ചെയ്തു പുരോഹിതാനപിതൻ. വ

ഉടൻ ശതാനന്ദനവന്റെ ദേശികൻ
 നഭേ രഘുശ്രേഷ്ഠനൊടേവമോതിനാൻ
 പിടിപ്പെഴും ഗാമിതന്തുജ്ഞൈഭവാ-
 നടത്തു കീഴ്പ്പെട്ടു നല്ലതെയ്യം ന

കലത്തിനോതികവനാം വസിഷ്ഠരെ-
 പ്പലത്തിടാതേവമുരയ്ക്കു കാരണം
 ബലേന രാമന്റെ മനസ്സിലല്ലവ
 മലയ്ക്കു വാരായ്ക്കതിനോതി പിന്നെയും. ഒ

ഇവൻ പുരാ ഭൂമിയടക്കി മന്നനാ-
യവൻ പടക്കോപ്പുകളോടുമേകദാ
തപസ്സ് കൈക്കൊണ്ടു വസിപ്പൂർ വാഴുമ-
ത്തപോവാനം പുക്കവനേ വണങ്ങിനാൻ. ഉ

മുനീന്ദ്രനും പാത്ഥീവനെ സ്വശക്തി പോൽ
മനം തെളിഞ്ഞന്നു വിരുന്നുമുട്ടിനാൻ
ധനം പെരും ധേനുവിനുള്ള വൈഭവം
നിനച്ചതിൽ ഗ്ലാമിജനാശ വച്ചുരോ!.. ന്ന

കുറിച്ചു നേരേ മുനിയോടു തൻമനോ-
രഥത്തെയെന്നിട്ടതു ധിക്കരിക്കയാൽ
മറുത്തുടൻ ഭൂപതി കാമധേനുവെ-
ത്തിറഞ്ഞാടും കൊള്ളയിടാൻ തുടങ്ങിനാൻ. ഉ

സമസ്തവസ്തുക്കളെയും ചുരത്തുവാൻ
സമർത്ഥനായുള്ള നിലിവനൈഷികീ
അമേയസൈന്യത്തെ രചിച്ച സേനയെ
സ്വമേധയാ വെന്നു തുരത്തി ഭൂപനെ. വ

പഠിച്ചിവൻ വീണ്ടുമരുന്ധതീശനേ
മടക്കുവാനായുധവിദ്യ വേണ്ട പോൽ
പടയ്ക്കു കോപ്പിട്ടു തദാത്രമം മുഴ-
ന്നടുത്തുപോയ മാഗ്ഗണമാരി തുകിനാൻ. ന്

വസിപ്പൂരി വേലകൾ കണ്ട ഭൂപനേ-
യസൽക്കരിച്ചിട്ടഥ യോഗദണ്ഡിനാൽ
മടക്കിനാൻ ഖാണഗണത്തെ നിർഭയം
“നടക്കുമോ നല്ലവരോടു ഭുജ്ഞം”?. ൧൦

നരേന്ദ്രനും നാണമുദിച്ചിരുന്നു തൊ-
ട്ടരോചകര ക്ഷത്രബലത്തിലും താ-
റാരിയുഴിച്ചാത്തവിട്ടതപാകവേ
നരം താപസ്സിനു തുനിഞ്ഞിറങ്ങിനാൻ. ൧൧

നിമിത്തമേകത്തുടലോട്ടു കോരകവാൻ
തൂലോം ത്രിശങ്കക്ഷിതിപാൻ കൊതിക്കവേ
പെരിയ്ക്കയില്ലാഗ്രഹമെന്നു മനസ്സേ
വിവക്ഷിനാനെന്നു വസിപ്പുദേശികൻ. ൧൨

കലമ്പിയമ്മാമുനിയോടു മന്നവാൻ
പുലമ്പിനാൻ തത്സുതരോടു വാഞ്ചിതം
അപദ്യമെന്നോ, ത്തവരും മെരുത്ത കോ-
തലക്ഷ്യമോടുകൂടിയായടുത്തവൻ. ൧൩

പെരുത്തു കോപിച്ചവർ“നീലനാക”യെ-
ന്നരയ്യയാലസ്പപനൊട്ടടങ്ങിനാൻ
“പുലത്തുവാങ്ങളവർ ധിക്കരിക്കിലി-
വവിറ്റുപില്ലാത്തവനെന്നോരാ! ഗതി” ൧൪

വസിപ്പുനേരം പ്രതിപ്രദകക്ഷിയെ-
ന്നറിഞ്ഞവൻ ഗാഥിതന്തുജസന്നിധേന
അടുത്തു കമ്പിട്ടു കിടിച്ചു കാക്കിതം
“തൂടങ്ങിയാൽപിന്നെയടങ്ങുമോ? മഹാൻ” ൧൫

അപേക്ഷകൈക്കൊണ്ടാഥ ഗാഥിനനെന്നൻ
തൂപേന്ദ്രനെദ്രേവകൾനാട്ടിലാക്കുവാൻ
ഉപായമുൾത്താരിൽ നിനച്ചു കണ്ടു താ-
നാപകൃമിച്ചാനൊരു തുത്തനാലാപരം. ൧൧

കുറിയനരാം വേദിയർ ഗാരിജൻറമേൽ
 നിമിനചേതസ്സൊടു ചെന്നിതലപരേ
 “മലിമസന്മാരുടെ യാഗ”മെന്നവെ-
 ചുവക്കുച്ചമുറക്കൊണ്ടു മഹോദയാദികൾ. ൧൭

തഴിയസിദ്ധാന്തമറിഞ്ഞു കൗശികൻ
 വിധേയരല്ലാത്ത വസിഷ്ഠപുത്രരേ
 “അദിക്കുവിൻ നായ്ക്കളെ”യെന്നുകോറമോ-
 ടുദീരണം ചെയ്തു വിവാദശീലവാൻ. ൧൮

അവചുഭാവത്തൊടുമത്തുസഞ്ചാരം
 ഹവിസ്സു കൈക്കൊൾവതിന്നനന്യരേ
 വിവർണ്ണനാം മന്നനെയുംബരാത്തരേ
 സ്വവൈഭവംകൊണ്ടുകരേറികൗശികൻ. ൧൯

പുരന്ദരൻ കോപമൊടുകൂടിശങ്കവേ-
 തിരിച്ചു കീഴ്പ്പെട്ടു പിടിച്ചുതള്ളിനാൻ
 നിലച്ചിതമ്മാമുനിതന്റെ ശാസനാ-
 ബലത്തിനാൽ താണവരാതിടയ്ക്കുവൻ. ൨൦

അമത്തുലോകത്തിനെ വേറെയൊന്നിവൻ
 ചമയ്ക്കവേ വിണ്ണവൻ വന്നിരക്കയാൽ
 ശമിച്ച രോഷത്തൊടുമസ്സദിങ്മുഖം
 ഗമിച്ചു വീണ്ടും നിവസിച്ചു നിഷ്ഠയിൽ. ൨൧

ബലിക്കൊടുത്തായ് പിടിപെട്ടൊരുണ്ണിയെ-
 പ്പലത്തിയിക്കൗശികനാത്മശങ്കിയാൽ
 “ശരീരിജാലത്തെയഭേദമായന-
 സ്സരിച്ചിടും നല്ല ജനങ്ങളെന്നുമേ.” ൨൨

അതേവരെച്ചെയ്ത തപസ്സോടുങ്ങിയി-
 ന്നതിപ്രയത്നങ്ങൾ തുടങ്ങി പിന്നെയും
 തദാതരേ മേനക തന്റെ സഖ്യം
 തപസ്സോടു വരുത്തി നിഷ്ഠയിൽ. ൨൩

മനുഷ്യർ വല്ലാത്തയൊടാണു പിന്നെയും
 നിനച്ചു താൻ മഞ്ഞുമലയുടുത്തുപോയ്
 ഇരുന്നാലുള്ള തപസ്സിളക്കുവാൻ
 പുരന്ദരൻ ചൊല്ലിയയച്ചു രണ്ടുപേരും. ൨൪

കടുത്തൊരാശ്രമത്തിൽ ചെന്നായ്
 കിടക്കുവാനായവളെയച്ചുതൻ
 അക്കി, നിശ്വാസനത്തെ, യുവർകോ-
 ടിക്കിവാഴ്ചിരി പോയ് തപസ്സിനായ്. ൨൫

കടുപ്പമേറുന്ന തപോമയാഗിയാൽ
 പിടച്ചു നീരിപ്പനരഞ്ജനാസനൻ
 അടുത്തുചെന്നൽക്കുടമാം വ്രതത്തെ നീ
 അക്കി വാഴ്കെന്നു വെച്ചു കെന്തുവാൻ. ൨൬

പൊട്ടുന്നതെ “ബ്രഹ്മമഹാവി”യെന്നു താ-
 നെടുത്തു ചൊല്ലിച്ചു സരോജസംഭവൻ
 വസിയുനെക്കൊണ്ടിവന്നതൊടു തെ-
 ല്ലസകതനായ് നിഷ്ഠയിൽനിന്നു നീങ്ങിനാൻ. ൨൭

ഇതൊക്കയും ഗൗതമപുത്രനോടു കേ-
 ട്തികൂമിപ്പിച്ചിരവാണു രാഘവൻ
 പ്രഭാതകൃത്യങ്ങൾ കഴിച്ചു ചൊല്ലേഴും
 സഭാതലം പൂക്കു സകൗശികാനന്ദൻ. ൨൮

കലീനനായ് കോമളനാം കുമാരനേ
വിലോകനംചെയ്തു വിദേഹഭൂപതി.
അലം വിഷാദിച്ചിതു സീതയെക്കുറി-
ച്ചുലബ്ധമാം വില്പനയത്തെയോക്തയാൽ. ൨൯

“തഴച്ച വില്ലാളികളായ ഭൂപതി-
ജടശരൈരും വന്നു ധനുസ്സു കാൺകയാൽ
ഒഴിച്ചു നാണത്തൊടു, ഹന്ത! ദൈവമേ!
ഛിദിച്ചതാത്താങ്ങളെ കൈക്കരുത്തിനെ. ൩൦

പുളസ്തമാനന്തപ്രവർത്തമാർക്കിപൊ-
ട്ടെളിപ്പമല്ലാത്ത വിപ്രോധിതങ്ങളേ
കളിപ്പുകൂടും കളഭം നടത്തുവാൻ
ചുളുങ്ങുമെന്നുള്ളതു ലോകസമ്മതം.” ൩൧

പറഞ്ഞിതപ്പോൾ മുനിപുണ്ഡരം “ഭാവാൻ
ധരിക്കണം വിക്രമിയെന്നു രാമനേ
ഉറച്ചുകുന്നിൽ ശതകോടിയെന്നപോൽ
കരം ഫലിക്കുന്നതു കാൺക കാമുകേ. ൩൨

പ്രതാപമിത്തിപ്പൊരിയികലെന്നപോൽ
കുമാരനാം രാമനിലുള്ളതായ് റൂപൻ
ഉറച്ചിതമ്മാമുനിതന്റെ വാക്കിനാൽ
വയസ്സുകൊണ്ടു കുറികിലൊരുത്തരും.” ൩൩

നിയോജ്യവക്ത്രത്തെയസംഖ്യമാദരാ-
ലയച്ചവൻ വില്ലതു കൊണ്ടുപോരുവാൻ
പയോഭവുന്ദത്തെ മയുഖകാമുക-
പ്രയോജനേ വാനവർനാഥനെന്നപോൽ. ൩൪

പരാന്തകൻ ഭക്ഷമഖം മുടക്കുവാൻ
ശരം പ്രയോഗിച്ചൊരു വില്ല, രാഘവൻ
ദരാവാരം പന്നഗരാജതുല്യമായ്
വിശിഷ്ടണം ചെയ്തു കരത്തിലേന്തിനാൻ. ൩൫

മയക്കി മാലോകരെയെത്തുടർത്തിനാൽ
പ്രയാസമില്ലാതെ കനത്ത വില്ലിനേ
നിയന്ത്രണംചെയ്തു ഗുണത്തിനോടവൻ
നയത്തൊടും മന്മാദനീക്ഷാവില്ലേപാൽ. ൩൬

എടുത്തു രാമൻ മുറകെക്കലയ്ക്കയാ-
പൊടിഞ്ഞു മേഘധൂപനിയോടു കാമുകം
സ്നേഹിച്ച രാജന്യബലത്തെ. വൈരിയായ്
നടക്കുമതി ഭാഗ്യവനോടു ചേർന്നാൽ. ൩൭

ഹരന്റെ വില്ലോമിപ്പറച്ച പാപനായം
വഹിച്ചനേരത്തു മുദാ നരേശ്വരൻ
ഹരിപ്രയാത്രാപിണിയായ സീതയെ-
ക്കൊടുത്തു വാക്കാൽ നൂപപത്രനാദ്രമായ്. ൩൮

പുനര്യവാൻ പ്രാപനശോനിജാതയായ്
വളർന്ന ചെല്ലച്ചെറുകുഞ്ഞിനെ ഭൂതം
ലസിച്ചിടും കൌശികനന്ദന സാക്ഷിയാ-
ശിരിക്കവേ നരകകയാൽ കൃതാത്മനായ്. ൩൯

“ചരിത്രമിച്ഛൻ മകളെക്കലഞ്ഞൊടും
ഭരിക്ക”യെന്നാദരവോടു കൂടവേ
ഗുരുക്കളെപ്പൂജ്ക്കതിരഥക്ഷിതീശനോ-
ടരയ്ക്കുവാൻ ചൊല്ലിയയച്ച മൈഥിലൻ. ൪൦

സുതന്റെ വേളിക്കു കൊതിച്ചിരിക്കുമു-
ന്നുടൻ ഗേഹത്തിലണഞ്ഞു വിപ്രനും
“ഇണിക്കു സങ്കല്പമഭിഷ്ടസിദ്ധിയെ-
ക്കൊടുത്തിടും കല്പകൃഷ്ണമെന്നപോൽ.” ൪൧

യഥാക്രമം സൽഗുതനാം ദിഷേന്ദുനാ-
മുദീരിതം കേട്ടു ചരിത്രമൊക്കയും
ക്ഷിതീശവരൻ തന്റെ പരിച്ഛത്തൊടും
മദാ പുറപ്പെട്ടു പുരോഹിതാനപിതൻ. ൪൨

ഇളക്കിപ്പൊരിപരാധധാനിയേ
പുണ്യപ്പെടുത്തുവാൻ ചെന്നുകേറിനാൻ
സമീച്ചിതപ്പുട്ടണമീയപദ്രവം
നവക്ഷരാവൃത്തങ്ങളെ നാരിയെന്നപോൽ. ൪൩

പാടുകൂളായ” പാശിമന്മേന്ദു തുപ്യരാ-
യടുത്തൊരമന്നവരോത്തു തങ്ങളിൽ
നടത്തി മക്കൾക്കു പാണിപീഡന-
ച്ചക്ഷിണത്തങ്ങളെ വൈഭവോചിതാ. ൪൪

പിളിച്ച രാമൻ മഹീതന്ത്രജയെ
പ്പരിഗ്രഹിച്ചുമിള തന്നെ ലക്ഷ്മണൻ
ബ്രഹ്മരായ വേട്ടാൻ മറ്റു രണ്ടു ചോർ
കുശലജൻ തന്നുടെ രണ്ടു മക്കളേ. ൪൫

ക്ഷിതീശവരൻ തന്നുടെ നാലുപായമു-
ന്നധീനസാഹചര്യമിയന്നു നിന്നപോൽ
വധുജനത്തോടികുപെട്ട പുത്രരാ
പതന്ദ്രമോദത്തെയടഞ്ഞു മേല്ക്കുമേൽ. ൪൬

ചാറ്റപ്പരം പാതികളാൽ കമാരരും
 കൃതാത്മരായ് തീർന്നവരാൽ വധുക്കളും
 തരത്തിവിട്ടേപ്പൂർച്ച നിനച്ചുകാണുകിൽ
 പ്രകൃത്യാപ്രത്യയയോഗസന്നിഭം. ൯൭

നരോത്തമൻ നാലു സുതർക്കമേവമാ-
 ചരിച്ചു കല്യാണമഹോത്സവത്തിന്നേ
 തിരിച്ചു താൻ; മൈഥിലനോടു യാത്രയും
 ചാറ്റപ്പര സാകേതപ്പരിഭവ സതപരം. ൯൮

അവസ്ഥപോലുള്ളൊരു കന്യകാധനം
 കൊടുത്തയച്ചിട്ടു വിദേഹരാജനും
 കുറച്ചു പിന്നാലെ നടന്ന യാത്രയും
 മുഹൂർത്തം പൊല്പിട്ടു മടങ്ങിനാൻ മുഖം. ൯൯

അനന്തരം ഭാനുകുലപ്രദീപനം
 നരേന്ദ്രനും കൂട്ടരുമാത്തകെത്തുകും
 സ്വപരാജധാനിയിൽ തിരിച്ചുപോകവേ
 നിമിത്തമോരോൻ പിഴിച്ചു കണ്ടതേ. ൧൦൦

പ്രതീപനായ് വന്നു ചാഴിക്ക കേതനം
 വിദാരണംചെയ്തു വലച്ചു സേനയേ
 പ്രതാപമേറുനൊരു ചണ്ഡമാരുതൻ
 പ്രതീരദേശങ്ങളെ നിത്യരങ്ങൾപോൽ. ൧൦൧

അതിന്റെശേഷം ചരിവേണമെന്നോട്
 നിരീക്ഷണം ചെയ്തു ദിനാധിനാമനോ
 സുവർണ്ണസന്തർജ്ജിതനായ ചാറ്റപ്പര-
 ലുപാധ്യതം പന്നഗരത്നമെന്നുപോൽ. ൧൦൨

മുടിക്കുവാൻ തക്കൊരു ചണ്ഡവാരുവ -
 നടിച്ചിളക്കം പൊടിമാരിയോടുടൻ
 വഹിച്ചു സന്ധ്യാഘനരക്തമംബരേ
 രജസ്വലാവസ്ഥയണഞ്ഞിതാശകൾ. ൫൩

കൊഴുത്ത രാജസ്ത്രനിണത്തിനാൽ 100
 പിതൃകൃയാതൽപരനായ രാമനേ
 ഉഷ്ണിലക്കാശ്രിതദിക്കിൽ മേറ്റമ-
 കരക്കനും കൂകിവിളിച്ചു ഘോരമായ്. ൫൪

കിപിതപൊട്ടുകൾ 115 ചു കാൽക്കരയ
 സമതന്ത്രം മന്നനരുന്ധതിശനേ
 നമിച്ചിതിന്നുള്ളൊരൊഴിച്ചിലോക്കവേ
 “നമുക്കൊട്ടക്കം ഏഖ”മെന്നു ചൊല്ലിനാൻ ൫൫

എഴുന്ന തേജോഗണ്മാം പരിചിത-
 ഷകമ്പടിക്കാവുകെ മുഹിവിക്ഷണം
 ക്രമേണ നേത്രങ്ങൾ തുടച്ചു പാക്കവേ
 തെരിഞ്ഞു സേനയ്ക്കു മന്യരൂപമായ്. ൫൬

ധരിച്ചു താതാംശകമായ പൂണന്തൽ
 കരേ സവിതീകലധർമ്മസ്ത്രവും
 പടിച്ചിറവൻ മിത്രനൊടിനു ചേർന്നപോൽ
 സസുട്ടുമാം ചന്ദനദായ പോലെയും. ൫൭

ഉരത്തരോഷത്തൊടു മാഗ്ഗ്ലബ്ബ് ഹിയെ-
 നിരിക്കിലും താതനിലുറ ഭക്തിയാൽ
 സ്വമാതുകണ്ഠത്തെയരത്തിവൻ പുരാ-
 ജയിച്ചു ചിന്താസമമിപ്രപഞ്ചവും. ൫൮

ഉരക്കഴിപ്പോരു നരേന്ദ്രനിഗ്രഹം
മാനസേവാകാഞ്ചിതനെനാലോലിപി
ഇത്തുകണ്ഠത്തിലൊരക്ഷമാലയെ-
ത്തൊടുത്തിരുന്നാനെഴുമുനസംഖ്യയാൽ. ൭൯

വിരോധമോടാത്മപിതൃവധത്തിനാൽ
നരേന്ദ്രവംശത്തെ മുടിക്കുമായ്തന്നേ
നിനച്ചു തന്നങ്ങിനികൾ തമ്മെയും തദാ
പാലത്തിനാൽ പാലം കതിരഥക്ഷിതീശപഥൻ. ൮൦

ജപിച്ചു ഹാരോരഗരണജാതിപോൽ
സ്വപുത്രനും ശത്രുവിനും സമാനമായ്
ഇരിക്കുമപ്പേരിനെയോത്തു മേൽക്കു മേ-
ലൊരിഞ്ഞിതരുക്കരണം ഗുഹനാമോ. ൮൧

“ഇതാ ഭവാനാപ്തം”മിദം പദേ പദേ
പിടിച്ചു രാജാവിളൊരിമ്പമെന്നിയേ
ഉദഗ്രകോപാഗ്നികണം തുളുമ്പു-
സ്വപദിക്കിനാൽ രാമനെ നോക്കിനാനാൻ. ൮൨

ഉരങ്ങു ചാലം തെങ്ങിടത്തുകൈയിലും
വിരലിടയ്ക്കു നൃകരത്തിലസ്രവും
ധരിച്ചവൻ നേക്കമരുണ രാമനോ-
രമ്യ ശണ്ഡയ്ക്കു തുനിഞ്ഞ മട്ടൊടും. ൮൩

കടുത്ത കൈയെനൊട്ടെടുത്ത ഭൂപരേ-
യൊടുക്കിയന്നാശാശാന്തനായ ഞാൻ
ഉണൻ വീണ്ടും തവ പേരു കേൾക്കയാ-
ലമഷിതൻ നൊമ്പലമോറ പാമ്പു പോൽ. ൮൪

എടുത്തു മറയ്ക്കു മഹീശരാജമി-
 ഷോടിച്ചിടാതുള്ള ശിവന്റെ വില്ല നീ
 മറിച്ചതായ് കേട്ടു, മദീയപെരുരുഷം
 മുടിച്ചതായ് തോന്നുമിതോക്തിലേവനാം.   ൬൭

ദശകുലീ രാമാപദം പരക്കെയു-
 ചുരിപ്പതിന്നാസ്സഭമായിരുന്നു ഞാൻ
 മതിൻ നീ വന്നതുമൂലമിപ്പൊഴു-
 ള്ളാ പരാധീനതയാണതല്പിതം.   ൬൮

നമുക്കു വാസം മലയോരമെങ്കിലും
 ശരിച്ചതില്ലെന്റെ ശരത്തിനുജ്ജിതം
 ചാ പ്രതാപത്തെ ഹരിച്ച നീയുമി-
 നമിത്രമായ് ഹേമയഭൂപെന്നപോൽ.   ൬൯

കരോരനാം നിന്നെ വധിച്ചിടാക്കിയി-
 ക്കാരമെന്തിന്നു മുടിച്ചു ഭൂപരേ?
 നമുദമല്ലുത്തിലേരിഞ്ഞിടാത്ത തീ
 സ്ഥിതിക്കുശാസ്ത്രങ്ങളുശിപ്പതെന്തിനായ്?   ൭൦

മുറയ്ക്കുകൻ മുൻപു ഞെരിച്ചു ചെത്ത വി-
 ല്യാടിക്കയാലിന്നു മദിക്കവേണ്ട നീ
 ദുഷ്കിനാൽ മോഴ പവിടത്ത വന്ദരം
 പഴക്കി മന്ദാനിലനും മറിച്ചിടും.   ൭൧

മദീയമീ വില്ല കലച്ചു സായകം
 മദിച്ചു നീ ഞാണൊടു ചേർത്തു കാട്ടിയാൽ
 കയ്യാളു കല്ലിച്ചൊരു മോരൊഴിച്ചു ഞാൻ
 ജയം തരാമെന്നൊടു തുല്യനാകയാൽ.   ൭൨

വിളങ്ങുമീ വെമ്പഴു കണ്ടു പേടിയോ-
 ടിച്ചിപ്പു നീയെന്നുടെ മുന്നിൽ നിൽക്കിലോ
 വഴങ്ങണം വില്ലു പിടിക്കയാൽ തഴ-
 വെഴുന്ന കൈ കോത്തഭയം ലഭിക്കുവാൻ. ൭൧

പാഴിച്ചിടം ഭാഗ്ഗവനുച്ചരിക്കവേ
 പൊഴിച്ചു മനുഷ്ഠിതമാ രാജാവൻ
 ശരാസനം ശങ്കയാടിഞ്ഞു വാങ്ങിനാൽ
 മുനീന്ദ്രനോടായതു തന്നെ യുത്തരം. ൭൨

കഴിഞ്ഞ ജന്മത്തിലെ വില്ലെടുക്കയാ-
 ലിയന്നു ചൈതന്യഭരത്തെ രാജാവൻ
 ദൃഢപ്രാപ്തം നവാനിപന്തിടേ
 നിശ്ചൽഭവാപ്പോഹിതമിതം. ൭൩

ബലിയെന്നും രാജാവനലാസ്മിനേ
 നില്ക്കു കൊള്ളിച്ചു കലച്ചിടം വിധേയ
 പുകഞ്ഞടങ്ങുന്നൊരു ദീപമെന്നോടാൽ
 നാലകീരതേയസ്സു വെടിഞ്ഞു ഭാഗ്ഗവൻ. ൭൪

പ്രകാശമേറിയമടങ്ങിയും വയം
 പ്രകാശമോടങ്ങനെ നിന്ന വിരരേ
 ദിനാത്രയേ പൂണ്ണിമയിങ്കലിന്ദുവും
 ദിനേശാനുപോലെ നിനച്ചു കാണികൾ. ൭൫

കനിഞ്ഞു രാമൻ ജമദഗ്നിപുത്രനാം
 മുനിക്കെഴും മങ്ങിയ മട്ടു കണ്ടുടൻ
 അനന്തരം തന്നെ സായകത്തിനേ
 നിനച്ചു വേലായുധതുല്യനോതിനാൻ. ൭൬

ഭവാനെനിക്കിന്നപരാധിയെങ്കിലും
സുവിപ്രനെന്നോത്തു വധിക്കയില്ല ഞാൻ
അവശ്യമീയവ് നിനക്കു സൽഗതി-
ക്കവേഷിതം പുണ്യമൊടുക്കിട്ടയോ? ഐ

ഉരച്ചവൻ രാമനെ നോക്കി “നിന്നെ ഞാൻ
പരൻപുമാനെന്നറിയായല്ല കേൾ
രതപമാനുള്ള ഭവാന്റെ വൈഭവം
അപ്പതിനായ് കലഹിച്ചതീരിധം. ഐ

രിപക്കളേ നൻപൊട്ടു വാവാലാക്കി ഞാൻ
സുഖത്തിനായ് കാശ്യപന്തഴി നൽകിനേൻ
പ്രഭാവമങ്ങു കറയ്ക്കിലായതി-
ങ്ങാത്രചയ്ക്കാപ്പമല്ല നന്മയാം. ഐ

മാരാമതേ! പാലയ തീർത്ഥയാത്രയേ
നിഹിസനം ചെയ്തതേ ശരത്തിനാൽ
തടുക്കിപ്പുഴുപ്പുസുഖാനഭോഗമി-
ന്നക്കു തീന്നോ ചിട്ടക്കുറയ്ക്കും.” ഐ

അതിൻപ്രകാരം വിശിഖത്തെ രാഘവൻ
മദാ കിഴക്കോട്ടു വരിച്ചു വിട്ടു പോൽ
അതിരൂപോക്കതു മുറിക്കു പാകവാൻ
താനാ മാർഗ്ഗത്തെച്ചു ഗാഢമായ്. ഐ

പിഴച്ചതൻപോട്ടു പൊരക്കയെന്നു തൽ-
ക്കഴൽക്കെ വെച്ചു വണങ്ങി രാഘവൻ
“ചകച്ചു തോൽക്കു പരിപന്നിയെ പൂരൻ
മികച്ചു മാനിപ്പതു കീർത്തിരേതുവാം.” ഐ

“തുജിച്ചു മാത്രംഗകമായ രാജസം
ഭജിക്കവേ ധീര്യമതാം ശമത്തെ ഞാൻ
നിഷിദ്ധമല്ലിക്കനെ പുണ്യനിഗ്രാഹം
ഭവാനനുഷ്ടിച്ചതെനിക്കനുഗ്രഹം. വുമ

തമിച്ചിട്ടന്നേൻ സുകാര്യസിദ്ധിയിൽ
ശ്രമിക്കമങ്ങേക്കൊരു കണ്ണിതം വരാം”
മാഞ്ഞു സ്ഥിതാപതിയോടീടം മുദാ
മാഞ്ഞു മെല്ലെന്നു മഹാതപോധനൻ. വുഴ

തദനുജവിരൻ രാമനെപ്പുൽകി നന്നായ്
നിജതനയനം രണ്ടാം ജന്മമുണ്ടായതോ വൈ
എരിവെ പരിയൊടു വാഴുകാനനുവൃദ്ധി പാടി-
പ്പെരുകിനൊരഴൽ തേറ്റു മാനനാനുമുണ്ടായ്. (വൃത

പിന്നെപ്പുണ്യകുതിരഥൻ വഴിക്കു പലടത്തോരോ-
ദിനം താവളം
സന്നാഹങ്ങളൊട്ടും കഴിച്ചുപജയംകൂടാ-
തെ;താഡാദരം.
ഉന്നിദ്രാശ കലാൻ ത്രാപതിയാം വൈഭേ-
ഹിയെക്കാണുവാൻ
കന്നൽക്കണ്ണികൾ മേട തോറുമമരം തൻപ-
ത്തനം പൂകിനാൻ. വുമ

മന്ദാക്ഷംകൊണ്ടു മട്ടാർശരണെ കളിയിൽ കെല്പു-
കൂടാതിരിക്കും
ധന്യശ്രീകാന്തമാരോ ധനുപമസുഖമാനുള്ള
രാമാദികൾക്കും
ഒന്നാമത്തേ രസം ചെന്നഭിമതമനുഭവിച്ചു
പോലുംവിശേഷി-

ഈനാലും നാലുപേരും നിജനിയമവിധാനങ്ങൾ
പാലിച്ചു വാണാർ.

൧൭

ന ചാ ങ്ങ ങ്ങ ങ്ങ ങ്ങ ങ്ങ ങ്ങ

അഞ്ചാം സർഗ്ഗം.

ആത്മാനന്ദം ഭരതനൊരുനാൾതാവിതോടൊന്നിതാവിൻ
പത്താദിയാനയമൊടമാവനെക്കാണുവാനായ്
കൂത്താടം നൽത്തുരഗവരമേറിപ്പറപ്പെട്ട വേഗാൽ
പൊൽത്താർമാതിൻകളികലരമക്കേകയംപുക്കുറൊണ്ടു

അക്കാലത്തുശരഥമഹാരാജനോജസ്സൊരുക്കി-
ട്ടുൾക്കാമ്പിങ്കൽ തരളതയൊട സ്നേഹമൊക്കെച്ചുരുക്കി,
ദിക്കാകെ, തൻദശയനുഭവിച്ചിട്ടു, നന്നായ് പ്രകാശി-
പ്പിക്കാതാക്കി; നിശയരതിവന്നിട്ടു, ദീപങ്ങൾപോലെ, ഹ

രാട്ടില്ലാഞ്ഞാൽ പലവിധമനസ്സങ്ങൾ നേരിട്ടുപോമി-
നാട്ടിന്നെന്നോത്തരശനൊരുനാൾ മന്ത്രിസാമന്താർഗ്ഗം
കൂട്ടിച്ചുൻപോടരികെയരുളിച്ചെയ്തു തൻകാരുമോരോ-
മട്ടിൽപ്പിന്നീടിളമയൊടു വാഴിക്കുവാൻ രാമനേയും.

പെരുമാരിക്കഥ മുഴുവനും കേട്ടു പുണ്യാണുവാദം
സ്താരം സ്താരം ദശരഥസ്തൻ തന്റെ തന്റെമെല്ലാം
നീരും ചിത്തും മുകിലൊലികളെക്കേട്ടു സ്വപ്നാശനാനാം
വാരം പോലന്നഗരിയെനിറച്ചുനൂ കോലാഹലത്താൽ.

ഏല്പാമോളേ മധുരസമൊലിക്കുന്ന പോൽ നാട്ടുകാക്ക-
ന്നല്ലാസ്തൊലൊഴുകി മുമ്പെ തമ്മത്തിലാനന്ദബാഷ്പം
സ്പാദാന്നും നിരളമൊരു രാമന്റെമെയ് കാണുവാനാ-
യെല്ലാം ത മിഴികൾ കഴുകിത്തുലമാക്കുന്ന പോലേ. ൫

മാലോകി നടുവടി നടത്തിടുവാനാസ്ഥയുണ്ടെ-
ന്നാലോമിച്ച ദുശരഥനാഥൻ രാമനെ പ്രേമപൂർവ്വം
താലോലിച്ചിട്ടയി! തനയ! നിന്മസ്തുകേ പൊൽക്കിമീടം
മോലോടിത്താൻ തലുടിതിയണിയിച്ചിടുമിക്കാലമെന്നാൻ-
ന്ന

രാമൻപിന്നെദുശരഥമനോരാജ്യമംബാസമീപ-
ത്താമന്ത്രിച്ചിട്ടു മ നിജനിശാന്തത്തിൽ മേവം ദശായാ
കാൽക്കൈക്കാരവൃതിലകനെക്കാപ്പു കെട്ടിച്ചിരുത്തി-
ക്ഷേമാന്വിതനായവിവചനവും കോപ്പു കൂട്ടിത്തുടങ്ങി. ൭

രക്ഷോജാതിക്കുരുതിവരുവാൻ കാരണസ്ഥാനമേറ്റി-
ട്ടക്ഷോണിക്കുന്നപശകനമുണ്ടാക്കുവാൻ മന്ദമരാഖ്യാ
റക്ഷോജത്തെപ്പഴിപറയുമക്കുറുമേന്തിത്തിരിച്ചാൾ
പ്രക്ഷോഭിട്ടു ദ്വിതീയ ഭരതൻതന്റെ മാതാവുതന്നെ. ൮

ധിരോദാത്താദൃഖിലഗുണവാനായ രാമന്റെ മേല-
ന്നാരോപിച്ചിട്ടധികപിതൃനന്ദത്തെപ്പാപശീലാ
രാരോന്നോതിട്ടിയ മഹിഷിക്കുള്ളിലങ്ങിപ്പു ചേത്താ-
ളാരോമൽപ്പൊന്തരിലെരുമപോയ് ചേരിളക്കുന്നപോലേ.
(൯)

രാകേന്ദ്രി തഴുകിന മുഖേ ഭാവഭേദങ്ങളോടും
കൈകേയിക്കുപ്പരുഷമൊഴി കേട്ടിട്ടു ചിത്തം പകർന്നു (൯)
സാകേതാധീശപരനൊക്കൊരുനാൾ ദാനവായോധനത്തി
ചാകേ നേടിക്കരുതിയ വരദാദ്രപമർച്ച പിന്നേ. ൧൦

നാട്ടിൻഭാരം ഭരതൻ കൊടുക്കേണ-
 മെനിട്ടു രാമൻ
 കാട്ടിൽപ്പോയിത്തപമൊടു വസിക്കേണ-
 മീരേഴു കൊല്ലം
 കേട്ടിക്കാശുങ്ങളെ, യുദ്ധയിൽവെച്ചുതി-
 നന്നായുതക്കീ-
 ടോട്ടിൻ പാവച്ചെവികളിലൊഴിച്ചോണമാ-
 യ്ക്കേജ്ഞിപന്ത്.

എ

പാങ്ങിപ്പാഞ്ഞിട്ടു നരവാരൻ ചന്ദ്രനേ-
 വേർപെടുത്താ-
 നേങ്ങി പ്രാണൻ നെറുകയിലൊളിച്ചുതു-
 മൂർത്തി വീണാൻ
 നീങ്ങിപ്പിന്നെച്ചെറുതു സമയംകൊണ്ടു-
 മോഹം, മുഖാബ്ജം.
 മങ്ങിപ്പാരം നിജ രമണിയൊക്കോതി-
 നാൻസാമവാക്യം.

എ

ധന്യേ! രാമൻ വനഭൂവി മടിക്കാതെ-
 പോയിട്ടുമിപ്പോൾ
 മാന്യേ! ലോകപ്രമദഭരവും പിന്നെ-
 യാദൊന്നവയ്ക്കും
 ദൈന്യേ ഞാനെൻ തനയവിരഹം പാപ-
 മോത്തിനടക്കാ-
 മന്യേ നിന്നെപ്പഴി പരകിലിന്നെങ്ങി-
 നേഞ്ഞൊന്നൊഴിപ്പു.

എ

പ്രത്യാഭേശിച്ചരശ്ശനുടെ വാക്യങ്ങൾ,
 കൈകേയി ചൊന്നാ-

ഉത്യാസക്ത്യാ പൊരുളുകൾ നീരിച്ചുള്ളൊ-
രങ്ങുനിദാനീം
സത്യാധാരം തനയനെ വിചാരിച്ച ചെ-
യ്ക്കുന്നു വന്നാൽ
വ്യത്യാസത്താൽ പൊളി പൊളി ഞ്ഞു-
മൊട്ടേറെ യോഗ്യം. ൧൪

രക്ഷിക്കാനായ" നിജസമയവാക്യത്തെ-
മുന്നം പരുത്താം
പക്ഷിക്കേകീ ശിഖിനരവരൻ തന്റെ-
മെയ്മാസമെല്ലാം
അക്ഷിപ്തം ദിജവരസന്ദർശിനാൻ
മറൊരുത്തൻ
സൂക്ഷിക്കുന്ന മൊഴികളുടനീളംതെ-
ണ്ടുത്തമന്മാർ. ൧൫

വേണ്ടും നാളിൽ തരുവനിതു ഞാനെന്ന-
കല്പിച്ച കാര്യം
രണ്ടു വെള്ളത്തിലെ വരകളെപ്പോലെ-
വന്നിടിമിപ്പോൾ
വീണ്ടും നേരം നെറിയുമധികം പൂണ്ടു-
രാജാക്കളങ്ങേ
കണ്ടും കേട്ടും പലപടി ശകാരിച്ചു-
ചുമക്കിയല്ലേ? ൧൬

ആപൽക്കാലത്തുകിയതു കണ്ടെന്ന-
കല്പിച്ച വാക്യം
ഭൂപക്കല്ലും മകുടമണിയാമെന്റെ-
ഭത്താവിദാൻ

രാമചന്ദ്രവിലാസം.

൫൯

ചാചാപ്രജ്ഞാലസാചിതമിതെന്നോത്തു-

തളുന്ന പക്ഷം

ധ്യാപ്രായം ദൃഢമുടലിവരക്കിന്ന-

മർദ്ദാഹലത്താൽ.

൫൭

ഉണ്ടാമിപ്പോൾ പദവി പലതാ രാമ-

മാതാവിനെന്നാൽ

കണ്ടാലുള്ളിൽ കരുമന സഹിക്കാവാ-

തല്ലല്ലവ മേ

കണ്ടാമണ്ടിത്തരമിദമരയ്യുന്ന കൈ-

കേയിയോടായ്

രണ്ടാം പ്രാവശ്യവുമുള്ളിനാ നാത്തി-

പൂണ്ടക്ഷിതീശൻ.

൫൮

ധ്വന്തേ! നീതാൻ വകതെരിവൊഴിഞ്ഞെന്തി-

വണ്ണം കഥിപ്പാൻ

താത്തേൻവാണീമണികളിനിമേൽ നിന്നെ-

നിന്ദിക്കുമല്ലോ

ഓത്തേനെങ്കിൽത്തവ ഹൃദയകാരിന്ദ്ര;

മനീവരത്തേ

തിത്തേകീടാനിവനിട വരുത്തിട-

കില്ലായിരുന്നു.

൫൯

മുഷ്ടേ! രാമൻ നൃപതികളിലിന്നേകനായ് തീർന്നില്ലാ

കഷ്ടേ! ഞാനന്നടവടികളാൽ പുത്രവാനാരുമില്ലാ

നഷ്ടേ ഭേദം ഭരതനിനി മേ കർമ്മശേഷം കഴിപ്പാൻ

ശിഷ്ടേ പാത്രേ പിറവിയവനില്ലായ്കയാ ലഹനല്ലാ. ൫൭

ക്ഷേത്രം മരവിരിയുടക്കുട്ടെ കാത്താദേശം
 സ്വക്ഷേത്രം പോൽ കരുതി നിവസിക്കുട്ടെ വൃക്ഷമുവട്ടി
 തുടങ്ങി വിനാശയന്ത്രശരമാം കല്ലിലക്കോമളാഞ്ചം (ൽ
 നിക്ഷേപിച്ചിട്ടൊരുനിശിയുറങ്ങുന്നകാര്യംതെരുക്കും.൨൧
 ഉള്ളം നീറിക്കിതിചനരുളുന്നോരു വാക്യങ്ങൾ രാജ്ഞി-
 ക്കുള്ളസ്വാമിപ്പകല വിടുവിച്ചില ഭുസ്സംഗഭോഷാൽ
 റമളം തോരം ചെളിയിൽ മുഴുകിപ്പോയ ചന്ദ്രാത്മജാലം
 കമളം കൊരിട്ടമുതകരണം മേനികൂട്ടാൻ പ്രയാസം.൨൨
 ഭൂജാനിക്കാ മകനുടെ മുഖം കണ്ടിനിക്കാണി നേരം
 വ്യാജാപേതം മനതളിർ തണുപ്പിച്ചിടാമെന്നു തോന്നീ
 നീ ജാനക്യാരമണനെ ജവാൽ കൊണ്ടുവന്നാലു മെന്നാ-
 രാജാവാത്രേ മൗരീനൊരു മന്ത്രിനൂണുപ്പാത്തുചൊന്നാൻ.
 (൨൩

താതാദേശം സമീപനറിയിച്ചുപ്പൊ-
 ശാരാമചന്ദ്രൻ
 സ്ത്രീതാമോദത്തൊട്ടു ഇപഗ്രഹം പൂക്കു
 തുക്കാൽ വണങ്ങീ
 ഏതാണ്ടൊക്കെപ്പിണി ജനകനുണ്ടെന്നു
 ചിന്തിച്ചു ചിന്തേ
 മാതാവോടുകൂടി പാകയെന്നോതിനാൻ
 സംവധാനം.

൨൪

ചൊന്നാളപ്പോൾ കവിനവൃദയം പൂണ്ടു-
 ചിററമ്മ, കുഞ്ഞേ!
 തന്നാൻ മൂന്നു മമ വരയുൾ നിൻപി-
 താകമ്പമെന്നേ
 എന്നാൽ, നിന്നെപ്രതി വളരുമുൾപ്രേമ-
 വംസത്യഭൂഷം

വന്നാലുണ്ടാം നിരയഗതിയും പാത്തു-
കേഴുന്നു ഭൂപൻ.

൨൭

ദസ്സാമത്വം പറയുമിവളെന്നുള്ളി-
ലൂഹിച്ചിടൊല്ലാ
നിസ്സാരം നീ കരുതുകിലെന്നിടുള്ള-
മോഹങ്ങൾ രണ്ടും
ഇസ്സാമ്രാജ്യം ഭരതൻ കൊടുക്കേണ-
മൊന്നാമതായ് നീ
നിസ്സാമാന്യവ്രതമൊടു വന്നേ പിന്നെ-
വാണിട വേണം.

൨൮

എന്നീവണ്ണം ഭരതജനനീഭാഷണം കേട്ടനേര-
ത്തന്നിരിക്കാൻ നയനനറിയിച്ചിടീനാ നിപ്രകാരം
ഇന്നീവൃത്തിൻ ഭരണവിധിയിൽ സോദരൻ കേമനത്രേ
വന്നിടാ മേ വനതലനിവാസത്തിലും ഭൃഗുശലേശം. ൨൭

എന്തായാലും ജനകനറിയിച്ചില്ലാക്കാവ്യമെണ്ണി-
സ്സന്താപംകൊൾവതു വിഹിതമോ? ഞങ്ങളെല്ലാമിരിക്കേ
വൻതാപത്തെ നിജപിതൃകലത്തിന്നു ഗണ്ഡാജലത്താൽ
സ്വന്താരംഭാൽ പഴയവരൊഴിച്ചെന്നപോ ലിപ്തിതോ-
(ത്താൽ. ൨൮)

അപ്പൻ പാരം പ്രിയമൊടു നിരൂപിച്ചു-
കല്പിച്ചയച്ചേ
സ്വാപ്നവും മേ വലിയ വനവാസത്തി-
നണ്ടാകരുള്ള
അപ്പന്മാർ നരവരനിദാ കേട്ടു-
ഞെട്ടിപ്പതിച്ചാൻ
പ്രപന്നാന്തഃകരണധൂതിയായ് വള-
മോഹദ്രിപോലേ.

൨൯

സാധിച്ചാലും ജനകഹിതമെന്നമ്മ
 ചൊല്ലുന്ന വാക്യം
 ബാധിക്കാതെക്കമലനയനൻ സമ്മ-
 തിച്ചുനന്നസ്കൻ
 രോധിച്ചിടായിതിനെയിനി നീയെന്ന
 കൌസല്യ തന്നെ
 ഷോധിപ്പിച്ചാൻ കഥ മുഴുവനും തൽപ്പദം-
 കൂടി മോദാൽ.

൩൦

കവിദൂതേ തനയനറിയിക്കുന്ന
 വാത്സാവിശേഷം
 തുറവിൽ ക്ഷേപളം തടവിയ ശരം പോലെ-
 കണ്ണത്തിലോറം
 കവിചോരം കരളിന്ദു കഴുപ്പാൻ-
 കൌസല്യയപ്പോൾ
 തൻപിള്ളയെത്തിയൊരപകടം പാത്തു-
 രോദിച്ചുരച്ചാൾ.

൩൧

നാലുണ്ടല്ലോ റൂപസുതരവകൈകൾ
 മുത്ത പുത്രൻ
 മാലുണ്ടാക്കും വകതെരിവുകേടില്ല നാ-
 ലാൾക്കുമോത്താൽ
 മേലും, നിന്നിൽ പ്രിയമധികമായുള്ള
 ഭൂമിന്നനിഷ്ഠ
 മേലുണ്ടാമെന്നൊരുപൊഴുതുമൊത്തിരി-
 ഞാൻ ശീലരാശേ!

൩൨

രാജീവം പോൽ മൃദലതരമായ് രാജ-
 ചിഹ്നങ്ങളോടെ

രാജിച്ചിടം തവ കരതലം കൊണ്ടു-
 കാന്താരഭേദം
 റീ ജീവിക്കുന്നതിനു ഫലമുലങ്ങൾ
 തെണ്ടിടുവാനോ?
 യാജ്ഞേഷുൻ ഗുരുവിവിടെവന്നിന്ന-
 ലെക്കാപ്പകെട്ടി.

൩൩

പോരമയ്ക്കുള്ള ശല്യമഭിഷേകത്തെ-
 വില്ലംവരുത്താ-
 നാരംഭിക്കുന്നൊരു പണികളും കണ്ടു-
 കൊണ്ടിണ്ടലോടും
 പാരം കോപിച്ചിടയിന്ന പണിഞ്ഞെ-
 ജ്ഞാവിനോട-
 നേരം ചൊന്നാനരികിൽ മരുവും ലക്ഷ-
 ണന്ത്യക്ഷതലുൻ.

൩൪

പ്രായാധിക്യാൽ ജനകനിയമയ്ക്കു-
 ലാക്കായിരുന്ന-
 മായാതന്ത്രപ്പെരു വലയിലുൾപ്പെട്ടു-
 നട്ടം തിരിഞ്ഞു
 ന്യായാപേതം പറയുമൊരു നിസ്സാര-
 വാഗ്ജാലമെല്ലാം
 പോയാണോത്താ ലതിനെ വകവയ്ക്കേണ്ട-
 പോകേണ്ട കാട്ടിൽ.

൩൫

മോദിക്കാതിക്ഷിതിഭരണ മാർഗ്ഗം-
 തന്നേച്ചതാതൻ
 ചെദിച്ചിപ്പോളതു തിരിയെ മീളുന്നതും.
 നിഷ്പ്രമാണം

മോദിച്ചുണ്ടുനതു സപാദി വാങ്ങാത്ത
തും, ദോഷമുള്ളതും
ഭേദിച്ചൊതും മൊഴിയെ വകവയ്ക്കേണ്ട-
പോകേണ്ട കാട്ടിൽ.

൩൩

ദൈവം നശിക്കുന്നതിലധികമായ് പെരുത-
പ്പരകൊണ്ടു പൂർണ്ണാം
കൈവന്നിട്ടും നിഖിലപുരുഷാത്മങ്ങൾ-
ഒളന്നുണ്ടു ഞായം
ഏവം തൃക്കാലടവിയിൽ നടന്നിട്ടു-
രക്തം തുളിപ്പാ-
നാവശ്യപ്പെട്ടതിനെ വകവയ്ക്കേണ്ട-
പോകേണ്ട കാട്ടിൽ.

൩൪

പാപം കൂടും ഭരതജനനീക്കുള്ള-
വാദപാടികൊണ്ടി-
കാലം ഭൂപൻ ചപലതകളോരോന്നി-
വണ്ണപുലമ്പും
കോലം താവും ധനുവിതു വഴങ്ങിപ്പ-
ന്നിഭോഷ്യ കേട്ടി-
ന്നാലംബിച്ചിട്ടതിനെ വകവയ്ക്കേണ്ട-
പോകേണ്ട കാട്ടിൽ.

൩൫

തിണ്ണം കോപിച്ചവരജനരയ്യുന്ന-
ദുർഭാഷണം കേ-
ട്ടണ്ണൻ വേതാലനുജനെ റിരോധിച്ചു
പഞ്ചെപ്പാഞ്ഞാൻ
എണ്ണം പണ്ടും ദിനകരകലത്തിങ്ക-
ലുണ്ടായവർക്കി-

വണ്ണം താതാജ്ഞകളനുസരിക്കുന്ന-
താണെന്നു കേൾപ്പൂ.

൩൯

മൂന്നും കണപൻ ഗുരുമൊഴി വഴിപ്പെട്ട
ഗോഹര്യ ചെയ്ക്കാൻ
തന്നമ്മയ്ക്കുള്ളൊരു ഗളമരത്തിടിനാൻ
ജാമദഗ്ന്യൻ
ചിന്നൻപോടും ജനകനൊടു വാങ്ങിച്ചു
വാൽകൃമന്ത്യൻ
ചിന്നവാൽല്ലിവർ ഗുരുനിദേശത്തിനാൽ
ധന്യരായാൻ.

൪൦

ആചാര്യോക്തം വിനയമൊടു നാമാദ-
രിക്കേണ്ടതാണി-
ന്നാചാരത്തേ വെടിയുക വെടിപ്പല്ല
പോകാം വനത്തിൽ
വാചാ രാമൻ സഹജനെ മടക്കിട്ടു,
കൂടെത്തിരിപ്പാ-
നോചാരം പൂണ്ടൊരു ജനനിയെ കൂട്ടി-
യേവം പറഞ്ഞാൻ.

൪൧

നേരേ നിത്യം നരപീതി നടത്തിടിലേ
രാജ്യഭാരം
നേരേയാര്യ ജനകനതിനാലിവിധം
നിശ്ചയിച്ചു
നേരേ മാതാവതിനിന്ന ചെറത്തോതൊലാ
ജീവജാലം
നേരേ പാത്താലൊരു ദിശി സദാ മോ-
കെനുള്ളതില്ലാ.

൪൨

മാതാവച്ഛൻ മകൾ മകനുമ്മാവ-
 നപ്പുപ്പനറോർ
 ഭ്രാതാക്കൾ സമീകളിവരൊന്നിച്ചു
 വാഴുന്നതോത്താൽ
 ഭാതാമാറിൽ തടികൾ പലതും ചപ്പു-
 ചിപ്പുന്നിതെല്ലാ-
 ഭരതാം മാതൃകളൊരു തടത്തിങ്കൽ
 മേളിച്ചിടും പോൽ.

൪൩.

സൗധപ്രാപ്തസ്ഥിതി വഴുതി ഞാൻ
 കാനനത്തിന്നു പോമ്പോൾ
 വൈധവ്യത്തിൽ ചെറുതു ഭയമില്ലാത്ത
 കൊച്ചമ്മമൂലം
 ബോധഭ്രംശം വരുമൊരു പിതാവിന്റെ
 ജിഹ്വയിച്ചു ഗാത്രം
 ഹേ! ഗന്ധാർവ്വ! ഭവതിയുമ്പേക്ഷിപ്പ-
 തന്യായമത്രേ.

൪൪

ഏകം ഭക്ത്യാ തനയനറിയിച്ചോരു
 മാധുര്യവാക്കാൽ
 നീനം ചേതസ്സൊരുവിധമടക്കീട്ടു
 കൗസല്യയപ്പോൾ
 പ്രഭുണ്ടാവാൻ മകനിലമരന്മാരെ-
 യത്നിച്ചു ചിത്തേ
 തേരും മോദാലഥ വിട കൊടുത്തിടിനാൾ
 പോവാതിന്നായ്.

൪൫

രോഷാവേശാലടിയന്ന മനത്തണ്ടി-
 ലുണ്ടായ ഗർവ്വം
 ഭേഷായ് നീങ്ങി തവ മൊഴികളാ, ലിന്നി
 ഞാനും വനത്തിൽ.

ദോഷാപേതം തൃടിതി വിടകൊടുവാൻ
തയാറെന്നു ചൊല്ലാ
ശോഭാംശൻ തൻമതമതനുകൂലിച്ചു
മോദിച്ചു രാമൻ.

ര൬

അഗ്രേചെന്നജനനിയെ വണങ്ങിട്ടു,
വില്ലാളിവിര-
കംഗേഗണ്യൻ രഘുപതിയൊടും കാനന-
ത്തിന്നു പോവാൻ
അഗ്രേ! മഹ്യം വിട തരിക മോദേന
കൌസല്യതന്ന-
ദ്യഗ്രേ വാഴുന്നതളിയിൽ ചൊന്നാമ-
യോടുകൂമാരൻ.

ര൭

നീതാൻ നിത്യം തന്നയ! ഹൃദയേ
രാമനെത്താതനെന്നും
മാതാവെന്നും മിഥിലസുതയേ-
ക്കാട്ടിനേ നാടിതെന്നും
ജാതാമോദം കരുതി നടകൊൾ-
കഗ്രജന്മാവിനോട-
ങ്ങേതായാലും ഹൃദി തിരുവള-
ക്കേടു നേടായ്ക്കുവേണം.

ര൮

മണ്ണിക്കേവം പുതിയൊരാലദേശത്തെ
നരംകിസ്സമിത്രാ
കണ്ണിൽക്കൂടെ കേടുകടെയൊലിക്കുന്ന
കണ്ണിൽ തുടച്ചാൾ
ചൊണ്ണിൽക്കണ്ണാം നിജദയിതയേ മാതൃ-
ശുശ്രൂഷയോരോ-
ന്നെണ്ണിച്ചെണ്ണുന്നതളി നടകൊണ്ടാനവൻ
രാമപാശം.

ര൯

രാമൻ പിന്നെപ്രിയയുടെ ഗൃഹം പൂക്കു
വൃത്താന്തമോതി-
ക്ഷേമത്തോടും മരുവിന മരീകന്യക-
യ്ക്കാത്തി ചേർത്താൻ
കാമം മോലപ്രപന്നിയിലനമോദിച്ചു
മേന്മ മയ്യരി-
സ്സോമത്തിന്നാ വനഭൂവി നിഷാദന്റെ
വിദ്യോഗം പോലെ.

൭൭

കേഴക്കുണ്ഡാലം മന്നിയവളിടം കേടുകൻ
കണ്ണശല്യം-
അഴത്തപ്പോളം പലനമുലഞ്ഞത്ത
മോഹിച്ചു വീണാൻ
കോഴയപ്പൻ ശമനമുവാവെപ്പാ-
ടക്കാനനാത്തേ
വാഴത്തക്കോളിവളമതിനായ് കൂടെ-
യുണ്ടെന്ന ചൊന്നാൻ.

൭൮

അന്നപ്പേടയ്ക്കു തിയ് നെ കൊണ്ടാകെ
മാനം കെടുകും
കാണല്ലെങ്കിൽ കിടറിയ മനോഭാവം-
മിക്കി ചു രാമൻ
നിന്നല്ലതും കളക കളഭ്രോഷ-
യാനേ വനേ ഞാൻ
തന്നത്താനേയുടുകിലെന്നിരിക്കില്ല
തൂൻപിങ്ങമെന്നാൻ.

൭൯

മേളിച്ചേവം പ്രിയമൊട്ടു വാസിക്കുന്നോ-
രീയെന്നെയിനി-
ക്കോളിൽകാത്തൻ വെടിയുമിതി ചിന്തിച്ചു
ചെന്താമരാക്ഷി.

ധൂളിച്ചീടുന്നകമലരൊട്ടും ചൊല്ലിനാൾ
വീണ്ടുമിത്ഥം
വേളിക്കാലം പറയുമൊരു മന്ത്രാത്മ-
മെന്തെന്തെങ്കാതാ!.

൫൩

എന്തായാലും കണവനെയരക്കാണി
നേരം ഓറിഞ്ഞാൽ
കന്താചാതാധികരുജയൊടി മണിൽ
മേവീടുമോ ഞാൻ
കാണാരത്തിൻ നടുവിലിവളെച്ചൊല്ലി-
യങ്ങേക്കാരിയെ
“വന്താചാതിവിടിവാരണ”മെന്നല്ല
ഞാനും വരുന്നു.

൫൪

കൂടെച്ചെൽവാൻ കൊതി കലരുമക്കാത്തയെ-
പ്പാത്തവക്കാൽ
കൂടസ്ഥൻ താൻ പലവഴി സമാധാന-
മോതിടുമൊട്ടും
ജാതന്യം ഉറപ്പുവളനുസരിക്കില്ല
യെന്നോത്തു പിന്നെ
കൂടെപ്പോകുന്നതിന്നുവദിച്ചിടിനാ-
നാടലെന്നേ.

൫൫

ക്ഷോണീദാനോക്തമിതമണിദ്രുഷാദി
ദാനങ്ങളേകി-
ത്തുണീബാണാസനകവചവധ്വജ-
മെല്ലാമെടുത്തു
എണീശാബാക്ഷികളുമിതരന്മാര-
മോരോന്നു ചൊല്ലി-
ക്ഷോണീദ്രുഷാദി ജനകനുതെക്കൊട്ടാര-
മുറപ്പുക രാമൻ.

൫൬

അഞ്ചാതിന്നീ നഗരതലവാസത്തെ
 റോൾട്ട് കാട്ടിൽ
 സഞ്ചാരത്തിന്നഭിരുചി വളന്നുള്ള
 രുചുത്തന്തജൻ
 നിഞ്ചാരേ വന്നതു തിരുവളം പുണ്ടു
 കണ്ടാലുമെന്നാ-
 വഞ്ചാപപ്രം കലതമരചൻ തന്നൊ-
 ടോതി സുമന്ത്രൻ.

൭൭

ആശാഭൃത്തൊടു മരുമബ്ദ്രാ-
 നപ്രോൾ പിശാചാ-
 വേശാലുണ്ടാം വികൃതിയതുപോൽ ഭാവി-
 മേറൻ ചകുന്റേൻ
 ആശാസിപ്പാൻ നിശതനയനോടൊത്തു
 ചാൻ കാണാനാ-
 ഭൂശാറാസത്തിന്, സുഭഗയരുള്ള
 കൺസല്യയോടും.

൭൮

രാഹാകാരത്തൊടു മുറവിളിച്ചിടിനാൻ
 മാനവേന്ദ്രൻ
 സ്നേഹാധിക്യാലരമനയിലുള്ളൊരു-
 മൊപ്പം കരഞ്ഞാൻ
 ദേഹാപായം നൂപനവരുമെന്നോത്തു
 കൈകേയിയോടി-
 ദ്രോഹാചാരങ്ങളെ വെടിവെച്ചുവാനോതിനാൻ
 മന്ത്രിയേവം.

൭൯

ഇപ്പാരിൽക്കണ്ടിട്ടമൊരഖിലപ്രാണി
 ഭാഷാവിശേഷം
 തപ്പാതോതുന്നതിൽ വിരുതനാം നിൻ
 പിതാവോടു മൂന്നം

ദപ്പാവേശാലതു പരിചയിച്ചീട-
വാൻ ചെന്ന തള്ള-
യ്ക്കൊപ്പായ് നീയും തുനിയുകിലന്തമ്ങ്ങൾ-
ഉണ്ടാകുമായ്.

നൂ൦

ചൊന്നാളപ്പോൾ “സഗരനസമജാഖ്യ-
നെക്കൈവെടിഞ്ഞാൻ
വന്നാപത്തി നുപനമതുപോൽ മാറി-
യാലെന്തു? ദോഷം”
“അന്നാട്ടം നീ കളക സരയുസിന്ധു-
വിങ്കൽ പാതിച്ചോ-
രിന്നാട്ടാരെ പ്രതി സഗരനപ്പുത്ര-
നെത്തള്ളിവിട്ടു

നൂ൧

ഇക്കാര്യത്തോടതിനെയുപമിക്കാതെ
ഭൂരേന്ദ്രജിഹ്വ
ധിക്കാരത്തെബാധവതി”യിതി മന്ത്രി-
നന്യൻ പറഞ്ഞാൻ
പുക്കാറോളംവളിരെ വരുത്തിട്ടു-
മെന്നോത്തു ഭൂപൻ
മുക്കാലംശം മനമനുവദിക്കാതെ
ചൊന്നാനിവണ്ണം.

നൂ൨

വിശ്വാമിത്രപ്രഭൃതി മുനിമാരൊക്കെ
മാനിച്ചു വാഴ്ത്തും
വിശ്വാതിതൻ മമ തനയനാം രാമ-
നെന്നാലിദാനീം
അശ്വാത്രസംഭാഷണികളൊടും കാട്ടു-
പൂകട്ടെയെന്നാ-
നിശ്വാസം പൂണ്ടുള്ളിയ മൊഴിക്കുത്ത-
രം രാമനോതി.

നൂ൩

ഞാനും വൈഭവേനീയുമാജനം മാത്രം-
 മല്ലാതെ മറ്റൊ-
 ഞാനും കൂടെത്തുടരവതിനങ്ങുന്ന
 കല്പിക്കവേണ്ടാ
 മാനം കാട്ടിൽ കലകൾ മയിലിൻ കൂട്ട-
 ും കൂട്ടുപോരും
 തോം കായം കനിയുമവിടെത്തീ-
 മുണ്ടാം സുഭിഷ്ടം.

നൃദ്

നീളം കൂട്ടം തരിശു വഴിപോൽ ഞങ്ങൾ
 വെട്ടിത്തളിക്കാം
 ചോളം പിന്നെത്തിന വരക നെല്ലെ-
 ന്നിതെല്ലാം വിതയ്ക്കാം
 മാളം തോണ്ടിപ്പലതരമെടുത്തുള്ള
 കറുപ്പും ഭൂഷിക്കാം
 മേളം കോലും ചെറിയ പഴവക്കത്തു
 വെള്ളം കുടിക്കാം.

നൃഭി

ജന്യത്തിന്നങ്ങൊരുവനെതിരിട്ടാകി-
 വീരവൃകൂട്ടിൽ
 സന്യസ്താസ്രപ്രകരനിറം ഞാൻ ദുര-
 യോധിയായ്ക്കാം
 ധന്യന്മാരാം മുനികളുടെ സംസർഗ്ഗ-
 സൗഖ്യം ലഭിക്കാ-
 മന്യശ്ലേഷങ്ങളെയകലെ വിട്ടീശ-
 നെസ്സേവ ചെയ്യാം.

നൃന്ദ

മുജ്ജന്മം ചെയ്തൊരു സുകൃതസാരത്തി-
 നാൽ മത്സ്യനായാ-
 ലിജ്ജത്തുക്കൾക്കതിലധികമെന്തുളള
 സന്തോഷസൗഖ്യം?

ഇജ്ജന്ദം കൊണ്ടതിലുപരിമാർദ്ദങ്ങൾ നോ-
ക്കായ്കിലോ സാ-
യുജ്ജം പുജ്ജം പുനരപി പഴേപോലെ
കീഴ്ചെട്ടു പോകാം.

നൃൗ

ആകം നാളിൽ പല സുതൃതസമ്പത്തു
പാജ്ജിച്ചു വാണാ-
ലേകം മോക്ഷം നിഖിലജഗതാം നാഥ-
നാസ്ഥാന രൂപം
ചാകം നാളിൽ പുരുത്തജകളുൾപ്പെട്ട
ചൊദിച്ചു ബാഹ്യം
ഇക്ഷണരത്നത്തിന്ദ്ര കഴിവില്ലാക്കി-
ലാക്കും വിതക്കും.

നൃപു

സാക്ഷിക്കാശ്വത്തിന്ദ്ര ചരമകാലത്തി-
ലിലാമ്മമത്രേ
രക്ഷിക്കേണം സുതൃതമതിനിദ്രോ
മന്നാൾ വരയ്ക്കും
ദക്ഷിക്കേണ്ടുന്നതിന്ദ്ര ഫലമുലയ്ക്ക-
ളന്നന്ന തേടി
സ്തക്ഷിക്കാശ്വമുപകരണവസ്തുക്ക-
ളാവശ്യമല്ലോ.

നൃന്ദ്

ഭൂഭാരത്തെക്കളവതിന്ദ്രാസ്തന്ന
ലോകൈക നാഥൻ
ക്ഷോഭാപേതം മനസി ധൃതിയോഭവേ
മോതുന്ന ഭാഗം
ലോഭാവേശം പെരുകിയഭിനന്ദിച്ചു
കൈകേയിയേററം
ലാഭാപ്തിക്കായ് മരവിരി കൊടുത്തിടി-
നാൾ മൂന്നുപേർക്കും.

൭൪

ബലോമോദം സപഥി ബഹുമാനിച്ചു
 മാതാരിനെത്തൽ
 സിദ്ധാന്തത്താൽ തുകിലതരയിൽ ചുറ്റി-
 യാ രാമവെന്മാൻ
 അലോകണീരനവധി ചൊഴിച്ചു-
 യിട്ടുചരത്തോൽ
 ശ്രദ്ധാപൂർവ്വ ജനകപുതയും വാങ്ങി
 മെല്ലെനടുത്താൾ.

5൨

ലീലാമന്ത്യൻ തുകിലതു ധരിക്കുവൊ-
 ഭേതം പൊർക്കാൻ
 മേലാതന്തുകരണപരിണാമങ്ങൾ
 നാട്ടാർക്കിട്ടു
 നാലാമ്നായം തെരിയുമൊരുപാധ്യോ-
 വം കണ്ണമിമി-
 പ്താലാഴിപ്പെൺകൊടിയുടെ മണാളന്റെ
 മായങ്ങളോത്തു.

5൨

നീലാംഭോദപൂവി തിരളമത്താ-
 രിൽ മാതിന്റെ കാന്തൻ
 മേലാലോരോ പണികളുരണമാർ
 വേണ്ടിട്ടു മെല്ലാൻ
 ലോലാത്മാവായ് ക്ഷിതിയിലുളവാഴ്ന്ന-
 തോർക്കുവൊഴിന്നീ-
 മാലാലോചിച്ചിടക ശരിയല്ലെന്ന-
 ങ്ങളീ വസിയുൻ.

൭൩

സീതാദേവികുടപുടവയെത്തളി-
 യിത്തോലുടപ്പാ-
 നേതായാലും വയമനവദിക്കിപ്പ-
 യെന്നാൻ മുന്നീന്ദ്രൻ

വീതാനന്ദം കഴൽ പണിയുമപ്പതി-
യെപ്പൽകി, രാമൻ-
മാതാവത്രേ ഹൃദയമിടറിക്കേണ
ചൊന്നാളിവണ്ണം.

൭൪

വേനൽക്കാലത്തഹിമകിരണൻ തൻ മ-
യ്യുഖങ്ങളേററ-
ക്കാനൽഭദ്രശേ മണൽ ചുട്ടചുടൊപ്പൊള്ള-
മപ്പോൾ പദം തേ
സ്ഥാനത്തെല്ലാം തളയ,മുടനേ കണ്ണ-
ടയ്ക്കാതെ ശീലം
മാനക്കേടൊന്നുകതളിരിലക്കാട്ട
ദൈവങ്ങളോടൊക്കും.

൭൫

കാകൽസ്ഥൻ താൻ കമനിയൊടു മത്തമ്പി-
യോടും പിതാവിൻ
കാൽകമ്പിട്ടജനനികളെയും വൻകൊടും
കാട്ടിലേക്കായ്;
കാകശ്ലേശങ്ങളൊടൊന്നുമിപ്പാൻ തു-
ടങ്ങുന്ന കാവൽ-
ക്കാർ കണ്ണതപം കളയുവതിനും ചൊല്ലി
മെല്ലെത്തിരിച്ചു.

൭൬

അപ്പോൾ ഭൂപൻ വരുതിയുനരോധിച്ചു
ചൊൽത്തേരു പൂട്ടി-
ക്കെല്ലോടൊന്നുപുരപരിസരേ കൊണ്ടു
നിന്തീ സുമന്ത്രൻ
നില്ലോരെല്ലാം കരയുമളവിൽ സീത
തേരേരി മുൻപേ
ശില്ലോപേതം രവിയുടെ രഥാഗ്രത്തി-
ലമ്ലായ പോലെ.

൭൭

ഗിജാശക്കോപ്പുഖിലവുമുപേക്ഷിച്ചു
 സൗമിത്രിയോടും
 വായ്കാഞ്ഞാറാതിനാ രാമുവരൻ താനും-
 ചത്തേരിലേവീ
 ശങ്കാഹീനം ജനകജയുമായ് നാടു
 വിട്ടോരു നേരം
 പങ്കാളിയും ദശമുഖപുരെ നിന്ന
 നീങ്ങിത്തുടങ്ങി.

൭൮

തെറ്റലോക്യത്തെക്കുറിച്ചൊട്ടു പുലഞ്ഞെടു-
 മാളാണ് രാമൻ
 ശീലോപേതൻ വിധിയുടെ മകൻ ദേശി-
 കൻ സത്യവാദീ
 ആലോചിക്കാത്തൊരു ചിശങ്ക വന്നായ-
 വാഴും പിണഞ്ഞു
 ഓ! ലോകത്തിൽ സ്വകല വിപദാമാസ്യ-
 മേ കമർച്ചതേ.

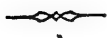
൭൯

തുകൻ രാമുവീരനെ സ്വപുരവാസി വൃന്ദജവാൽ
 നടന്ന വിം വിറ്റത്തിലേക്കുചിത മല്ല ഞാൻ കേവലം
 അടങ്ങുകിമിതെന്നു കണ്ടുടൽ തെരിഞ്ഞു ധൂളിപ്പൂവാൽ
 തുടങ്ങിയതു ചെളിയിൽ ഗമനരീതി "പുതമി" തലം. വൃ

നീരാതുള്ള വിഷാദമാൻ നഗരീവാസ്ത-
 വ്യവൃന്ദങ്ങള-
 ത്രീരാമൻ സഹായമായ് സവിനയം
 പ്രദാനിരിച്ചിടവേ
 ഊരാകെട്ടി റിവിഭവി, ചൂടലഴിഞ്ഞുള്ളോ-
 രാ പാമ്പിൻ പടം
 സാരാംശം കുറവായ് കിടക്കമതുപോൽ വല്ലാ-
 തെ കമ്പിച്ചതേ.

൮൦

ആറാം സർഗ്ഗം.

ശ്രീരാമചന്ദ്രനടവിക്കു തിരിച്ച നേര-
ത്താരാജവര്യനതിരൊഴുമാധിയോടും
ആരാൽ സ്വകീയനിലയത്തെ വെടിഞ്ഞുമുച്ച-
ദാരാലയത്തിലെഴുന്നള്ളിയിരുന്ന വേഗം. ൧

വീഴും ക്രമേണ കറയുന്ന കരങ്ങളോടും
സൂർ്യൻ തദാ ചരമവാരിധിയിങ്കലൊപ്പം
നീച്ചാണകാലമരികത്തണയുന്ന നേരം
മച്ചാദവിട്ടവനധഃപതനം വരുമ്പോൽ. ൨

അസ്സാചലത്തിനൊരു ഭൂഷണമായ് റിളക്കം
വിസ്താരമുള്ള ശിഖരത്തിൽ വിടന്നിതിക്കും
പ്രസ്താവയോഗ്യതമായൊരു രക്തകം പോൽ
ശസ്താരുണപ്രഭയുമട്ടിശി സംക്രമിച്ചു. ൩

മന്ദേഹരാക്ഷസമുദത്തയടക്കി നിൽക്കാൻ
സന്ദേഹമാണൊരഭിമാനമീയനു ചിത്തേ
മന്ദേതരം കടലിൽ മുങ്ങിമരിപ്പതിനോ?
തന്ദേശമിട്ടിനകരൻ തരസാ ഗമിച്ചു. ൪

പേരാണ്ട മേരുമലമേൽ ചതുരാനനനായ്
നീരാജനാവിധി ദിനംപ്രതി ചെയ്യുമക്കൻ
പാരാതെ പശ്ചിമമുഖത്തിലുഴിഞ്ഞിടാനായ്
തേരാശുകൂട്ടിയവിടേയ്ക്കു ഗമിച്ചതല്ലീ? ൫

ദൃക്ത കൂരിരുളൊഴിച്ചു ദിനേശനോരോ
ലോകത്തിരുട്ട കളവാൻ നടകൊൾവതത്രേ
പാകത്തിൽ നല്ല ഗുണമുള്ള പുമാന്റെ വേഷം-
കൈകളിലോകിയിലുമാത്രമുള്ളതല്ലേ? ന

രത്നാകരത്തിനുടെ പശ്ചിമ തീരദേശേ
യന്നു വിനാ തരണി ചെന്നുണ്ടെന്ന നേരം
കൗടില്യമേരമുപസ്ഥിതിയോത്തു ചിത്തേ
നാഥം വിഷാദമൊടു പത്തിനി കേണു വാണു. ഏ

അത്യന്തരാഗമൊടു പശ്ചിമ തന്റെ ചാര-
ത്തപ്പൻ ഗമിച്ചുവു, പൂർവ്വപരസ്യിയേററം
ദൈരം ദിനേശനിൽ നടിച്ചു മുഷിഞ്ഞിരുന്നാൾ
വാഗ്ദാക്ഷിമാരിലനന്ദിയകളേറയില്ല. വ

ആദിത്യമണ്ഡലമതിന്നു, വലത്തു വായ്ക്കും
ഭൂതോളമണിൾ വിടാത്തതിനെന്ത പോലേ
കൂട്ടിത്തൊടുത്ത മുദ്രർശ്ശികൾ ചുറ്റുപാടും
വ്യാപിച്ചു വന്നിതു സുവണ്ണഗുണാഭയോടും. ഏ

“രീ രാവിലപ്പുറു പണി നോക്കിട്ട. മിജ്ജനത്തി-
നീവേല വിട്ടൊഴിയുവാൻ വിധിയേകിടേണം”
പ്രാത്ഥിച്ചിടും ഭൂമണിയൻപൊടു കാഴ്ചവച്ചു-
നക്ഷത്രമാലയിൻ വിഷ്ണുപദേ നമിച്ചാൻ. ഏ

ഔജസ്വിയാം ചക്രലോത്തമനിപ്രകാരം
രാജപ്രസിദ്ധ സമയത്തെ നയിപ്പതിന്നായ്
വ്യാജം വെടിഞ്ഞു വനവാസമണഞ്ഞ നേരം
രാജീവാജാലമൊരുപോൽ വിഷമിച്ചൊതുങ്ങി. ഏ

ഈയുഴിതൻ മരപുറത്തു മഹാതപത്തിൽ
 ഭീയാനൊളിച്ചു നിവസിച്ചു മഹാസുകാരം
 സായാഹ്നവേളയിൽ നശുണ്ണു കരേറി, രാമൻ
 പോയപ്പൊഴുജനപാദത്തിലലകുഴി പോലെ. ൧൨

ചന്തിക്കുമഞ്ഞരുവിലും ബഹളം ജനത്തിൻ
 ചന്തിക്കുമുള്ള വഴിതോരമാച്ചു
 ഉന്തിക്കഴുപ്പമൊടു തേർ വിടുവിച്ചുകൊണ്ടി-
 യന്തിക്കു ചെന്നു തമസാതടസീമ്നി രാമൻ. ൧൩

പോതുപിലാത്തിയൊടു തങ്ങളെ തന്വരാ മാ-
 ക്കാരകമെത്തിയതിനാൽ പുറകേ തിരിച്ചു
 റീതശ്രമം ദ്രുമമുറങ്ങിയ നാട്ടുകാക്ക-
 ഡ്രോതസ്ഥിനീതടമരച്ചവടന്നു വീടായ് ൧൪

വഞ്ചിച്ചു പെരുന്നികരത്തിനെയലുരാത്രേ
 കിഞ്ചിൽ തിരിഞ്ഞു വഴിവിട്ടു രഥത്തിലൂടെ
 വഞ്ചിപ്രവൃത്തിയിൽ വിശിഷ്ടനതാം ഗുഹന്റെ
 നെഞ്ചിൽ പ്രിയം വളരുമാറവിടേക്കു ചെന്നു. ൧൫

പ്രീണിച്ചു രാമനുടെ ചെയ്തികൾ ശുശ്ലീവേര-
 ക്ഷോണിക്കധീശ്വരപകർണ്ണു വിനീതനായി
 ത്രാണിക്കു തക്കപടി ഭവനു കാഴ്ചയെല്ലാം
 കാണിക്കു വച്ചു പുനരഞ്ജലി പൂണ്ടുചൊന്നാൻ. ൧൬
 താതാജ്ഞയിൽ പെരിയ നിഷ്ഠയെഴും ഭവാനോ-
 ഭേതാനുമന്നഗരനീതിയറിഞ്ഞിടാതെ
 ഓതാവതല്ലടിയനെങ്കിലുമിന്നു മിത്തേ-
 ജാതാഭിമാനമറിയിപ്പതു കേൾക്കവേണം. ൧൭

പട്ടാളവും പരിഖയും പലമട്ടു പുത്തൻ
കൊട്ടാരവും മതിലിമിങ്ങു തയ്യാറു ചെയ്താ
തട്ടിപ്പു കൂട്ടമൊരു മന്നമരതന്റെ ചിത്തം
പൊട്ടിക്കുമിജ്ജനപദം തവ വാസയോഗ്യം. ൧൮

കൈക്കൊണ്ടു രാജ്യമിതു നിന്തിരുമേനി വേഗം-
ലിക്കണ്ടു ദൂതരെയുമുൻപൊടു കാത്തു നീത്യാ
സപ്താരഹ്യമുന്മുഖം നിന്തിരുമെല്ലാം
ദുഃഖിച്ചിടാതിരിവെച്ചു നടത്തി വാഴാം. ൧൯

പാർക്കുളൊക്കെയെകലെക്കുളയുന്നതാമി-
ശ്ശ്ശാതാം തവ തപസ്സിനു തക്കതല്ലോ
സങ്കല്പശക്തിയെഴുമുത്തമ യോഗിമാർ വാ-
ന്നിങ്ങപ്പൊഴും മരുവിടുന്നതുമുണ്ടു പാണ്ടെ. ൨൦

അപ്പുന്റെ കല്പന ശിരസ്സിൽ വാരിച്ച രാമൻ
നിശ്ചഞ്ചലം ഗുഹനെ നോക്കിയുരച്ചിതല്ലോ
വച്ചേച്ചു വല്ലഭമിദം, പിതരാജ്ഞ വിട്ടി
ത്തപ്പുപ്രവൃത്തി തുടരുന്നതു നിന്ദ്രമോറം. ൨൧

കല്പിച്ചിദം സ്മരതരളിന്നി നന്റെ തീര-
ത്തല്ലുന്നമായ തരുവിൻതണൽ ചുക്കരാമൻ
അപ്പോൾ പരം പരിമളത്തൊടിടഞ്ഞിളകാ-
റാണു ഭൂതലത്തിലൊരുപോലെ പരന്നു വീശി. ൨൨

എല്ലാരിലും സമതരള മഹാസഭാറവം
വല്ലാതെ കാട്ടിനു തിരിച്ചു കറോരകാഴ്ച
കാണുന്നതിനു കഴിയാത്തതുപോലെ സൂര്യൻ
താണാൻ തദാ ചരമശൈലനിരംബദേശേ. ൨൩

വദിച്ചു സന്ധ്യയെ രാജ്യത്തമ, നസ്സമന്ത്രൻ
മന്ദിച്ചുശിച്ചു തുരഗങ്ങളെ നിന്തിയാരാൽ
ഒന്നിച്ചു ചേർന്നു സഖിയും ഗുഹനോടു താനാ-
നന്ദിച്ചിടാതെ ചരിതങ്ങൾ ഹാഞ്ഞിരുന്നാൻ. ൨൪

തല്ലം വിരിച്ചിലകൾകൊണ്ടുജൻ തദാനീം
ചിൽപൂരപ്പൻ തദനു പള്ളിപ്പുറക്കുമായാൻ
തൽപ്രാന്തദിക്കിലിളയോൻ നിജവില്ലുമപ്പും
കെല്ലോടെടുത്തവഹിതൻ ബതകാത്തുനിന്നാൻ. ൨൫

ചിറോട്ടിനത്തിറുത്തുപ്രഭുക്കളെ, നേരം
തെറ്റാതെങ്ങീറുവഴിപോൽ നിയമം നടത്തി
ഹേരാലിനുള്ള കുറകൊണ്ടു കമാരകന്മാ-
രീരാളമന്നു ജടപൂണ്ടു വിഭൂതിയോടും. ൨൬

ഉൾക്കാമ്പലിഞ്ഞു നരപാലകനന്ദനാമാ-
രക്കായോസമയായൊരു ഗജുതന്നെ
മയ്യണിയായ ജനകാത്മജയോടുമൊന്നി-
ച്ചഗ്രേ നിരീക്ഷിച്ചു വിനയത്തോടു കൈവണങ്ങി. ൨൭

പിന്നെ പ്രിയോക്തി പലമട്ടിലുരച്ചു, നാട്ടി-
ന്നന്നെ ഗമിപ്പതിനയച്ചു സുമന്ത്രൻ തന്നെ
മന്ദേതരം കടവിവർത്തനാനയിച്ചോ-
രസ്സു നമാകുമൊരു തോണിയിലേറി മോദാൽ. ൨൮

വൻകാറുമോളുമൊഴിഞ്ഞൊഴുകുന്നൊരാറിൽ
പങ്കായമിട്ടു ഗുഹനന്നു തുഴത്തു വേഗാൽ
ശങ്കാവിഹീനമവരക്കരെയെത്തിയപ്പോൾ
തൻകാൽ പണിഞ്ഞ ഗുഹനോടുകൂടെയൊരു രാമൻ. ൨൯

എന്നെക്കുറിച്ചു കരളിൽ കനിവേരെയുള്ള
നിന്നിൽപരം മനസി ഭേ പെരുക്കുന്ന മോദം
ഉന്നിദ്രസൗഖ്യമൊടു വാഴ്, ഭവാനിദാനീ-
തെന്നോടു കൂടെയടവിക്കു പുറപ്പെടേണ്ടാ. ൩൦

ഉത്സാഹമോടവൻ യാത്രയുമോതിയേവം
വന്നുശ്വമം ജനപദത്തിലണഞ്ഞു വേഗം
കുത്സാവിഹീനമിഹ നാലുമുതം വധിച്ചു
സ്തംഭപരവേദികളിരുന്നിതു വൃക്ഷമൂലേ. ൩൧

പിറോന്നുഷസ്തിലെഴുന്നേറ്റവർ മൂന്നുപേരും
തെറ്റാതെ നേർവഴിയിലൂടെ നടന്ന മെല്ലേ
മാറും “പ്രയാഗ്”മിതി നല്ലൊരു നാമധേയം
പൊറുക്കു പുണ്യമെഴുമിശി ചെന്നു പോന്നു. ൩൨

അത്യന്തനിഷ്ഠയൊടിയന്നുളും ഭരതാ-
ജാധ്യാത്മവേദി വിവസുനൊരു പണ്ണശാലാ
മധ്യേഷാമം നന്മനഗോചരമായ് ഭവിച്ചി-
ട്ടത്യന്തകൌതുക മവർഷിച്ചാക്കിയുള്ളിൽ. ൩൩

ശാഖാമൃഗങ്ങൾ കനി തിന്ന മദിച്ചു ചാടും
ശാഖൊ ശാഖകൾ പടന്നൊരു വന്മരങ്ങൾ
ആകാശവീ് റിവരെയുന്നതമായി നില്ക്കും
രോഹിണിസമീപ കൌതുകമേകമാർഷം. ൩൪

ചാലേ നനച്ചു മുനികന്യകമാർ വളർത്തി-
ക്കാലേ മണം പെരിയ നന്മലരേന്തി നീളേ
ലീലായമാനമുലയുന്ന ലതാസാരസം
വേലാവിലങ്ഘി കതുകത്തെ വളർക്കമാർഷം. ൩൫

വേഗാൽ കതിച്ചു വിളയാടി വനത്തിലെല്ലാം-
മാകാംക്ഷപോലിയു പുല്ലുകളും ചവച്ചു്
ശോകംവിനാ മുനികമാരികളോടുലാവും
ഗോകണ്ഠസ്ഥത്തികളും പലതത്ര കണ്ടാർ. നമ്പു

അപ്പാന്റെയോഗമനവാസമദ്യസിച്ച്-
ദിഷ്ടാത്മസിദ്ധികളടഞ്ഞൊരു താപസന്മാർ
ദൃഷ്ടാന്തപൂർവ്വിക മാൻതുകലിട്ടതിന്മേ-
ലപ്പാക്ഷരങ്ങളുരുവിട്ടമരുന്ന കണ്ടാർ. ൩൭

നന്നാരവാരിധി കട്ടു നിന്നാശയോടും
ഹിംസാവിരഹി മുതലായവയെല്ലാ
ശീലിച്ചിടുന്ന യമശാലികളോട്ടനേകം
മൂലാക്ഷരങ്ങളെ മുറയ്ക്ക ജപിച്ചിരുന്നു. നമ്പു

ശോധിച്ചു താൻ പാവമുള്ളമതീവ, നന്നായ്
മോദിച്ചു. നന്മാരറിഞ്ഞു. തപസ്സു ചെയ്തു്.
ലോകേശ്വരാർച്ചനകളും സതതം നടത്തി
മേവീടുമാ നിയമിമാരെയുമത്ര കണ്ടാർ. ൩൯

കല്പിച്ചുകൊണ്ടു കമലാഭി മഹാസനങ്ങളും-
ഊട്ട്മാറ്റിയപ്പിഴയെ നിവിഞ്ഞൊരിളക്കമെന്നേ
ചോന്നാഗ്രദേശമതിലക്ഷിയിരുത്തി നന്നായ്
സ്വപ്നങ്ങൾ പോൽ ചിലർ വസിപ്പതുമണ്ടുകണ്ടാർ. ൪൦

മൂക്കും പിടിച്ചു വിധിപോൽ നിജവിപ്ലവിട്ടി-
ട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു ചിലർ ജീവനെ മാത്രതോരും;
തോല്പുംഭമെന്നവിധമീവക രണ്ടുമെന്നേ
നിന്ദും വസിപ്പവരെയും പുനരത്ര കണ്ടാർ. ൪൧

വൃശ്ച

ആറാം സ്കന്ദം.

മെഴുത്തു തേരിൽ മനമാകിയ നൃതനെന്നും
 കൈയുണ്ടുൻ വിഷയവാജികളെപ്പഴക്കാൻ
 ചമട്ടിയായി വിവരമെന്നൊരു വീപ്പുകക്കും
 ചെമ്മേ വാരിച്ചവരുമുണ്ടവിടൊട്ടനേകം. ൪൨

ഭാഷാഭാരമാരിയ വില്ല കലച്ചു നന്നാ-
 യാട് മാടിധാരശരമൊന്നു തൊടുത്തതിനേൽ
 സൽബ്രഹ്മമാകുമൊരു ലാക്കിനെയുനി നോക്കും
 സൽബ്രഹ്മമാരികളെയും പുനരതു കണ്ടാർ. ൪൩

മേതസ്സുകി വഴിപോവൊരു കാലസൺച്ചെ-
 വച്ചിട്ടിയ്ക്കുതിന തെല്ലമിളക്കൊന്നേ
 ജംഭിച്ചു ധാരണയൊക്കും മറയ്ക്കുന്ന മോലൊ
 കവരിച്ചിടാൻ വരെയും കനിവോട് കാട്ടു. ൪൪

നോമിച്ചു നെയ് നിരപ്പാലാശത്തുളാദികൾക്കും-
 ഉളാമോദമേന്തി രയമോട് കരിച്ചുയന്നു്
 ആമണിപൊക്കെയൊരുപോലെ പരന്ന ചെല്ലം
 പൂമഗ്രജങ്ങളുവെപ്പുമാദരിച്ചു. ൪൫

ഏറാം വിളങ്ങുമുജ്ജ്വലയോ പ്രവേശി-
 ച്ചാവിമുദാ തദാ രാജകുമാരകന്യാർ
 ദൈവാൻമൂലമിദമെന്നവർ മൂവരേയും
 ഭാവാജ്ഞനാകിയ മഹാമുനി സൽക്കരിച്ചു. ൪൬

മോദിച്ചു പിന്നെ മുനിപുരുഷന്മാർ മാർഗ്ഗം
 ചോദിച്ചുറിഞ്ഞവർ നടന്നു വനത്തിലൂടെ
 നേദിപ്പുയായ് കര കവിഞ്ഞെഴുന്ന നല്ലോ-
 രാദിത്യനന്ദിനിയതാം നദിയാശു കണ്ടാർ. ൪൭

ശാസ്ത്രാധികാരികൾ മുദാ മുളയാൽ ചമച്ച-
ചങ്ങാടമേറി യമുനാനദി താണ്ടി വേഗാൽ
മങ്ങാതെ യോഗികളിരിപ്പൊരു ചിത്രകൂട-
ഊഷാഗ്രഭേദശമരികത്തിലുയർന്നു കണ്ടാൻ. രവ്യ

ശാന്തസ്വഭാവമിയലും മുനിസഞ്ചയത്തിൻ
പ്രാണപ്രവർത്തനവശാൽ പകവിട്ടു തമ്മിൽ
ഏതുക്കളൊത്തിഹ കളിച്ചിതു, സജ്ജനത്തിൻ
താമസസ്വഭാവം ശുഭശീലമതേകിടാത്തു.? രാ

വേദാന്തവേദാന്തം തന്നെ തന്നെയോ
വൈദോരിയോടുമുടനളിശി ചെന്നു ചേർന്നു
പാദം തലോടി മുനിമാരെ വണങ്ങിയാശീ-
വാദം ലഭിച്ചു നിതരം പരിതോഷമാന്തു. ൫൦

സൗമിത്രി തീർത്തി മനോജ്ഞമൊരാളുമതേ
ജാമിതു സമീപിതനായി രാമചന്ദ്രൻ
സൗമ്യമുള്ള മുനിമാക്കുവാസരം താൻ
ക്ഷേമം വളർത്തിയിഹ മോദമിയന്നു വാണാൻ. ൫൧

കേകാവങ്ങൾ പിക്വഞ്ചമഗീതവും ന-
ന്മാകുമുഖ്യകവ്യമങ്ങളിവാനുമുലം
സാകേതവാസസ്വചമത്രഭിച്ചു നാലൻ
സ്തോകാധ്യനാം നരന മല്ലലമെങ്ങുമുണ്ടാം. ൫൨

ഗേഹം വെടിഞ്ഞു ഗൃഹനത്തിനു പോയ രാമൻ
സ്നേഹിച്ചു നമ്മെയൊരുവേള തിരക്കുമെന്ന്
ഉഴുതിച്ചു താൻ ചില ദിനം ഗൃഹനോടു കൂടെ
മോഹം വളർത്തിയിടെ വാണു സുമന്ത്രസൂതൻ. ൫൩

അത്യാശ ചോരാനാ ച ദിനോ വിവേകമുണ്ടായ്
 പ്രത്യാഗമിച്ചിടുകയില്ലിനി രാമനിപ്പോൾ
 ഇത്യേവമോർത്തു നാദിദ നിരിച്ചു ചോരാൽ
 വ്യത്യാസ മില്ല കണിശത്തിന് സത്തുകൾക്കു്.

൫൪

ബാഹ്യം ചൈരിഖെതു തുണികൊണ്ടു മുഖം മറച്ചു്
 നില്ക്കുവാൻ തെരുവിലൂടെ രഥം തെളിച്ചു്
 നില്ക്കാനായ് നഗരി പൂക്കവനാത്തിയോടും
 കൂട്ടിക്കിടവാൻ ദശരഥന്റെ ചാദരവിന്ദം.

൫൫

അഗ്രേ വരം സചിവനെഞ്ചത! കണ്ടു ഭൂപൻ
 ഏഗ്രോധ്വക്ഷമതുപോലെ മറിഞ്ഞു വീണാൻ;
 വ്യഗ്രിച്ചത്ത് ഗുഹിണിമാരിലേ പരുമുറ്റം
 വില്ലാസനായ് മുറവിളിച്ചുതുടങ്ങി മണ്ണൻ.

൫൬

എൻപുത്രനെങ്ങനെ ഗമി, ച്ചിളയോനിതികൾ
 സന്താപമോ, ജനകനന്ദിനിയെത്തുറച്ചു?
 മരിച്ച ഭാഗ്യമെഴുമിക്കിഴവന്റെ ചാര-
 തിന്നോതുവാ, നതഖിലം പറകെന്ന ചൊന്നാൻ.

൫൭

അറ്റുപാൾ സമന്ത്രരിലിച്ഛിച്ചന്നിതെല്ലാ-
 മിപ്പോൾ തിരിച്ചു വിടകൊൾവതു സങ്കടം താൻ
 ഇപ്പാപിയോടു ശരിയായുലകത്തിലേങ്ങും
 നികാശ്വാസനോരവനില്ല നിനച്ചുണ്ടാൽ.

൫൮

കൂടെത്തിരിച്ചു പുരവാസികളേ മയക്കി-
 ച്ചാടിൻമുഴക്കമവരാരമറിഞ്ഞിടാതേ
 കാടിച്ച് തേരമരവാഹിനിതന്റെ തീരേ
 കൂടി തദാ ഗുഹനമദ്രിശി വന്നുചേർന്നു.

൫൯

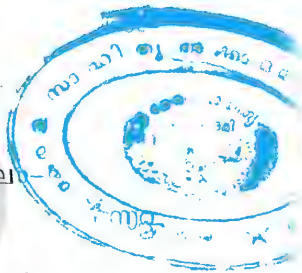

രാമന്റെ ചാരമുടിയിൽ പശുവിന്റെ ചാൽകൊ-
ണ്ടാമോദമോടു മുനി ധാരകഴിച്ചതില്ല
ആ മറ്റുലകൃത നടത്തി വെട്ടുമത്തി-
ൻറാമോദമാണ് പാലസാ തവ നടന്നൊൻ.

൬൭

ശേഷിക്കുറച്ചിൽ ഗുരുവിന്ന ഭവിക്കുമുലം
നൈഷാദത്തപയസാ ജട പൂണ്ട രാമൻ
ഭൂഷാഗണങ്ങളുണിയേണ്ടൊരു മേനിമേലാ-
വേണുപ്പകു ച്ചു നിരൂപിക്കിൽ നടക്കുമുള്ളം.

ചെമ്പഞ്ഞിനീർ ചൊറ്റു പൂർവ്വാതെ തരേ
ചെമ്പിച്ചു സീതയുടെ പാദനഖങ്ങളുയ്യോ!
തൻപ്രാണനാഥനൊടു കാട്ടിൽ നടക്കയാല-
ണിമ്പം തലീയാദനേ കുറയാതിരുന്നൂ.

ക്ഷോണിക്കു സീത മകളെങ്കിലുമമ്മയെത്താൻ
നാണിച്ചുകാതാൾ ചവിട്ടി നടക്കയാലേ
പ്രീണിച്ചുകാതെ ജനയിത്രി. ഗുരുത ഭട്ടും
കാണിച്ച കാലിനൊരു നൊമ്പലമേകിയോ വാൻ. ൬൮

പണ്ണങ്ങൾ കൊണ്ടു വിരചിച്ചൊരു മെത്തമേൽ ചെ-
ന്നണ്ണൻ ചാരം മതി മയങ്ങിയുറങ്ങിയപ്പോൾ
കണ്ണം മിഴിച്ചുലമുറക്കുമൊഴിഞ്ഞു കാക്കൽ
തിണ്ണം മുദാ സാരജനായുധമേന്തി നിന്നാൻ.

൬൯

ഇതരം സുമന്ത്രരറിയിക്കുമൊരാത്മജൻ തൻ-
വൃത്താന്തമൊക്കെ നരപാലകമെഴുലി കേട്ട്
മാത്താണ്ഡനസ്തഗ്തനായതു കണ്ടു ചൊന്നാ-
നാത്താ കിടക്കുമൊരു കോസലപുത്രിയോടായ്.

൭൦

വൃദ്ധ

ആനാംസക്തം.

വേദസ്സു മുന്നമൊരു രാത്രിയിലേകനായി-
ക്കാട്ടിൽക്കടന്നു സരയൂതടിനീതടാത്തേ
കേട്ടേറൊരൊച്ചയതു തത്ര ജലം കുടിപ്പാൻ
കാട്ടാനാ വന്ന വരവെന്നു നമുക്കു തോന്നി.

നന്ദു

അദ്ധ്യായം 10 മാതൃ ജവമോടൊരു സായകം ഞാ-
നദ്ധ്യായം 10 കറിയക്കിയയച്ചു കപ്പം!
അദ്ധ്യായം 10 പരിശകെക്കൊരു നോഡമുണ്ടാ-
യദ്ധ്യായം 10 പൊട്ടിച്ചു നില്ക്കുമായ' ദിവിച്ചു.

നന്ദു

അന്നേരമങ്ങരിയ കൂരിരുളിന്റെ മധ്യേ
നിന്നുതവിച്ചു പരിഭവനമിപ്രകാരം
“ചെയ്യാതെ ഞാനൊരാൾ ധാരാളമായൊരോടും
പരിഭവനമേ പതി പതിപ്പാവാതിതല്ല!”

നന്ദു

പലം പൊഴിഞ്ഞു ജന്മം നന്മ പൊരുത്തി-
ട്ടെല്ലം തെളിഞ്ഞു നയനത്തിന്നു കാഴ്ചമങ്ങി
അല്ലിൽ തുളുനടജസീമനി ജലാശയോടും
വെച്ചാഴു പുണ്ടു മരുവുന്നു പരിതാക്കളിപ്പോൾ.

നന്ദു

ഉരവ്യനാഥനാമിക്കപശത്തിനാളും
നീരം വഹിച്ചൊരുവനിന്നവിടേക്കു ചെന്നു
ആരാകിലും മമ പിതാക്കളെ രക്ഷചെയ്താ-
വീ രാപ്പതിക്കുന്നമല്ലലമില്ല നന്നം.

ഈ

ദിനപ്രവാഹമിതു കേട്ടു പരിഭ്രമത്താൽ
ഞാനെക്കമാറുനടെ മുന്നിലണഞ്ഞു വേഗം
ആനക്ഷഴപ്പമവനോടിതുരച്ചു പിന്നെ-
ത്താനേ പിഴച്ചൊരു പിഴയ്ക്കുമ മാപ്പു ചൊല്ലി.

ഈ

വെള്ളം നിറച്ചു കടമേന്തിയനന്തരം ഞാൻ
തള്ളിയ മജ്ജനകനും വഴിപോലെ നൽകി
തുളിപ്പിച്ചു തുയരോടുമുദന്തമെല്ലാം-
മുളോണമെന്നൊടവർ കേട്ടു മനസ്സിലാക്കി. ൭൨

സ്നാഭിച്ചു തത്സുതനെ വന്നവർ കണ്ടു പിന്നേ
വൻപിച്ചു തീക്കുഴിയിൽ വച്ചവരും ദഹിച്ചാർ
കാവിച്ചു നമ്മോടുരചെയ്തു മുനീന്ദ്രനപ്പോൾ
നിർഭയാക്കലിന്നിതിനു പാതകമില്ല പക്ഷേ. ൭൩

എപ്പോൾ ഭാഗ്യാമിനി വൃദ്ധത വന്നു ചേരു-
മപ്പോൾ ഞാൻ മകനെയോളം വിഷാദമോടും
തൽപ്രാണാദാനി വരികെന്നൊരു ശാപമിട്ടാ-
നപ്രാപ്തകാലമറിവുള്ള മഹാമനസ്സൻ. ൭൪

ശാപാൽക്കവേള പിടിപെട്ടു നമുക്കിതെന്ന-
ബ്രഹ്മപാപമെല്ലീരൂരെയ്ക്കു മുതിന്ന ചേദാൽ
ശ്രീപാദാനന്ദ മറകളിൽ പൊതുളായ രാമ-
മാ പത്മനിത്തു പലമട്ടുരുവിട്ടു കേണാൻ. ൭൫

ഈ രാമചന്ദ്ര കരുണാകര ഭീനബന്ധോ!
ഈ രാമരാമ സുകലാഗമസാരസിന്ധോ!
ഈ രാമരാമ പുകമാരശരീര! നമെ-
ശേഖരാത്മി തീർത്തു തുണ ചെയ്തു പാരം പരാത്മൻ! ൭൬

വൃദ്ധാവനീശനഥ നാമജപത്തൊടും താ-
നല്ലാ വെടിഞ്ഞു ധരണീഭരണശ്രമത്തേ
ബദ്ധാനുമോദമരാധിപനോടുമൊന്നി-
ച്ചുൽവാസനസ്ഥിതി ലഭിച്ചു വിമുക്തനായാൻ. ൭൭

ശത്രുക്കൾമൃഗമൊഴ്ച പ്രവചിച്ചു നാകേ
വൃത്രാരി താനിവിടെരാജ്യെ യച്ചമില്ലാ
ധാത്രിതപത്തെയാരുവങ്കലിരുത്തിയില്ലാ
ചിത്രം! നാവിച്ചു വൃദ്ധന്മാർക്കു നെ പോയതോത്താൽ ഏ

ചിത്രംകുറിയിൽ രാജ്യങ്ങളെ തരം തിരിച്ചും
നിന്ദിച്ചു അളയ രാജ്യത്തിനെ നീരസത്താൽ
ധന്യൻ രാജ്യത്തുമെന്തിലും കൈമാറ്റം ലഭിച്ചും
തന്നെ. ഇല്ലാത്ത മുറുകെ ചാരിലാലിച്ചു കേണാർ ൧൯

കുട്ടിക്കുറുപ്പിച്ചിഴിമാർ ചിലർ കണ്ണുനീരും
പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞിട്ട് നിലത്തു കിടന്നുരുണ്ടും
മുട്ടിപ്രാദാദാതാക്കൾക്കു നെഞ്ചിലോരം
കുട്ടിച്ചെറിഞ്ഞു ചാരിയൊക്കിൽ ചാരി കൈമാറ്റം. ൧൦

രണ്ടോകവാഴ്ച മതിയാക്കി വെടിഞ്ഞു പോയ-
ഭൂലോകവാസവകളേബരമെന്നപോലെ
ആലാപഹീനമൊരുമട്ടിൽ നിലച്ചു കണ്ണും!
മാലോകരും ചാരിതകോസലനാടുമൊക്കും. ൧൧

വാനത്തു മോലാലും ചാരിയൊക്കും
മീനും മൃഗാണുക്കൾമൊഴിഞ്ഞൊരു രാത്രിപോലേ
ക്ഷോണിക്കു നന്മണിവിളക്കു പൊലിഞ്ഞ നേരം
കാണുന്നവർക്കു ഭയമേകിയയോധ്യയെങ്ങും. ൧൨

ഉൾച്ചുട്ട കൊണ്ടു നഗരം മുഴുവൻ വരട്ടീ
നിശ്വാസവായുവഥ ധൂളിയടിച്ചിളക്കി
അശ്വക്കൾ കൊണ്ടു തളിച്ചു ചതം വരുത്തി-
വാച്ചോരു പെരരജനമുഖമിതെതു ചിത്രം. ൧൩

സഞ്ചാരമില്ല പരമാനന്ദ തെല്ല പോലും
ചാഞ്ചാട്ടമില്ല തരുൺമലതാദികൾക്കും
ചഞ്ചുക്കൾ ചൊരമിളകീല പാത്രികൾക്കും
ചാഞ്ചല്യമറുപകൊരേ നിവയായ് മമഞ്ഞു. പൂർ

കൂരതമുള്ള നിശയായ ഹിശാമി പോകും-
നേരത്തു ഭൂപറയെ മെഞ്ചൊയ തോണിയിങ്കൽ
ചാരെക്കിടത്തിയതിനെണ്ണയൊഴിച്ചു വച്ചാർ
സാരജ്ഞരും സമിവരശ്ശുരവിൻ നിയോഗാൽ. പൂർ

പിന്നെപ്പരോഹിതനിദേശാശാൽ ശിശുചാ-
രണ്യനരോഗമിയലും തുരഗത്തിലേറി
സന്ദേശരാരികളുടെ ഭരതന്റെ പാദം
വദിച്ചുവാത്തയറിയിച്ചിഹ കൊണ്ടു പോരാൻ. പൂർ

കാര്യം കേട്ടാലവിടെയുമനസ്സങ്ങൾ വന്നേക്കുമെന്നാ-
ചാര്യൻ ചിന്തിച്ചുരശർമ്മനി തീപ്പെട്ടത്തന്നാട്ടിലൊക്കും
ധൈര്യം വിട്ടിന്നൊരുവർ മന്ദയായെന്നു കല്പിച്ചതോരും
കാര്യം താനെന്നൊരുവർ കുറിക്കൊണ്ടു മിണ്ടാതെചെന്നാർ പൂർ

അന്നാട്ടിന്നധിപനെയാലുമായ് വണങ്ങി-
പ്പിന്നീട്രശർമ്മപുത്രരെപ്പണിഞ്ഞു്
ചെന്നീടാൻ ഗുരുവരനോതി വിട്ടതെന്ന-
ങ്ങന്നോരത്തൊരു മൊഴിയാലടച്ചു ചൊന്നാൻ. പൂർ

രാജഭൂതരറിയിച്ചു വാക്കിലേ-
വ്യാജമേതുമറിയാതെ സാദരം
വാജിയശ്മതിലേറി യോഗ്യരാം
രാജപുത്രരുടനേ തിരിച്ചിതേ. പൂർ

ഏഴാം സർഗ്ഗം.

ദൂതാമളളിലോരാതെ പുരത്തിന്നു തിരിക്കവേ
ഭാതൻ മന്ദിരപാമ്മാർ നിരീക്ഷിച്ചിതു ഭൂഷണം.   ഫ

ചുഴലിക്കാർ വല്ലാതൊന്നുഴരിച്ചെന്നതിന്തു പോൽ
കഴിയാതെതിരിട്ടത്രേ വഴിമേലൊരു പൂച്ചയും.   ഫ

ജടയും ഭസ്മവും ചൂരൽവടിയും ജപമാലയും
നിടിലക്ഷരിയും കൈക്കൊണ്ടുടനേ വന്ന ഭിക്ഷുവും.   ഫ.

വല്ലാതെ ശക്തനെന്നുവരിച്ചൊക്കെട്ടു ചാറുകൻ
മല്ലബാണാരിയെ ശ്യാനിപ്പിച്ചുളിപ്പാറിയിട്ടീട്ടശം.   റ്

അനന്തൻ നാട്ടിലേതാന്റെ ജനിച്ചെന്നതു നിശ്ചയം
കണ്ടോരിട്ടുനിമിത്തങ്ങൾ പണ്ടുകാണാത്തതാണുതാൻ.

തലയാൾ നിശി ദണ്ഡുപറ്റം പലതും ബത! കണ്ടുതാൻ
ബാലകാലമൊരോടെ മഹാമോ നേരിട്ടാനു്?   ന്യ

അങ്ങുമെല്ലാൻ പുതുമയായ് മണ്ണുലാത്താ മഹാമുനി
ഇഷ്ട കല്പിച്ചയച്ചെന്നതങ്ങാപത്തിന്റെ ലക്ഷണം.   ഞ

എന്തായാലുമിതിന്നൊരച്ചിത്ത ചെയ്യിട്ടു കിരണമോ?
അന്തകാന്തകനാമീശൻ തൻ തൂപ്പാദാബ്ജമേഗതി.   വ

ഏവമളളിലുറച്ചും കൊണ്ടവർ നാട്ടിൽ കടക്കവേ   (൯
ഭാഷകത്തിന്റെ ഭണ്ഡത്താൽ വേവുവേഗാൽ കണ്ടിതപ്പരം.

മിണ്ടാതും ജീവികൾക്കില്ല കൊണ്ടാടുന്നില്ലൊരുമിഷം
ഉണ്ടാമാക്കും ഭയം നാട് കണ്ടാലടുട്ടിനാത്തരേ. ൧൦

ഉറങ്ങിപ്പോയ ദിക്കെട്ടും മറഞ്ഞാർക്കണിംബനാ
നിറഞ്ഞുള്ളൊരു കൂരാപ്പം പറഞ്ഞു കഥയൊക്കുമ്പോൾ.

ചരിത്രമേറും കണ്ടിട്ടുമുറിയാതൊരക്ഷരം
മുരുകിയാധിയൊട്ടുന്തപുരം പുക്കവർ സ്തപരം. ൧൧

ജ്യേഷ്ഠം തമ്പിയും കൂടിക്കൊട്ടാരം പക്ഷണം. ചിരാ
ദൂതിഗോമരനാകാഞ്ഞു കൂട്ടാക്കാതെ മടക്കിവാൻ. ൧൨

കൂട്ടിന്നൊരുത്തരില്ലാതെ വിട്ടിനുള്ളിൽ നിരൂപ്യം
മേറും കൈകേയിയെക്കണ്ടു സാവധാനം വണങ്ങിനാൻ.

അപ്പനെങ്ങോട്ടു ചോയെന്നു പച്ചിച്ചാരക്കാരകർ
സ്വച്ഛന്ദമിന്ദുലോകത്തെന്നാശ്വസിപ്പിച്ചിതമ്മരും. ൧൩

എന്തിനെന്നുള്ള ചോദ്യം കേട്ടന്ധാളിച്ചു മകൈകയീ
ചുരുശോകത്തിനാലെന്നോരുത്തരും തന്നെയോതിനാൻ.

നാലുപേരുണ്ടുമോ! ഞങ്ങൾ നാലിലൊരെന്നെയോ
നീയാക്കുജനായാളെന്നായിരുന്നതിനാത്തരും. ൧൪

അദ്ദേഹമെവിടത്തെന്ന ചോദ്യം കേട്ടു വിറച്ചവരും
നിനക്കു വേണ്ടിയവനേ വനേ വിട്ടെന്നു ചൊല്ലിനാൻ.

അത്രയും കേട്ടു മാത്രയ്ക്കു ഗാത്രമേറെത്തളൺടൻ
തത്ര മൂർച്ചിച്ചു ബാലന്മാർ ധാത്രിയിങ്കൽ പതിച്ചിതേ. ൧൫

നർ

ഏഴാം സ്കൂൾ.

തലയ്ക്കു വെളിവാണായ് ചിന്തപലച്ചു മുറയിട്ടവർ
നിലയ്ക്കു നിർത്തിയവരേ ചിലക്കീ ജനയിത്രീയും. ൨൦

സാകേതരാജ്യമെപ്പേരുമാകലം വിടുനീയിനി
വാണുകൊൾക നമുക്കെല്ലാമോണമെന്നവളോതിനാൾ.

ജന്മവിഗ്രിഭുവേ വാക്യം തനയൻ കേട്ടു വഴുതനായ്
വിനയം പണയം വെച്ചുച്ചന്ദ്രയോഗിച്ചിതിങ്ങനേ. ൨൧

അയ്യോ! വലിച്ചു വച്ചായോ? വയ്യാവേലി തലയ്ക്കു നീ
ഇതയ്ക്കുള്ളൊന്നെങ്ങുമേ ചെല്ലാൻ വയ്യാതായി മഹാശരം!.

എന്തുമതിരിയോ? നിന്റെ നിന്തയും ചെല്ലിതങ്ങളും
ചെല്ലിത്തൊട്ടിമാക്കിത്തു പന്തിയിൽ താഴ്ന്നു വന്നു തേ ൨൨

കൂട്ടികൂട്ടിച്ചു വെറുതേ കാട്ടിലോട്ടിച്ചു ചേട്ടനേ
കെട്ടിയോൻ തന്നെയും കൊന്നു മട്ടിതാക്കു രസിച്ചിടും?

വെളിച്ചമു നമുക്കിത്ര ഭേദമു തെന്തായ ദർശനം!
നമുക്കു മുമ്പാകെ നിൽക്കുന്നവരല്ല മാനിനത്തൊട്ടു നീ. ൨൩

സന്താപം നൾകി നാട്ടാക്കിപ്പുത്താനം ചുട്ടെരികുവാൻ
ഹന്ത! കോപ്പിച്ചു നീ കുറുപ്പിത്തം പോലെയിരിക്കവോളെ

പുണ്യശാലികളാൽ നല്ലവണ്ണം സമ്പൂജനീയനാം
ചാറകുന്നാത്രയാശതമേവനാലിഹ കല്പിതം?.

[രൂപ്മകം] ൨൪

ഉച്ചയ്ക്കുഴുതടിച്ചിടും കൊച്ചു കാളയെ നോക്കിയാൽ
കന്നിനെപ്പെരികെപ്പെരുകാലിക്കുസന്ദർശനം വരും. ൨൫

ആർച്ചപുത്രനെയിവണ്ണം കാനനത്തിനയയ്ക്കയാൽ
ഏകപുത്രിണിയായുള്ള പേരമയ്ക്കായില്ലമോ? ൩൦

ഇമ്മട്ടെല്ലാം കലമ്പിക്കൊണ്ടമ്മയോടുകൂടാമരകൻ
വിമിഷപ്പെട്ട ശത്രുക്കൾ തൻമുമ്പെ ചൊല്ലിനാൻ. ൩൧

നരേന്ദ്രൻ കാലയോഗത്താൽ മന്ത്രശൂന്യനതാകവേ
വരജിരപാദപയംകൊണ്ടപ്രാണനെപ്പൊരിച്ചിവര. ൩൨

മുടകാട്ടികലങ്ങളൊന്നും കൊടുക്കുവാൻ കൈക്കൊണ്ടതിനി
ഇവരും വാഴേണ്ടതാണിപ്പോളിവിടന്നു തുരത്തിയാൽ ൩൩

സ്വാമിനായോഗ്യമാം രക്ഷാവാംശം പലതിരിക്കവേ
നീലാമിറമെത്തിനാക്കുകയത്തിൽ പിറന്നതും. ൩൪

മാതാ മർദ്ദാദി വിട്ടെന്ത കണ്ടു ധർമ്മജ്ഞനാമവൻ
പ്രിയസ്വാമിനോടും മേന്മവിടം വിട്ടു മാറിനാൻ. ൩൫

പിന്നെക്കൈസല്യയെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചു സമീവാനപിതൻ
ഉടങ്കുട്ടിലേറാത്താനുടവിടിയെ വാങ്ങിനാൻ. ൩൬

പുരോഹിതന്റെ റിധി പോൽ നരപാലന സാദരം
അവസാനക്രിയാശേഷമാൻ ചൊല്ലാനൊന്നും. ൩൭

കൈകേയിയോടു കൂടാതെ മാത്ര മാതൃജനത്തോടും
പാരലൌകികമണ്ഡലനുമിച്ഛാൻ സമസ്തനും. ൩൮

പിതാ പിതൃവനം പുകശേഷമബ്ഭൂതാദികൾ
ഇരേഴു ദിവസം ശാസ്ത്രവിധിപോലെ നയിച്ചതേ. ൩൯

സ്നേഹം

സ്നേഹം സ്നേഹം.

മുടിപ്പടി മറിയലിൽ മുടിയാതെ ഭരിക്കുവാൻ
യാമിടപ്പെട്ട ഭരതനാഥാർച്ചാദികളാലുമേ. രാ

മതി നിങ്ങളെ നിർണ്ണയഗതിയെന്നു ചൊല്ലുന്നത്
രാമനെയുടവാൻ ഭാവിച്ചുരച്ചാനവനിങ്ങളേ. രാ

സൗമിത്രി ഭാഗ്യത്തിൻവണ്ണം രാശുശ്രേഷ്ഠ ചൊല്ലുവാൻ
എനിക്കാർത്ഥിയാണിവിരിക്കാമാനീശനായ്. രാ

ചരണ വനമദ്ധ്യം പുക്കിരുന്നൊരുജത്തിൽ ഞാൻ
തന്നെയുത്തി തുടങ്ങിയ്ക്കിൽ പെരുമ്പ്രാതംഗ കേൾക്കേ-
(വൻ. രാ

എല്ലാവരോടുകൂടിവണ്ണം ചൊല്ലിയോര വിവിത പാശ്വ
ധാരാ വിചാരിച്ചാൻ രാമസോദരപാകനേ. രാ

കുടിലതം ചെറുത്തുളള മന്നരാജാവി സ്തപരാ
രാജഗോരത്തിൽ നിന്നുപോൾ പുറപ്പെട്ടിതു സമുദ്രാൽ.
രാ

സാമുദ്രിനി സന്തോഷഭജനം ചൊല്ലുനട്ട്
പ്രകടിപ്പിച്ച സന്തോഷ് ചാമുദ്രതം പ്രാപ്തതാൻ.
രാ

വാർകൃഷ്ണൻ ചുറ്റിപ്പിടിച്ചെടുവളേ ലക്ഷ്മണനായ്
കൊല്ലാൻ മെന്നപ്പെഴുതുന്നതളീ കോസലാത്മജാ.
രാ

മരമത്തുപണിക്കാരാൽ കല്ലും കാടും മരങ്ങളും
തെളിക്കപ്പെട്ട വഴിയേ പട്ടാളമണിയിട്ടതേ. രാ

ബന്ധുക്കൾ മന്ത്രിവീരന്മാരന്തപുരജനങ്ങളും
പ്രമോദിച്ചു പുറപ്പെട്ടാൻ സമന്തൻ വഴികാട്ടിനാൻ. രാ

വസിഷ്ഠാദിവയോവൃദ്ധന്മാരോടും സോദരാനപിതൻ
പഞ്ചത്തിരിച്ച ഭരതൻ തിരവാൻ രാമദേവനേ. ൭൭

ചതുരജ്ഞപ്രകളാലിളക്കപ്പെട്ട ധൃളിയാൽ
ആകാശഗുഹ്യയെപ്പോലും കഴമ്പാക്കിടിനാരവർ. ൭൮

സന്നദ്ധനായ് കാത്തുനിൽക്കും ഗുഹനൈക്കണ്ടു സന്താനം
ആതിഥ്യമെല്ലാം കൈക്കൊണ്ടങ്ങാദിത്യനദിതാണ്ടിനാർ ൭൯

ഭരദാജാത്രമം കണ്ടു പരിവാരമശേഷവും
ഭരതൻപുരെ നിർത്തിച്ചെന്നാരാധിച്ചു മുനീന്ദ്രനേ. ൮൦

അവലോകിച്ചു വെച്ചുറയവരേത്താപസോത്തമൻ
വിവിധാചാരഭേദത്താൽ സൽക്കരിച്ചു യഥാക്രമം. ൮൧

അത്തപോവനമന്നേരം തല്പ്രാനവിഭവത്തിനാൽ
സ്വഗ്ഗാതിശായിയാണു നൃ യോഗ്യന്മാർക്കെന്തസാധ്യമാം.? ൮൨

വാനോരും ഭരതൻ തന്റെ സേനയ്ക്കു, മുനിപുണ്ഡ്രൻ
ചെണ്ണാൻപിച്ചു സപ്താരംമതിയാംവണ്ണമേകിനാർ. ൮൩

ദിനം നൂറു കഴിഞ്ഞാണമിരുന്നവിടെയുദിനം
മുനിശ്രേഷ്ഠജ്ഞയാൽ ചൊന്നമിത്രകൂടാചിമാഡികേ. ൮൪

സൈന്യമെല്ലാമൊരേടത്തു വിന്യസിച്ചു കമാരകൻ
പിന്നെഗൃഹനൊടുംകൂടിയന്നേപചിച്ചാൻവനാന്തരേ. ൮൫

അകലെസ്സഞ്ചരിപ്പോക്കു മറിയത്തക്കതായ് തദാ
ഹോമധുമസുഗന്ധത്തോടെത്തിനാൻ മന്ദമാരുതൻ. ൮൬

നവ

ഏഴാം സ്കന്ദം.

ഒന്നിനൊന്നു ഭയം കൂടാതെയാണും ചേർന്നുലഞ്ഞിടും
നാനാജന്തുക്കളുമിടമൊന്നായിതു സകൗതുകം. നൂ

ശ്രദ്ധമായ സഞ്ചരിക്കുന്ന വനദൈവങ്ങൾ നിത്യവും
ആരാധിച്ചുള്ള പൂഷ്പങ്ങളൊരാൽ കണ്ടുപുണ്യവാൻ. നൂമ

പതുരാഷ്ട്രം കെട്ടിത്തടം ചെയ്തു വസിച്ചിടും
ദൈവാനാസകുടുംബങ്ങളുമിടക്കണ്ടു കൂട്ടമായ്. നൂവ

മരത്തൊലികളും നല്ല മാന്ദ്യോലും കവരങ്ങളിൽ
വെച്ചുസൂക്ഷിച്ചുപോരുന്നകൊച്ചുവൃക്ഷങ്ങൾകണ്ടതേ. നൂന

വിരുന്നുകിടന്നിടം കനിയും നല്ല കാഴ്ചയും
നിത്യമാർച്ചിച്ച വെളുത്ത തടാവാതമത്തുളതം. നൂർ

മഹാരാക്ഷസചൈശ്വര്യമോച്ചാടനമന്ത്രമാം
ഡൈമിത്രിതൻ ധനുരോഷംകൊണ്ടു സർവ്വതൂ പൂരിതം. നൂരൂ

ഇല്ലകാലം വിളങ്ങുന്ന പണ്ഡിതമോദത്തിനെ
കണ്ട നോക്കുവാൻ മണ്ടിച്ചെന്നു സസംഭ്രമം. നൂന

സാക്ഷേതനഗരാഭയം കുറവൊന്നരുളുന്നതാം
പണ്ഡിതാലാത്തരേ ദാശരഥിയെക്കണ്ടു കൗതുകാൽ. നൂര

പാപാത്മാക്കൾക്കൊലക്ഷ്യൻ കാളാംബുകളേബരൻ
ശാന്തിക്കു താവാടായി ശ്ലോഭിച്ചു നളിനേക്ഷണം. നൂവ

ആജാനബാഹുയുഗനായ് രൂപലക്ഷ്മിനിവാസനാം
ജടാമകുടനന്യന്തം ലസിച്ചു വല്ലഭാംബരൻ. നൂൻ

ശിഷ്ടന്മാരുടെയും ക്ഷാമിനെപ്പോലുമിട്ടു നന്മ
നിരപദ്രവനായ് തന്നെ വസിച്ചു വനഭൂമിലും. ൭൦

പിന്നെ രാമന്റെ ചാരത്തു് വരളേഖലയ്ക്കു തുല്യമായ്
ജനകാലപരഭൂദേശേ ജനിച്ചു ചരിത്രലയായ്. ൭൧

പാദമുകുളങ്ങളെക്കൊണ്ടു് പൂതമായ വനാന്തരം
സാകേതസമമാക്കീട്ടും സീതയെ കണ്ടിതേവരും.
[ഇത് മകു] ൭൨

സമിതാപുത്രഭാരതാൽ ഭാഗ്യമന്യുർവദിച്ചാൻ
രാമാനുജപദം നേരിട്ടേതു ധന്യനാ സിദ്ധമായ്. ൭൩

അർവിന്ദപ്രസൂനങ്ങളല്ലിൽ മുടാതിരിക്കുകിൽ
ഏതവൻമിഴികൾക്കൊക്കും? കണ്ടദ്ദേഹത്തെയും മുദാ. ൭൪

ഉരത്ത വെയിലേററിട്ട ചൊരിയും മരുഭൂമിയിൽ
ഭൈവകല്പിതമാം നല്ല താമരപ്പൊയ്ക്ക കാൺകവേ. ൭൫

ദാഹം മുഴുത്തു വലയും കൃഷ്ണസാരങ്ങളെന്നപോൽ
രാമാദികളെ വീക്ഷിച്ചു സാമോദം ഭരതാദികൾ.
[ഇത് മകു] ൭൬

അടുത്തു ചെന്ന വേഗേന ചിടിച്ചപ്പാദാദി കണ്ഠം
തടിച്ചു കേണ ജനകൻ നാടുന്നീങ്ങിയതോതിനാൻ. ൭൭

സീതാസൗമിത്രി സഹിതൻ രാമനാധി വളൺടൻ
ഭൂമൗ പതിച്ചു മോഹത്താൽ കേണ മാതൃജനങ്ങളും. ൭൮

ദുഃഖപാലോധിയവരേ മുക്കുവാൻ മുതിരുവിധൗ
അക്ഷോഭസംഭവസ്ഥാനം കൈക്കൊണ്ടാനന്നു ഭേശികൻ.

ഉദകക്രിയയും പിന്നെ ചെയ്തുമേവുന്ന രാമനെ
രാജധാനിക്കെഴുന്നള്ളാനത്ഥിച്ച ഭരതൻ മുദാ. പു

രണ്ടാളുംനമ്മൾക്കെക്കൊൾകവേണമല്ലന്റെ ശാസനം
എന്നുരച്ചു നിഷേധിച്ചു രാഘവൻ ഭരതോക്തിയെ. പു

ഇരുന്ന ശ്ലേഃ ചെസ്താൻ നാമൊരുത്തൻ കളുകെട്ടിയാൽ
പെരുത്ത നന്മയുണ്ടാവാൻ വരുത്തം വരുമെന്നുമേ. പു

കിരീടാശയെ വേർപെട്ട ഭരതൻതന്റെ മസ്തകം
ഇരുന്നുകൂപ്പി രാമന്റെ ചെരിപ്പേന്തിട്ടുവാൻ തദാ. പു

ജ്യേഷ്ഠാനുവാദവും പാദക്കുരും വാങ്ങിയാദരാൻ
കൂട്ടുകാരോടുമുൾപ്പുകു നാട്ടിൽ കൈകേഴിതൻ സ്വതൻ. പു

വിഷയാസക്തി കൂടാതെ ജടാവസ്ഥപ്രധാനായ്
ജ്യേഷ്ഠന്റെ വരവും പാഞ്ഞു പുരേ വാഴാതെകണ്ടവൻപ്രഭു

രാമനന്നാഗമിക്കാഞ്ഞാൽ ഹോമകണ്ഡപ്രവേശനം
നമുക്കു ഗതിയെന്നോത്തു നന്ദിഗ്രാമത്തിൽ മേവിനാൻ.
[അഗ്നികം.] പു

പ്രേമംപിതാവിലേറുന്ന രാമാദികളനന്തരാ
വംശവൃദ്ധോചിതാചാരം വഹിച്ചു യൗവനാനന്തരേ. പു

ഒരിക്കൽ പന്തവിയോരുമരത്തിൻ ചോട്ടിൽ രാഘവൻ
വൈദേഹിതന്റെ മടിയിൽ തലവച്ചൊന്നറങ്ങിനാൻ.
പു

കാകാകൃതി ചമഞ്ഞത് പാകശാസന നന്ദനൻ
നഖത്താൽ മുറിവേല്പിച്ചു ടൂങ്ങൻ സീതാകുചങ്ങളിൽ. പു

നഖക്ഷതാദിശൂന്യാരചേഷ്ടയ്ക്കു രഘുനന്ദനൻ
കാണിച്ചിടുന്ന വൈമുഖ്യം തീപ്പാൻ താൻ പഴിയോറ-
പോൽ. ന്റ

അപ്പോളുണ്ണൻ വൃത്താന്തമൊക്കയും കണ്ടറിഞ്ഞുകൂൻ
രാമചന്ദ്രനിഷികാസ്രമയച്ചാനവനെ പ്രതി. ന്റ

ഉടവെല്ലാം വെടിത്തൊകിലൊടുങ്ങും പ്രാണനെന്നവൻ
കരുതിത്തൻറകണ്ണൊന്നുകളഞ്ഞായുസ്സുനേടിനാൻ. ന്റ

ആവാസത്തെരുപേക്ഷിച്ചു രാഘവൻ മുതലായവർ
മാമുനിശ്രേഷ്ഠർ ചൊല്ലിക്കേട്ടാമയംരാക്ഷസാപ്പിതൻറ

ആവകസ്സങ്കടം തീർത്തിട്ടാവലാതി കറയ്ക്കുവാൻ
ഭാവിച്ചു ചോരകാന്താരം പ്രാപിച്ചാരഥ നിർത്തം. ന്റ

പോററിയാം രാമനെക്കണ്ടു് തീററിക്കും തൃഷ്ണയെന്നിയേ
ചുറ്റും വനമൃഗംകണ്ണു് തെറ്റാതീക്ഷിച്ചുനിൽക്കവേൻറ

സൗശീല്യാദികളേറുന്ന വശിയാമത്രി തന്നുടെ
ആശ്രമം പൂക്കു മുനിയെ പ്രശ്രയം പൂണ്ടു കൂപ്പിനാൻ.
[ഔശ്മകം] ന്റ

അഗ്രേ കണ്ടു ദിവ്യമുജ്ജശരീ-
രത്തെത്തപോരാശികൾ-
ക്കഗ്രേഗണ്യനതായൊരത്രിയെതിരേ-
ററപ്പുങ്ങളേകീടിനാൻ
ചിത്താനന്ദമിയന്നു തദ്രയിതയും
സീതയ്ക്കുസമ്മാനമായ്
പൃത്ഥവീപാലവധുജനോചിതപരി-
ഷ്കാരങ്ങളേകീടിനാൾ.

ന്റ

വാണാനന്ദാശ്രമത്തിൽ പുനരരമിതരൻ
 താമസിക്കും ദേശായം
 താമസാശീർവാദമെല്ലാമുഷിവാൻനൊട്ടുചൊ-
 ജ്ജിച്ചു ലോകാഭിരാമൻ
 ക്ഷോണീദേവിക്കു വല്ലാഞ്ഞൊരു ചുമടുളവാ-
 സ്തന്നതില്ലാതെയാക്കാൻ
 ക്ഷോണീസന്താനസമ്പത്തൊട്ടമനുജനൊടും
 ദണ്ഡകയ്യായ് ഗമിച്ചാൻ.

൯൮

എഴാം സ്കൂൾ സമാപ്തം.

എട്ടാം സ്കൂൾ.

നിശിചരാനന്ദയമൊക്കെയൊട്ടുക്കുവാൻ
 നിജമനസ്സിലുറച്ചു രഘുത്തമൻ
 ദ്രുതശരാസനനായെഴുന്നള്ളിനാൻ
 വാനതലേ നന്തലേഖനനാകലം.

൧

വിടപസന്തതികൊണ്ടു മരങ്ങളു-
 ഭൂനകരന്റെ കരത്തെ മറയ്ക്കുവാൻ
 ഇരുളടഞ്ഞു മഹാ ഗാഹനാന്തരേ
 വിരവിലാ രവിലാക്കു പിഴിച്ചു പോൽ.

൨

ചൊരി പൊറുക്കരുതാഞ്ഞു തരുക്കളിൽ
 കരടമിങ്ങു കരിന്ദരൊരയ്യവേ
 കറയൊലിച്ചു മണം പെരുകും വിധൗ
 സ്കലതരം കലതരം ഞ്ഞു കെറുതുകും.

൩

വലിയ പന്നികൾ ചോറിലുരുണ്ടുവീ-
ണവിടെ നിന്നു കരേരി വരും വിധേയ
ഇടിയൊക്കൊത്തു മുഴങ്ങി നടക്കവേ
വടിവിലാടി വിലാസമൊട്ടും മയിൽ.

൪

ശിഖികൾതൻനടന്നു ചില ദിക്കില-
ക്കയിലിനുള്ളൊരു പഞ്ചമഗാനവും
അരിയട്രുറ്റുദ്രുറ്റുമുഴക്കവും
പരദീതം രാദീതം ഗുരുശിക്ഷയാ.

൫

വിവിധ ദൃഷ്ടിമുദ്രകളിടയ്ക്കി-
ക്കരിനമായലരുന്നതു കേൾക്കകിൽ
കൊടിയ രാക്ഷസ രൂക്ഷതയോക്കിലും
വളരനാളരനാകിലു മഞ്ജുമേ.

൬

അതിഭയങ്കരമായൊരു കാട്ടില-
മുനിജനത്തിനു നന്മ വരുത്തുവാൻ
അതിഥി പുജകളോരും നടന്നു പോ-
ലവരുമുവരുമുരു വളഞ്ഞു പോൽ.

൭

അവരജൻ നടകൊണ്ടിതു മുൻപിനാ-
ലവനിപുത്രീയതിന്റെ പുറക്കലും
ഒടുവിലേട്ടതും, മിങ്ങനെ പോടി വി-
ട്ടലയവേ; ലയവേളയണഞ്ഞു പോൽ.

൮

വലിയ സിംഹവുമാനയുമുളനും
പുലികളും കടുവാ കിടിവുനവും
പുതിയ ശുലഭത്തിൻമുന മൂന്നിലും.
യതികളും തികളും ഭുജഗങ്ങളും.

൯

൧൦൪

എട്ടാം സ്കൂൾ.

പലതുമുഖമെന്നു കോഞ്ഞാരു കോമ്പലാ-
യവിയലാക്കിയശിപ്പതിനെനപോൽ
ചുമട്ടുതാങ്ങിയൊടൊത്തൊരു തോളിൽ വ-
ച്ചലറിയാലറിയാമ്പടി വിണ്ണിലും.

൧൦

പ്രായസിന്ദനമോടെതിരിട്ടിത-
ങ്ങൊരു മഹാ പിശിതാശനവിഗ്രഹം
വഴിതട്ടത്തവരൈപ്പുരുസാഹസാൽ
തടിയനോടിയനോകമ ജ്യാഭിതൻ.

[കലാപകം] ൧൧

ജളശിരോമണിയായവനാശു ചെ-
ന്നിളിയിലാക്കി വിദ്വേദതന്തുജയേ
ഗ്രാപതിപ്പത്രരൊടിക്കുനെ ചൊല്ലിനാൻ
തെറിയതേറിയതേറിയനിൽക്കയാൽ.

൧൨

പുതിയ മോടി കലന്നൊരു പേടമാൻ-
മിഴിയൊടൊത്തു സവാരിയടിച്ചിടാ
രസികരായൊരു നിങ്ങളിതായവാ-
നസുരരോ സുരരോ നരനീരരോ?

൧൩

ജടകളുണ്ടു മരത്തൊലിയുണ്ടുമോ
നെടിയ കൈകളിലായുധജാലവും
സരസിജേക്ഷണയൊന്നരികത്തിലും
ചരിതമീരിതമീവിധമെങ്ങുവാൻ.

൧൪

മുടി വളർത്തി മഹാമുനിയാകിലും
തുകിലുടുത്തു ഭിഗംബരനാകിലും
ശരമെടുത്തു വനേചരനാകിലും,
മതിവരാതിവരാശയിലാളുവോൻ.

൧൫

അറികിലെന്റെ പരാക്രമമീവിധം
വെറിയൊടിച്ചു നടപ്പവരില്ല കേൾ
തിമയുന്ന വിരാധനമ്മ മഹാ-
മറവനോ വനേ വിളയാടുവോൻ.

൧൬

പാലമുമിങ്ങനെ കൂസലൊഴിഞ്ഞുടൻ
പരിഹസിച്ച് പലാശകലാധമൻ
നിലയിൽ നില്പതു കണ്ടൊരു രാഘവൻ
ശമനനേ മനനേ വശമാക്കിനാൻ.

൧൭

അറിഞ്ഞോടോതി രാഷ്ട്രത്തമനിത്തരം
സുപതിമാക്കൊരു നായകരണമാ
ദശരഥന്റെ തന്ത്രജരിൽ മുത്തവൻ
പുനരമ്മം നരഹന്തു കലാത്തകൻ.

൧൮

അറിക രാമനിതെന്നുടെ നാമമെ-
ന്നൊജനോഷ മഹാമതി ലക്ഷ്മണൻ
ഇവളെനീക്കു കുടുംബിനി സീതയാ-
ണിവിടെനീ വിടനിതി നടത്തൊലാ.

൧൯

ജനകശാസനയാലിഹ ഞങ്ങളീ
മനുജഭോജികളെക്കൊല ചെയ്യുവാൻ
അടവിതന്നിലണഞ്ഞിതു, നീ വൃഥാ
മുടിവിനോടി വിനോദമൊടൊത്തൊലാ.

൨൦

കുനിയെഴും ഭഗവാന്റെ വാക്കു കേ-
ട്ടമിതഭാഷമിയന്നൊരു രാക്ഷസൻ
അലറിയങ്ങെതിരിട്ടു ഹൃദിസ് ഹൃദൽ-
കുസൃതി സംസൃതിസന്ധിയരക്കുവാൻ.

൨൧

ഭൂമനമോടു രാജ്യത്തുചേരുന്ന
ശരമെടുത്തു തൊടുത്തു ഭൂമം വിനാ
നിശിചരോരസി ലക്ഷ്യമിരുത്തി വി-
ദൂതിലവൻ തിലവന്ദുറിവേന്തിനാൻ.

൨൨

അരിശമോടിമ സീതയെ വിദൂത-
ച്ചരിശമോതുകരാമവരേ മദാൽ
ഭൂരിശമോടിമ റാഞ്ചിയെടുത്തു തൻ-
ചുമലിനമ്മലിനഞ്ചുമടാക്കിനാൻ.

൨൩

അവരെയങ്ങനെ തോളിലെടുത്തുകൊ-
ണ്ടവിടെ നിന്നവനാശു ഗമിക്കുമ്പോ
നിപവിളിച്ചു മഹീസുത മാനുഷേ
വലിയ മാലിന്യമാൻ വനാന്തരേ.

൨൪

കരുണയോടതു കണ്ടസിധാരകൊ-
ണ്ടവരരുത്തിതവന്റെ കരങ്ങളേ
വലിയ നെഞ്ചിൽ വളച്ചൊരു വാതിൽ തീ-
ത്തരുളിനാരുളിനാക്കെഴുമവിനാൽ.

൨൫

തുഹിനശൈലനിതംബമതിങ്കൽ നി-
ന്നമരവാഹിനിയാഞ്ഞൊഴുകുന്നപോൽ
അളയിൽനിന്നൊരരത്നമഹാസരി-
ത്തുതിരവേ തിര വേണ്ടതു ജാതമായ്".

൨൬

കരളവിണ്ടു ചലൻ ബലഹീനനായ്
വരികയാൽ മരിയാതെ മരിക്കുമ്പോ
ഉടനടൻ നെടുവീഴ്പ്പു വിടുന്ന കേ-
ട്ടിടിയതോടിയതോടെയൊളിച്ചുതേ.

൨൭

നിന്നെവിത്തു വന്നു വാങ്ങാക്കവാ-
നിടവരാതെയിരിപ്പതിനെന്ന്പോൽ
കഴികഴിച്ചു നിശാടനെ മൂടുവാൻ
പെരുമയോരുമയോറിശിപ്പെങ്ങുമാൽ.

൨൮

ചെറുതുണുങ്ങനോതി വിനീതനായ്;
വിബുധഗായകനായി നടക്കവേ
ധനദശാപവരങ്ങളുടഞ്ഞതിൻ
വിരാരമാ വരമാനുഷരോടൊൻ.

൨൯

“ദശരഥാത്മജരെത്തി വിനോത്തര
നിശിചരാണപയഹിംസ തുടങ്ങിനാൻ”
പറയുവാതിദമുന്മുഖമൊടൊന്ന പോ-
ലവനെ യാവനയാക്കി യമന്നരോ.

൩൦

ഒരു വിളംബരമങ്ങുരഗാധിപൻ
പുരിയിലും പ്രാരിച്ചു നകട്ടുവാൻ
ഉടലധോഭവനത്തിലുമായോ-
തരിയ മാരിയുമായമകനു പോൽ.

൩൧

ജഡശരീരമൊഴിഞ്ഞമരാലയേ
നടകൊതിച്ചുമരം ശരഭുക്കനാം
മുനിവരൻറരികത്തഥ ചെന്നതേ
സവിനയം വിനയൻപൊടകറുവാൻ.

൩൨

തദനു താപസനേയവർ കൂപ്പിനാൻ
വിനയമാൻടനമുനിപുണ്ഡ്രൻ
അവരെ മൂവരെയെപ്പന ചെയ്തൊര-
ക്കുതുകമോതുക മോക്ഷദമേവനും.

൩൩

അതു മെച്ചിതു മേലിലുമേന്തുവാൻ
കരുതിയറ്റുരഭൂതാ മിങ്ങനേ
റാതി വാങ്ങി രമേശനൊ, ടീവിധം
തപരിതമാരിതമാൻിവനെന്നിയേ? ൩൪

കനലിലിന്ധനമെന്നതു പോലെ തൻ
തറവെരിച്ചു തപോധനനക്ഷണം
കുട പിടിച്ചു വിമാനവുമായി വ-
ന്നപരി തേവരിതേ ബഹു വിസ്തരം. ൩൫

അഥ കരേറി വിമാനമതികല-
ന്നാലോകമെൻ മുനിശ്ചരൻ
രഹസ്യമെൻ കഴിപ്പൂ പണിഞ്ഞു പോയ്
പെരുമ നേരമനേക നിലിവരം. ൩൬

അവിടെ വച്ചു മഹാമുനിമാർക്കളോ-
ടരുളി രാമനരക്കർകലത്തിനേ
കുടിമുടിവനെന്നൊരു സത്യവാ-
ക്കവനതൻ വനാതൽപരനപ്പൊഴേ. ൩൭

മുനികലോത്തമനായ സുതീക്ഷ്ണനാ-
ലനായത്തൊടു പൂജിതനായ് തദാ
അവിടെ നിന്നു തിരി, ചുവനാ മല-
ബുഴിയിലുഴിയിലൂടെ നടന്നിതേ. ൩൮

കടലശേഷമൊരേ സമയം പുരാ
മടി വെടിഞ്ഞമുതേന്തു് കഴിക്കയാൽ
കുടി മുടങ്ങി വലഞ്ഞു വലാഹകം
തിരിയെ വാരിയെ വാങ്ങുവതിന്നു താൻ. ൩൯

ചുഴലെ മുട്ടു മറിപ്പിനു വന്ന പോൽ
കഴകളേന്തിയ വന്മരശാഖയാൽ
നിഴൽ നിറഞ്ഞൊരഗസ്ത്വതപോവനം
ഗതനതായ് തനതാളുകൾ തമ്മൊട്ടും. [അഗ്നികേര]

അരുവികൾക്കരുമപ്പെട്ടമീശനാം
കടലിനെ കരതാർമധുവെന്ന പോൽ
രുചിയറിഞ്ഞൊരഗസ്ത്വർ തപസ്സു ചെ-
യ്ക്കുമരുമാ മരു മാനസ ഹഷഭം. രാമ

അവിടെയിന്തിമരം മദയാനന്തൻ
കരബലാൽ കനിയുന്നിതു മെല്ലവേ
പറകയാണതു വിന്ധ്യമാമാദ്രിയാ
മുനികരേ നികരേറു ചുളിഞ്ഞതായ്. രാമ

വഴി പിഴച്ചറിയാതിഹ വായിൽ നി-
ന്നൊഴിയുവാനരുതാതെ വിഷണ്ഡരായ്
പെരുവയറിലിരുന്ന പിടച്ചിത-
ക്കരികൾ മുരികൾ മുത്ത വൃക്കങ്ങളും. രാമ

കഥകഴിച്ചിവയെച്ചില വാഹസം
കലശസംഭവകുക്ഷിയിൽ മുന്നഗേ
കറിനകൃത്യമെടുത്തവർ ചത്തിതെ-
ന്നൊരമാം പരമാത്മമുരച്ചുപോൽ. രാമ

ജലധിയെച്ചെറുത്തേനതുപോലെ കൈ-
ത്തലമതിങ്കൽ വഹിച്ചു കടിക്കവേ
ജലധരം മധുമക്ഷികയെന്നപോ-
ലകലെയാക ലയാത്മമലഞ്ഞുമോ. രാമ

അതുകൾക്കൊക്കെയുതസ്തുതപോവനേ
മഹിഷാസുരമർദ്ദിനാപജീവനം
കഴിയുവാനിഹ വാസമുറച്ചു പോൽ
വിഴകളുഴകളുവമണഞ്ഞിടം.

൪൩

ഇനീരൂമിത്വമനേകവിധങ്ങൾ ക-
ണ്ടവിടെയുള്ള വിശേഷമശേഷവും
ഉജ്ജ്വലത്തിലിൽ വന്നെതിരേറൊരാ-
മുനിവരാനിവരാതു പണിഞ്ഞുതേ.

൪൪

ഉലകിലൊക്കെ നിറഞ്ഞ യശസ്സോടും
കമലസംഭവനാം വിധിയെന്നപോൽ
സുമനീശ്വരപത്മിന വാദ്യനാ-
യുടലിനാപിനായ ശക്തിയെച്ചൊല്ലാൽ.

൪൫

പുണരുവാൻ പണി നോക്കി നിരന്തരം
ചുണകെട്ടം നറ്റുചുക്കിതിലാലനേ
അണലിയാശ്ശരികെന്തർച്ചെയ്തു വൻ-
മലമമാലയരാകിയ ഭക്തനാൻ.

൪൬

കൊടിയൊരില്ലാലനായ സുരാരി തൻ
സഹജനേ നിഹനിച്ചുഭരാഗിയിൽ
മഹിതനാം മനിയെണ്ണത കണ്ടിത-
ശുഭരതാം ഭരതാഗ്രജനാദികൾ. [വിശേഷം] ൫൦

ദിനകരോപമനായിരൾ നീക്കിയ-
ങ്ങനദിനം വിലസുന്നൊരു യോഗിയേ
ചരിതമോതി വണങ്ങി വിനീതരാ-
യവരനോ വരനോതുപദാംബുജേ.

൫൧

കനിവാടുള്ള മലിഞ്ഞഴുനേരം ഞൻ
കരയുതെയ്യെത്തി മുനീശ്വരൻ
കശലമോതി യനഗ്രാമേകി മേൽ
ഇണവുമീണവമീശ്വരനേറുവാൻ. ൫൨

അനുഭവിച്ചുചിലേശനായ് മാമാ-
മുനിവരൻ പരിരംഭസുഖത്തിനേ
നിജകരത്തൊട്ടു കോത്തിതു രാമവൻ-
കരമിതാരമിതാദരമാന്നിടും. ൫൩

കനകപിാമതികലിശത്തി-മാ
മുനിവരൻ പുനരാ രാമനാഥനേ
വിനയമോട്ടു പാദം കഴുകിച്ചിത-
സ്സജനരാജനരാഗികൾ കൂപ്പുവോൻ. ൫൪

പരിചരിച്ചുപചാരപുരസ്സരം
പരിമളം വളരും കസ്യമങ്ങളാൽ
പരിചൊടാ രാമവീരസഭാജനം
സുകൃതവാൻ കൃതവാൻ ബഹുവിസ്തൃതം. ൫൫

അതിഥിമാരാർ മൂവരെയും ക്രമാൽ
മധുരമേറിയ മൃഗഫലങ്ങളാൽ
അധികതൃപ്തരാക്കി മുനീശ്വരൻ
വിനയമാനന്ദമാപ്തസുനേത്രനായ്. ൫൬

കശലിയായൊരഗസ്തപനനന്തരം
ദശരഥാത്മജനോടിഭമോതിനാൻ
വശഗതം മമ വാഞ്ചിതമോക്കിവി-
യുപരിതൻ പരിതന്ത്രനതല്ലിനി. ൫൭

സുദിനമിന്നു ഭവാനുടെ ദർശനാൽ
സുകൃതമൊക്കെ നമുക്കു ഫലിച്ചുരോ!
സുഖമിതിപ്പുരമെ, ന്നതിനാലിദം
സുമതിമൻ! മതി മനവരന്തമേ!.

വേ

അമരവൈരികലഞ്ഞയരുകവാൻ
തരാ സമാഗമമെന്നറിയുന്നു ഞാൻ
അരികിലുണ്ടിഹ ഗൌതമിയസ്ഥല-
ത്തനവധാനവധാതുമിരിക്ക നീ.

വേ

കലിതകെതുകമിങ്ങനെയോതിയ-
ക്കലശസംഭവനാം മുനിപുണ്ഡ്രവൻ
കമലനേത്രനെ വാഴ്ത്തി നമിച്ചു ത-
ച്ചുരണമാണമാന്യനകല്പമുഷൻ.

എ

രഘുപതിക്കഥ വൈഷ്ണവചാര്യരും
നളിനസംഭവനാമകമസ്രുവും
സുരവരന്റെ നിഷ്ഠുര്യ മേകിനാൻ
ചുണയുമാണയുമാശു നടത്തുവാൻ.

എ

അരശരതാമതൊക്കെയഗസ്തപനോ-
ടടിപണിഞ്ഞഥ വാങ്ങി നടന്നു പോയ്
അരിയ ഗൌതമിതന്നരികത്തില-
ബുദ്ധനപാവനപാദനണഞ്ഞുതേ.

എ

ഭുജഗരാജഗരാനലഭുമുദം
കളയുമാ വിനതാത്മജതുല്യനായ്
അവിടെവച്ചവർ കണ്ടു ജടായുവാം
പറവയേ റവയേറു കിടന്നപോൽ.

എ

വഹിയ തോണിയിൽ നിൽക്കുമൊരോട്ടം 10-
 ജ്ഞേതിരിട്ടും ചിറകൊണ്ടിരുചകവും
 മലയൊടൊത്ത ശരീരവുമുണ്ടവൻ-
 പ്രകൃതിയാകൃതിയാലറിയാവതോ?

സുര

കടലിലുള്ളൊരു വെള്ളമശേഷവും
 കടമതികലുളയ തരോധനൻ
 ഓടാടിയിടിക്കയാലെതിരിട്ട ത-
 വാകടസ്സകടസ്സജ്ഞതിയൊക്കയും.

സുര

മരണി വച്ചറിയിച്ച മുഹൂർത്തം-
 ഒന്നിനു തക്കൊരു ഓടാവഴി നേടവാനും
 അവിടെ വന്ന ഹിമാലയപുത്രനെ-
 നിടരമീടമീശനമാശയേ. [ജഗദ്ഭം]

സുര

അകലെ വച്ചിതുപോലെ നിനച്ചുകൊ-
 ണ്ടരൾനൊട്ടരികത്തണയും വിധേയ
 “മുനികളെപ്പറ്റ കൊറ്റ കഴിമൊരി-
 ച്ചടിവന്ദിടിവനീതി നടത്തുവോൻ.”

സുര

കരളിരിങ്ങനെയോത്താഥ വില്ലിൽ വൻ-
 കരുതൽ മെറ്റതു കണ്ടു ജടായുവാ
 ചകിതനായ് നീത വീണ്ടു വണങ്ങിപ്പോൻ
 പ്രളാഹിനെ ബീട്ടവി നേരചെയ്തവൻ.

സുര

അരുണസ്വരാധിതൻ മകനേഷ്വാൻ
 കഴുകജാതിയിലുള്ള ജടായുവാ
 ദശരഥപ്രിയനത്തരമിച്ചുമോ-
 ടമരണം മരണം വരെ നമ്മളും.

സുര

ഇവനെയങ്ങു വൃഥാ കൊലചെയ്തൊലാ
തവഹിതത്തിനു സജ്ജനിവൻ സദാ
ഇദമാച്ചമ വീണ്ടുമടുത്തു ചെ-
ന്നമരമാമരമാമടി കൂപ്പിനാൻ.

൭൭

അവനെയൊതു പിടിച്ചു തലോടി ന-
ന്നധരവാക്കിലിണക്കി രഘുത്തമൻ
അരികിലഞ്ചു വടറ്റമൊന്നുപോ-
ലുയരമായരമാണ്ടു വളന്നിടും.

൭൮

ശുഭതലത്തിലൊരാശ്രമമനു ത-
ന്നനുജനങ്ങു ചമച്ചതിലാസ്ഥയാ
ഗുണമെഴും നിജഭാമിനിതന്നൊടും
മാധവി ചായവിചാരമനസ്സനായ്. [അഗ്നികം] ൭൯

ഖഗകലപ്രവരന്റെ ഹിതത്തിനായ്
വിവസിപ്പുന്ന ശരത്തിനെ നിർത്തം
പരിരരിപ്പതിനെത്തിയിതേകദാ
വിരതമാരുതമാനി ഹിമത്തുതാൻ.

൧൦൦

തഴച്ചിടാ നെല്ലിൻകലകൾ ചില നെല്ലോലകളുമായ്
പഴുത്തേറെശ്ശോഭിച്ചിടമളവിലാ മഞ്ഞനിറവും,
മുഴുപ്പും, പാടത്തും, കരകളിലുമൊപ്പം വരികയാൽ
കിഴക്കൻ കാരം കൊണ്ടതുപൊഴുതുലഞ്ഞാടി വഴിപോ-
ൽ. ൧൦൧

നൽത്തിങ്കൾപ്രഭ തന്നിലും ശിശിരമാ-
മച്ചുനനച്ചാറിലും
മുത്തുമുത്തിൽ മുഷിച്ചിൽ വെങ്കളിയണി-
ഞ്ഞിടുന്ന മാടത്തിലും

മുത്തേകന്നൊരു ചന്ദ്രകാന്ത ശിലയിൽ-

പ്പോലും വെറുപ്പായി പോ-

ലത്തപ്പിൽ ജനനത്തെയും ചന്ദനമര-

ത്തെന്നൽപ്രവാഹത്തിലും.

൭൫

ഒട്ടും വേണ്ടെന്നു തോന്നീ ജനയൽ ജനനത്തി-

ക്കപ്പൊഴിപ്പച്ചവെള്ളം

തൊട്ടും കൂടെന്നു വന്നു; കരളിലൊരു വെറു-

പ്പന്തിനേരത്തിനോടും

ഒട്ടുക്കണ്ടായ് ജലക്രിഡയിലൊരു മടിയും;

താമരത്താരിനെപ്പോൽ

വിട്ടാർ പുകാറിലോരോ കളികളിലെഴുതി-

മ്പത്തെയും ലോകരല്ലാം.

൭൬

മുള്ളച്ചെങ്കല്ലു കെട്ടിച്ചുമരു മുഴുവനും

വെള്ളവെച്ചാ മുറിക്കും

പുള്ളിപ്പോർമാന്റെ ചുള്ളയെഴുമൊരു മുടികൊ-

ണ്ടുള്ള നൽപ്പാൻതുണിക്കും

മുള്ളിക്കൂട്ടങ്ങൾ തീയിട്ടെരിയുമളവു-

ന്നീടുമുറൻ പുകയ്ക്കും

പൊള്ളിച്ചീടും ചിരട്ടക്കനലുടയ നെരു-

പ്പോടിനും നന്മ വന്നു.

൭൭

ഉച്ചയ്ക്കും പുക പോൽ പൊടിച്ചു കളിരേ-

ന്നീടുന്ന മഞ്ഞിൻകണം

മെച്ചം താപമിയന്നു വാരിജകലം-

പാടേ മയങ്ങിടവേ

അച്ചൊടായ് മില പിട്ടെടുത്തു പണി പാ-
 റിക്കുന്ന വേശ്യയ്ക്കമ-
 അച്ചൊടാങ്ങൾ മുടങ്ങിയക്കിരണം-
 ചൂടും ചുരുങ്ങി തദാ.

വെ.

മാലേ തിരുകൊടുത്തു യൌവനവാപു-
 സ്സെല്ലാം വിടമ്പാക്കു പി-
 ല്ലാലത്തായവരും വെറുത്തൊടുവിൽ നി-
 മാല്യതപമാണേററവും
 മാലാന്നീടിന വേശ്യപോൽ വിശരിയും-
 നീരാട്ടുകോലാകളും
 മാലോകക്കു മറുത്തു, മൂടുന്നലിമാൻ
 കൊങ്കത്തടത്തിങ്കലായ-

എ.

പുത്തൻ ചന്ദ്രികയൊന്നു മങ്ങി വന്നു-
 ശൂന്യം പകിട്ടൊക്കെ വി-
 ടുത്ത പുൽ ബുദ്ധമൊട്ടു തീർന്നിതു ദിവാ-
 ഭിതന്റെ മോതപ്പിമ്പും
 മുത്തിപ്പത്ര ചകോരികൾക്കുമരയ-
 ന്നങ്ങൾക്കുമി ലോകര-
 ന്നരത്തിങ്ങും കുളിരാറുവാണരസി കൈ-
 വച്ചിട്ടലട്ടീ മിലർ.

വു.

പാരം കോച്ചിവലിച്ചു ചുണ്ടുകൾ വിറ-
 ചൂളം വിളിച്ചേററവും
 ദൂരത്തക്കളിരാം പിശാചിനെയടി-
 ചോടിപ്പി പിന്നെച്ചിലർ

കോരി ഇതുറി മുറയ്ക്ക മഞ്ഞുമഴയ-

പ്പാലക്കുളം പാമ്പരിൽ

തൂതത്തൊടു ശീതകാലമിതവ-

ഷർക്കാര്യ ബ്രവിച്ചു പോൽ.

വൃ

വിരാഘരിതാപത്താലുള്ള പാതങ്ങി മയങ്ങിട്ടും
തരളിശിവാർക്കും നേരം വെളുത്തൊരു വേളയും
കരളിലതിയായ് തളിക്കേറും വൃഥയ്ക്കാരതിന്തിയും
തെരിയുവതിന്നീ ഹേമന്തം താൻ പ്രധാനവിരോധി-
യായ്. വൃ

എളം സ്കന്ദം സമാപ്തം.

ഒൻപതാം സ്കന്ദം.

ഭാരതീയര പൂണ്ടു ജഗത്തിനെല്ലാം

നാരായണഭാഷിയ രാമചന്ദ്രൻ

ഗോദാവരിപ്പുണ്യനദീസമീപേ

ഗോദാൽ തപം ചെയ്തു വസിച്ചിതേവം.

ഹ

മാന്വാർശരംകൊണ്ടു മനം മറന്നും-

ഭൂതാൽ ദശാസ്ത്രൻറയുടപ്പാനോൾ

താൻ താപാധാരമൊഴിച്ചു ചെയ്തു

ചെന്താർമിഴിയെത്തെയലതായ് ചമഞ്ഞു.

ര

വണ്ഡാതപം കൊണ്ടു തളൻ പാമ്പിൻ-

പെണ്ണാദരാൽ ചന്ദനശാഖിയെപ്പോൽ

തിണ്ണ മദം പെട്ടവൾ ചൊന്ന ചെന്-

പ്പുണ്യസ്ഥലേ രാമനെയൊന്ന പൂബൊൻ.

ന

നിതയ്ക്കു: സിദ്ധിച്ചൊരവസ്ഥപോല-
ശ്രീരാഘവൻതന്നുടെ മെയ്വിലാസം
തൊട്ടുറ്റിലോത്തോത്തുടനീർച്ച മുത്താ-
മൂതേവി മാരാത്തിയൊടും നിനച്ചാൾ.

൪

ലാവണ്യമേറുന്നൊരിവന്റെ ഭാര്യ-
യ്ക്കിവണ്ണമൊപ്പിച്ചു വരച്ചു പാഴേ
മദപംശകത്താ വിധിയെന്റെ നെററി-
ക്കിതം വരയ്ക്കായ്ക്കുതിനെന്തു ബന്ധം?

൫

ലാവണ്യവിത്താമിവൾ മൗലിയിങ്കൽ
പൂവമ്പനഞ്ചും പടി പൂണ്ടു കേശം
പ്രാവൃട്ടിലേക്കാർമുകിലിന്റെ വണ്ണം
താവുന്ന കാമൻതഴയെന്നു തോന്നും.

൬

ഏണങ്ങളിടക്കുക്കളോടു പോരിൽ
ക്ഷീണിക്കവേ തവിഴിയിൽ കളവാൽ
പോണിച്ചൊറിഞ്ഞീടുകയെന്ന നാട്ടും
കാണിച്ചു തീർന്നവമാനദോഷം.

൭

ചെന്താമരപ്പൂവിനുമേണികൾക്കും
ചന്തം കറയ്ക്കുന്നൊരു ലോചനത്തിൽ
ചിത്തം മഷിക്കൂട്ടിനു ഖണ്ഡരീടം
നന്താചമുറംകൊണ്ടു കരം കൊടുക്കും.

൮

തൊണ്ടിപ്പഴംപോലെ തുടുത്തതാണി-
ച്ചുണ്ടെന്നു ചൊന്നാൽ മതിയാകയില്ല
തൊണ്ടിച്ചുവെപ്പെന്നമിരിക്കയില്ലെ-
ന്നണ്ടിച്ചുവെപ്പോ? സമവായസിദ്ധം.

൯

മാരക്ഷിതീശന്നു മവൻ പ്രിയയ്ക്കും
പോരിൽ പ്രപഞ്ചം വിജയിപ്പതിനായ്
ഉണ്ടായ കോദണ്ഡമിതെന്നു തോന്നും
കണ്ടാൽ നമുക്കിപ്പരികണ്ടാം രണ്ടും.

൧൦

എറുംപ്പുവിനും ചമ്പകമൊട്ടുകൾക്കും
മുറുംപ്പുവിലംഭോരുമകണ്ണികയ്ക്കും
ആലസ്യമേകമ്പടി ഭൂഷണത്തോ-
ടാലക്ഷ്യമാം നാസികയെത്ര ചിത്രം!

൧൧

സൂപ്പിക്കവെ നാമ്പുചനിമുഖത്തിൻ
പുഷ്പിക്കു സാരാംശമെടുക്കയാലെ
കഷ്ടിച്ചു ലോകക്കൊരു കൃഷ്ണവണ്ണം
ഒഴുക്കു കാണുന്നതു ചന്ദ്രമസ്സിൽ.

൧൨

വെള്ളിക്കിടാരം ശശിയല്ലിതോത്താ-
ലുള്ളിൽക്കുറുപ്പല്ലിതു ചാണകപ്പാൽ
പുള്ളിക്കുരംഗേക്ഷണതൻ മുഖത്തേ
തള്ളിച്ചു വിട്ടാരിതുഴിഞ്ഞിടുന്തു?

൧൩

പൂന്തേൻമൊഴിക്കുള്ള മുഖത്തിലോലും
ചന്തം പരീക്ഷിച്ചു മടങ്ങിയേററം
മങ്ങിസ്സരോജങ്ങൾ സരസ്സിലിന്നും
മുങ്ങിക്കളിക്കുന്നഴകേറുവാനായ്

൧൪

കാന്തിപ്രവാഹക്കയമായ മെയ്മേൽ
നീന്തിക്കുടപ്പാൻ മദനൻ വേണ്ടി
പൊന്തിക്കിടക്കുന്ന കുടങ്ങളായി-
സ്സന്ധിക്കുമിച്ചാരു കചങ്ങൾ രണ്ടും.

൧൫

പുത്തൻ പ്രവാളങ്ങളോടൊത്രിച്ചു മറ്റാരും
 ചുറ്റിപ്പറ്റിയെന്നൊരു കൊങ്ക കണ്ടാൽ
 നാക്കുവീൽ വീഞ്ഞൊക്കെ വെടിച്ച് തൂക്കം
 നാശമാക്കുന്നതിൻ ചെഴമെന്ന തോന്നും. പ്രസ്ത

വിശ്വനാഥൻ കോട്ടയച്ച മിത്രം-
 പ്രാബല്യം വെട്ടുമതം മൂന്നാളും
 താനേ കരഞ്ഞാൽ നിഷ്കീഴടക്ക-
 മീ നാരി ഭൂപാലകയോഗ്യയല്ലോ. പ്രസ്ത

അക്കാശമെന്തെങ്കിലുമൊട്ടെ കാട്ടിൽ
 ചാർത്തുവെക്കുന്നിവിടെപ്പിതൻ
 ചെറുപ്പം മൂലം തിരിച്ചറിയുന്നതല്ലേ
 ചെറുപ്പം മൂലം തിരിച്ചറിയുന്നതല്ലേ? പ്രസ്ത

ഉൾക്കാലിലേറും ചെറുതും നിരൂപി-
 ചുറ്റും കരകൾക്കു നിരക്ഷസദ്രുശീ
 വിഭവം മനോജാത്തിയൊക്കെ മെന്നാ-
 ല്ലാ പാലാക്കന്റെ സമീപദേശം. പ്രസ്ത

പ്രിയമെന്തൊക്കെ കിതൻ സമക്ഷ-
 ത്താരാമ താൻ കാമുകനായ് വരിച്ചാൽ
 മാരാമതും നാരികളിൽ പെരുത്താൽ
 നാശമാക്കുന്നതല്ലേ കളോക്കയില്ല. പ്രസ്ത

പ്രസ്ത! വിഭവമെന്തെങ്കിലുമൊട്ടെ തൻ-
 കണ്ണയം താൻ കാത്തുനിൽക്കുകൊ! നീ
 എന്നോടൊത്തായി യുവാവിവൻ കേ-
 ഉന്താക്കുന്നതല്ലേ കളോക്കയില്ല. പ്രസ്ത

എന്നിവിധം നന്മൊഴിയാൽ മയക്കി-
 ട്വാനിതിമാനായവളേയയച്ചാൻ
 ധീനീട്ടു പോയ് ലക്ഷ്മണനോടു വേദാൽ
 തന്നിരിത രാക്ഷസിയോതി നേരേ

൨൦

ഹേ സത്തമേ! രാമനുവേണ്ടിയോരോ
 ദാസപ്രവൃത്തിക്കിഹ നില്പവൻ ഞാൻ
 കൈപ്പാദരാഗാധരി! കേൾക്ക തെല്ലൊ
 ദാസീതപമിപ്പോൾ തവ ചേരുകിച്ചു

൨൧

കാതാദാസത്തിനധൈര്യമോ
 കാന്താദിനാക്ഷിയെ രാമദേവൻ
 താൻതാനപേക്ഷിച്ചിഹ നിന്നിപേരെ
 സ്വാന്താനരാഗത്തെ വളർത്തുമിപ്പോൾ.

൨൪

അങ്ങോട്ടുമെന്നീടുക വേഗമെന്നാ-
 ലിങ്ങോട്ടുമേ നിന്ന മിനക്കൊതേ
 നിന്ദാർക്ക രണ്ടാർക്കമൊരറകറാ-
 മിങ്ങോളവോരില്ല നിനച്ചുണ്ടാൽ.

൨൫

ജാലോക്തികൊണ്ടിങ്ങനെ സമ്മതിച്ചി-
 ച്ചാലോരിതക്കണ്ണിയെണ്ണിമന്നൻ
 മാലോതാലൻ വീണ്ടു മഹത്തുളകി-
 മോലോട്ടു നന്മത്തുരി രാമചാൾപ.

൨൮

നേരേ മുളമ്പുല്ല തഴച്ചു കാണ-
 ന്നാരിൻകരച്ചെന്നൊരു ധേനു പോലെ
 ആരാക്ഷസപ്പെണ്ണുകൊടിയാത്മചേത-
 സ്സോറിത്തുടങ്ങി പുനരാഭുമിഷ്ടം

൨൯

മണ്ടത്തനത്താലവൾ മാരബാണം
കൊണ്ടത്തലോടോതിയ വാക്കുകേടും
മണ്ടപ്പെടുക്കു കലരാത്ത ഭാവാ
കണ്ടപ്പൊഴോട്ടേറെയിളിഭൂമാന്തു ൨൮

ഒക്കാത്ത കാര്യത്തിനൊരാശവച്ചി-
ട്ടുൾക്കാവു ബലപ്പെട്ടമദ്രശായാ
മൈക്കണ്ണിയം മൈരിലി താനിതെല്ലാ-
മഗ്രേ വിലോകിച്ചു ചിരിച്ചു മന്ദം. ൨൯

ഓളം കുറഞ്ഞുകിലുമിനു വാനിൽ-
മോളിൽ കുറച്ചൊന്നായതന്ന നേരം
കോളൊന്ന മാറുന്നവയാഴിയെപ്പോ-
ലാളൊന്ന മാറി ചിരി കണ്ടുമൂലം. ൩൦

നാണിച്ചിടാതിന്നു പഴിച്ച നിന്നെ-
ത്രാണിക്കു ഞാനൊന്നു പയിററി നോക്കും
പാണിദപയം നീട്ടിയുരച്ചിവണ്ണം
കാണിച്ചിതാ രാക്ഷസി മോരത്രാപം. ൩൧

വൻമാണി പോലുള്ളൊരു വാ ചൊളിച്ചു
മൺമാണ പോലങ്ങനെ കൈ നിവർത്തു
അഞ്ചാതെയജ്ഞാനകിയെപ്പിടിപ്പാ-
നഞ്ചാറു ചോടാതു നടന്നടുത്താൾ. ൩൨

സൗമിത്രി ചെന്നാതു തടുത്തു മായാ-
ജാമിത്രമായ വന്നവളെത്തലാൻ
കാമജപരത്താലുവായ പൈത്തും
വാമയ്ക്കു തീപ്പാനൊരു വൈദ്യനായി. ൩൩

കണ്ടിച്ചു മൂക്കും മൂലയും വിശങ്ക്കം
രണ്ടിച്ചു തൽപ്രാണനമാത്തിമൂലം
മുണ്ടിച്ചു രോഷേണ മദം കുറച്ചു
മണ്ടിച്ചു നകതഞ്ചരിയെക്കുമാരൻ.

൩൪

പിന്നെജനസ്ഥാനനിവാസിയാകും
കന്നത്തമേരുന്ന ചരന്റെ മുഖിൽ
ചെന്നിട്ടവരുകിങ്ങു പിന്നത്തെ മൗഢ്യ-
മിന്നിനപൊലെന്ന് പറഞ്ഞിതെല്ലാം.

൩൫

പാരാതവൻ തൻപടനായകനാ-
രിരേഴുപേരോടൊരുമിച്ചു കോപാൽ
രംഭേഴുസാഹസ്രകയോധരോടും
പേരാടുവാനായ് നടക്കൊണ്ടു മൂഢൻ.

൩൬

ചൂണ്ടിക്കൊടുക്കുന്നതിനായി മുൻപോ-
മണ്ടിച്ചിതസ്സോദരിയെ ഗുഹാർ
ശബ്ദയ്ക്കു പോമ്പോളൊരു ഭുന്ദിമിത്തം
കണ്ടിടുവാൻ സംഗതിയായ പോലെ.

൩൭

ആപ്പും മുഴക്കങ്ങളുമൊക്കെ രാമ-
നരപ്പുവിലോത്തിട്ടൊരിളക്കമെന്നു
കോപ്പൊന്നിണക്കേണ്ടതിനായ് വിളിച്ചു
കല്പിച്ചു സൗമിത്രിയൊടിപ്രകാരം.

൩൮

ഇന്നേഷ ഞാൻ പോരുമടൽക്കു നേപ്പാൻ
നിന്നാണു നീ ജാനകിയോടുമിപ്പോൾ
ഇന്നീചരെയൊന്നു മറിക്കുവോളം
ചെന്നീ ഗുഹയ്ക്കുളളിലിരിക്കവേണോ.

൩൯

അങ്ങനെയൊന്നിട്ടവരെയെച്ച-
 ഭട്ടേശ്വരൻ ഗൗരവമോടിക്കുന്നാൻ
 ചാലാക്കൊരുവെട്ടുമ നോൻപുനോറ-
 മോം നിശാഭയമുവു മാർത്താണ്ഡ.

൪൦

വക്കാനമോറാവർ വന്ന നേരേ
 കൈക്കാരനായുള്ളൊരു രാമദേവൻ
 മുഷ്ടാഭമശ്രുതരെ യമ്പുകൾക്കൊ-
 യക്കാലമാഹാരപദാത്ഥമാക്കി.

൪൧

പട്ടാളമെല്ലാം ശമനന്റെ നാട്ടിൽ
 പട്ടാഭിഷേകത്തിന്നു പോയശേഷം
 മട്ടാകയാൽ മുത്തലയുള്ളരക്കൻ
 കട്ടായമായ് പോരിന്നു പാഞ്ഞെടുത്താൻ.

൪൨

അപ്പോളരക്കന്റെ കഴുത്തു മൂന്നും
 കെല്ലോട്ടു കണ്ടിച്ചുടനന്തകനായ്
 കുപ്പ കൊടുപ്പാൻ തുനിയുന്ന പോലെ
 മേറ്റൊഴുതിത്തൊന്നു രാമചന്ദ്രൻ.

൪൩

കാലം കണക്കില്ലിനിയെന്നു ചൊല്ലി-
 പോരിന്നടൻ ഭൂഷണനാണു കേരി
 പാരിൽപ്പരാ ഭൂഷണനെങ്കിലും താൻ
 കാലംപറനായ് തീൻ യഥാലയത്തിൽ.

൪൪

തേക്കട്ട പോലുള്ളൊരു കണ്ണിൽ നിന്നു-
 ത്തീക്കട്ട കോരിച്ചൊരിയുന്ന മട്ടിൽ
 നോക്കിട്ടു കൊപത്തൊട്ടു രാമനേ വൻ-
 പോക്കട്ടഹാസേന ഖരൻ വിളിച്ചാൻ.

൪൫

പോരിന്ന പോരിന്ന മദിയ വീഴും
പാരൊന്ന പാരൊന്ന നടുങ്ങു മിപ്പോൾ
വൻപിടുവൻപിട്ടു നകട്ടി നില്പോ-
നല്ലോക്ക നല്ലോക്കണിരത്നമീ ഞാൻ.

൪൬

ചൊന്നാൻ തദാ മാനവവീരനേവം
നന്നാണെടൊ നിന്നടെ ഡീക്കുകേട്ടാൽ
എന്നോടു നീ ഭീഷണി കാട്ടിടാതെ
നിന്നീടുകെടുന്നിലൊരല്ലനേരം.

൪൭

ആരിൽജയം കൈവരുമെന്നരയ്ക്കാൻ
സാരജ്ഞരായുള്ള മഹത്തുകൾക്കും
ഡൈര്യം വരാതുള്ള വിധത്തിലപ്പോൾ
നേരിട്ടു യുദ്ധത്തിനു-രണ്ടുപേരും

൪൮

കണ്ണാട്ടമില്ലാത്തൊരു വിണ്ണവർഷ-
മെണ്ണാൻ മഹേന്ദ്രനുമെടുപ്പമെന്വേ
ആണത്തമേറാവാൻ കൈച്ചുരക്കി-
ബ്ബാണപ്രയോഗത്തിലുദാഹരിച്ചു.

൪൯

ഡംഭോരുമകൗൺപനല്ലമപ്പോൾ
സ്തംഭിച്ചു തൻവില്ലു തെരിഞ്ഞമുലം
ജംഭിച്ചെഴും രാഘവനെ ജയിപ്പാൻ
ഭംഭാനപിതൻ കൗശലമോത്തു ചിത്താൻ.

൫൦

പിന്നെകുഴരൻ വേറൊരു വില്ലെടുത്തു
സന്നദ്ധനായൊന്നു കലച്ചു നോക്കി
മണ്ണുലയമന്ത്രിന്റെ കരാഞ്ചലത്തിൽ
സജ്ജിച്ച ചാപത്തെ മുറിച്ചു രണ്ടായ്.

൫൧

സീതാപതിക്കപ്പൊഴുയന്നു കോപാ
ലാതാമ്രമായ് വന്നു മുഖാരവിന്ദം
സാദം വിനാ കംഭജദത്തമാമ-
ക്കോദണ്ഡരത്നത്തെയെടുത്തു വേഗം.

൫൨

എപ്പോൾ മഹാ വൈഷ്ണവമായ ചാപം
ചിത്പൂരുഷൻ കൈയിലെടുത്തടുത്തു
അപ്പോൾ ഖരൻതാനുമവന്റെ ശബ്ദം-
ക്കോപ്പം മുടിഞ്ഞങ്ങു കളം പിരിഞ്ഞു.

൫൩

ജ്യേഷ്ഠത്തിയേ മുന്നിൽ നടത്തിയപ്പോൾ
ജ്യേഷ്ഠാന്തികം പൂക്കു സമോദരൻ താൻ
കേട്ടീ വിശേഷങ്ങളെ മാമുനീന്ദ്ര-
രൊട്ടുക്കൊരാശീസ്സു പറഞ്ഞു മോദാൽ.

൫൪

ചൊന്മോതിരം രാമൻ മൗലിരത്നം-
മമ്മാൾക്കു തമ്പിക്കൊരിരുമ്പുചട്ട
ഇമ്മൂന്നു വസ്തുക്കൾ മുനീന്ദ്രൻകൂടി
സ്മരാനമായന്നു കൊടുത്തു പോലും.

൫൫

സൽപ്പൈരുഷത്താൽ നിജരൂപഭണ്ഡം
കല്പിച്ച രാമാദികളെ ക്ഷണത്തിൽ
തോല്പിക്കുവാൻ കൗശലമെണ്ണി വീണ്ടും
ജല്പിച്ചിതാരാക്ഷസി രാവണാഗ്രേ.

൫൬

പെണ്ണങ്ങളേയൊക്കെ വിളിച്ചു കൂട്ടി-
പ്പൊണ്ണത്തവും കാട്ടിയിരിക്കക്കോ! നീ
തിണ്ണയ്ക്കു കാൽവച്ചു വിപത്തിദാനീം
പുണ്ണാക്കുമാറായ് ഞവ മാന്യസത്തേ.

൫൭

തണ്ടാർശരൻ താനഴകിൻ മഹത്വം
കണ്ടാൽ വണങ്ങുന്ന യുവാക്കളായി
രണ്ടാളിതാ പഞ്ചവടീവനത്തി-
ലുണ്ടാത്രമം കെട്ടിയിരുന്നിടുന്നു.

വേ

ആജാനബാഹുക്കളിരണ്ടുപേരും
തേജോമയന്മാരതി വിക്രമന്മാർ
രാജന്യവംശത്തിലുദിച്ചിവണ്ണം
വ്യാജാൽ തപസ്സിനിഹ കാടുപുക്കോർ

൭൯

രണ്ടാളിൽ വച്ചുഗുജനാൺ രാമൻ
രണ്ടാമനേ ലക്ഷ്മണനെന്നു ചൊല്ലും
തണ്ടാരിൽ മാതെന്നതുപോലെ ചാര-
ത്തുണ്ടാ നരന്മാക്കൊരു നാരി താനും.

൬൫

സൗന്ദര്യസമ്പത്തിനു നീക്കമില്ലാ-
ത്തിദ്രാണിയും വിണ്ണിലെ നാരിമാരും
ചന്ദ്രക്കലാശേഖരകാന്തയും തൽ-
തന്നപംതിയെക്കാണുകിലാണുകൂപ്പും.

൬൧

പ്രത്യേകമായ് ഞൽഗുണവണ്ണനത്തി-
ന്നിത്തവിലെന്നാ ലെളുതല്ല തെല്ലും
പാത്താലവരുകൊത്തൊരു മങ്കയാളി-
പ്പാത്താളിലെന്നല്ലിനിയെങ്ങുമില്ല.

൬൨

ശുദ്ധാരസത്തായൊരവരുകു ചേന്നോ-
രങ്ങേരുപാത്താലൊരു നിശ്ശൂണൻ താൻ
തെക്കും വടക്കും തെരിയാത്ത വിദവാൻ
മകാലുമായാറുകൊരു രൂപമില്ല.

൬൩

കൊക്കിന്ന പങ്കേരുമ നാളമെന്തി-
ന്നന്ധന കണ്ണാടിയു മെന്തിനാവോ?
മാജ്ജാരനെന്തിനു? പരുത്തിത്തലി-
സ്സന്യാസികൾക്കെന്തിനു? പെൺകിടാക്കൾ. ൩൪

വാർകേശിയാം മൈമിലി പാരിലെല്ലാം
പേർകൊണ്ടു ലങ്കേശ! ഭവാനു ചേരും
കാർകൊണ്ടലും മിന്നലുമൊത്തിരുന്നാ-
ലാർ? കണ്ടുമാനിച്ചിടുകില്ല ലോകേ. ൩൫

പാരാതെ ഞാൻ ചെന്നു നിനക്കു വേണ്ടി-
ദാരാമയെ കൈവശമാക്കുവാനായ്
നേരാരുമില്ലാത്തവർ വന്നിവണ്ണ
നിരാത്തൊരാപത്തു വരുത്തിവെച്ചു. ൩൬

കണ്ഠതപമെല്ലാം ഖരനോടു ചൊന്നോൻ
ശണ്ഠയ്ക്കു വൻ തൻപടയോട്ടമെന്തി
മണ്ടിച്ചു തെക്കോട്ടവരേവരേയും
റീണ്ടിങ്ങു പോരാതെ രണത്തിൽ ചെല്ലുൻ. ൩൭

എന്നിത്രയും മാത്രമുടപ്പാനോൾ
തന്നപ്രിയം ചൊൽവതു കേട്ടു നേരം
സന്നദ്ധനാം രാക്ഷസചക്രവർത്തി-
ഭെന്നിദ്രമായ് വന്നു തികഞ്ഞു കോപം. ൩൮

നെററിത്തടംനേർത്തു ചുളിഞ്ഞു കണ്ണൊ-
ട്ടോറംചുവപ്പാൻതിയായ് കലുങ്ങി
മോറിൽ ചിനക്കൊണ്ടഥ മീശയെല്ലാം
ചീരിട്ടു ചൊന്നാനവനിപ്രകാരം. ൩൯

എന്തെന്തേമോ! ചൊല്ലുക ചൊല്ലുകിന്നു-
 മാരാരെടീ! രാമനിതെന്നു വെച്ചാൽ,
 തായും തഥാ തീയുമവന്നഭേദം
 മായും ദ്രവ്യം തന്മമതാ മമാഗ്രേ.

൭൭

ഭൂസിച്ഛ കൊണ്ടിങ്ങിനെ പഞ്ചകതികണ്ഠൻ
 തത്സാദമൻ വാണപുരം ഭരിപ്പാൻ
 കെല്പുള്ള നകുതഞ്ചരരെടു പേരെ-
 കല്പിച്ചു താൻ നീട്ടു കൊടുത്തയച്ചാൻ.

൭൮

അന്നത്തെ രാവോള കഴിച്ചു തുടി-
 പിന്നെത്തന്നിച്ചങ്ങൊരു തേരിലേറി
 ചെന്നെത്തി, മാരിചമഹാസുരൻ താ-
 നന്നിത്തപസ്സോടമരുന്ന ഭേദം.

൭൯

അമ്മാവനെക്കണ്ടു പറഞ്ഞിതെല്ലാ-
 മമഹാദുഷപ്പെണ്ണിനെതാനയിപ്പാൻ
 വാറായാൽ രാമവനെ ചുതിക്കും
 പൊന്മാന്റെറുകോലത്തെയെടുക്കയെന്നാൻ.

൮൦

അക്കൈകസീനന്ദനവാക്കു കേട്ടി-
 ട്ടുകൊമ്പുലഞ്ഞിടിന താടകേയൻ
 ചിതക്കാതലാം രാമനിപേ ബിഭൃതന്താൽ
 സൽക്കാരമായ് രാമനെനോടു ചൊന്നാൻ.

൮൧

അയ്യോ! നിനക്കൊരു പറഞ്ഞുതന്നീ?-
 വയ്യാത്ത ലേലയ്ക്കു വെളിത്തു കേറാൻ
 കയ്യോടെ താൻ വന്നു വഴിക്കു പൊയ്ക്കൊരും-
 കീയാത്രയാരോടുമുരയ്ക്കുവേണ്ടാ.

൮൨

തൊട്ടാൽ പുരട്ടും വക്യാണു ചെന്നേ-
 ഏട്ടാൽ വരും നിന്നടെ വംശനാശം
 ദുഷ്ടാന്ത മേരെപ്പറയേണ്ടി വന്നാൽ
 മുട്ടിപ്പിതൊന്നാമതു സാക്ഷിത്താൻ താൻ. ഒന്നു

തീക്കട്ടയിൽച്ചെന്നൊരേരവരിപ്പാ-
 നോക്കുന്നിതോ? ചൊല്ലുക കല്യൗഭാഗേ!
 ഭോഷ്യല്ല കേളെന്തൊഴി നിന്നെ വെൽവാൻ
 തക്കംവരാഞ്ഞായവർ കാത്തിരിപ്പൂ. ഒരു

എന്തെങ്കിലും മരൊരാളവന്നപായം
 സന്ധിക്കുവാൻ കൌശലമോത്തിട്ടെന്നാൻ
 ചിന്നിക്കണം കാലവിശേഷമൊപ്പം
 രണ്ടാളിനാം ചേന്ന് ബലങ്ങളേയും. വെ

ആകാത്തതിന്നേരറ്റുപിടിക്ക, സംബ്ഘം
 ഭോഷിക്കയും, വൻപനൊടൊരവയ്ക്കും,
 നാരിസമൃദ്ധത്തിനെ വിശ്വസിക്ക
 നാശനാനിറങ്ങങ്ങിനെ നാലുമാർഗ്ഗം. ഒൻ

ഉണ്ടാമിരട്ടക്കഴുവങ്ങിടയ്ക്ക
 കൊണ്ടാടി നില്ക്കുന്ന ജനത്തിനെല്ലാം
 വേണ്ടാതനത്തിന്നൊരു കച്ചകെട്ടും
 വേണ്ടാ നമുക്കെന്നൊരു നിഷ്ഠ നല്ലൂ. വ്യാ

ചുമാതിരിക്കുന്നൊരു കണ്ണിലിപ്പോൾ
 ചുണ്ണാമ്പു വച്ചിട്ടു പൊളിച്ചിടൊല്ലാ
 ചങ്ങാതിമാർ നന്മ പറഞ്ഞിടാ നീ
 മുങ്ങാനവക്കാഗ്രഹമുള്ള കാലം. വൃ

ഞാനാണു കെങ്കേമനതെന്നു തോന്നും
മാനാദി ദോഷങ്ങളെയൊക്കെ മാറി
ശ്രീരാമനാമങ്ങൾ ജപിക്കെടോ പോയ്
നീ നാളെയും നീളെയുമുണ്ടു സൗഖ്യം.

വൃന്ദ

കേമൻ ഖരൻ വൻപടയോടുമിപ്പോൾ
നാമാവശേഷതപമടഞ്ഞതോത്താൽ
ക്ഷേമംകരൻ മാനുഷനല്ല രാമൻ
പൂമാനിനിക്കുള്ളൊരു പുണ്യപൂരം.

വൃന്ദ

പല പല ഗുണദോഷം ചിന്നെയും മാതുലൻതാൻ
പറയുമളവതെല്ലാം പങ്ക്തികണ്ടുൻ വെറുത്താൻ
മുടിവിനയകാലം വന്നടുക്കുന്ന നേരം
മടയനു മതിമാൻ തൻ വാക്കു ലാക്കാത്തുരാപോൽ. വൃ

പാരുഷ്യം പൂണ്ടുചൊന്നാൻ ദശമുഖനഥ“ഞാൻ
രാമനെക്കൊൽകിലേവം

പാഠീരേഴും ഭരിക്കാം ചിരമിവനവനാൽ
ചാകിൽ നിവാണമല്ലോ.

ചാർ പോയ് രാമനേയും ദൂതമനുജനെയും
മായയാൽ നീ മയക്കി-

ദൂർത്താക്കീട്ടു നന്മയ്ക്കുതിനിവിടെയമാ-
ന്തിക്കിൽ വാളാൽ വധിപ്പൻ.”

വൃ

ഇതഥാ കേട്ടു സുബാഹുവിന്റെ മരണം
നന്നെന്നമിശ്ശലൻ
കത്തിക്കിന്നിരയാകിലെന്നടലിടം
കൈവല്യമില്ലെന്നതും

ചിത്തത്തിങ്കലുറച്ചു രാവണാദിതം
കൊണ്ടാടിയേറാനവൻ
വിദ്വാന്മാരുമിളിച്ചുപോം വലജനം
കാര്യസ്ഥരായിടുകിൽ.

൧൩

ഖരവധം എന്ന ഒൻപതാംസ്കൂൾ സമാപ്തം.

പത്താം സ്കൂൾ.

കനകക്കലയിങ്കലാശയേറും
മനവിഷ്ണു മനോരമം നടത്താൻ
മുനിവേഷമെടുത്ത രാമചന്ദ്രൻ
തനിയെ താനതിനെത്തുടൻ പിന്നോ.

൧൪

ശരവും നിജ പള്ളിവില്ലുമൊറ-
ക്കരനാളത്തിലെടുത്തൊളിച്ചു പിന്നിൽ
തിരുമേനിയൊതുക്കി നിന്ന മറേറ-
ക്കരവും നിട്ടിയടുത്തു മെല്ലെ മെല്ലെ.

൧൫

പടുവാം മൃഗമൊട്ടുടത്തു നിൽക്കും
പിടികിട്ടും പടി രാഘവന്റെ നേരെ
ഉടനേയരികത്തണഞ്ഞു ദേവൻ
തടവാറും ചൊറിവാറുമായ് തുടങ്ങുമു.

൧൬

കളവുള്ള മൃഗം കുതിച്ചൊരല്ലാ
കളികാട്ടിപ്പനരൊട്ടു ദൂരെ മാറും
തെളിവോടഥ രാഘവൻ പതിഞ്ഞൊ-
ന്നൊളിവിൽച്ചെന്നു വിളിച്ചിണക്കി നിത്തും.

൧൭

ഇതുപോൽ വിളയാടിയാശ്രമം വി-
ട്ടതിപ്പുരത്തിലണഞ്ഞു രാമചന്ദ്രൻ
ഇതു കൈയിലകപ്പെടില്ലയെന്നോ-
ത്തെതിരേ സായകമൊന്നെടുത്തു വിട്ടാൻ.

൫

ശരമേന്ദു മൃഗം ചടഞ്ഞു വീണി-
ട്ടൊരു രാത്രിഞ്ചര രൂപമായ്ക്കരഞ്ഞു
“ഒരു രാക്ഷസവിജനെന്നെ വെട്ടി-
ക്കുരുതിക്കായ്ത്തുന്നിയുന്ന കഷ്ടമയ്യോ!

൬

അയി! സോദര! വേഗമോടു നീ വ-
ന്നയിരേകീട്ടിഹ കാത്തുകൊൾക നമെ”
പരിഭവനമാശു കേട്ടിവണ്ണം
പരിതാപം ജനകാത്മജയ്ക്കുയന്തു.

൭

നടകൊള്ളുക വേഗമെന്നു ചോത-
സിടറിക്കേണവളോതിടുന്ന നേരം
ഇതുകേട്ടിളകൊല്ല നീയിതെല്ലാം
ചതിയാണെന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണൻ താൻ.

൮

അതിനാലവളൊട്ടടങ്ങി വാ-
തതിമാത്രം മിഴിനീരു വാത്തുവാത്തു
നിലകെട്ടുരചെയ്തു സോദരന്തൻ
തൊലിയെല്ലാം പൊളിയുപകാരമപ്പോൾ.

൯

ദയയെന്നതു തീരെയില്ല നിന്നാ-
ശയമോ കല്പിനു തുല്യമോത്തു കണ്ടാൽ
സ്വയമേട്ടനെയിന്നു കണ്ണുകെട്ടി-
ക്കയമദ്ധ്യത്തിലിടാൻ മടിക്കുമോ? നീ.

൧൦

അനുജൻ മമ സാധുവെന്നു കണ്ടാ-
ണായാനത്തിന്നു സമമതിച്ചുതേട്ടൻ
മനവിന്റെ കലേ പിറന്ന നീയെ-
ന്നിന്നു വംശം വാഴളാക്കുവാനൊരുങ്ങി?   ൧൧

ചതിയാൽ മമ കാന്തനെക്കടുക്കി-
ക്കൂടി തീർത്തു മടങ്ങിയപ്പോൾ ചെൽവാൻ
ഭരതന്നൊരു പക്ഷപാതിയായ് നീ
കരുതിക്കൂട്ടിയിണങ്ങി വന്നതല്ലേ?   ൧൨

രഘുനാഥനു നാശമെത്തിയെന്നാൽ
സുഖമായെന്നു നിനക്കു കൈക്കലാക്കാം
അകതാരിനിതോളുവെങ്കിൽ ഞാനു-
ണ്ണി ഭഗവാനാണു കൂലിയല്ലിതാക്കും.   ൧൩

അവനായതു കേട്ടുസഹൃദഭാവാൽ
ചെവിരണ്ടും നിജ കൈകൾ കൊണ്ടു പൊത്തി
മുറപോലുരചെയ്തിതെന്തു? മുശേ!
കറയുണ്ടായ്തരമോ? കരിമ്പടത്തിൽ   ൧൪

ഇതു നാൾവരെയെന്റെ പെറ്റ തായെ-
ടെതിരായ് നിന്നെ നിനച്ചു കാട്ടിലും ഞാൻ
ഇനിമേൽ ഭരതന്റെ തള്ളയെപ്പോൽ
മനതാരിൽ കരുതാൻ പറഞ്ഞു തന്തു.   ൧൫

ഉരചെയ്തതു പോരുമിന്നു കാട്ടിൽ-
തിരവാനായ് ബത പോയിടുനിതാ ഞാൻ
കരളിൽക്കരുതീടു വാഴ്ന്നു നന്നായ്
വരുവാനുള്ളതു വന്നതന്നെ തീരും.   ൧൬

പുരുഷോക്തികളേവമോതി മായാ-
പുരുഷൻ പോയൊരു പാദമുദ്രനോക്കി
പുരുഷോത്തമനായ ലക്ഷ്മണൻ താൻ
പുരുചാഞ്ചല്യമൊടും നടന്നു മെല്ലേ.

൧൭

ഇതുതന്നെ നമുക്കു തക്കമെന്നോ-
ത്തതി വേഗത്തൊടു ഭുഷ്ണനാം ദശാസ്ത്രൻ
യതിവേഷമെടുത്തു സീത താനേ
മതിവേദാൽ മരുവുന്നിടത്തു ചെന്നു.

൧൮

ജടയം നെടുതായ താടിയും പൂ-
ണ്ടുടൽ മുച്ചുമണിഞ്ഞു നല്ല ഭൂഷം
വടിമേലൊരു സഞ്ചി കെട്ടി ഞാത്തി-
ട്ടിടമേ കൈക്കുഴിയിങ്കലങ്ങിടുകീ.

൧൯

ജപമാല വലത്തു കൈയിലേന്തി-
ട്ടൊരുപക്കത്തു ചുരക്കുടക്കു തുക്കി
മുദുവല്ലുലമൊന്നുടുത്തു മേലേ
നെടുതായുള്ളൊരു കാവിമുണ്ടുമിട്ടു.

൨൦

വലനിങ്ങനെ കള്ളവേഷമാന്നി-
ട്ടഥ പാദക്കുരടിക്കരേറി മെല്ലേ
ഹര ശങ്കര നീലകണ്ഠ ശംഭോ!
പരിപാഹിതി പറഞ്ഞടുത്തു ചെന്നു.

൨൧

പണി. നോക്കി നിരന്തരം മനോജ-
പ്പിണി പൂണ്ടെത്തിയ കള്ളയോഗി തന്നെ
തുണിയെന്നു നിനയ്ക്കുകൊണ്ടു നല്ലാർ-
മണിയും മൈഥിലി സല്ലുരിച്ചിരുത്തി.

൨൨

മടവാർമുടിരത്നമാലികേ! മാം
വടിവാടിങ്ങനെ സല്ലരിച്ച നീ താൻ
മടിയാതെ പറഞ്ഞിടാമെടോ! നി-
ന്നടയോരാരിഹ? വന്നു പാറ്റുതെന്തു്?.

൨൩

ചതിയേറിയ ഭിക്ഷുവിന്റെ ചോദ്യം
സതിയാമുഴികുമാരി കേട്ടു നേരം
അതികേറുകമാനുകൊണ്ടു ചിത്തേ
യതയോടിത്തരമുത്തരം പറഞ്ഞാൾ.

൨൪

പൊളിയല്ലിതയോദ്ധ്യയിങ്കൽ മന-
ന്നുളവായ് വന്നിതു നാലു നന്ദനന്മാർ
അതിലഗ്രജനെന്റെ ജീവനാഥൻ
മതിമാന്മാക്കൊരു മുമ്പനായ് രാമൻ.

൨൫

പ്രിയസോദരനെ പ്പിരിഞ്ഞിടാതി-
ങ്ങനജൻ ലക്ഷ്മണനെന്നൊരാളുമുണ്ടു്
മമ പേരിഹ സീതയെന്ന ചൊല്ലും
മരുവാനു ജനകാജ്ഞയാലെ ഞങ്ങൾ.

൨൬

കനിവോടു തളപ്പുതിന്തു കാളം
കനിയും തിന്ന ഭവാനിരിക്കിലല്ലം
മനുജേശ്വരപുത്രർ വേട്ടയാടി-
ട്ടിനിയിപ്പോളിഹ വന്നുചേരമല്ലോ.

൨൭

അതുകേട്ടവളോടുകൂടി പാരം
കുതുകത്താൽ കഹനായതീന്ദ്രനേവം
മതിനേർമുഖി! ഞാൻ നിനക്കു നേരേ
ഹിതമായുള്ളതു കേൾക്കിലിന്നു ചൊല്ലാം.

൨൮

അതി സന്ദരിയാണു നീ മനോജേഞ!
രതിപോലും തവ ദാസിയായിരിക്കും
പുതുയൗവനമോടിയേ യിവണ്ണം
പതിവായ് കാട്ടിയിരുന്ന കൈവിടേണ്ടോ. ൨൯

അതുതന്നെയുമല്ല കാനനത്തിൽ
ചതിയേറീടുമരക്കുരുളനേകം
മുതിർ ചില ഭൃഷ്ടജന്തു ജാതം
സതിയാം നീയൊരു സാധുശീലയല്ലോ. ൩൦

മുനിവേഷമെടുത്ത നിന്റെ കാന്തൻ
നിരുപിച്ചാലൊരു നിശ്ശൺ ഗുണജേഞ!
അവനെത്തന്നരാഗഭേദമിപ്പോ-
ളളവേകാമകലാവിചാരലോലൻ. ൩൧

അലസാന്തിനിയെന്റെകൂടെ വന്നാൽ
പലഭോഗങ്ങളുമിച്ഛേ 1൦ൽ ഭുജിക്കാം
അവമുള്ള ദശാസ്ത്രനേഷ ഞാനീ-
യലകം മൂന്നിലുമൊച്ച പൂണ്ടു വീരൻ. ൩൨

ഇതുകേട്ടവളൊന്നു തെട്ടി വല്ലാ-
തിടിവാളേറതുപോലെയാവരന്നാൾ
കുടുകോപമിയന്നുരച്ചു പിന്നെ-
മടിയാൻ കാലമടുത്തോ! നിനക്കും. ൩൩

രജനീചരചക്രവർത്തിയപ്പോൾ
സ്വശരീരത്തെ വെളിപ്പെടുത്തി വേഗം
മറിമാൻമിഴിയാളെയക്ഷണത്തിൽ
തറയോടും ബത ചൂഴ്ന്നെടുത്തു ശൂരൻ. ൩൪

മലമങ്കയുമീശനും വസിക്കും
മലയമ്മാനകളിച്ചു വീരനാണ്ടോ
മലയാതവളെ അരിത്രിയോടും.
ചലനം ചെയ്യവതിന്നു ബുദ്ധിമുട്ട്.

൩൫

ഒരു ഭൂതമങ്ങറിഞ്ഞു ചെന്നി-
ട്ടെതിരിട്ടീടരുതെന്നു കണ്ടു ചിത്തേ
വീരവോടഥ വാനിലൂടെ ലങ്കാ-
പുരിയെപ്പാത്തു കിതച്ചു പാഞ്ഞു പാപൻ.

൩൬

ജനകാത്മജയേറിയോരു ഖേദം,
മനതാരിൽ സ്നഹിയായുകൊണ്ടു പിന്നെ
ജലരൂപമൊടും വെളിക്കു തുകി
മുറയിട്ടിങ്ങനെ ചേടിയോടു ഗാഢം.

൩൭

കണവാ! പുനരൊരു പോയിരിക്കു-
ന്നിണയാമെന്നെയുമീവിധം വെടിഞ്ഞു്
തൂണായൊരു തമ്പിയും വെറുത്താ-
നണയത്താരിനിയെന്റെ രക്ഷ ചെയ്യാൻ.

൩൮

വലവെച്ചതിൽ വന്നകുപ്പടുമ്പോൾ
മലവേടൻ വരവോത്തു സംഭ്രമത്താൽ
നിലവിട്ടിളകും മൃഗേക്ഷണത്തിൻ
തലയാളം മിഴിയാളിവണ്ണമെല്ലാം.

൩൯

നെടുവീശ്ശൊടു കേഴുമൊച്ച കേട്ടി-
ട്ടുടനങ്ങെത്തി ജടായു കങ്കരാജൻ
തടയിട്ടു ദശാനനന്നു തമ്മിൽ
പൊരുത്തൻ വാശിവിടാതെ രണ്ടുപേരും.

പ്രശ്നം മകു

തൂരഗങ്ങളെയും നിശാചരൻ തൻ
രഥവും തച്ചു തകർത്തു പക്ഷിരാജൻ
മുഖമൊക്കെയുമുള്ളിമാന്തി, യുക്കൻ-
നഖവുവ, ചൂഢ യാത്രയും മുടക്കി..

രഹ

മുഷിയുന്നൊരു രാക്ഷസേന്ദ്രനപ്പോൾ
വിഷമിച്ചങ്ങനെ നിന്നൊരപ്പനേരം
വൃഷഭോപജനേകിയോരു വാളാൽ
കഷണിച്ചാൻ കഴുകന്റെ പക്ഷയുടേം.

രഹ

വെറിയേറിയൊരുശാസ്ത്രനപ്പോൾ
മറിമാൻകണ്ണിയെ മററു തേരിലേറി
കരതീൻടനേ തിരിച്ചു തെക്കോ-
ട്ടറിയാനാക്ഷമിടം കൊടുത്തിടാതേ.

രന.

വഴിയിൽപ്പുനശൃംഗമുകശൈല-
ച്ചഴിയിൽക്കണ്ടു കപിന്ദ്രരഞ്ജനപേരേ
കിഴിയാക്കിയ ഭ്രഷണം മടുത്തു-
മൊഴിയാമൂഴിയിലോട്ടെറിഞ്ഞു പോയാൾ.

രര

അവനിക്കഥയൊന്നുമേ ധരിക്കാ-
തവനീപുത്രിയൊടും ഗമിച്ചു ശീഘ്രം
പുരുഭൂതി നിറഞ്ഞിടുന്ന ലങ്കാ-
പുരിയിൽച്ചെന്നു കൃതാത്മനായിരുന്നാൻ.

രര

അവനൻപൊടശോകവൃക്ഷവാടീ-
നടുവത്തുള്ളൊരു ശിംശപയ്ക്കുകൾ
അവളെബുത കൊണ്ടുപോയി വച്ചു-
നനലസ്തംഭനമാം മരുണപോലെ.

രനു

പാദദേവതയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചെഴു-
പാദപാതത്തിനുവേണ്ടി മാനവന്മാർ
ദേവകണ്ഠാമന്യമാം പമത്ഥം
വശമാക്കാൻ കൂടിവെച്ചു ദേവിതന്നെ.

രദ്യ

കാടുകുലയേ വധിച്ചു പിന്നെ-
ത്തിരിയെത്തന്റെ തലോടവനത്തിലേക്കായ്
രഹുപദ്യവനാതു മോന്നിടുമ്പോ-
ളുതിരേ ലക്ഷ്മണനങ്ങുചെന്നു കണ്ടാൻ!

രദ്യ

ജനകാത്മജയെത്തനിച്ചിരുത്തി-
ട്ടുജൻമോന്നതബലമെന്നു ചൊല്ലി
ഇനിയെങ്കിലുമാതു പോക നാമെ-
ന്നാശോചിച്ചുകൊണ്ടു മരമിച്ചാൻ.

രത്ന

അരുണാധിപതിനെയങ്ങു കാണാ-
ത്തരുണാംഭോരുഹനേത്രനായ രാമൻ
ശരണാഗതരക്ഷണം നടത്തും
കരുണാമൂർത്തി കരഞ്ഞിടാൻ തുടങ്ങി.

രത്ന

ദയിതേ! പുനരെങ്ങു പോയെങ്കോ! നീ
യയി! തേ ഞാനപരാധമെന്തു ചെയ്തു?
മയി തെല്ലനകമ്പ തോന്നിയുള്ളിൽ
പൊയിതേറാതരികത്തു വാ മനോജ്ഞെ.

രത്ന

അരനാഴിക വേർപിരിഞ്ഞിരിപ്പാ-
നരുതാഞ്ഞിട്ടു വനത്തിൽ വന്നു പാർക്കും
അരവിന്ദവില്ലോചനേ! നിനക്കീ-
വിരഹത്തിങ്കലൊരാശയെന്നു വന്തു?.

രത്ന

രാമചന്ദ്രവിലാസം.

ചതിയുള്ളൊരു മാനിനെപ്പിടിപ്പാ-
നതിവേഗത്തൊടു പോയിരുന്നൊരി ഞാൻ
അതിനെത്തവ കൊണ്ടു തന്നിടാഞ്ഞി-
ട്ടതിങ്കോം തൊട്ടു നീയൊളിച്ചുതല്ലേ? ൨൩

മതിബിംബമതികലേക്കുരംഗം
കൊതിതീരം പി കൊണ്ടുവന്നു നരകം
അതിനും മമ തോൽവിയില്ലേടോ! വെൺ-
മതി റെപ്പും ദ്രവ്യമനു നിൻമുഖത്തെ. ൨൪

മുറയിട്ടിതുപോലെ രാമൻ തൻ--
പിറകേ തമ്പിയുമായ് തിരിച്ചു പാന്നെ
മറിമാൻമിഴി പോയ മാഗ്ഗ്മേതെ-
ന്നറിവാനായി വനത്തിലൂടെ മെല്ലേ. ൨൫

വഴിമേലവർ കണ്ടുകണ്ടു പോകും
മൊഴിയായ് പ്രാണികളോടു രാമചന്ദ്രൻ
പൊഴിയുന്നൊരു കണ്ണുനീർ തുടച്ചും
വഴിയോവണ്ണമിദം പറഞ്ഞുകേണാൻ. ൨൬

പരമാത്മമുരയ്ക്കു നല്ല താളി-
പ്പനയേ! നിൻകലപോലെ കേശഭാരം
പരിചോടു വഹിച്ചൊരുത്തിയീ നി-
ന്നരികിൽശ്രുടി വരുന്നതിന്നു കണ്ടോ? ൨൭

അളിയേ! തവ ശോഭ പോലെ നെറ്റി-
ക്കളകും നല്ലൊരു മാലയായണിഞ്ഞു്
ഒഴിയാതിതിലേ ഗമിച്ചിതോ? പൂ-
ങ്കുഴലാളാകിയൊരൂഴിമിന്നലിപ്പോൾ. ൨൮

ഒളിയാടാൻ താമരേ! വൃഥാ നീ
 ഓരാളിയോതീടരുതേ മുഖത്തു നോക്കി
 രവകാന്തികളൊക്കെയും മുഖത്താൽ
 കവരം കാമിനിയീ വഴിക്കു വന്നോ?.

൧൪

അയി! ഭര കശലം കഥിക്കെടോ! പൂ-
 കായിതേ! വസ്ത്രം ഞങ്ങളോടു നേരേ
 മൂലനാസിക നിന്റെ മൊട്ടിനൊപ്പം
 മുതിരും മാനിനി വന്നിതോ? സമീപേ.

൧൫

കളവോതരുതിന്ന ചക്രവാക-
 ദിഷമേ! നിൻ വടിവൊത്തു മാറിടത്തിൽ
 കലാപലമുള്ള മങ്കയാളീ
 വഴിയെ പോയതു നീയറിഞ്ഞതില്ലേ?

൧൬

പുതവിക്രമ സിംഹരാജ! നീയെ-
 ള്ളരിയാടാതെ മിഴിച്ചു നിന്നിടുന്നു?
 ഇട നിന്നൊടു തുല്യമായ് മുരങ്ങി-
 ടിതിന്നു പുകഴലാളൊരുത്തി പോയോ?

൧൭

പിടിയോടു പിരിഞ്ഞിരിക്ക മൂലം
 നെടുവീപ്പിട്ടു നടന്നിടും കരീന്ദ്ര!
 മടിയാതരചെയ്തു നിന്റെ ചാരേ
 മടവാർമെരുലിയൊരുത്തി വന്നതല്ലേ?

൧൮

ചൊടിയാടുക പിന്നെയൊട്ടേടോ! നീ
 ചൊടി ചെമ്പിച്ചൊരു സത്വവേദിയല്ലേ?
 തുട നല്ല കുരുക്കമാണവരുക-
 ഉടയാളം നന്നിയുള്ള നിൻ കരംപോൽ.

൧൯

അഴകേറിയൊരന്നമേ! നിനക്കീ-
നടയെപ്പണ്ടു പറഞ്ഞു തന്നൊരുത്തി
ഗുരുദക്ഷിണ വാങ്ങുവാനിദാനീ-
മവരം വന്നേച്ചുവ പിന്നെയെങ്ങു പോയി?   ൬൫

കയിലേ! പറകിന്നൊരുത്തിയി നി-
ന്നയലത്തുടെ നടന്നു പോയതുണ്ടോ?
അവരതാൻപദേശമേകി മൂന്നം
തവ ചാരുസ്വരമായതോർത്തില്ലേ?   ൬൬

വിരിയം മലർ ചൂടിയഗുരുഭാഗേ
തളിരും തണ്ടു മിടയ്ക്കിടയ്ക്കു വീശി
മുക്കുങ്ങളുമേന്തിയിങ്ങുലഞ്ഞാ-
ലതയെങ്ങോട്ടു ഗമിച്ചശോകമേ! ചൊൽ.   ൬൭

പുഴയിൽ കളിയാട്ടവാൻ പുരാ മീൻ-
മിഴിയാളെന്നെയൊഴിഞ്ഞു പോവതില്ലാ
പതിവായതു താഴ്ന്നു വച്ചിദാനീ-
മതിലേക്കായവളാഗ്രഹിക്കയില്ലാ.   ൬൮

ഈ തെണ്ടി വയററിനേ നിറയ്ക്കാൻ
വനമദ്ധ്യങ്ങളിൽ വാടകോണ്ടുകുക്ക
ചിര ദാഷ്ടമുഗ്ദ്ധഗുണമുണ്ടതിന്നൊൻ
തരളാപാഠത്തിയെ ഹിംസ ചെയ്തുപോയോ?   ൬൯

അഥവാ! നരജാതിയെ ബാളജിപ്പാൻ
കൊതിയേറീടുമരക്കുരുണ്ടു കാട്ടിൽ
അവരെന്നുടെ കാന്തയെപ്പിടിച്ചി-
ട്ടവമാനിച്ചു വധിച്ചു തിന്നിരിക്കാം.   ൭൦

അധുനാ മമ താതനേന നമിക്ഷ-
ണതിനായ്" വിണ്ണിനു നീ ഗമിച്ചതെങ്കിൽ
തവ ബുദ്ധിയിതോക്തികളെത്ര മോശം?
പ്രവണേ വിട്ടതു നീതിയല്ല ബാലേ!

൭൧

ഗുരുക്ഷിപ്രതമാമരണ്യവാസം
ശരിയായിന്നിയൊരാണ്ടു കൂടിയുണ്ടു്
ഇതു ചിച്ഛമിരിക്കെ നീയൊഴിഞ്ഞാ-
ലതിസാമത്വമതേവരും പഴിക്കും.

൭൨

കളിയായൊരു നാളിൽ മണ്ണുരുട്ടി-
ക്കവളം നീ മമ താതനേകിയപ്പോൾ
ഒരു ദിവ്യശരീരമോടുമച്ഛൻ
തവ ചാരത്തെഴുന്നള്ളി വാങ്ങിയല്ലോ.

൭൩

അതിനാൽ നൃപതിക്കു നിന്റെ മേലു-
ണ്ടതിവാത്സല്യമിതന്നു ഞാനറിഞ്ഞു
അധുനാ നികടേ ഗമിക്കിലച്ഛ-
ന്നതിലും കെഴുതുകമേറിയേക്കുമുള്ളിൽ.

൭൪

ഹിതമായതുകൊണ്ടു വാനിലും നി-
ന്നരികത്തെന്നെന്നുമാനയിപ്പതിനായ്"
ഒരു നല്ല ശുപാശ്ചെയ്തെടോ നീ
ഭരതൻ മേലിലുമുഴിഞ്ഞ് ബുദ്ധിപ്പെടും.

൭൫

രാഗാനുബന്ധമതിയായി വളന്നിരുന്ന
രാകാശശാങ്കമുഖിയോടു പിരിഞ്ഞമൂലം
ശോകാന്തരങ്ങളിൽ വലഞ്ഞിരുപോലെ രാമൻ
മാഴ്കാത്തതായ്? ഭൂവി മാനുഷജാതിയിങ്കൽ. ൭൬

കന്നൽക്കണ്ണിയെ വേർതിരിഞ്ഞുഴലുമ
ശ്രീരാമനും കാട്ടില-
ങ്ങനേപെച്ചു നടന്നു പോതനജനം
ധൈര്യം വെടിഞ്ഞുതുലോം
നന്നായിക്കഥ കണ്ടുപോലെ കഥനം
ഓരോരുത്ത വാചികിതാൻ
മന്നിൽലീരനമോ തഴിയറുദയം
പാതക്കാൽ കരിങ്കല്ലുപോൽ.

൭൭

സീതാവിരമം പത്താംസ്കന്ധം സമാപ്തം

പതിനൊന്നാം സ്കന്ധം.

മുത്തണിഞ്ഞ മുലയാളൊടു വേർപെ-
ട്ടുത്തലേരി നരപാലസുതന്മാർ
ഇത്തരം വ്യസനമാൻ വിലാപി-
ച്ചിത്തിരിസ്ഥലവുമങ്ങു കഴിഞ്ഞു.

൧

കററവാർകഴലിയെബുത കാണാ-
ഞ്ഞുററനോക്കിയവിടങ്ങളിൽ വീണ്ടും
ചെറു ദൂരമണയുന്നൊരു നേരം
ത്തൊറു കിട്ടിയിതു ദൈവനിയോഗാൽ.

൨

മല്ലവെച്ചു മദമേറുമരക്കൻ
തല്ലുകൊണ്ടു തന്നുവൊന്നു തകൻ
എല്ലൊടിഞ്ഞു ചിറകറ ജടായു-
സ്സല്ലസിച്ഛിതെതിരേ വഴിമദ്ധ്യേ.

൩

കണ്ടനേരമവനേ നിജ ചിത്തേ
രണ്ടിരട്ടിയുളവായി വിഷാദം
അണ്ടർ കൂപ്പുമരശൻ ബത! ചോദി-
ച്ചിങ്ങവെന്തിതിടപെട്ടു? ജടായോ!.

൪

പ്രദേഷ്യന്ന ഭഗവാൻടെയുൾത്താ-
ത്രറിയുള്ളൊരനുയോഗവിശേഷാൽ
നിവി മന്ദമണയുന്നയിരോട-
ഞ്ചൊ, വാക്കവനിറങ്ങു മുരച്ചാൻ.

൭

ചാണു വിട്ടിവിടെനിന്നെഴുന്നേല്പാൻ
ത്രാണിയില്ലടിയനെൻ ഭഗവാനേ!
കാണിനേരമുടൽ കണ്ടു മരിപ്പാ-
നാണിയായതിന്നു മാമകപുണ്യം.

൬

ഭൂഷാസാകമൊരു രാവണനങ്ങേ-
ക്കിഷ്ടമുള്ള മിഥിലാത്മജതന്നെ
കട്ടുകൊണ്ടു നടകൊണ്ടതറിഞ്ഞി-
ട്ടൊട്ടു നേർത്തടിയനങ്ങമർ ചെയ്തേൻ.

൭

കോളകണ്ടു വിഷമിച്ചവനപ്പോൾ
വാളു കൊണ്ടു ചിറകു മമ വെട്ടീ
കേളിയുള്ള ഭഗവാനൊടിതോതു-
ന്നോളമിങ്ങുയിരു ദേവിയുമേകീ.

൮

പ്രാണവേദന സഹിക്കരുതയ്യോ!
കാണി നേരവുമെനിക്കു ദയാലോ!
ക്ഷീണനായൊരടിയന്റെ ശരീരം
പാണികൊണ്ടിഹ തലോടുകവേണം.

൯

രാമദേവനാടനേ നിജഭക്ത-
 ന്റാമയങ്ങളുവിലും കളവാനായ്
 പ്രേമപ്പൂർവ്വമുൽ തൊട്ടു തലോടി-
 ക്കെമനാമവന സൽഗൃതി നൾകീ.

൧൦

കൂട്ട കൂട്ടിയവരശ്ശവമപ്പോൾ
 മുട്ടെരിച്ചു മുടലകൂിയ ചെയ്ക്കാൻ
 ഇഷ്ടമോടു നിജദാസന മോക്ഷം
 കിട്ടുകെന്നമരുൾചെയ്തിതു നാഥൻ.

൧൧

സ്വപ്നകാര്യമതിലേക്കു മുഷിഞ്ഞോ-
 ക്കെന്തു മേകണമിതുതത്ത്വമധാർമ്യം
 ഇജ്ജനങ്ങളതു കണ്ടു ചാറിപ്പാ-
 നജ്ജഡത്തെയെരിചെയ്തു ദേവൻ.

൧൨

ദോഷമുഴിയിലിതെന്നു മിരിക്കാ
 മോഹമെന്തിനു? ശരീരമിതിങ്കൽ
 സ്നേഹമോടൊരുവനന്യനുവേണ്ടി-
 സ്വാഹസം തുടരുകിൽഗൃതിയുണ്ടാം.

൧൩

രാമചന്ദ്രനവളെ ത്തിരവാനായ്
 പ്രേമമേറുമൊരു സോദരനോടും
 ആ മഹാഭവിയിൽ നിന്നഥ തെക്കോ-
 ട്താമയത്തൊടു നടന്നതി ഭൂരം.

൧൪

ചൊക്കമുളളൊരു മലഞ്ചരവേ താൻ
 വെക്കമങ്ങളിയിരുത്തിട്ടു മപ്പോൾ
 തക്കമോത്തനജനെപ്പിടികൂടി-
 കൈക്കലാക്കി നടക്കൊള്ളുവതിന്നായ്

൧൫

എർവു

പതിനൊന്നാം സർഗ്ഗം.

നീലമാമലയൊടൊത്ത വപുസ്സാ-
ന്നോലി പോലെയലറിട്ടതിമോരം
ജോടിചേർന്ന മുമ്പ തമ്മിലടിപ്പി-
ച്ചോടിയുക്കൊടുമയോമുമ്പി ചെന്നാറം. [ഭൃഗു മകൾ]

കണ്ടു രാക്ഷസിയിലെ വൻപൊട്ട കോപം
പൂണ്ടു തൻ മുരികയൂരി കുമാരൻ
പാണ്ടു ഹൃസ്വന്നവയെന്നതു പോലി-
ത്തണ്ടുതപ്പിയുടനേ നടക്കൊണ്ടാറം. ഹെ

നിന്നിട്ടു കഴുവിൽ തന്നിയേ താൻ
ചെന്നു കേരമവിവേകികളെല്ലാം
എന്നപോലെ രഘുവീരസമീപേ
ചെന്ന ചാടിയൊരവർക്കു പിണഞ്ഞു. ഹവു

കാമവേദന പൊരാളിലുമുള്ള
സീമവിട്ടു ചലിയാതെയിരിപ്പാൻ
ക്ഷേമമേരവതിനാഗ്രഹമുള്ളോ-
രേവരും കരുതി വാഴുകിൽ നന്നാം. ഹൻ

ക്രൗഞ്ചാമന്ന പറയുന്നൊരു കാട്ടിൽ
സഞ്ചരിച്ചവിടെനിന്നിവർ പിന്നെ
ചഞ്ചലാക്ഷിയെ രജാ തിരയുമ്പോൾ
വൻചതിക്കവിടെയും വഴി വീണ്ടു. റം

ആദിശേഷനെതിരാമിരു കൈകൊ-
ണ്ടാദിനേശകലജാതരെ വേഗാൽ
സ്വാദറിഞ്ഞിട്ടുവതിന്നു തടുത്താ-
ന്തുതിവീർത്ത തനുവുള്ള കണ്ഡന്. റഹ

യാത്ര മുട്ടിയതു മൂലമവർക്കാ
മാത്രയിങ്കലുള്ളവായ് തരളതാം
കത്തി വച്ചുവെ കരങ്ങളുരുത്ത-
ച്ചിത്തവിഭ്രമമൊഴിച്ചിതു വേഗാൽ.

൨൨

ആപ്പെടുന്ന വകയെപ്പിടികൂടി-
സ്താപിപ്പേണ്ടിയ കരങ്ങളെയേവം
താപ്പു കണ്ടു കഷണിച്ചു കരുത്തിൻ
മുപ്പു കാട്ടിയവരോടവനോതീ.

൨൩

ഊക്കേഴുന്ന മമ കൈകൾ മുറിപ്പാൻ
തക്കപോലിവിടെ വലുവനേവൻ
അക്കണക്കരികിൽ വന്നവരെങ്കിൽ
തർക്കമില്ലവരെ ഞാനിഹ കൂപ്പാം.

൨൪

അഷ്ടവക്രമുനിതന്നുടെ ശാപാൽ
ദുഷ്ടനായൊരു നിശാചരനായ് ഞാൻ
ഭൃഷ്ടവന്നതു നിമിത്തമൊരുനാൾ
മുഷ്ടിയുദ്ധമമരേശനൊടേറേറൻ.

൨൫

ഇന്ദ്രനെൻ തലയരക്കിലുമെന്തോ?
വന്നതില്ല മുതിയെന്നതു മൂലം
അന്നു കഷ്ടിയിലെനിക്കൊരു വായും
തന്നു കൈകളെയുമിങ്ങനെ നീട്ടീ.

൨൬

കോപമോടു മുൻയാദ്യമെന്നിക്കു-
ശ്ശാപമിട്ട പിറകേ കനിവോടും
തപൽക്കരങ്ങളെയരുത്തിനി രാമൻ
നീക്കമീ വ്യഥകളെന്നരുൾചെയ്യാൻ.

൨൭

കണ്ട മട്ടിനിതെന്നിക്കു മുനീന്ദ്രൻ
 ചെണ്ട ചൊല്ലിയതു പോലെ, ഭവാനാർ
 രണ്ടുപേരിലൊരുവൻ മുനിവേഷം
 പൂണ്ട രാമനനുജൻ ദൃഢമന്ത്രിൻ.

൨൮

കുട്ടിമിണ്ടു കൊടുത്തായൊരു കാട്ടിൽ-
 പട്ടിണിക്കുമിടയായി വലഞ്ഞേൻ
 വിഷ്ണുപ്രഭാശര! ഭവൽക്കുപയാലേ
 നഷ്ടമായി നരകാ നരകാരേ!

൨൯

എന്നുരച്ചയിർ വെടിഞ്ഞു കബന്ധൻ
 പിന്നെ രാമ,നവനുള്ളൊരു ഗാത്രം
 അന്നിലത്തു ചിത കൂട്ടിയെരിച്ചാ-
 നന്നവന്നു ഗതി കിട്ടുവതിന്നായ്.

൩൦

നന്മ നരകവതിനായ് മൃതഭോമം
 ചിന്തയൻ ചുടുകയാലതു നേരം
 കുമ്പുങ്ങളെയൊഴിഞ്ഞൊരു യക്ഷൻ
 സമ്മദത്തൊടിച്ചുപോലറിയിച്ചാൻ.

൩൧

മങ്ങലൊന്നമണയാതെ ലഭിക്കും
 മണ്ണിലൊളിയെ നിനക്കു മഹാത്മൻ!
 ഇങ്ങടുത്തൊരു തപോവനമുണ്ടി-
 ന്നങ്ങുചെല്ലിലറിയാം പരമാത്മൻ.

൩൨

പുണ്യവാനവനുണർത്തിയിവണ്ണം
 വിണ്ണിലേക്കു നടകൊണ്ടൊരു ശേഷം
 ഞ്ഞുമാൻ ഹൃദി പങ്ക്തിരഥൻതൻ
 കണ്ണിലുണ്ണികൾ തിരിച്ചുവിടണം.

൩൩

പിന്നെയങ്ങു പല കാഴ്ചകളാലേ
കണ്ണിണയ്ക്കു കുതുകത്തെ വളർത്തും
പണ്ണിശാലയുമതികലിരിക്കും
തന്നപിയാളെയുമടുത്തവർ കണ്ടാർ.

൩൪

നിഷ്ഠയേറുമവൾ രാഘവപാദം
തൊടുവീണ തൊഴുതിട്ടെഴുന്നേറും
തുഷ്ടി പൂണ്ടു മുദ്രവായ പുലിത്തോ-
ലിട്ടിരിപ്പതിനവകു കൊടുത്താൾ.

൩൫

രാമചന്ദ്രനതിലൻപൊടിയന്നാൻ
സീമയറു കവിയും കുതുകത്താൽ
വെട്ടിവേരുമുതലായവയച്ചി-
ച്ചൊടുനേരമവളാദരവോടെ.

൩൬

രാമഭദ്രനവളോടഥ ചോദി-
ച്ചാമയത്തൊടു, “നിനക്കു മനോജ്ഞ!
സീതയിന്നവഴിയാണു ഗമിച്ചെ-
ന്നോതുവാൻ തെളിവു വല്ലതുമുണ്ടോ”?

൩൭

ചോദ്യമശ്ശബരി കേട്ടിദമപ്പോ-
ളാദ്യനാകമവനോടറിയിച്ചാൾ
“കാതരാക്ഷി ജനകാത്മജ തന്നെ
യാതുധാനപതി കൊണ്ടു കടന്നു.

൩൮

ലങ്കയിങ്കലവളെദശകണ്ഠൻ
ശങ്കവിട്ടു കുടിവച്ചതി കണ്ഠൻ
സങ്കടത്തൊടമരുന്നിതു പൊൽപ്പ-
മങ്ക്യയാളവിടെ നിന്നെ നിനയ്ക്കൂ.

൩൯

ഇല്ലകിട്ടി തുരുവിന്റെ കടാക്ഷം
സ്വപ്നമുള്ളതുനിമിത്തമെന്നിരിക്കും
ചിറ്റുമാനീറ ഭവാനിനിയെന്നെ
തല്ലത്തൊടണവാനരുളേണം.

൪൦

തെല്ലുദൂരമിവിടന്നു നടന്നാൽ
മെല്ലുചങ്ങൊരു നദീനികടത്തിൽ
അപ്പൽതീരുമതിനക്കരെ മേവും
നല്ലനായ കറിയോടിക്കെട്ടാൽ."

൪൧

ഭോവിക്കൊണ്ടു തളരാതൊരു യോഗ-
വൃക്തിയുള്ളവളുരച്ചൊരു വാക്കാൽ
യക്കിയോതിരുന്നേ ശബരിക്കായ്
മഹാവിനാശമുക്തിവണ്ണമാരൻ.

൪൨

മീനനേർമിഴി മൊഴിഞ്ഞതു കേട്ട-
ജ്ഞാനകീപതി സമോദരനോടും
മാനമുള്ള കപിയെത്തിരവാനായ്
മാനസേ കനിവൊടും നടക്കൊണ്ടാൻ.

൪൩

പമ്പയെന്ന ഭൂവനങ്ങളിലെല്ലാം
വൻപിയന്നു പുകഴും പുഴതന്റെ
മുൻപിലെത്തിയവരായതുനേര-
ത്തിമ്പമേരെയുളവായി മനസ്സിൽ.

൪൪

ചേക്കവച്ച ചെറുപക്ഷികളെക്കൊ-
ണ്ടൊക്കെയും ബഹു മനോജ്ഞത കോലും
വക്കിലിങ്ങു വരിവച്ചു നിരപ്പേ
പൊക്കമേറിയ കരിമ്പന കണ്ടു.

൪൫

തേക്കു വീട്ടി കളമാന്തടിയേറെ-
 ഔഷ്ണമുളളിലവു പാതിരി കമ്പിൾ
 നല്ലുടമ്പകിലറന്തലിതെല്ലാ-
 മുൾക്കുതുറലമിയന്നവർ കണ്ടാർ.

രനു

വാകയും വലിയ നെല്ലികൾ വേപ്പും
 താന്നിയാഞ്ഞിലിയിലിപ്പമരങ്ങൾ
 ഇക്കണക്കു പലമാതിരി വൃക്ഷം
 വക്കിലൊക്കെമുരടിച്ചിറ നിന്നു.

ര'െ

നല്ലെരുക്കരളിയും കൊട്ടവേലി
 ചെത്തിയും തുളസിയും പലമട്ടിൽ
 ചെമ്പരത്തി പനിനീർച്ചെടിവട്ടും
 മാറുമീവകകൾ കണ്ടു വനത്തിൽ.

ര'വ

പിച്ചി മുന്തിരികൾ മുല്ലകളെല്ലാം
 മെച്ചമാമതുവള്ളി പടോലം
 മറാനേകവിധമായ് തരുവെല്ലാം
 ചുറ്റമാ ലതകളും ബഹു കണ്ടാർ.

ര'ൻ

അത്തിയിത്തിയരയാലൊട്ടു പേരാൽ
 മുത്തിൾ നല്ല കുരയാമ്പു വയമ്പും
 കണ്ടുകാരി നറുനീണ്ടി കുരണ്ടി
 കണ്ടുപോൽ പല മരുന്നുകളേവം.

ര'൦

ഇതരയും മുളകൾ നായ്ക്കണയെല്ലാം
 മാറി മാറിയവിടങ്ങളിലുണ്ടു്
 കേറിനിന്നു ഹരിണങ്ങൾ ഭുജിപ്പാ-
 നേരെയുണ്ടിളയ നല്ല തൂണങ്ങൾ.

ര'൧

കണ്ട കാടുകളിലൊക്കെയലഞ്ഞും-
കൊണ്ട കൊമ്പുകളൊടിച്ചു ചാറ്റിച്ചും
മണ്ണുകോരി മുതുകത്തുചൊരിഞ്ഞും
പൊങ്ങുന്ന കരിവീരൻ നടന്നു.

൫൨

അമ്പിളിക്കലകൾ പോലെ വളഞ്ഞ-
ക്കൊമ്പുമേന്തി മഹിഷങ്ങളെ പൊറും
വൻപെഴുന്ന തലവന്റെ പുറക്കൽ
ക്കവചമറു കളിയാടി നടന്നു

൫൩

ഒന്നിനോടു കലഹിപ്പതിനാരാൻ
ചെന്നവെങ്കിലവനെക്കൊലചെല്ലാൻ
കോട്ടമരൊഴുമുശിച്ഛാടു ചെന്നായ്-
ശൂട്ടവും പാലതു ചുറ്റി നടന്നു.

൫൪

തേറ്റകൊണ്ടു കഴിമാന്തിയതിങ്കേ-
ന്നുററയുള്ള ചില കന്ദമെടുത്തു്
മൂക്കുമുട്ടെ രുചിയോടുഭുജിക്കും
കാടുപാണികൾ കളിച്ചു നടന്നു

൫൫

ചത്തു ചീഞ്ഞ ശവമെന്നതിലിഷ്ടം
മെത്തിയങ്ങുടൽ കൊഴുത്തു മുഴുത്തു്
ചിത്തുചിത്തു പുലിയും കടുവായും
പാത്തുപാത്തു നെടുനീളെയലഞ്ഞു.

൫൬

ചാണിയിങ്കൽ മൂന്നു ശൂന്യങ്ങളിൽക്കൂ-
രാണിപോലരിയ മുളകളേന്തി
കാണമാറു വെളിയിൽ തല നീട്ടി-
ത്താണിരുന്ന പലമാതിരി മുളകൻ.

൫൭

വാല്യടക്കി വലുതാം മുളമുളളൽ
മാലനേകമുളവായതിനാലെ
ബാലവെഞ്ചമരിമാനുകളെല്ലാം
കാലുറച്ചവിടെ നിന്നു കരഞ്ഞു.

൭൮

നല്ലിളംകരുക നോക്കി നടക്കും
വല്ലഭം ചിലതിടയ്ക്കു ചവയ്ക്കും
തെല്ല നാദമരികത്തണയുമ്പോൾ
കുല്ലപോലതിനെയോർത്തിഹ നിൽക്കും.

൭൯

ഒന്നു മിന്നുമവിടുന്നതി വേഗാൽ
ചെന്നു വേറെയൊരു ദിക്കിലുറയ്ക്കും
മാനമോടവയവങ്ങളിൽ നക്കും
മാനമട്ടിശി പലേവിധമുണ്ടു്. [യഗ്മകം]

൮൦

ഇനിയും ബഹു മൃഗങ്ങൾ വസിക്ക-
ന്നന്നിലത്തുയരമുള്ള മരത്തിൽ
ചെന്നിരുന്നു ചില കായ്കനി കൊത്തി-
ത്തിന്നിരുന്നു പല പക്ഷികുലങ്ങൾ.

൮൧

നട്ടമങ്ങനെ വളന്നു വാനം-
മുട്ടെ നില്ലൊരു തരക്കളിലെല്ലാം
കെട്ടിത്തന്നു മരണത്തിനു ചെന്നേ-
പ്പെട്ടുപോലെ കടവാതൽ കിടന്നു.

൮൨

അന്തരാളജനനത്തെയൊഴിപ്പാ-
നന്തരജ്ഞമതിലോർത്തിഹ വല്ലാൽ
വൻതപസ്സൊടു വന്നേ തലകീഴായ്-
ത്തുങ്ങിയിങ്ങനെ കിടക്കുകയല്ലി?.

൮൩

വൻപ്രഭു മിലവിൽച്ചെരട്ടി-
 ഹരിൽ വാണിമ പാരുതുകളെല്ലാം
 വൻപ്രകാട്ടി മിഴിയിട്ടു ചുഴറാം
 വെമ്പലുണ്ടു കഴയിൽക്കളി പോലെ.

൬൪

പ്രഭുചേൻ കളിയോഗമൊരിയ്ക്കൽ
 പെട്ടികെട്ടി മരുവുന്നതുപോലെ
 നാട്ടുമുള്ള മയിലും മടിയാൽ തൻ
 പാട്ടിലായി മരുവുന്നിമ ചുമ്മാ.

൬൫

എറെ മാന്തളിർ ചവച്ചതിലോലും
 ചാറമോന്തിയമലും പിടിപെട്ട്
 തീരുകിട്ടിയൊരു രാഗവിശേഷം
 കൂടുന്ന കയിലിൻ കലമെല്ലാം.

൬൬

ചെണ്ടുകെട്ടിയതുപോൽ വിലസും പൂ-
 ഞ്ഞൊണ്ടതോരമണിയിട്ടു പറന്ന്
 വണ്ടിനങ്ങൾ മകരന്ദകണം ചെ-
 ന്നണ്ടു നീളെ മരുവുന്നു വനാന്തേ.

൬൭

മുട്ടയിട്ടു ചില പക്ഷികൾ വൃഷ്ണ-
 പ്പോട്ടിലങ്ങയിരുന്നു നിരപ്പേ
 കട്ടികൾക്കു ചിലതന്നിരതെണ്ടി-
 കൂടുവാതിലിലിരുന്നു കൊടുത്തു.

൬൮

പെട്ടിപോൽ മെഴുകിനാൽ ചില കൂടും
 കെട്ടി നല്ലയരമുള്ള മരത്തിൽ
 കൂട്ടമിട്ടു മധുമക്ഷിക കാട്ടും
 കൂട്ടുകെട്ടുകൾ നമുക്കുപദേശം.

൬൯

ഇന്നിയും പലവകക്കിളിവഴ്കും
മന്ദമെന്നിയെ വിളങ്ങി വനത്തിൽ
പിന്നെയല്ലശരാമാത്മജരാറിൽ-
ചെന്നിറങ്ങിയിതു കൌതുകമോടും. ൭൦

ചാറുപോലെ നെടുതാം ചില നത്രം
കേറിവന്നുനദിനാ വെയിലേറുപ്പാൻ
ഭൂരപാടൊടവിടങ്ങിലോരോ-
ചാരയങ്ങനെ നികന്നുകിടന്നു ൭൧

ചീറിയുക്കൊട്ടൊരു ദിക്കിലുറയ്ക്കാ-
താറങ്ങിയൊഴുകുന്നൊരു വെള്ളം
പാറത്തോരമടിപെട്ടു ഘനം വി-
ദ്യേരമാദ്യവമിയുന്നിഹ കാണായ്. ൭൨

ആക്കുമേറിയൊരൊഴുക്കു ബലാല-
ത്തുക്കിടിച്ചു കളയാതെയിരിപ്പാൻ
വക്കിലുള്ള ലതയും മരവും നൽ-
പ്പുക്കളും ഫലവുമേകി നദിക്കായ്. ൭൩

ഉന്മാർ പോലെ മിഴിരണ്ടുമടയ്ക്കാ-
തമ്പരന്നരിയ തീററിതിരഞ്ഞു്
പമ്പയാറിനടിയിൽപ്പല മത്സ്യം
കമ്പമററു കളിയാടി നടന്നു. ൭൪

ഏകദേശമരികത്തിലണഞ്ഞാ
രാഘവന്റെ നീരുമേനിയെ നോക്കി
നിന്ന മീനിനടയാത്തൊരു കണ്ണി-
ന്നന്നതന്നെ ഫലസിദ്ധി ഭവിച്ചു. ൭൫

പുതുമ പലതുമേവം കണ്ടു കെതുമലം പൂ-
ണ്ടതിചതുരത കോലും രാമനും തമ്പിതാനും
ധൂതിയൊടു ജലപാനമൊയ്യ വന്നാരവക്ക-
ത്തരിയൊരു ശിഥിതികൽ ചെന്നിളസ്താറ്റി വാണാർ. ൭൬

മരങ്ങളും വളികളും വനത്തിൽ
പറന്നു പൂക്കുന്ന വസന്തകാലേ
തിരഞ്ഞു നൽപ്പുഞ്ചൊടി കോരിവാരി-
ച്ചൊരിഞ്ഞിളഞ്ഞെന്നലണഞ്ഞിതപ്പോൾ. ൭൭

കോളായെഴും വിരാമവേദനയെസ്സരിപ്പാ-
റാളായിടാതെ വിഷമിച്ചൊരു രാമദേവൻ
വാൻപിച്ചു കാരടലിലേറു വിയോഗടുഖം
ജാളിച്ചിരുന്നവിടെ-ലക്ഷ്മണനോടുകൂടെ. ൭൮

പമ്പാദർശനം പതിനൊന്നാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

പന്ത്രണ്ടാം സർഗ്ഗം.

ഭൂരാമൻ തിരുവടി തമ്പിയോടുകൂടി-
പ്പോരാളും പുഴയരികേ വാഴിച്ചിടുമ്പോൾ
ധീരന്മാർ മിന്നുകരുന്ന കണ്ടു പെടി-
ച്ചാരണെന്നറിവതിനാശയുള്ളിലാൻതു. ൧

ആരായുന്നതിനിവരേവരെന്ന നേരി-
ട്ടാരായുന്നതിനിഹ? താതശിഷ്യനെണ്ണു
ആലോചിച്ചവനിതു നാലു മന്ത്രിമാരോ-
ടാലോചിച്ചനിലജനെപ്പറഞ്ഞയച്ചാൻ. ൨

തോറത്താലരിയൊരു വിദ്യകൊണ്ടുമാദ്യം
കാറിന്നും കതിരവന്നും പിതൃത്വമേകി
ഊറത്താൽ കവിളിൽ മഹേന്ദ്രവജ്രമുക്കോ-
ടേറോരക്കപിവരനാൻ ഭിക്ഷുവേഷം.

൩

പിന്നെത്താൻ ദശവദനന്റെ കീർത്തിയാകും
ചന്ദ്രൻ തൻ കലകളെയൊക്കയും കുറയ്ക്കാൻ
സന്നാഹം പെരുകിന കൃഷ്ണപക്ഷമായി-
ച്ചെന്നെത്തി രാഘവതിസന്നിധൗ ഹന്തമാൻ.

൪

നീരാളും മുകിലുകൾ കൈതൊഴും വപുസ്സിൻ
ധാരാളപ്പുവിയെ വന്തത്തിലും പരത്തി
പാരാളം നൃപസുതരോടു താഴ്വുണ്ട-
ന്നാരാലക്കപിവരനോതിനാറിവണ്ണം.

ഉനിദ്രപ്രഭ കലരുന്ന മേനി കോലും
ധന്യന്മാരിരുവരിതാരഹോ! ഭവാന്മാർ
ഇന്നാരെന്നറിവതിനിച്ചയുണ്ടു നേരേ
മൊന്നാലും വിഷമതയൊന്നുമില്ലയെങ്കിൽ.

൩

സന്യാസിപ്രവരന്മാരച്ച വാക്കു കേട്ടി-
ട്ടന്നേരം രാഘുകലസത്തമൻ പറഞ്ഞാൻ
മാന്യശ്രീ ദശരഥമന്നവൻ മഹാത്മാ-
വെല്ലാക്കും പരിചിതനായിരുന്നിരിക്കാം.

൪

അദ്ദേഹത്തിന്നു മകനായ രാമനീന്ദാ-
നദ്ദേശിക്കണമിവനെന്റെ തമ്പിയത്രെ
ഇദ്ദേശം ഭയിതയൊടും പിതാവിനുള്ളാ-
നിദ്ദേശക്കറി നിറവേറുവാനുണ്ടതു.

൫

പ്രാപിച്ചിട്ടരിയൊരു ഗൌതമീതടാഞ്ചേ
മുഖേയാ തപമൊടു താമസിപ്പിടുമ്പോൾ
പൊലാതമാ ദശമുഖരാക്ഷസൻ കവന്നാൻ
ഹാ! ഹാഹം! ദയിതയെ ഞങ്ങൾ തേടി വന്നു. ന്

ഇവർണ്ണ രാമുവരച്ചരിച്ച നേര-
ത്താ വേഷം താമൊടു തളിയിക്കരങ്ങൾ
നോവാളും കപിയുടെ കക്ഷിയായ് സ്വകാര്യം
താദൃം നല്ലതുകമൊഴോവാൻനോയങ്ങി. ൧൦

കേട്ടാലും കനിവൊടു കീഴ ജാതിയിൽസ്സ-
മുട്ടായും കതിരവനണ്ണിതായുമിപ്പോൾ
വ്യഗ്രിച്ചി വനഭൂമി വാണിടുന്നൊരുത്തൻ
സുഗ്രീവാഭിധയൊടു സുന്ദരസ്വഭാവൻ. ൧൧

ഇന്ദ്രൻതൻ മകനിഹ ബാലിയെന്ന ചൊൽവോ-
നിന്നാളീയനജനെയൊക്രമിക്കുമുലം
ഇന്നാരുള്ളൊരു തുണയെന്നതോത്തിരിക്ക-
ന്നന്നേരത്തിവിടെഴുന്നള്ളി നിങ്ങളേവം. ൧൨

ഞാനിപ്പോളവനടെ കിങ്കരൻ ഹന്തമാൻ
മാനിച്ചിക്ഷഴലിന്ന കൈവണങ്ങിടുന്നേൻ
ദൂതനപം വെടിയണമിന്നി നിങ്ങളൊന്നി-
ച്ചാനന്ദിച്ചമരണമെന്നെനിക്കു മോഹം. ൧൩

ആശിക്കുന്നവനിഹ നിങ്ങളോടു സഖ്യം
ശ്ലേശിപ്പാനിനിയവകാശമില്ല നിങ്ങൾ
രാശിക്കിഴുന്നതയിലൈകമത്യമൊട്ടാ-
വേശിച്ചാലതുവഴി നന്മയെറയുണ്ടാം. ൧൪

രക്ഷസ്സിൻ പുരിയിൽ വിരുന്നിനായി മുന്നേ
ഭാഷിണ്യത്തൊടു ഹനമാൻ ക്ഷണിച്ചു പോലെ
സാക്ഷിക്കായവരുടെ സഖ്യവേല മേലും
സൂക്ഷിപ്പാൻ ശിഖിയെ നടുക്കെരിച്ചു നിൽത്തീ. ൨൧

വിശ്വാസം പെരുകി,യവർക്കു തമ്മിലപ്പോ-
ളാശ്വാസം രഘുവരനേകവാൻ കപീന്ദ്രൻ
ഏണപ്പെൺമിഴിയുടെ പൊൻചരക്കശേഷം
കാണിച്ചാൻ കനിവൊടു കാഴ്ചവച്ചു മട്ടിൽ. ൨൨

കണ്ടപ്പോൾ കിഴിയുടെ കെട്ടഴിച്ചുടൻ മേൽ-
മുണ്ടിനച്ചുമയമെടുത്തണച്ചു മാറിൽ
തൊണ്ടയ്ക്കുള്ളിടറിയിനന്തരം കരഞ്ഞാൻ
തണ്ടാരിൻ മകളുടെ കാന്തനാം നരേന്ദ്രൻ. ൨൩

കൈകാര്യം കുറയുകയാലഴുക്കുടഞ്ഞി-
ട്ടല്ലാലും തെളിവു തിളങ്ങിടാതെ കണ്ടു്
ശ്രീരാമൻ പ്രണയിനിതന്റെ ഭ്രഷണത്തെ-
ക്കണ്ണീരാൽ കഴുകിയെടുത്തു നല്ലപോലെ. ൨൪

വാ വിട്ടാ രാഘവതി പെരരുഷം മറന്നേ-
ച്ചിവണ്ണം ചപലതയാൻ കേണിടുമ്പോൾ
ആ വിശേഷശാധനയുടെ സങ്ക്ടം കുറയ്ക്കാൻ
ഭാവിച്ചുക്കപിവരനാഭരിച്ചുരച്ചാൻ. ൨൫

സന്താപം സമമിഹ നമ്മൾരണ്ടുപേർക്കും
ചിന്തിച്ചാൽ കപിയൊരു പിടുന്നാണു താനും
എന്നിടും വ്യസനമടക്കി ഞാനിരിപ്പൂ
ധന്യാത്മൻ! തൊഴിലിതു മനവർക്കയോഗ്യം. ൨൬

ഭൂഖികിൽ തിരുവുടൽ വാടുമെന്നു തന്ന-
 ല്ലോജസ്സം തധിതി കാഞ്ഞുചോമശേഷം
 ആലോചിച്ചുകമലരിൽ ബാഭവാനിതെല്ലാ-
 മാലംബിക്കണമിഹ കാരുഗൗരവത്തേ. ൨൭

എന്നെല്ലാമവസരയോഗ്യമായ് കപിന്ദ്രൻ
 ചൊന്നപ്പോൾ ദശരഥനന്ദനൻ വിഷാദം
 തന്നെത്താൻ കരളിലടക്കി മിക്കവാറും
 ധന്യന്മാർ ഹിതമൊഴി ധിക്കരിച്ചതുണ്ടോ? ൨൮

ശുരന്മാർമുടിമണിയായ ബാലി തന്നോ-
 ടോരോരോ കന്യതികൾ മുൻപു ചെയ്തെല്ലാം
 നേരേ നിന്നതുചൊഴുതോതുവാൻ കപിന്ദ്രൻ
 ശ്രീരാമൻ തിരുവടി ചൊല്ലയാലൊരുങ്ങി. ൨൯

കൈയ്യററം പെരിയൊരു ബാലിയെജ്ജയിപ്പാൻ
 മായാവിത്ര്യതിബലവാനണത്തരക്കൻ
 കൈയോങ്ങിട്ടലറിയടുത്ത ബാലിയെക്ക-
 ണ്ടായാസത്തൊടുമവനോടിയുൾബാഭയത്താൽ. ൩൦

കീടംപോലൊരു ഗുഹ പുക്കൊളിച്ചു ദൈത്യൻ
 കൂടെപ്പോയരിശമൊടിറുസ്സു ന്ന താനും
 ഉഴക്കത്തിട്ടൊരുവനതിൽ കടന്നിടാഞ്ഞാൻ
 പോടേറെപ്രിയമൊടു കാത്തിരുന്നു ഞാനും. ൩൧

വാത്സല്യം പെരിയൊരു സോദരൻമുഖത്തെ-
 കാണാഞ്ഞിട്ടവശതയോടനേകകാലം
 നിന്നപ്പോൾ നിണമൊടു മാംസവും കൊഴുപ്പും
 വന്നല്ലോ ഗുഹവഴി ഞാനിരുന്ന ദിക്കിൽ. ൩൨

മല്ലിൽപ്പെട്ടു മരക്കൊമ്പെ ബാലി
കൊല്ലപ്പെട്ടതു ചൊഴുതെന്നനിക്കു തോന്നി
അപ്പല്ലെടുവനിനിയാഗമിച്ചിടാത്താൻ
കല്ലാപ്പിട്ടുവടമടച്ചു പോന്നു ഞാനും.

നന്ദ

ദണ്ഡം പൂണ്ടിവനഥ വാനരേന്ദ്രനായി
പ്പിണ്ഡം വച്ചുരമന പൂക്കുരുത്തിടുമ്പോൾ
ശബ്ദനാർ ചിലരിഹ വന്നു ചൊൽകമൂലം
ദണ്ഡം പൂണ്ടിവനഥ വാനരേന്ദ്രനായി.

നന്ദ

അക്കാലം ഗുഹയുടെ മൂടി മാറ്റിയോരം
മുഷ്ടാളം കവിവാനിങ്ങു കേറിവന്നു
ധിക്കാരം പരമവനോടെടുത്തു ഞാനെ-
ന്നരക്കാമ്പിൽ കയറ്റിയുപദ്രവം തുടങ്ങി.

നന്ദ

സ്വസ്ത്രം ചെയ്തിവനൊരു കുറവാളിയല്ലെ-
ന്നതൃത്തം ഭയമൊടു കാക്കൽ വീണിരുന്നേൻ
എന്നിടം ചലമതിയപ്പരത്തിൽ നിന്നി-
ടന്നേരത്തടിയനെയാട്ടിയോട്ടി കൂടും.

നന്ദ

ഭ്രൂഗോളം മുഴുവനുമെന്നെയിട്ടു പറ്റി-
ച്ചേകാത്തപ്പകയൊടു പാകവൈരിപുത്രൻ
നാ കൂടും! ചൊറുതിവരാഞ്ഞൊടുക്കമിത്താൻ
ശോകത്തോടിവിടെയൊച്ച കാര്യമോത്താൻ.

നന്ദ

മായാവിഷിളയവനായ ദാനവൻ പോ-
ത്തായാത്തിട്ടൊരു കുറി ബാലിയോടെതിർത്താൻ
നായാടി ഭൂതമവനെപ്പുകുളത്തിൽ
ദാശർകൻ മരുവിന ദിക്കിലോട്ടയച്ചാൻ.

നന്ദ

പൊണ്ണത്തം പെരിയൊരു ഭാനവന്റെ ദേഹം
തിണ്ണന്നക്കുപിവാർന്നൊന്നെടുത്തൊന്നിത്തു
അന്നേരത്തതിന്റെ ചോരയിറവു വീണി-
പ്പണ്ണാർമ്മാ മുനിയുടെ പണ്ണശാലയിങ്കൽ. നന്

കോപം പൂണ്ടിവിടെ മതസ്തനും മുനിനും
ശാപത്തെപ്പുറത്തേകിനാറിവണ്ണം
പ്രാപിച്ചാലിനിയിലും ബാലിയെന്ന ഭൂതൻ
പ്രാപിക്കും യമപുരി മസ്തകം പിളന്നും. രാ

അന്നാർക്കൊടുവനിവിടെക്കുക്കുകിപ്പാ
നന്നായെന്നടിയനമിങ്ങൊളിച്ചിരിപ്പു
അന്നാടും നഗരവുമെന്റെ നല്ലവം കൃ-
ഷ്ണായെന്നെഴുതിലുകൾ കൊണ്ടവൻകവന്നാൻ. രാ

അയ്യോ! ഞാനവന്റെ ഹോമദണ്ഡമേല്പാൻ
വെട്ടാഞ്ഞിങ്ങവൾതയോടു പാത്തിട്ടുനന്ദ
പയ്യന്മാർ വലിയവരോടു ചെല്ലത്തന്ന-
ക്കൈയ്യനും പെരിയവർക്കുരുശേഷിയുള്ളോർ. രാ

ആരാനും ചൊരുവതിനായവന്റെ നേരെ
നേരിട്ടാലവരുടെ പാതിരൂക്കവങ്കൽ
ചേർത്തെന്നായ വർമുണ്ടവൻ മുൻപേ
യോർത്തോളൊരുവനമിപ്പിരിയ്ക്കുന്നിപ്പാൻ. രാ

ഭൂവിച്ചിങ്ങമരുമൊരിയെന്നു ഭവാനെ-
ശ്ശങ്കിച്ചേൻ തിപ്പുജനപിക്ഷപാതിയെപ്പോൽ
ഒന്നിൽത്തന്നെകവൻ മാന്യനും പതിപ്പിൽ
പിന്നെക്കണ്ടവയവൻത്തരത്തിലോക്കും. രാ

മോഹത്തിൻ പ്രാപ്തികളെടു കാട്ടുതീർത്ത്
 ധൂമ്രാന്തിളകിയ കേകിതന്റെ മോഹം
 ശീതക്കാരുകൾക്കു ചെന്നു തീർത്തിടുംപോൽ
 തീരെത്തിർത്തിയനു സംശയം ഹന്തമാൻ. ര്

എന്നെല്ലാമവന്റെ സങ്കടങ്ങൾ കേട്ടി-
 ടെന്നാലെന്നുടെ ശരമാകുമിപ് ഹണീന്ദ്രൻ
 ചെന്നിപ്പോളവന്റെ വായുവഞ്ചുമുണ്ണു
 സന്ദേഹം കളയുകയെന്നു രാമൻ. ര്

ആദിത്യാത്മജനൊരു സമ്മതം വരുത്താ-
 നാദിവൃത്തിയുടൽ പൂണ്ട ദേവനപ്പോൾ
 പാദത്തിൻ പെരുവിരൽ കൊണ്ടെടുത്തൊരിത്ത-
 മോദത്തോടരിയൊരു ദുഷ്ടിപ്പിണത്തേ. ര്

ഇല്ലല്ലോ കനമിതിൽ മുൻപിലേക്കണക്കി-
 ണെല്ലത്രേ രഘുപതി താനെടുത്തു ചാണ്ടി
 വില്ലങ്കം തൊഴിലിതു കണ്ടു തീരെ മാറി-
 ടില്ലെന്ന ദ്രിനകരനന്ദനൻ നടിച്ചു. ര്

ഭിന്നിപ്പാനവന്റെ സംശയങ്ങൾ മോദേ
 പിന്നീടും കഴൽ തൊഴുതാഗ്രഹിച്ചവാരേ
 മന്നന്മാർമുടിമണി രാമനങ്ങൊരമ്പാൽ
 ഖണ്ഡിച്ചാൻ കപിയുടെ സാലമേഴുമൻപാൽ. ര്

വാനം തൊട്ടയരമൊടും നിരന്നുനില്ക്കു-
 ത്താനപ്പമരുതി മരങ്ങളേഴുമൊപ്പം
 മുളിച്ചിട്ടുസത വിട്ട രാമബാണം
 ധൂളിച്ചമലയുടെ പാർവ്വം വിശേഷാൽ. ര്

ഇവയ്ക്കും ദശവദനന്റെ സാലമേഴും
നീവേഗം പടകളൊടും തകർക്കെന്ന്
സുഗ്രീവന്നറിവു കൊടുത്തപോൽ ശരം പാ-
ഞ്ഞഗുത്തിൽ ശ്ലീരികടകത്തിലൊച്ച പൊങ്ങി. ൫൧

സുഗ്രീവന്നകതളിരാശപസിച്ചു രാമൻ-
തൃക്കാൽ തൊട്ടുനടി കൈവണങ്ങി വേഗാൽ
വക്കാണ് തുടരുവതിന്നു മപ്പു കൊട്ടി-
ക്കിഷ്കിന്ധാപുരിയിലണഞ്ഞു ഗവ്വമോടും ൫൨

ഉച്ചത്തിൽ ക്ഷലഗിരി തെട്ടിടുംപ്രകാരം
ഗജ്ജിച്ചിട്ടുനടി ബാലിയേ വിളിച്ചാൻ
പജ്ജന്യത്തിന്നു സമമാത്തടുത്ത ബാലീ
തച്ചിടാനവരജനെച്ചെറുത്തു നിർത്തി. ൫൩

തമ്മിത്തല്ലിനു ശരിയിട്ടു രണ്ടു പേരും
വിമിഷ്ടം കതിരവനന്ദനന്നു തോന്നി
എന്മെയ് കാത്തരുളെണമെന്ന ഭാവമോടും
തന്മധ്യേ രഘുപതിയെത്തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ൫൪

യോഗത്തിൽ ക് വലരെയുമേറെ നല്ലരേയും
ഭാഗിപ്പാൻ പണി പരമെന്നു തോന്നിടുമ്പോൾ
മുകതം തടവിന വാശിപോലെ രാമൻ
മാഴ്ചിട്ടുപ്പനടുവിൽ ശ്ശരം വിടാഞ്ഞു. ൫൫

ഇല്ലിപ്പോൾ ജയമിഹ നേർത്തു നില്ക്കിലെന്നോ-
ത്തല്ലല്ലെട്ടിരവിമകൻ മടങ്ങി മണ്ടി
മെല്ലെപ്പോയരമന പുക്കു ബാലിതാനും
ചെല്ലുപ്പോരിന്നു വെറുതേ മുഷിഞ്ഞ മട്ടിൽ. ൫൬

മേലെല്ലാമിടികൾ തിന്നുതു് വീക്കമോടും
വാലുന്നക്കടു നിന്നാകവേ തുടച്ചും
മാലോതുന്നിളയ കലിറുണെസ്സമീപം
ത്താലോകിച്ചലിയ വളൺ രാമനാളിൽ ൫൭

ആളാരെന്നെലിലരിഞ്ഞിടാതെയുവ-
ക്കോളാരാൽ കരുതിയൊരമ്പയ ചിടാമോ?
മാലാദര പടിഞ്ഞാരു മാലയിട്ടയറ്റാ-
നാലോചിച്ചുനജനൊടോതി രാമചന്ദ്രൻ. ൫൮

വാത്സല്യത്തെടുമൊരു പുഷ്പമാല തീർത്താ-
വാസൻ പിൻപാടണസുതൻ കഴിയിലിട്ടു
“ഉത്സാഹത്തെപ്പോലിനി മത്സരിക്കു നി”യെ-
ന്നെന്തുകൂറു പെരുകിയ രാമനോതിവിട്ടാൻ. ൫൯

വീണ്ടും പോയവരടനിറുസുനരതന്നെ-
റ്റുണ്ണയ്ക്കു യലറി വിളിച്ചു വൈരമോടും
പണ്ടോടിപ്പതറിയ തണ്ടുതപ്പി മേലാൽ
മിണ്ടാതാക്കിപ്പതിനല്ലമിച്ച ബാലി. ൬൦

കോപിച്ചിട്ടുജ്ഞതെടേററിടുന്നതിന്നായ്
അമിട്ടിട്ടലറിയവൻ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ
വേപിച്ചിട്ടവനെ കൗക്കൽ വീണരക്കേ
വാ വിട്ടക്കുളമൊഴി താര കേൾ ചൊന്നാൾ. ൬൧

നന്മല്ലിയടിപ്പിയെന്തമേക്കിൽ നിൽക്കു-
ക്കെന്നല്ലേ പലമുതൽ തോറ്റു തമ്പി വീണ്ടും
വന്നിട്ടോ? ലലിയൊരു ബാധ തൽപ്പരക്കെ-
ക്കിന്നില്ലാതറിവിവ വന്ന കേൾകില്ലാ. ൬൨

എൻപ്രാണപ്രിയനിൻ പോകൊല്ല പടയോ-
 യൻപാന്നിട്ടുജനമായിണങ്ങിയാലും
 കന്യാണക്കെടുതി കരിമ്പിനെന്ത കേൾപ്പൂ
 വെമ്പാതെൻ കണവനിതോളൂ കൊൾക്കു നല്ല.

ചുമ്മാതിയടിപിടിയെന്തിനെൻറ കാന്താ!
 നമ്മൾക്കിക്കലശലിനില്ല കാര്യമോത്താൽ
 സാഗ്രാജ്യപ്രപുരിമ നിത്യമല്ലിതാക്കും
 കർമ്മത്തിൻ കളിയിതു ചാകുവോളമത്രേ. നൂ൪

അന്യന്മാരുടെ മുതലാത്തിയാണു നമ്മൾ-
 കണ്യായത്തരവഴിയും ഗുണത്തിനല്ല
 മാനുഷമാർദ്ദവമതി ചെമ്പിടൈമല്ല ചെറുതേ
 വിന്നന്മാരെടു കൂചഭേണമുള്ളിലെന്നും. നൂ ൫

ഓരോരോവകതെരിവിന്നിയും പന്തേത്തു-
 രാരോമൽപ്രിയയുടെ വാക്കിനേ മരുത്തു
 പോരാടുന്നതിനു ക്തിച്ചയന്നു കാലം
 പോരാഞ്ഞിട്ടരിശുമിടുന്ന ശൂരരത്നം. നൂ ൬

ചാടിപ്പുണിയുവെന്നോടെതിത്തു മമം
 തേടിക്കൊണ്ടിരുവരുമൊത്തു മല്ലിട്ടുജവാലം
 വാടിക്കണ്ടുജനനേ, താമസത്തൊഴും
 മുടിക്കൊണ്ടരിയുടെ മുരിയവിട്ടൊരസ്യം. നൂ ൭

അഞ്ചോ! പുറത്തുക്കൊള്ളിയവയ ചിതാമുഖം?
 വയ്യാഞ്ഞോ? വലിയവരെങ്കിലൊന്നെതിപ്പാൻ
 ചെയാമോ? പതിവുകളെത്തരച്ച പാരിൽ
 കയ്യോടുകെപിന്തിലകൽ മറിഞ്ഞു വീണൊൻ. നൂ ൮

അപ്പോളിക്കുപുറമെനിൽ കണ്ണൻ വാ-
 ത്തുൽപന്നവ്യഗ്രയൊടിച്ചു വേണിയെല്ലാം
 ഒപ്പാരും പൊടികളുമായ് വിരണ്ടു വന്നാൾ
 തൽപ്രാണപ്രണയിനിയായ താര താനും.   എൻ

നിർക്കൊണ്ടങ്ങനവധി ശല്യമേകി രാജ്യ-
 ണ്ണക്കോടും കുടിയിടയൊക്കെയും മുടിച്ചു
 നില്ക്കുമ്പോൾ ചെരിയൊരു കൊമ്പനാന, പാപ്പാ
 തക്കം പാത്തരിയൊരുടക്കുക നിന്തി.   [ൻ

വേഗത്തോടിയമരങ്ങളിൽ കൊളുത്തി-
 പ്പാകം പോലുടനടി മെയ് തൊടുത്തു പിന്നെ
 ആകുമെട്ടൊരു തറയിൽ തളച്ചിടുമ്പോൾ
 ഭീ കൂടാതരികെയടുത്ത ലോകർ പോലേ.   മെ

രാമാസ്രം രയമൊടു നെഞ്ചിലേറു പാരം
 വ്യാമോഹിച്ചവിടെ മലൻ ബാലിതന്നെ
 കൂട്ടാക്കാതാജനടുത്തു നോക്കി നില്ക്കും
 മട്ടെല്ലാം മധുമൊഴി താര കണ്ടു കേണാൾ. [വിശേഷം.]

ആരായിട്ടൊഴുകിന ചോരയിൽ കിടന്ന-
 ണ്ണാറാടീട്ടുടനെയുനേൽക്കുവാനൊരുങ്ങി
 ഏറീടും വിവശതയാൽ തളുന്ന്ടൻ തൻ-
 മോഹപ്പോൾ ചെറുതു കിളത്തിയാത്തകോലം.   എൻ

വില്ലുനിത്തറയിലതിൻ തലയ്ക്കു കൈ വ-
 ച്ചല്ലാസത്തൊടു മരുവുന്ന രാമനോടായ്
 സല്ലാപം പലവിധമങ്ങു ചെയ്തുമേവും
 ഒല്ലുകപ്രവരനെയൊ മൃതാക്ഷി കണ്ടാൾ.   ഒൻ

ഗർവ്വം വിട്ടലകളൊഴിഞ്ഞിളക്കമെന്നേ
മേവീടും കടലിന് തുല്യനായും, മറ്റോർ
ആ വൻപാന്നൊരു കപിയസ്തമിക്കുവാനായ്
ഭാവിക്കും കതിരവനൊപ്പമായും, മേറും. ൭൭

ശോഭിക്കുമ്പോഴുതഴുതിട്ടുള്ളതും ചെന്ന-
ങ്ങാപാദം പ്രിയതമനെത്തലോടി നന്നായ്
പ്രാപിപ്പിച്ചവൾ മടിയിങ്കലുറ്റിരുന്ന-
ക്ഷേപത്താൽ കളമൊഴി രാമനോടടുത്താൾ. [യുഗ്മകം]

മൂടാരം പനിമതിതൻ തണുപ്പുപോൽ നിൻ-
കൂടാളും പുരുഷപയം പ്രസിദ്ധമല്ലോ
ചൊല്ലൊള്ളും മനുജപാല! നീയതെല്ലാ-
മിപ്പോളെന്തകലെ വെടിഞ്ഞതെന്റെ പാപം. ൭൯

ഭർത്താവിൻ ദശയിതു കണ്ട ജീവനോടും
വർത്തിക്കുന്നിവളൊരു രാക്ഷസിതി ചിത്തേ
നന്നായോർത്തിവളെ വധിക്ക താടകാരേ!
വന്നീടും തവ ഗതി പെൺകൊടയ്ക്കു തുല്യം. ൮൦

നായാടാൻ നരപതികൾക്കു, സത്യസന്ധൻ
നീയോതീ വലിയ സദസ്സിൽ മുൻപു ഞായും
ഹേ! ശാഖാമൃതിയിവളേ വധിക്കെടോ നീ
വേട്ടക്കാൻ മൃഗികളെ വിട്ടയപ്പതുണ്ടോ?. ൮൧

പേടിച്ചെൻ പതിയെ, യിവൻ ഭവാന്റെ തോഴൻ
ചാടിപ്പോയ് മലയിലൊളിച്ചിരുന്ന പോലേ
പേടിച്ചെൻ പ്രിയതമനും ഭവാനെ, യെന്നൾ-
ക്കാടാളുന്നവിടെ വരില്ല നിന്റെ ബാണം. ൮൨

പാപമാനസ്സവന്റെ തള്ളയല്ലേടോ! ഞാൻ
നമ്മാന്റെ കാപിവാൻല്ല സർവ്വമല്ല
അവർക്കു കരുതശനിസമാന്തിതയാകും
താരെട്ടു ഞ്ഞയിരൊടിരിക്കെ വിട്ടുനോ? നീ. വൃദ്ധ

പാപമാനസ്സി മനേരമൻ ദാസിക്കേ
നീ കാണുന്നിവനെ വൃദ്ധ ശത്രുത്തിനെപ്പോൽ
വിചിത്രം ഒപ്പരിയ പൂമാനടുപ്പിർപ്പോ?
മുഗ്ധരൂപം ശിവ ശിവ! ഒന്നുവെക്കുന്നോടോ.

വൃദ്ധ

വാശിക്കുണ്ടുവുമിളച്ചിടത്തെ നേരേ
കീഴെപ്പുറംകൊടിയുടെ കൊള്ളിവാക്കുശേഷം
വേരിച്ചു രാമവാൻനാശം നോക്കി
ശ്ലേഷിപ്പിച്ചൊരു മൊഴിയോതിനാണിവണ്ണം. വൃദ്ധ

മെല്ലോ? നിന്റെ പത്നി ജീവനോ? സുശീലേ!
മയ്യേലും മിഴിനമടിയാതെ ചൊല്ലിയാലും
മെന്തെന്നാൽ മടിയിലിവാൻ കിട്ടുപതില്ലേ?
പൊയ്ക്കുട്ടി വരെയിൻ നീനന്നസ്സിലല്ലേ? വൃദ്ധ

യാതൊരുവൻ പെരുക്കിൻ താഴെവെൻ വാക്കും
വേദിക്കു പ്രണയനിതയെ നന്നായിപ്പൂ
കണ്ണിതം ബഹു വെട്ടുവീഴ്ച്ച മെന്തിവനാം
പറേൻ കളുപ്പവർത്താശ്ചര്യമുണ്ടാൻ വൃദ്ധ

വേർപ്പെട്ടു ലിംഗമൊന്നു ചിങ്ങ
താതൻ വെളുത്തു കൊടുക്കു തരുമാലും
ആരുമെങ്ങുമരികെത്തു മിന്നു കേൾ
ഭ്രാന്തായിൻ ഗളവെച്ചാരിയിട്ടു വാഴി. വൃദ്ധ

വാത്സല്യത്തെപ്പോലെയല്ല മകനെപ്പോലെയല്ലാത്ത
 വത്സത്തോടധികമെന്നല്ല മെയ് തലോടി
 എന്നുണ്ണിക്കിതിപൊരു കുണ്ഠിതം വരൊല്ലം
 ധന്യൻ ഞാൻ ധർമ്മിയിലെന്നറയ്ക്കയെന്നാൻ. ൧൭

ശ്രീരാമൻ തിരുവടിതന്റെ ചേവടിത്താ-
 രാത്രസപ്രമദമൊട്ടും ഭജിക്കണം നീ
 സാമിക്കുണ്ടലിവുളവാം സദാപി നിന്നിൽ
 ക്ഷേമത്തെത്തരുമതിനാൽ നിനക്കു നാദൻ. ൧൮

മൽപുത്രൻ പരമിവനെത്തന്നെയ് നീയെ-
 ന്നേൽപ്പിച്ചുളങ്ങനെ രഹുത്തമന്റെ പക്കൽ
 മേലോട്ടേക്കുവന്നു ചുണ്ടനക്കിയല്ല
 വീർപ്പിട്ടാ വടിവു വെടിഞ്ഞു വാനരേന്ദ്രൻ. ൧൯

ചാരത്തങ്ങവരുടെ വിക്രമം പ്രശംസി-
 ചോരോന്നായ് കപികുലമാകവേകരഞ്ഞു
 ശ്രീരാമൻ തിരുമൊഴിയാലിവനു ജാത്യാ-
 ചാരം രോഷാൽ ക്രിയകൾ നടത്തിയക്കു പുത്രൻ. ൨൦

അക്കാലം രഘുപതിവാക്കിനാലനേകം
 പൊല്പുരങ്ങളിലുദകം നിറച്ചുവെച്ച്
 അഗ്രേപോയ് ഹിതമൊടുമുളിളാമണാളൻ
 കിഷ്കിന്ധാ നഗരിയിലക്കുപീഠനോടും. ൨൧

ധന്യൻ നീ കപികുല സാമ്രാജ്യമനായി-
 ടന്നു നപ്രമദമിയനുവാഴ്ക്കയെന്നു്
 കളിച്ചിട്ടനവധി. വാളുപോഷമോടും
 സുഗ്രീവന്നാഥ പടിയേററവും കഴിച്ചാൻ. ൨൨

എൻ

പന്ത്രണ്ടാം സക്രം.

ദിനകരസുതനെ ശ്രീരാമനാം നീലമോഹം
കനിവിനൊടഭിഷേകം ചെയ്തു വാഴിച്ച കാലം
പുനരവനാടെ രാജ്ഞിക്കൊപ്പമബ്ഭൂമിയേയും
പുനനിരയഭിഷേകത്തിന്നു കോപ്പിട്ടു വാനിൽ.ൻന

“സ്വാമിൻ! ശരത്സമയമിങ്ങു വരുന്നനേരം -
അതിനടുത്തിങ്ങുമുഖിയെത്തിരയേണ്ട കൃത്യം
പ്രേമംവളർന്നിടയിൽ അതിരമേനി ഭൂരി-
ക്ഷേമത്തെത്തിങ്ങുവരെ പ്പരിപൂഷ വാഴാം.” ന്ന

അത്യന്തവിനയം പൂണ്ടാ-
ദിത്യനന്ദനനീവിധം
അറിയിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോ-
ളതരംചെയ്തു രാജ്യത്തമൻ.

ന്ന

അനാവശ്യം രാജ്യത്തമതക നമുക്കിന്നൊരു സുഖ-
ത്തിനാ, യജ്ഞൻ കല്പിച്ചൊരു വിധിയഴിക്കില്ലിവനെന്നോ!
വിനാ ബേലം നീ പോയ” മരുവുക മഴക്കോളമറയും
ദിനാന്തത്തോളം തൻ നഗരിയിൽ മറക്കാതിവരെയും.

ന്ന

പ്രാവൃദ്ധക്കാരും കഴിഞ്ഞാലും കപികളെന്തീ
ദേവിയെത്തേടുവാനാ-
യാവശ്യപ്പെട്ടയജ്ഞമനുവരെ ഞാ-
നാത്തിയൊട്ടൊട്ടക്കി
മേവീടാം ബാലികേറാമലയുടരികിവാ
മാലുവാൻ പവൻ പു-
ക്കീവണ്ണം ചൊല്ലി വിട്ടാൻ കപിതലകന്തൊ-
രമനാനന്ദശീലൻ.

ന്ന

ശ്രീരാമസ്വാമിതൻ കല്പന തലയിൽ വഹി-
 ചുൻപൊടാദിത്യപുത്രൻ
 നേരേ നാട്ടിൽ അടന്നക്കുളമൊഴി തുമയോ-
 ടൊത്തു മോദിച്ചു വാണാൻ
 ധീരോദാത്തൻ ധരിശ്രീപതിയനുജനൊടും
 മുൻപറഞ്ഞുള്ള കുന്നിൻ
 ചാരോചാരുസ്ഥലം പൂക്കമിതതരവിശേ-
 ഷങ്ങളും വീക്ഷിച്ചു വാണാൻ.

നവു

ബാലിവയമെന്ന പന്ത്രണ്ടാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

പതിമൂന്നാം സ്കന്ദം.

കായാന്യ പോൽ കായക്കസൗഭാഗ്യമേറും
 മായാമന്ത്രിൻ മായനാം തമ്പിയോടും
 ആയാസപ്പെട്ടിമേൽ മേവുമന്നാ-
 ഉായാനംചൊല്ലുഭജാലം നഭസ്സിൽ.

൧

ഉൾക്കാമ്പന്നാളാർദ്രമായേറെ വേഗാൽ
 നിഷ്കാസിചലാഞ്ചരാജ്ഞാപയത്തേ
 സൽക്കാരത്താലുള്ളനോറ്റാസമേകീ-
 ടുക്കാലം ശ്രീകൃഷ്ണസാദൃശ്യമാർന്നു.

൨

സന്ധാദിച്ചജീവനത്തിൻ പെരുപ്പം
 സന്മാഗ്ദ്ധത്തിൽസ്തബ്ധരിച്ചോരു മേഘം
 സന്താപം തീത്താതു രാജാക്കൾപോലേ
 ക്ലേശിച്ചേററം കർബുരാശ്യാനുഗതാൽ.

൩

വാനോർനാഥൻ പള്ളിവില്ലികലാളം
നാനാവണ്ണ വാനിലെല്ലാം നിറച്ചു
കൊണ്ടൽക്കൂട്ടം കൂടിയാടും മുഴക്കം
കൊണ്ടെട്ടാശാന്തങ്ങൾ മുളിച്ചിത്തേറ്റം. ൪

ആഴിത്തണ്ണിരിന്റെ കൂട്ടത്തിലോരം-
തുള്ളിൽ കേറിപ്പോയൊരൊമ്പാഗിയാലേ
ഉള്ള മേഘങ്ങൾക്കു കാന്തിക്കഴനി-
ട്ടത്തിന്നിന്നെക്കൊള്ളിയാനായ് വമിച്ചു. ൫

തട്ടിച്ചുനങ്ങൾക്കു ശവം, കടമ്പിൻ
കാട്ടിൽക്കൂടക്കാരെ ചുറ്റിച്ചരിച്ചു
മുനിട്ടാകാശത്തെ മേലേ മാച്ചു
തന്നത്താനേ ഭൂമിയിൽ കൂടെ കയറു. ൬

കാട്ടിൽ പൂക്കും വത്സകപ്പുകടത്തേ
കൂട്ടത്തോടങ്ങല്ലസിപ്പിച്ചു നന്നായ്
ജാലം കാട്ടും വാഷികാലത്തെ രാമൻ
ചാലേ പൊത്തിട്ടോതിനാൻ തമ്പിയോടായ് ൭

ഇക്കാലം താൻ കാലകാലൻ കഴുത്തോ-
ടൊക്കും പുത്തൻ കൊണ്ടലുണ്ടാക്കിയേറ്റം
കക്കുന്നല്ലോ മുപ്പു കൂടും യുവാക്കൾ-
ക്കൾക്കൊണ്ടീടും ഡ്രൈവുസമ്പത്തശേഷം. ൮

അഞ്ചമ്പൻമാലോറമേറുന്ന കാരും
തുള്ളിത്തുള്ളിച്ചാരു നീത്തുള്ളിയേറും
ഊതുന്നിപ്പൊൾ ശീതനായ്, ശാന്തമാമി-
ന്നതാപത്തിന്നത്തമെ, നെത്തു മട്ടിൽ? ൯

മോചിത്താഹാരാക്കെ മേന്മേൽ തികട്ടി-
ത്തുകും തണ്ണീർധാരയോടേറുവെട്ടി
ഉരക്കേറും നല്ലൊരിനാൽ ഗന്ധമോലും
ശക്തപ്പുകൊണ്ടുംബരാന്താ മറഞ്ഞു.

൧൦

നീരാളം നന്മോലമാം പച്ചിലത്തോൽ
ധാരാളം പൂണ്ടുള്ളൊരാകാശമാകും
ചേരാൽവൃക്ഷത്തിന്റെ, നീർധാരയാമീ
വേരൊക്കെപ്പൊന്നുഴിയിൽ പറിപ്പണോ?.

൧൧

പാശ്ചാത്താളം വന്ദരപ്പുറാരിച്ചും
തീരം ചിത്തുന്നിരസവൃത്തിയാനും
നാദതോരം നൽപ്രേരസതയ്ക്കീശലെണ്ണേ
ശോഭിച്ചിടും ചോലയെക്കാൺകെടോ! നീ.

൧൨

മാരിക്കാലം വല്ല മട്ടും ചിരുങ്ങി-
ത്താരിൽത്തന്നീവല്ലഭൻ താൻ കഴിച്ചാൻ
പാശ്ചാത്താളപ്പെന്നെയസപാമിതൻ പൂ-
മെണ്ണെന്നോണം മോലവുറും വെളുത്തു.

൧൩

ശ്രീരാമൻ തൻ പള്ളിവില്ലിന്റെ വേല-
യ്ക്കാരംഭിക്കുന്നേരമീയെന്റെ വില്ലോൽ
നേരേ നില്ക്കത്തക്കതല്ലെന്നു ചിന്തി-
ച്ചാരാലിറ്റൻ തന്റെ ചാപം മാച്ചാൻ.

൧൪

ഉണ്ടാകാരായ് വിഗ്രഹേ രാമരാജൻ
കൊണ്ടാടിടും സൽഗുണത്തിന്റെ ഭോധനം
മിണ്ടാൻ കോപ്പില്ലേതുമപ്പോൾ നമുക്കെ-
ന്നുണ്ടായ് നാണം വാർമുകിപ്പെൊച്ച തീർത്തു.

൧൫

താനോന്നിത്തം തക്കതല്ലിനു; രാമൻ
നൊന്തിട്ടുള്ളം, നിശ്ചയിക്കുന്ന നേരം
ചിന്തിച്ചിതും വൻകൊടും കാരദങ്ങി
ചൊത്തും താഴമ്പുമൊടിപ്പാറാൽ നിൽത്തീ. **എ**

താപമേദം നാടകം വ്യോമരജ്യ-
ത്താടിക്കാഴ്ചക്കാർക്കു സന്തോഷമേകി
വർണ്ണനാട്ടുകാരി പോയ് മേഘശബ്ദ-
ത്തമ്പേർ വച്ചുമിന്നൽവെട്ടം കെടുത്തി. **എ**

മേലാ രാമനാശ പൂരിക്കുമൊയ്
കീഴമ്പാരെന്നാശ പൂരിക്കുമൊയ്
നന്നല്ലന്നീ വാഹിനീശബ്ദസാമ്യം
നമ്മൾക്കെന്നോത്തിട്ടു പൂഞ്ചോല വരറി. **എ**

ലങ്കാരാജ്യത്തിങ്കലി രാജഹംസ-
ക്കൈങ്കേമന്മാർ പോമ്പൊഴുണ്ണ തടുപ്പാൻ
ശങ്കാഹീനം രാജഹംസങ്ങൾ പക്ഷ-
പ്പങ്കാ വീശിപ്പാരിൽ വന്നങ്ങിറങ്ങി. **എ**

ഇപ്പൊട്ടുള്ളൊരെ വേർപെട്ടമൂലം
കഷ്ടപ്പാടുള്ളൊക്കെഴും ധൈര്യസാരം
മോഷ്ടിച്ചിടും വർഷകാലം സമൂലം
വിട്ടെന്നാലും; മന്മഥൻതന്റെ ബാണം **൨൦**

മാറത്തുകോടേറ ചിത്തം കിഴിഞ്ഞ-
ലാറത്തുടെ സ്നേഹസത്തൊക്കെ വാൻ
വാഴാനത്തിനുള്ള മാറൊക്കെ മങ്ങി-
റ്റുകുതിക്കേടും സുപന്തകൃത്യത്തിനെത്തി, **൨൧**

തന്നത്താനോക്കാതെ വാഴുന്ന സുഗ്രീ-
 വന്നക്കാമഭ്രാന്ത ഭസ്മീകരിപ്പാൻ
 ചെന്നക്കിഷ്ടിന്ധയ്ക്കു രാമാജ്ഞ കൈക്കൊ-
 ണ്ടന്നുറക്കൊള്ളാ കോപമോടുണ്ണിമന്നൻ. ൨൨
 [[വിശേഷകം.]]

ഒന്നോടഗ്രേ കണ്ടു സംഹാരരുദ്രൻ
 തന്നെക്കാളും രൗദ്രഭാവം നടിച്ചു
 ചെന്നീടുമ്പോൾ, കീഴവൃന്ദം ചിലമ്പി-
 കൂന്ദിച്ചും കൊണ്ടാടലോടോടി വാങ്ങി. ൨൩

ദേവപ്രപ്തും കൊണ്ടെഴുന്നള്ളിടുന്ന
 ഭൃഷ്യത്തിനായിന്നു സൗമിത്രിയെന്ന്
 പ്രേച്ഛതപം പൂണ്ടാതു ചിറ്റപ്പനെക്കാ-
 ലുഷ്യം കൈവിട്ടുളുടൻ ചെന്നുണർത്തി. ൨൪

പാരം സ്വൈരശ്രീധയാൽ കീഴരാജൻ
 ഭൂരിക്ലേശം പൂണ്ടുറങ്ങുന്ന നേരം
 താരേയൻ ചെന്നിച്ചരിത്രം പറഞ്ഞാ-
 ലാരാണാരാഞ്ഞീടുവാൻ ബോധമുള്ളോൻ. ൨൫

നാട്ടിൽ പൊങ്ങുന്നോരു കോലാഹലത്തെ-
 ക്ഷേപിതപ്പോൾ ഞെട്ടി വല്ലാതുണൻ
 രാട്ടിൻമുൻപിൽ പക്ഷനാദിപ്പവണ്ണ-
 ശ്രേഷ്ഠന്മാർ ചെന്നാശ്വസിപ്പിച്ചു നിന്നാർ. ൨൬

ഇക്കോളിൽ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ വെറുപ്പാൻ
 തക്കോണം നാം ചെയ്തു തെറ്റൊന്നിവണ്ണം
 അശുഭക്കാർ കൂടി മന്ത്രിക്കവേയ-
 ട്രിക്കിൽ കേൾക്കാരായി വില്ലിൻ മുഴക്കം. ൨൭

ഞെട്ടിപ്പെട്ടെന്നാസനം വിട്ടെഴുന്നേ-
 റൊട്ടാശാന്നു പൊട്ടുമീയൊച്ച കേട്ട്
 ചുടലൊക്കും തീക്ഷമഭൂസപനത്താൽ
 പേടിച്ചിട്ടും പാമ്പു പോലായ് കചീറ്റാൻ. ൨൮

സപാമിഷിപ്പോൾ ഭേദമുണ്ടാകുവാൻ നിൻ
 സപാമിദ്രോഹം തന്നെയെന്നു ഹന്തമാൻ
 ഓതുനേരം ലക്ഷ്യണൻതൻ വിരോധം
 ഭേദിച്ചിപ്പാൻ താരയെച്ചൊല്ലി വിട്ടാൻ. ൨൯

ചെട്ടെന്നാലും വായണീസേവമൂലം
 വജ്ജിച്ചിട്ടാ രാജതേജോവിശേഷം,
 സന്മാഗ്നത്തടാഗ്ര പൂവാശയിങ്കൽ
 ഓരോ മിത്രപ്രാപ്തിയുണ്ടായിട്ടുവോൾ. ൩൦

മെല്ലെന്നോജ്ജ്യാൻ, നിശ്ശാന്തതാരം,
 തീരേത്തിന്നു വൻതമസ്സിൻ വികാരം,
 സുഗ്രീവൻ താൻ വാണിരിക്കും നിശാന്തം
 വ്യഗ്രതപാ വിട്ടതുമവത്തായ് ഭവിച്ചു. [യുഗ്മക] ൩൧

പ്രാചിച്ചിട്ടാ രാമ രാമാനുജൻ തൻ
 ചാരത്താചാരത്തൊടേവം പറഞ്ഞാൾ
 ആദിക്കാധിപ്രാപ്തിയഞ്ചാലിയാ,ലി-
 ബ്ബല്ലകാധീശനു വല്ലാതെ വന്തു. ൩൨

കാട്ടിൽ പോയിപ്പെട്ട പാടൊക്കെയങ്ങേ-
 ജ്യേഷ്ഠൻ തീർത്തന്നൊറയമ്പിൻ കരുത്താൽ,
 തെരൊന്നിപ്പോൾ പഞ്ചബാണൻ നിമിത്തം
 മുറും പീഡയ്ക്കിമഹാൻ കീഴടങ്ങി. ൩൩

എന്നാലിന്നമ്മാലു വിഷ്ണുരമാത്രം
കൊണ്ടങ്ങനും തീർത്തും യുക്തമത്രേ
നീ തീർത്താരിന്നോവുപേന്ദ്രാത്മജന്റെ.
ജ്യേഷ്ഠൻ തീർത്തല്ലലുമിന്ദ്രാത്മജന്റെ.

൩൪

നന്മട്ടോലും വാണിയാൾ തന്റെ വാക്കാൽ
സമ്മാനിക്കപ്പെട്ട സൗമിത്രി പിന്നെ
അമ്മാറം തീന്നാശു, കീശകുധീശൻ
തന്മാടത്തിൽപ്പൂക്കു ഗാംഭീര്യമോടും.

൩൫

കണ്ടന്നേരം വാണരേന്ദ്രൻ നടുക്കി-
പ്പണ്ടിക്കാളും ഭക്തി കൈക്കൊണ്ടു നിൽക്കെ
തിണ്ടാടീടും കീശജാതിസ്വഭാവം
കണ്ടുൾക്കോപം പൂണ്ട സൗമിത്രി ചൊന്നാൻ.

൩൬

കാര്യവും പൂണ്ടിറിയെയുചത്തെ വെണമു-
സാരം ചോദാ സാതപിക്യാരുമായി
നേരം പാരം നന്ദിയും പൂണ്ട ഭൂപ-
ന്മാരേ പാരിൽ പൂജ്യരായിബുദ്ധവിശ്വ.

൩൭

സന്ധിപ്പോക്കും തന്മതം പാർത്തിരിക്കും
ബന്ധുക്കൾക്കും നന്മ താൻ ചെയ്തിടാതെ
പാപംനേടിപ്പാഴ്വാക്കോതിടുന്ന-
ബുദ്ധപന്മാരെക്കാളുമേവൻ കറോരൻ.

൩൮

കാര്യം കണ്ടാൽ കൂട്ടുകാരന്നു വേണ്ടും
കാര്യം നേടാൻ വേല ചെയ്യാത്ത ദുഷ്ടൻ
ആയുന്മാരാൽ, “വധ്യനാണകൃതപ്ല-
ശ്ശരൻ” താനെന്നുചരിക്കപ്പെടുന്ന.

൩൯

നീയും പാതാലത്താരക്കാക്ഷ മുൻപൻ
ഞാൻക്കേടി ഞങ്ങളോടൊ ചരിച്ചു
ശൗര്യം കൂടും ബാലിയെക്കൊന്ന കൂര-
വായ്ക്കൻ വച്ചിട്ടുണ്ടതിന്നോമ് വേണം. ൪൦

നന്നാവില്ലാ രാമചന്ദ്രൻ ഗുണത്തോ-
ടൊന്നിച്ചീ നിൻ നെഞ്ചിലവുന്നിടാഞ്ഞാൽ
നിന്ദക്കാരൻ നിന്റെ നാശം ഭവിപ്പാ-
നെന്നോക്ഷ്വേദം മറ്റു മാഗ്ഗങ്ങളുണ്ടോ? ൪൧

എന്നീവണ്ണം വീര്യവാനാം കമാരൻ
ഭിന്നാഭിപ്രായത്തെയോതുന്ന നേരം
കന്നലുണ്ണാൾ താരയും പേടിയുള്ളിൽ
കുനിച്ചും കൊണ്ടാദരത്തോടുകൂടാൾ ൪൨

തീയിൽച്ചാടാൻ സ്വാമി ചൊന്നാലതിന്നും
ഭീയില്ലേതും മക്കടേറുന്ത പാക്കിൽ
ആയുസ്സുണ്ടെന്നാകിലാ രാജകാര്യം
മായം കൂടാതൊക്കയും നിവ്വഹിക്കും. ൪൩

ഭൂരിശ്രീമാൻ ലക്ഷ്മണൻ തന്റെ നേരേ
ചാരത്തപ്പോൾ കൂപ്പിനിന്നുക്കുന്താ
പാദശ്ചത്തക്കൈവിടാൻ തക്കവണ്ണം
സാരസ്യത്തോടോതിനാനിപ്രകാരം. ൪൪

നാനാദേശത്തിങ്കലും കത്തയച്ചെൻ
സേനാവൃന്ദം നേരു നിന്താൻ വരുത്തി
ഞാനങ്ങോട്ടേക്കാഗമിപ്പാൻ നിരൂപി-
ച്ചാരംഭിക്കുന്നേരമങ്ങു വന്നു. ൪൫

എന്നാലിനിത്താമസിക്കേണ്ട പാഴേ
 ഒന്നാ രാമസാമിയെക്കൈവണങ്ങി
 ഇന്നോ പക്ഷേ നാളെയോ നാട്ടിലെല്ലാ-
 മന്നേപക്ഷിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചാളയയ്ക്കാം.

ര്ന്ന

എന്നീ വാക്യം കേട്ട നേരം കുമാരൻ
 വന്നീടും വൻകോപമെല്ലാമടക്കി
 പിന്നീടെല്ലാപേരുമാന് രാമനെക്ക-
 ണ്ടെന്നീ മട്ടിൽ കീശരാജാവുരച്ചാൻ.

ര്നെ

അല്പമാരാം വാനരന്മാർ പണ്ടേ
 കല്പിക്കപ്പെട്ടുള്ള ചാപല്യമെല്ലാം
 തില്ലെന്നോത്തിട്ടാശു ദൂരെ തൃജിപ്പേ-
 നപ്പേ വീണ്ടും വന്നു ബാധിച്ചിടുന്നു.

ര്വ

ചൊന്നാനന്നേരത്തു രാമൻ, മനസ്സിൽ
 തോന്നാനില്ലിക്കശുലതപം നിനക്കും
 നിന്നോമയ്ക്കായ് മാത്രമീയുണ്ണിയേ ഞാ-
 ന്നിന്നങ്ങോട്ടേക്കോതി വിട്ടേനിവണ്ണം.

ര്ൻ

നാലാശയ്ക്കും തേടുവാനാളയയ്ക്കു
 ശീലായ്ക്കീ നീ വശപ്പെട്ടിടാതേ
 മേലാൽ വേണ്ടും കാര്യമെന്തെന്നു പിന്നീ-
 ടാലോചിക്കാം സാവധാനതപമോടേ.

ര്

ശ്രീരാമൻ തന്നാജ്ഞ കേട്ടിപ്രകാരം
 താരാനാഥൻ താഴ്വയുള്ളൊക്കെ മുൻപൻ
 ആരാഞ്ഞിടാൻ നാലുദിക്കും ക്രമത്താ-
 ലോരോ ലക്ഷം വാനരന്മാരെ വിട്ടാൻ.

ര്മ

ചാട്ടുകാരായ് നാലുത്തായിരത്തേ
ഗട്ടം കെട്ടിപ്പോവതിനായി നിൽനി
റെട്ടെണ്ണപ്പിവല്ലുതൻ തൻകിടാവ-
പ്പട്ടാളത്തെപ്പാത്തു ചൊന്നാനിവണ്ണം.

൫൨

കാളം മേടം കാശിമുൻപായ നാനാ
നാടാ തോടും ചാലുമൊക്കെക്കടന്നു
തേടിത്തേടിചെന്നു പൂവാശയിങ്കൽ
ചാടിപ്പേടിക്കാതെകണ്ടാഴിതാണ്ടിൻ!

൫൩

സാരം ചേരും കാഴ്ചയോരോന്നു കണ്ടും
താരാർമാതിൻ വാഴ്ചയാരാഞ്ഞുകൊണ്ടും
ക്ഷീരാംഭോധിക്കക്കരെച്ചാടി വീണ-
ന്നിരോദത്തെപ്പേടിഞ്ഞു കടപ്പിൻ.

൫൪

പൊന്നും കന്നിത്തോളിൽ മോദിച്ചിരിക്കും
ധന്യാത്മാവാം ശേഷനെക്കണ്ടു കൂപ്പി
പിന്നെപ്പോയിപ്പൂവ്ശൈലം വലം വ-
ച്ചന്നോ! ഹിപ്പിൻ തൽപ്രദേശത്തിലെല്ലാം.

൫൫

കണ്ടില്ലെങ്കിൽ പോകൊലാ പിന്നെയങ്ങോ-
ട്ടണ്ടെല്ലാം വാസഭൂവാകയാലേ
പണ്ടങ്ങാതം പോയവാറി, പ്ലിരുട്ടാൽ
കണ്ടിടാനും ദൂർവ്വം പാരമുണ്ടാം.

൫൬

ഓരോന്നേവം ചൊല്ലി വിട്ടാൻ കിഴക്കോ-
ട്ടാരായേണ്ടും വാനരന്മാരെ നോക്കി;
നേരേ തെക്കേളിക്കിലന്നേപഷണാത്ഥം
താരേയാദ്യന്മാരൊടേവം പറഞ്ഞാൻ.

൫൭

പോയാൽ കൊള്ളാം നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു വേണം
 മായാമന്ത്രിൻ തന്റെ കാര്യം വഹിപ്പാൻ
 ആയോണം ഞാൻ വേണ്ട ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിങ്ങൾ-
 ക്കായിച്ചൊല്ലാമായതോർമ്മിച്ചു കൊടുവിൻ! വേ

നേരേ വിന്ധ്യൻ പവ്തത്തെക്കടന്നു-
 ഷോഭാരോ ദിശക്കു ചെന്നു വെച്ചേറെ നോക്കി
 ധീരന്മാരേ! കേരളം വിട്ടു പോവോൾ
 ചാരേ നിങ്ങൾക്കുണ്ടു കാവേരി കാണാം. ൫൯

ചൊല്ലുളോരത്തിൽപ്പൂം താണ്ടിയല്ല
 ചെല്ലുന്നേരം ചന്ദനാദിക്കടുക്കൽ
 കല്യാണരേ! കരളജന്മാവിനെക്കു-
 ണ്ടല്ലെടുപ്പിപ്പിൻ താമ്രപണ്ണീസരിത്തും. ൬൦

തേടിപ്പിന്നെപ്പാസ്വരാജന്റെ നാട്ടിൽ-
 ശ്രുടെ പ്രാപിച്ചമരേന്ദ്രാചലത്തേ
 പേടിച്ചിടാതപ്പറത്തേ സമുദ്രം
 ചാടിച്ചെന്നാൽ വൻതുരുത്തൊന്നു കാണാം. ൬൧

ജാലക്കാരൻ രാവണൻ വാണിരിക്കു-
 ന്നാ ലങ്കാദീപപാക്കെ നന്നായ് തിരഞ്ഞു്
 കണ്ടിപ്പെന്നാൽ മുൻപറഞ്ഞസ്സമുദ്രം
 ധൈര്യത്തോടും താണ്ടി മുന്നോട്ടു പോണം. ൬൨

മെല്ലെത്തേക്കോട്ടേറെ മാഗ്ഗ് കടന്നാൽ
 ചെല്ലും ചൊല്ലേ കണ്ഠരാജ്യാചലത്തിൽ
 വെല്ലും നൽത്തേനെനിതെല്ലാം ഭൂജിച്ചു-
 ണിപ്പും പോയിക്കാണിനാഗസ്തമഗ്രേ. ൬൩

പിന്നെക്കാരും വാസുകിക്കുള്ള സത്മാ-
വെന്നും സ്വർഗ്ഗം കാത്തു നില്ക്കുന്നതിനാൽ
അന്നാടൊല്ലാം പാത്തു തെക്കോട്ടുനോക്കി
മുന്നിൽ കാണും പൊൻനിറം പൂണ്ട ശൈലം. നൂ൪

അദ്ദേശത്തിനപ്പുറം താൻ പിതൃക്കൾ-
ക്കദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട വൈഷമ്യ വാസം
പ്രത്യേകിച്ചും നിങ്ങളാൽ ശക്യമല്ലി-
ന്നഭ്യാഗിച്ചാൽ ക്രുരിട്ടത്തു പോവാൻ. നൂ൫

എന്നല്ലത്തോടൊക്കെയും ധർമ്മരാജൻ-
തന്നാവാസം ദുഷ്ടസ്ഥാനമല്ലോ
പിന്നുള്ളടത്തൊക്കെ നന്നായി നോക്കി-
പ്പോന്നാൽ പോരും നിങ്ങൾ കഷ്ടപ്പെടാതെ. നൂ൬

നേരാം മാർഗ്ഗം ദക്ഷിണാദിക്കു പുകാ-
നാരംഭിക്കുന്നോർക്കു ചൊല്ലിയിട്ടില്ലാത്ത
ശുഭാത്മാവാം സൂര്യപുത്രൻ, സുഷേണൻ-
ചാരത്തെത്തിച്ചാരുവാക്കേവമോതി. നൂ൭

അമ്മാവൻ താൻ പോകവേണം പടിഞ്ഞാ-
ട്ടമ്മാൻകണ്ണാളുള്ള ദേശം തിരക്കാൻ
നമ്മാലാകും നന്മ ചെയ്യുന്നതിനായ്
ബ്രഹ്മാവിമ്മെയ്യോടു നിർമ്മിച്ചു നമ്മെ. നൂ൮

സൗരാഷ്ട്രം മുൻപായ നാടൊക്കെയാരാ-
ഞ്ഞോരോ കൈതക്കാട്ടിലും പോയ് തിരഞ്ഞു്
നേരേ ചെന്നാൽ മേക്കുപക്കത്തു പാരാ-
വാരം ദൂരത്തങ്ങു നിങ്ങൾക്കു കാണാം. നൂ൯

തെങ്ങുകൂട്ടത്തിങ്കലെല്ലാമുഴന്നൊ-
ട്ടുങ്ങോട്ടായാലുറ്റുപോപാച്ചെദേശം
മറ്റുല്പത്തിന്നാപ്പദം കണ്ടു ചെന്നാൽ
പൊങ്ങിക്കാണാം ചക്രവാതെന്ന ശൈലം. ൭൦

പാരാവാരത്തിന്റെ നാലാം പദത്തിൽ
പേരാളുന്നപ്പവ്തത്തിങ്കൽ വെച്ചു
പോരാടിത്തൻ ശങ്ഖചക്രങ്ങൾ വാങ്ങി
ശ്രീരത്നാരാം ദൈത്യരോടംബുജാക്ഷൻ. ൭൧

പിന്നെക്കാണ്ഡം കാമരൂപം പുരം പു-
ക്കന്നേപക്ഷിച്ചൊട്ടേറെ മേലോട്ടു ചെന്ന്
പൊന്നം കുന്നംമറമൊക്കെ കടന്നാൽ
കണ്ണിൽ കാണാറാകുമസ്താചലത്തെ. ൭൨

അക്കുന്നിന്മേലുപ്പതിക്കുള്ള വാസം
നോക്കിക്കണ്ടാ മേരുസാവണ്ണിതന്റെ
തൂക്കാൽ കൂപ്പിപ്പോരണം പിന്നെയങ്ങോ-
ട്ടിക്കണ്ടാരാൽ പോവതിന്നില്ലെങ്കിലും. ൭൩

എന്നിവണ്ണം ഭാനുപുത്രൻ പടിഞ്ഞാ-
റന്നേപക്ഷിപ്പാനുള്ളതൊക്കെപ്പറഞ്ഞ്
പിന്നെച്ചൊന്നാനുത്തരാദിക്കു പൂകാ-
നന്നിപ്പാക്കും മക്കടന്മാരെ നോക്കി. ൭൪

വീരന്മാരേ! നിങ്ങൾ ചെല്ലിൻ വടക്കോ-
ട്ടാരും പോയാലങ്ങമാന്തിച്ചിടൊല്ലാ
ശ്രീരാമോദ്ദേശ്യങ്ങൾ സാധിക്കുവോളം
ഭാരം നമ്മൾക്കുണ്ടതന്നേ ചുരുങ്ങൂ. ൭൫

നമരംകൊല്ലാം നല്ല കാലം വരുത്താ-
നിശ്ചയം ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ ശ്രമിച്ചു
അയാളോടൊത്തീനും നാം തുണച്ചാൽ
ജന്മം നമരംകൊണ്ടു സാഫല്യമാന്തു.

ഒന്നു

ഒന്നു ചെയ്യാതുള്ളാരത്നിക്കഭീഷ്ടം
തന്നത്താനോത്തേകവോൻ ധന്യനേററം
തന്നിഷ്ടത്തേ മുൻപു നഷ്ടിച്ചവക്കായ്
പിന്നെയെല്ലോനത്രമാത്രം വിശിഷ്ടൻ.

ഒരു

നന്നായോർത്തിട്ടാകയാൽ നിങ്ങളെല്ലാം
കന്നൽക്കണ്ണിക്കുള്ളൊരാവാസദേശം
കണ്ണിൽക്കാണുന്നോളമുത്സാഹപൂർവ്വം
ചെന്നെന്നു പഴിച്ചിങ്ങുപോന്നിടവേണം.

ഒരു

നാനാനാടും കന്നുമാറും കടന്നു-
ച്ചീനാദേശം താണ്ടിയൊട്ടുണ്ടു ചെന്നാൽ
കാതം നാനൂറോളമേറെപ്പരപ്പായ്
കാണാം ദൂരത്തുള്ള മൈതാനഭൂമി.

ഒൻ

വേഗം പിന്നിട്ടുപ്രദേശം ഭവാനാർ
പോകുന്നേരം വെൺമലക്കാലു കാണാം
ആകക്കൊണ്ടിന്നിത്തുഷാരാചലത്തിൻ
ശാഖാശൈലശ്രോമങ്ങളെത്തിയോണം.

വുമ

അക്കൈലാസം കണ്ടു വേഗേന പോവോ-
ളഗ്രേ കാണമാനുണ്ടു വസേപാകസാരാ
നോക്കിക്കണ്ടാ രാജരാജന്റെ രാജ്യം
പാക്കം പിന്നെക്കൂറുഞ്ചശൈലം വിദൂരേ.

വുമ

അല്പം പോയാൽ മൂനിലാമ്മാരു കാണാം
പൊക്കം കൂട്ടുന്നോരു സോമാചലത്തേ
കെല്പില്ലാക്കും പിന്നെയങ്ങോട്ടുപ്പാ-
നൽപ്രേക്ഷിച്ചാൽ നിങ്ങളാലും പ്രയാസം.   ൮൨

അക്രമത്തോടോതിയേവം കപീന്ദ്രൻ
നിഷ്കുഷിച്ചാൻ സ്വാമികാര്യത്തെ നന്നായ്
പ്രത്യേകിച്ചും നാലിനക്കാരോടും
മൊത്തത്തിൽ പാത്തോതിനാനിരൂപകാരം.   ൮൩

നേരം പാഴാക്കാതെകണ്ടങ്ങുമിങ്ങും
ശുരന്മാരേ! നല്ല ശുഷ്കാന്തിയോടും
ആരാഞ്ഞുകൊണ്ടാശു കാര്യം വഹിച്ചെൻ.
ചാരത്തെത്തിൻ മുപ്പതാപക്കമാമ്പോൾ.   ൮൪

പക്ഷം രണ്ടും തീൻ വൈദേഹിയേയും
വീക്ഷിക്കാതെൻ മൂന്നിലെത്തുന്ന ഭോഷൻ
പക്ഷം രണ്ടില്ലായവൻ വധ്യനത്രേ
ദാക്ഷിണ്യം ചെററിച്ച ബന്ധുക്കളോടും.   ൮൫

എന്നീവണ്ണം യാത്ര കല്പിച്ചു, ശേഷം
സന്നാഹത്തിന്നുദ്യമിച്ചാൻ കപീന്ദ്രൻ
സന്ദേശക്കാർ നാലു പങ്കായി നിന്നി-
ട്ടന്നേരത്താ രാമപാദം വണങ്ങി.   ൮൬

കൂറോടപ്പോൾ വാതജൻ തന്നെ രാമൻ
വേറെ കല്പിച്ചന്തികത്തിങ്കൽ നീർത്തി
തേരം നീയെൻ കാര്യമെന്നോതിയോജ-
സ്സേവീടും തൻമോതിരം കൈയിൽ നൾകി.   ൮൭

മൻ

പതിമൂന്നാം സ്കന്ദം.

കാലിത്താർ കൈതൊഴുതാസ്ഥയോടു ഫന്നമാൻ
രാമാണ് ഗുലിയത്തിനെ-
കൈത്താർ വേർത്തുരരികരിച്ചു ശകലം
പിന്മാറി നിന്നീടവേ
ബലപ്പെട്ട മനോരഥം രഘുവരൻ
റാറൊക്കെയോടിച്ചപോൽ
മദ്ധ്യാഹ്നാക്ഷമരിചി പോൽ കചികലം
വ്യാപിച്ചു ദിക്കൊക്കെയും.

വൃ

മങ്ങാതെ ചീനവെടി പൊട്ടി, യതികൽനിന്നും
പൊങ്ങിത്തിളങ്ങി വെടിയുണ്ട തകന്നീടുമ്പോൾ
എങ്ങും പരക്കുമൊരു തീപ്പെറ്റിപോൽ പ്ലവണ്ഡ-
ച്ചങ്ങാതിമാർ പല വഴിക്കഴറിത്തുടങ്ങി.

വൃ

വടക്കും മേക്കും പിന്നമരവാദിപ്പോ തിരയുവാൻ
മിടുക്കോടും പോയോരവിടവിടെയാഞ്ഞു മുഴുവൻ
തിടുക്കം കൈക്കൊണ്ടുക്കവിവരകോരാജയെ നിന-
ച്ചൊടുക്കും പോന്നാരിങ്ങവധി കഴിയിമുൻപു വെറുതേ.

ൻ

തെന്നാടു നോക്കി നുകൊണ്ടുവരൂഴിമക-
തന്നാശ്രയസ്ഥലി തിരഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കി
വന്നീടുമെന്നു ഹൃദയത്തിലുറച്ചു രാമ-
ചന്ദ്രൻ തുടങ്ങിയവർ മോദമിയന്നു വാണാർ.

ൻ

കവിസന്ദേശം എന്ന പതിമൂന്നാം സ്കന്ദം സമാപ്തം.

പതിനാലാം സ്കൂൾ.

ഉഴുതിമാതിന്റെറയാവാസം തേടിക്കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ
തെക്കോട്ടേക്കു പുറപ്പെട്ടാൻ ഹനുമാനാദിയായവർ. ൧

ഒരു ദേശം വിടാതെല്ലാം തിരഞ്ഞു ധരണീതലം
വരിവച്ചു പറന്നീടും പേരക്കിളികളെന്ന പോൽ. ൨

ഒരുമിച്ചുശുണേരത്തിരുന്ന് പല ദിക്കിലും
പശിയും ദാഹവും തിന്തു കടന്നാരധികം വഴി. ൩

മകൻ മരിച്ചു ചോദത്താൽ ഭഗവാൻ കണ്യമാമുനീ
ശപിച്ചു മരുഭൂവാക്കിത്തീർത്ത് ദേശം കടന്നു തേ. ൪

ഉടൻ മൂന്നിലകപ്പെട്ടു കൊടും പാപിയൊരാശരൻ
പട്ടക്കളാം കാപികളോടടുത്താനടവിന്നവൻ. ൫

വീണപ്പട്ടമൊഴും നേരേ കാണപ്പെട്ടൊരു പാപിതൻ
പ്രാണപ്പെട്ടി ഞെരിച്ചപ്പോൾ വീണപ്പൊട്ടൻ മഹീതലേ. ൬

ജാനകീചോർനെന്നുള്ളിൽ സംശയിച്ചിട്ടുരക്കനേ
കൊന്നതില്ലിന്നതിവനല്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിനാൻ. ൭

പിന്നെയും കപിവിരോധം ചെന്നു മുന്നോട്ടു ദേവിയേ
അന്നു ചവിച്ചിതു വിന്ധ്യന്റെ കന്നിമേൽചരിവൊക്കയും. ൮

വിശപ്പും ദാഹവും കൊണ്ടൊട്ടശങ്ങളാൻ വാറിയാതവർ
വലഞ്ഞു വലുതായുള്ള ഭഗവാടുത്തിൽ കുടുങ്ങിനാൻ. ൯

൧൯൨

പതിനാലാം സർഗ്ഗം.

നല്ല നീരുള്ളടം കൊണ്ടു നിത്യവൃത്തി കഴിച്ചിടും
കാരണം കൊണ്ടു മുതലായ് പലമാതിരി പക്ഷികൾ. ൧൦

അങ്ങേയൊഴിരിട്ടുന്റെ കന്ദരത്തിങ്കൽ നിന്നുടൻ
പറന്നു കണ്ടിട്ടെങ്ങാണ്ടോ ചൊല്ലയുണ്ടെന്നാച്ചുതേ
(൩൯൧൭.) ൧൧

വളളിക്കെയും പിടിച്ചുകൊണ്ടെല്ലാവരുമനന്തരം
ശിലോച്ചയഗ്രമയ്ക്കുള്ളിൽ പ്രവേശിപ്പാരനട്ട്ളം. ൧൨

തപ്പിത്തപ്പിപ്പരങ്ങുമാരിരുട്ടായിപ്പൂടെ പോയ്
തെല്ല ഭൂരത്തണഞ്ഞപ്പോൾ നല്ല ഭേദത്തിലെത്തിനാൻ.
൧൩

കണ്ടാലാർക്കും മനസ്സീതിയുണ്ടാക്കു് ചൊമ്പയമ്പലം
പൊന്നാരവിടെ മിന്നുന്ന മാറായോഗിനി തമ്പരും. ൧൪

മോക്ഷത്തിനായ് തപചെയ്യും സാക്ഷാൽ താപസിതൻ
വന്ദിച്ചുവർത്തമാനങ്ങൾ ചിറഞ്ഞു പവനാദമജൻ. (കഴൽ
൧൫

നല്ലീരവാണി താനപ്പോൾ സപ്തതിച്ചു കാപിളരേ
സപത്തുത്താന്തമെപ്പേരുമവരോടരുളിടിനാൾ. ൧൬

മയനങ്ങളാക്കിയില്ലേശം നാമ്പുഖന്റെ വരത്തിനാൽ
റേമയാമപ്പുരസ്ത്രീയേ കൈക്കലാക്കി വസിപ്പിതേ. ൧൭

മയനക്കൊന്നു ദേവേന്ദ്രനന്ദനരും കമലോത്തമൻ
സന്തോഷിച്ചിവിടം നൾകി ഹേമയ്ക്കുനിവസിക്കുവാൻ
൧൮

എൻതോഴിയവളില്ലേശമെന്നിക്കായ് പിന്നെയേകിനാൾ
അന്നതൊട്ടിപ്രദേശത്തെസ്സുക്കിച്ചു മരുവുന്നു ഞാൻ. ൧൯

എൻ്റെ പിതാ മേരുസാവണ്ണി നാമധേയം സ്വയംപ്രഭാ
വല്ലഭനാളെ വൈചന്ദ്ര്യം പ്രാണികൾക്കിഷ്ടപോരുവാൻ

൨൦

അഥവാ വന്നുവെപ്പാൽ തിരിയെപ്പോയ് ചിഴയ്ക്കുവാൻ
എളുപ്പമാക്കുമിപ്പോത്ത ഗുഹയാണിതു ഭൂമിഭം.

൨൧

ഇവയെല്ലാമുരക്കിട്ടാ വാനരന്മാരെ ക്ഷണാൽ
നേർവഴിക്കാക്കി മുന്നോട്ടു പോൽ കൈശവതാൽ സ്വയം
പ്രഭാ. ൨൨

അപ്പോൾ സാധാരണകേന്ദ്രമാർ
വസന്തത്തിന്റെ വാതിലാം
മാവമാസത്തിൽ മാറ്റം ക-
ണ്ടാകപ്പോകെ വിചിണ്ണരായ്.

൨൩

“ഗുഹയിൽ പാർത്തു പാഴാക്കിക്കളഞ്ഞു ദിവസങ്ങളെ
അവധിമുറിയും തെറ്റി ദേവിയെക്കണ്ടുചിപ്പു നാം. ൨൪

ശിക്ഷിപ്പാൻ തയ്യാറാണിനിപ്പക്ഷം രണ്ടിപ്പ ചെല്ലുകിൽ
ലക്ഷ്യമിപ്പാതെ പോന്നോളീ ലക്ഷം ചേർക്കുമധോഗതി.”

൨൫

പശ്ചാത്താപത്തോടീവണ്ണം ഭീനനായ് ബാലിനന്ദനൻ
വാവിട്ടു കരുന്നേരത്താശ്വസിപ്പിച്ചു മാരുതി. ൨൬

താണിയിപ്പാത്തുയാൽ ശൈത്യം
താണിപ്പാൻ സ്വന്തജോലിയിൽ
നാണം കെട്ടുന്നതിൽ ഭേദം
പ്രാണത്യാഗം മഹാസുഖം.

൨൭

ഇവയെല്ലാമവരൊപ്പം കൂടി മന്ത്രിച്ചു തങ്ങളിൽ
പ്രായോപവേശനം കൊണ്ടു മരിപ്പാനായാരുഷിനാർ.

൨൮ *

മൺ

പതിനാലാം സ്കൂൾ.

വിസ്മയമാലയോരത്തു ദർശനം കൊയ്ക്കുവാൻ
അഗ്രം തെക്കോട്ടു വെച്ചോരോ പാ ചമച്ചതിനാലവർ,

ദൈവം കാൽ ശുദ്ധി വരുത്തിട്ടു ചാകാനേകാഗ്രബുദ്ധിയാൽ
ദർശനം കിഴക്കോട്ടു നോക്കി വാണാരനാകലം. ൩൦

കടുത്ത വെയിലേററിട്ടു പട്ടിണിച്ചിട്ടു വാങ്ങിയും
പ്രസാദിപ്പാതെ ധൈര്യത്തോ ഭൂമിനാരവരൊക്കയും.

നന്ദനത്തിലകപ്പെട്ട വാനരന്മാർ പരസ്പരം
രാമവൃത്താന്തമോരോന്നു സംസാരിച്ചു തുടങ്ങിനാർ. ൩൧

പോരിൽ പെരുലസ്സുനാൽ മൂന്നു വെട്ടപ്പെട്ട ജടായുവേ
വണ്ണിപ്പാൻ ബന്ധമുണ്ടാ, യുഗ്ഗാളക്കാഴ്ച തങ്ങളിൽ. ൩൨

സഹോദരന്റെ നിർമ്മാണവാത്ത് കേട്ടൊരു മാത്രയിൽ
പക്ഷിരൂനായ സന്യാസിയെപ്പോലെ രോമഹർഷണം. ൩൩

വാരത്തിൽനിന്നെഴുന്നേറ്റു തത്തിത്തത്തിപ്പതുക്കവേ
വെളിപ്പെട്ടു കപിരന്മാർ മരുവും ദിക്കിലായവർ. ൩൪

അവർക്കു നന്ദനം നൽകിപ്പാൻ നേൺ ദൈവത്തിനോടിവൻ
വിളിച്ചു പഞ്ചജോദിച്ചാൻ വാനരന്മാരൊക്കെ.

അപായമെന്റെ തമ്പിക്കു നേരിട്ടു, തുരച്ചെയ്യുവോൻ
ആരെക്കോ! നിങ്ങളെന്നോടു നേരിട്ടു, തുരച്ചെയ്യവിൻ. ൩൫

തുവലെല്ലാം കരിച്ചോരു പകലോന്നുടെ ചൂടിനേ
പണ്ടൊരിക്കലറിഞ്ഞെൻ ഞാ, നങ്ങളെന്നുള്ളിലിപ്പോ-

[൧൦. ൩൮]

മൃദേമിച്ചരിത്രത്തെച്ചെവികൊണ്ടൊരു മാത്രയിൽ
രവി തൻ കറിനച്ചു മുഴുവൻ മാഞ്ഞിതള്ളതും. നന്ദ

സമ്പാതിവാക്യമീവണ്ണമൻപോടും കേട്ടൊരങ്ങദൻ
തൃപ്താവണ്ണം ജടായുസ്സുതൻ പ്രാണാവസ്ഥയാതിനാൻ

വിസ്തരിച്ചതു കേട്ടപ്പോൾ ഗുരൂരാജൻ വിവണ്ണനായ്
കരഞ്ഞു തന്റെ തമ്പിക്കു തരസാ പിണ്ഡമേകി

ആത്മരാം വാനരന്മാരെപ്പൊതു പിന്നെയുമിങ്ങനെ
നന്മ നേടുവതിനായി സ്തമ്മാനിച്ചവനോതിനാൻ. ഭവ

മഹേന്ദ്രഗിരിയിൽക്കൂടെ രാവണൻ രാമചന്ദ്രിയെ
ഇളലില്പാതെ തേരേറിക്കൊണ്ടു തെക്കോട്ടുപോയി

കൊററിനു മാംസമാരാഞ്ഞെൻ മകനായ് സുപ്രഭാതം
ചുരന്ന നേരമിതു കണ്ടോടി വന്നെന്നാലോതിനാൻ

രക്ഷസസ്ത്രീകളാൽ ചൂഴ്ന്നപ്പട്ടു ജാനകി ലങ്കയിൽ
ശിശുപാഠുക്കുമുലത്തിലിരിപ്പൊണ്ടങ്ങു ചെല്ലവിട്ടു

ആണത്തമുള്ള നിങ്ങൾക്കിയാഴിക്കക്കരയെത്തുവാൻ
കഴുപ്പമൊന്നമില്ലെങ്കിൽ കാണാം ദേവിയെ നിശ്ചയം.

ദിവാകരകരം കൊണ്ടു ചിറകാറു കിടന്ന ഞാൻ
നിശാകരകരം കൊണ്ടു രക്ഷപ്പെട്ടു യദൃച്ഛയാൽ. ഭവ

നിങ്ങൾക്കെല്ലാം തക്കയോഗ്യസൗജന്യം ഞാനരയ്ക്കുവേ
തുവല്ലൊകമെന്നുള്ള മുനിവാക്യം യഥാർത്ഥമായ് ഭവ

എന്നു

പതിനാലാം സർഗ്ഗം.

കാരോ തവൽ മരുപ്പിക്കാനാരംഭിച്ചിന്നു മെല്ലവേ
പോവേൻ കൈപ്പൻ ഗീര നിസ്സലമാകുമോ? ൪൯

മരുപ്പിക്കുവാനിഹ്വം ധനം സീരപപജതന്യയേ
നിങ്ങളെ കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-
[൩൦ ൩൧]
പോവേൻ കൈപ്പൻ ഗീര നിസ്സലമാകുമോ? ൪൯
കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-

ആകാശകമതാല കണ്ട ശകുനത്താൽ പ്രാദുഷ്ഠാരം
മാവേൻ കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-

കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-
മാവേൻ കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-
ആകാശകമതാല കണ്ട ശകുനത്താൽ പ്രാദുഷ്ഠാരം
മാവേൻ കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-

നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-
മാവേൻ കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-
[൩൦ ൩൧]
നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-
മാവേൻ കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-

പണ്ടാരാണെങ്കൽ ഭൂപാലൻ
തോണ്ടിപ്പോരിതു താണ്ടുവാൻ
മണ്ടാരെന്ന ഭാവിച്ചു
കൊണ്ടിരുന്നാൽ കറച്ചിലാം.

കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-
മാവേൻ കൈക്കൊണ്ടു കാരുത്ത നിവേദനം ഭ്രമിക്ക-

അതു ലഭിച്ചിട്ടുപിന്നെപ്പിന്നിരാഴിയിതു കാൺകവേ
ഭയപ്പെടുന്ന നമ്മൾക്കു ശക്യമാകുന്നതെങ്ങനെ? **രത്ന**

അന്നേരത്തപ്പുവണ്ണമാരണ്ണവത്തെക്കടക്കുവാൻ
ഇന്നാക്കിന്നാക്കിത്രമാത്രം കതിക്കുമെന്നു ചൊല്ലിനാൻ.

നൃപ
അക്കരെച്ചെന്നു പറവീടാൻ ശക്തിയുണ്ടെന്നിരിക്കിലും
അജ്ഞാൻ ഭരമേറിച്ചു തിരിച്ചിങ്ങോട്ടേക്കു വാങ്ങുവാൻ. **നൃപ**

കാറ്റിന്റെ മകനായുള്ള ഹന്തമാനഞ്ജനാത്മജൻ
നാക്കുകക്കാതിരുന്നപ്പോൾ ജാമ്ബവാനേവമോതിനാൻ.

നൃപ
ആഴമേറുന്ന വാരാശിക്കക്കരെച്ചൊടി വീഴുവാൻ
ആത്മിപ്പെന്നു സന്ദേഹിച്ചരുതാതെക്കമാക്കുമേ. **നൃപ**

പുടത്തലവനാകുന്ന ഹന്തമാനാശ വയ്ക്കുകിൽ
സംശയിക്കേണ്ട തെല്ലും പയ്ക്കുള്ളനും കടലും ശരി. **നൃപ**

പ്രാണികൾക്കയിരാകുന്ന വായുവിനുകനാണിവൻ
കൊച്ചുനാളിൽ പിടുന്നിന്നകാലത്തെക്കളിയുള്ളതും. **നൃപ**

പകലോൻതന്റെ ബിംബത്തെ പഴമെന്നു നിനച്ചുടൻ
പിടിപ്പാൻ ചെന്നവരിവളുമേറു പതിച്ചിവൻ. **നൃപ**

മേലാലിവനെ മററാൻ ദ്രോഹിക്കാതെയിരിക്കുവാൻ
മോഹിച്ചു വീണ കഞ്ഞിന്റെ പേരിൽസ്നേഹിച്ചു മാരു-
[തൻ. **നൃപ**

കൈക്കോട്ടിൽ താങ്ങിയും കൊണ്ടു
നാനുഖനരികത്തുപോയ്
ആവലാതി പറഞ്ഞപ്പോൾ
കല്പിച്ചു കമലാസനൻ. **നൃപ**

മുൻവ

പതിനാലാം സർഗ്ഗം.

“തോല്പിക്കില്ലാരുമിവനേയേല്പിക്കില്ലായുധങ്ങളും
കപ്പാന്തത്തോളമായുണ്ണും കെല്പുംലോപിച്ചിടാഭൃശം”. എന്നു

ഇത്തരം വരമാഹാത്മ്യം സിദ്ധിച്ച ഹനുമാനിഹ
ഉമയെപ്പോലിരുന്നിടീൽ നാമെന്നോന്നിനി വേണ്ടതും? 90

എറിയാനാശയുള്ളോർക്കു കല്പം കൈയുക്കുമില്ലഹോ!
കല്പം കരുത്തുമുണ്ടായോർക്കേറീനും മടിയേറിടും. 91

സന്തതബ്രഹ്മചര്യത്തോടിരിക്കും വായുപുത്രനേ
ശ്ലാഘിച്ചു ജാംബവാനേവമവനോടോതിയാദരാൽ. 92

വേഗേന ലങ്കയിൽ പോയി-
ക്കാര്യം സാധിച്ചു പോരുവാൻ
പോരാത്തുയില്ല നീയൊന്നു
തെളിഞ്ഞാലെന്ന് നിശ്ചയം. 93

നിനക്കു ചാടുവാനിപ്പോളാകാശമൊരു വൃക്ഷമാം
ഇലമ്പലാമിട്ടികെല്പാം തളിരാം മേഘപങ്ക്തികൾ. 94

നക്ഷത്രസൂര്യചന്ദ്രന്മാർ പ്രസൂനഫലവർഗ്ഗമാം
തടമാം കടൽ നാരായണരാമിന്നാദികൃത്സ്മവും. 95

ഉത്സാഹമുള്ളിലുണ്ടെങ്കിലിക്കാര്യം നിവ്ഹിക്കുവാൻ
വിഷ്ണുമെന്തൊക്കെ വന്നാലും കൈവരും പല മാർഗ്ഗവും. 96

നിൻ കൈയിലല്ലയോ തന്ന രാഘവൻ തിരുവാഴിയേ?
അതെന്തിനെന്ന് ചിന്തിച്ചു കടക്കു വേഗമാഴിയേ. 97

വകതെരിവൊടു മുന്നും പിന്നുമോത്തിട്ടിതെല്ലാ-
മകപടമതിയാകും വൃദ്ധനോതുന്ന നേരം
വികലതകളശേഷം വിട്ടു കൈയുക്കു വലി-
ച്ചകമലർ വികസിച്ചു വാതജൻ മുരിനീന്റാൻ. ഐ

വിദ്യകൃതി കടന്നു കമ്പിവഴിയാ-
യഞ്ചൊറ കാവൽസ്ഥലം
പാത്തുകൊണ്ടു മുറയ്ക്കണഞ്ഞു തലയാം
ശാലയ്ക്കകത്തിച്ചുപോൽ
ഉദ്ദേശം നിറവേറിടുന്ന വിധമ-
ക്കാറിനകൻ ബുദ്ധിമാൻ
പ്രത്യേകിച്ചു തുപന്റെ കല്പന വഹി-
ക്കാമെന്നുചോതിനാൻ. ഐ

ശ്ലേശിച്ചിടത്താരുമിന്നു ഹനമാ-
നാണ്ടിങ്ങു; ലങ്കാപുരേ
നാശത്തിന്നൊരു കാലു നാട്ടി വഴിപോൽ
'വന്ദിച്ചു വൈദേഹിയേ
കീശന്മാരുടെ കീർത്തിയെന്നു മുലകിൽ
സ്ഥാപിച്ചു നിസ്സംശയം
ലേശം മോശമണഞ്ഞിടാതുദധിയും
പിന്നിട്ടു ഞാൻ പോരുവൻ. ധ്രു

ആലസ്യം വിട്ടുനില്പതനയൻ വാമനൻ പൊൽവളൻ-
ക്കോലം നോക്കുന്നൊരു കപികളെസ്സാദരം സൽക്കരിച്ചു
പാലാഴിപ്പെണ്ണെന്നിയുടെ മണാളങ്കല്പംകാമ്പുറപ്പി-
ച്ചാലംബിച്ചാണുടനടി മഹേന്ദ്രാചലത്തിന്റെ കൂടം. വൃഹ

സീതാസ്വയംഭവം പതിനാലാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

പതിനഞ്ചാം സ്കന്ദം.

തിരയുന്നതിന്നു പുനരൂഴിമങ്കയെ-
ക്കരളികലോത്ത് പവമാനനന്ദനൻ
പുരു വേഗശാലി പുകയന്ത്രമെന്ന പോൽ
സുരവീഥി നോക്കിയെഴുന്നേറ്റു സ്തപരം.   ൧

ഹരികഞ്ജരൻ കടൽ കടപ്പതിന്നു തൻ-
തൂരുവന്ദനങ്ങൾ വഴിപോലെ ചെയ്താൻ
നരനായകൻ ഹിതമാചരിക്കുവാൻ
പരിമാണമാറ വടിവാണ്ടു തൽക്ഷണം.   ൨

ധരണീധരന്റെ മുകളിൽ കരങ്ങളും
ചരണങ്ങളും കപിവരൻ പതിക്കവേ
ഒരുപാടു മണ്ടയിടികൊണ്ടു പർവ്വതം
കരയുന്ന പോലെ കരയുറൊലിച്ചു പോൽ.   ൩

മുകിലങ്ങുമിങ്ങുമുരുവേ നിരന്നു തൻ
ചികരം മലയ്ക്കുടനഴിഞ്ഞടിഞ്ഞപോൽ
അകതാർന്നുറങ്ങിയകടിച്ചു കഞ്ജര-
പ്രകരം മഹീധരനു നീരു കൊണ്ടു പോൽ.   ൪

പതറിക്കുതിച്ചു വിളയാടുമേണസ-
ന്തതിതൻ കളമ്പുകൾ പതിഞ്ഞുയന്നതാം
മനയോലയാലി പല ധാതു ധൂളിയാൽ
പലടം ചുവന്നു മലതന്റെ ചോര പോൽ.   ൫

തിരമോടറങ്ങിയുണരും മൃഗാധിപൻ
 വിരയോടുകൂടിയലറന്നൊരൊച്ചയായ്
 പരയാൻ നമുക്കു മുറയുണ്ടു പവിത്രം
 മുറയിട്ടു മാറൊലി മുഴങ്ങിപ്പുന്നതായ്. ന

ചരിവിൽ പുനങ്ങൾ പെരികെത്തുരന്ന കൊ-
 ണ്ടൊരുമിച്ചു മേവുമരവങ്ങളൊക്കയും
 ഗിരിനായകന്റെ കടലും തെരമ്പുമായ്
 പിരിയുന്ന പോലെ ശരിയായ് പുളഞ്ഞു പോൽ. ഞ

ഉലയും മരങ്ങൾ തലകൊണ്ടടിക്കയാൽ
 പല ഭിന്നമായ ജലദത്തിൽ നിന്നുടൻ
 മല താൻ വിയത്തു വലയും പ്രകാരമായ്
 പലടത്തു മനു ജലവിന്ദുവാൻ പോൽ. വ

ഇടവിട്ടയങ്ങളിലുറച്ചു കല്ലിൽ വീ-
 ണ്ടിപെട്ടു പൊള്ളമുള പൊട്ടിയപ്പൊഴേ
 വിടവിൽ കടന്നു പവമാനന്തതിനാൻ
 പിടയും മഹാദ്രി നെടുവീപ്പിപ്പുന്നപോൽ ന്

പടവെടുവാൻ ഗുതി മുഴുത്തു മുൻപില-
 കൊടി തൂക്കുവാൻ കഴ നിറത്തിപ്പുന്നപോൽ
 നെടുതായ വാലധിയെ നാട്ടി നട്ടമായ്
 ചൊടിയോടു മാരുതസുതൻ കതിച്ചിതേ. ധ

മുവടോടു കൂടയിളകിത്തരക്കള-
 ണ്ണവനോടുകൂടെ നടകൊണ്ടു വാരിയെഴ
 മുറപോലെ ചെന്നു വരിവച്ചു നിന്നു മേൽ-
 ചിറ കെട്ടുവാനൊരരണിട്ടു കുറി പോൽ. മ

ചിറകിട്ടിച്ചലയകററി വിണ്ണിൽ നൽ-
ക്കറിയിട്ടു പൊന്മുടി കിളത്തി, യപ്പൊഴേ
ജലധീനയൻ ഹിമവാന്റെ പുത്രനാം
മല;യക്കപിറ്റു തളച്ച് തീർത്തുവാൻ.

൧൨

മല മുട്ടിയെന്നു പിശകിദ്ധരിച്ചു തൻ-
മുലമൊട്ടുകൊണ്ടുനമത്തിയാഴിയിൽ
സ്ഥലമിട്ടു പോന്ന കപിവീരനോടുതാൻ
പലമട്ടു പവ്തമുറച്ചു താഴ്ത്തായ്.

൧൩

സുരനായകൻ ചിറകുറുത്തുകൊണ്ടിരു-
ന്നൊരു നാളെനിക്കുതവി ചെയ്തു നിൻ പിതാ
പറയുന്നു സത്യമിതു ഞാൻ വിപക്ഷന-
ല്ലറികെന്നെ നീയിവിടെയും സപക്ഷനായ്.

൧൪

പെരുതായ നന്ദിയൊടു സാഗരം കനി-
ഞ്ഞുരചെയ്തു, നിന്നുടെ തളച്ച് തീർത്തുവാൻ
അരികത്തണഞ്ഞതതു മൂലമാണു ഞാൻ
മരുവിടുന്നച്ചു നടക്കൊൾക പിന്നെ നീ.

൧൫

ഹിമവാന്റെ പുത്രനിതുപോൽ കമിക്കവേ
സമയോചിതങ്ങളുവനോടടുത്തു
പിഴയാതെ സജ്ജതയെ നിവ്വഹിക്കുവാ-
നുഴറിത്തിരിച്ചു രഘുനാഥദൂതനും.

൧൬

കടലിൻ നടുക്കു കിളുരുന്ന കുന്നിനേ
വടിവോടു കണ്ടു വലവൈരിയെങ്കിലും
അലിവോടു മാരുതിയനുഗ്രഹിക്കയാൽ
കലഹം വെടി,ഞ്ഞുമുതൽക്കുതിന്റെ മേൽ.

൧൭

ദരശ്ശുള്ള രാക്ഷസപുരത്തെ നോക്കിയ-
സ്തരസൻ കപിരൂന്ദമെന്ന സല്ലഭം
നരകോപമം വലിയ വായുമേന്തിനി-
ന്നരഗാഞ്ചയാം സുരസ തീറിയാക്കുവാൻ.   ൧൮

അവളെ ജ്ജയിപ്പതിനയന്നിടുമ്പൊഴ്-
പ്പവനാദമജന്റെ കഴലെത്തിയാഴിയിൽ
അവനുള്ള മസ്തകമനന്തവിധിയെ
ക്കവിയുന്നവണ്ണമളവറു പൊങ്ങി പോൽ.   ൧൯

ഉടനേ ചുരുക്കിയുടലക്കുപീശപരൻ
കടുകോളമാക്കി വദനത്തിലേറിനാൻ
പുനരിങ്ങു പോന്ന ജവമോടു വാമനൻ
വളരുന്ന പോലെ വളരാൻ തുടങ്ങിനാൻ.   ൨൦

തൊഴുതിട്ട യാത്രയവളോടുകൂടി പോം
വഴിമേൽ കരങ്ങിനെ വധിച്ചു തിന്നുവാൻ
നിഴലിൽ പിടിച്ച രജനീചരത്തിയെ
ഞൊഴികൊണ്ടു കൊന്നവനൊഴിച്ചു ഭൂഷം.   ൨൧

അലയാഴിയക്കര പിടിച്ചു ലംബമാ-
മലമേലിരുന്നടൽ ചെറുക്കി നല്ലപോൽ
വിലകിടന്നുമുഖ വടക്കു ഗോപുര-
സ്ഥലിയിങ്കലെത്തിയവനങ്ങു മേവിനാൻ.   ൨൨

പഴുതോത്തുകൊണ്ടു പകലല്ലമുള്ളതും
കഴിയാഞ്ഞിരുന്ന കപിതല്ലജനടൻ
തലയോട്ടിയിങ്കലൊരുപാടു സംശയം
പലമട്ടിലേവ മുളവായിരുന്നു പോൽ.   ൨൩

വരിവച്ചു വാനരകുലം വരുമ്പൊഴി-
 കര കണ്ടിടാക്കടൽ കടപ്പതെങ്ങനേ?
 ഒരുവേള ചാടി വരുമെന്നിരിക്കിലും
 പരിപന്നിയിോടുചടയേല്പതെങ്ങനേ? ൨൪

രാമപുണ്ഡ്രവന്റെ നിനവൊക്കെ നിസ്സുലം
 ലാമുവായ് സമുദ്രമിഹ ഞാൻ കടന്നതും
 ജനകന്റെ പുത്രിയുയിരോടിരിക്കയോ
 വിനയൊക്കെയോത്തു തനിയേ മരിച്ചിതോ? ൨൫

അറിയാഞ്ഞു വൈകിയതെനിക്കു മരൊരാ-
 ളറിയാതെ പോവതിനെപ്പൊലിലും
 ഇതുപോൽ നിനച്ചു പലതും മനസ്സില-
 മതിമാൻ നിശാമുഖമടുക്കുവോളവും. ൨൬

കലശോത്ഭവന്നരികിലിറുന്നേകിയോ-
 രൊലിയാൻ വിപ്ലിനിഹ വേല വന്നതായ്
 കമലേശനോടു പറവാൻ തിരിച്ചുപോൽ
 കമലേശനങ്ങപരദിക്കിലെത്തിനാൻ. ൨൭

ചരമാദ്രിതന്റെയരികത്തു കാട്ടിൽ നി-
 ന്നളവായ വഹ്നിയുടെ വെക്കയൊക്കയും
 ഗഗനസ്ഥലത്തു നിഴലിച്ചിരുന്ന പോ-
 ലഖിലം ചുകന്നിതു പോതിലംബരം. ൨൮

അരികത്തണഞ്ഞാരരുണന്റെ ദീപ്തിയാൽ
 പെരികെ ജ്വലിച്ചു രവികാന്തസഞ്ചയം
 തിരിയെക്കവിടുമൊരു കാന്തിയേറക്കുകൊ-
 ണ്ണരുണീഭവിച്ചിതഥവാ നഭഃസ്ഥലം. ൨൯

അമരസ്രവത്തിയതിലുള്ള നീരുമ-
 ങ്ങമുതേത്തു ചെല്ലതിന്ന നിശ്ചയിച്ചുടൻ
 കടലിന്ന മെല്ലെയതിലേക്കുയന്നിടം
 ബന്ധവാമുഖാഗ്നിയുടെ ഹേമവണ്ണമോ? ൨൨൦

പതിവാംപ്രദോഷസമയത്തിലെച്ചുവ-
 പ്പുള്ളവാക്കിയേവമളവന്ന ശങ്കയേ
 മുതിയന്ന നേരമരവിരുപാളി ന-
 പ്രിതളായ പോക്കതകടച്ചു മെല്ലവേ- ൨൨൧

മകരന്ദഭിക്ഷയതിനമധ്യഗ്രന്ത-
 ദിജപഞ്ചതി കൈരവഗ്രന്ഥങ്ങൾ തോരമായ്
 പെരുമാറി; യാമ്പൽ വിരിയുന്ന കണ്ടു പോയ്
 മണമേറേ മാരുതനാഴന-മന്ദമായ്. ൨൨൨

പുരുത്തവരനിമുഖദിക്പതിഗ്രജം
 മരുവും പുരങ്ങളധികം മണക്കുവാൻ
 അകിരിട്ടു ചുട്ട പുകയെട്ടു ദിക്കിലും
 ചകരുന്ന ചോലിരുളുടഞ്ഞു തൽക്ഷണം. ൨൨൩

വിരഹവ്യഥയ്ക്കു മുതലിച്ചു നാനി പോൽ
 മുറയിട്ടു ചക്രമിഥുനങ്ങൾ പൊയ്ക്കയിൽ
 അതുപോതണിഞ്ഞു വിഭാസീടിനാൻ നഭോ-
 മാവാഹണേന്ദ്രനൊരു താരമാലയേ. ൨൨൪

ഇരുളെന്ന പച്ചിലമരം മുറിച്ചിടും
 മഴവായി മുഖ്യരസജീവരൂപനായ
 ഉദയാചലക്കൊടുമുടിപ്പുരപ്പിൽ നി-
 ന്നദയം തുടങ്ങി ഹരിണാങ്കനദ്വേഷേ. ൨൨൫

അണിനിൽക്കുതന്റെ കതിരസ്വകാരമാ
തുണിയാൽ മറഞ്ഞു ഗഗനസ്ഥലങ്ങളിൽ
വിവസിത്തുടങ്ങിയിഹ പായലിന്നിട-
യ്ക്കുരവിദനാളമുള പോലെ പൊയ്ക്കയിൽ. **൩൩**

ധനദാനജന്റെ മദമൊട്ടടക്കിയ-
ന്നനരണ്യകീർത്തി വിലസാൻ തുനിഞ്ഞ പോൽ
അകതാർ വിരിഞ്ഞു ഹനമാനമപ്പരി-
ക്കകമേ നാഴഞ്ഞു കയറാനൊരുങ്ങിനാൻ. **൩൪**

ഉടനാളു ലങ്കയുടെ ലക്ഷ്മി നാരിതൻ
വടിവായ് കപിരൂനൊടു മല്ലു വയ്ക്കുവാൻ
നട കാത്തു നിന്നു മതിലിന്നകത്തു ഞാൻ
വിടുകിപ്പയെന്നു പരുവം പറ്റഞ്ഞുതേ. **൩൫**

ബലമോടു കോട്ടയിൽ വവിഞ്ഞു കേറുവാൻ
കലിയൻ മഹാകപി കടുത്തു നിൽക്കവേ
നിലകെട്ടവന്റെ തലയിൽ കൊടുപ്പിനെ-
ന്നലസാത്ത മട്ടിലവളൊന്നടിച്ചു പോൽ. **൩൬**

അടിയേറ മർക്കനപക്ഷ്യഭാവമോ-
ടുനേ തിരിഞ്ഞു പകരം കൊടുക്കവേ
തടിപോലതോറവരം നിലത്തു വീണടൻ
മടിച്ചാതെ മാരുതിയൊടേവമോതിനാൾ. **൩൭**

മടലപ്പു മർക്ക! മടങ്ങിയോടുവാ-
നടലിന്നെനിന്നു തെരിയായ്ക്കുപ്പോ!
പിടലിങ്ങ വാനരനടിക്കിലപ്പോഴേ
വിട വാങ്ങുകെന്നു വിധിയുണ്ടു മുന്നമേ. **൩൮**

ചൊടിയേറേയുള്ളൊരു പെരുങ്കുരങ്ങിനാ-
 പിടിവെപ്പൊഴെങ്കിലുമെനിക്കു പററിയാൽ
 മുടിവുണ്ടു പങ്കയിരിതെന്നു നാനുഖൻ
 വെടിയല്ല മുന്നമിവളോടുരച്ചതും.

രൗ

അതിനാലെ ഞാനിഹ ഗമിച്ചിടുന്തിതാ
 റിതമൊക്കയും സാധമാം നിനക്കെടോ!
 ഇതുപോലുരച്ചവർ മറഞ്ഞ ശേഷമാ-
 മതിമാനണഞ്ഞു ദശകണ്ഠമേടയിൽ.

രനു

“ഇതു രാവണന്റെ നഗരം നിശാചര-
 പ്പട കാത്തു നിന്നു പരിരക്ഷ ചെയ്തതാം
 മുകിലോടിഞ്ഞു കനകക്കുടുംബം പൂ-
 ണ്ഡരസുന്ന മാളികയവന്നിരിപ്പിടം.

രർ

ഇതു രാജരാജനൊടു കൊള്ളയിട്ടെടു-
 ണ്തൊരു കീർത്തി കേട്ട ഗുണമുള്ള പുഷ്പകം”
 ഇതുപോലെ ചന്ദ്രിക നിരന്ന രാത്രിയ-
 ന്നഗരം മുഴുക്കെ മറയ്ക്കാ കാട്ടി പോൽ.

രൗ

“രാഘവനാഥനക്കതനയൻ തുണയ്ക്കയാൽ
 പകലോൻ നിനയ്ക്കിപ്പതി ഭാഗ്യശാലി താൻ”
 കരുതിട്ടു ചന്ദ്രനിയുപോലെ മാരുതി-
 ക്കൊരു വാങ്ങലായി വഴികാട്ടി ലങ്കയിൽ.

രനു

ഇതുപോലുപോലമരുന്നാശ്ശിമാ-
 ക്കുതിരറെഴുന്നടകാങ്ങിടുമ്പൊഴും
 വിജയിച്ചു ദാസികളൊടൊത്തുരാജമാ-
 രജനീചരേന്ദ്രമാറിഷീജനത്തൊരും.

രൗ

അവനങ്ങ കണ്ടു വെറുതേ മുഴിഞ്ഞതാ-
യകതാരിലാധിയൊടശോകവാടിയിൽ
തിരയുന്നതിന്നു പുനരിഷ്ടഭേദതാ-
നതിയോടു കൂടെയവിടന്നു ചാടിനാൻ. [൧൦൯൧]

൪൮

മരമാഴ്ചമൊന്നിലുടനീളം പ്രാതലാൻ
കുറിയോടശോകവനിയിങ്കലെത്തിനാൻ
ദരിതം തകർച്ചമൊരു വേദശാലയിൽ
പരയാം ഗതിക്കു തുനിയും മുമ്പു പോൽ. ൪൯

നിരയായ് ഞെരുങ്ങിയതിൽ വന്നുരം പലേ
തരമുണ്ടവയ്ക്കിയിൽ നല്ല പൊൻനിറം
പെരുകിക്കിളൻ പടയുന്ന ശാഖ പു-
ണ്ടൊരു ഭേദതാരമുകുളനി മാരുതി. ൫൦

ഉടനായതിൻ നിന്നിവിടാരിലൊന്നി-
ന്നിടയിൽപ്പുതുങ്ങി മരുവട്ടു മർക്കൻ
വടമാമരത്തിനിലയിൽ കിടന്നൊരാ-
വടുവായ ശൌരിയുടെ മട്ടിയന്നുപോൽ. ൫൧

ഉടജ്ജ്വലിൽ വെച്ചു ചതിയാലെ കൈവശ-
പ്പെടുവാൻനൊരിക്കലിട വന്ന മേതുവാൽ
വിടുവകനാം ദശമുഖന്റെ കോട്ടയിൽ,
പെട്ടുമാന്തിയോടു ചമയങ്ങളെന്നിയേ. ൫൨

വടിയും പെട്ടു വിരഹാഗ്നി തന്റെ പു-
ടിപൊട്ടിപ്പട്ടു മിഴിനീരു തുകിയും
നൈടുവിപ്പിച്ചിട്ടു മരുവുന്ന സീതത-
ന്നടൽ കണ്ടനേരമവനേവമെണ്ണിനാൻ. [൧൦൯൨]

൫൩

മണമുള്ള മാലതി വരിക്കമാവുതൻ-
തണലിങ്കൽ നിന്നു പിഴിട്ടു മുടൊടേ
കണികാണുവാനുമരുതാത്ത കള്ളിയെ
ഗുണമററ ബൈലനണിയിക്കിൽ നല്ലതോ? ൭൪

പുതുപുഷ്പമാലയൊരു പട്ടി കണ്ടു-
ത്തിരു മാംസമെന്നു പിശകിൾരിക്കയാൽ
അതുകോവിലിന്നുപഹരിച്ചു പട്ട-
ക്ഷിതിയിങ്കലപ്പടി കളഞ്ഞു കറ്റലൻ. ൭൫

ശശി തന്റെ ചന്ദ്രികയെ വിട്ടിരിപ്പതും
രവിതന്റെ കാന്തിയെ വെടിഞ്ഞിരിപ്പതും
ഇവളെപ്പിരിഞ്ഞു ധൃതിയാൻ രാമനി-
ന്നയിരോടിരിക്കവെതുമൊന്നുചോലെ താൻ. ൭൬

പുരുഷിന്തയോടു പവനന്റെ പുത്രന-
ന്നിരവേകദേശമൊരുമട്ടു പോക്കിനാൻ
ചരമാഗ്രി തന്റെ മുകളിൽ കരേറുവാൻ
കരുതിശ്ശശാങ്കനമൊരുങ്ങി മെല്ലവേ. ൭൭

ഗതി കെട്ടു കീടമതിയായിടുന്ന പെൺ-
കൊതിയൻ ദശാസ്വനതി സാഹസപ്രിയൻ
മതിയിൽ പെരുത്ത മദനാത്തിയോടു താ-
നതു പോതുണർന്നിതരുണാവിലേക്കുണൻ. ൭൮

സതിയായ സീതയിലുയന്നൊരാശയും
പുതുതായണിഞ്ഞ ഹരിചന്ദനങ്ങളും
ഇതുരണ്ടുകൊണ്ടുവെറുത്ത മാറിടം
പതിവിൽക്കവിഞ്ഞധികരാഗമേന്തിയോൾ. ൭൯

ഗണികാഗണങ്ങളിഹ കൈവിലകെട്ടു-
ത്തണിയിട്ടതിന്നിടയിലൂടെ മെല്ലവേ
അവനങ്ങശോകവനിയിങ്കലെത്തിനാ-
നവനീകുമാരിയുടെ മേനി പുല്ലുവാൻ.

നൂ൦

വനിതാജനങ്ങൾ കരതാരിലേത്തു മ-
മ്മണിദീപമാജ്ജനികളാൽ നിരന്തരം
ഇളകിപ്പരന്നൊരു തമഃ പരംപരാ
നിജവാസമാക്കി രജനീചരാശയം.

നൂ൧

മദമുളളിലാൻവന്നടുത്തു സീതയെ-
പ്പൊതുനാരിയെന്നു കരുതിട്ടു പുൽകവാൻ;
മദയാന, കത്തിയെരിയെന്നൊരഗ്നി ക-
ണ്ടിതമാൻ സല്ലകിയിതെന്നടുത്ത പോൽ.

നൂ൨

അഹിതം പരഞ്ഞവനടുത്ത ചേലു ക-
ണ്ടകതാർ നടുങ്ങിയവളെന്നിരിക്കിലും
പ്രിയനെക്കുറിച്ചു ഗുതിപൂണ്ടരക്കനേ
വകവച്ചതില്ല കറുകത്തുണത്തൊളം.

നൂ൩

കലധമ്നമൊക്കെയറിയുന്ന നാനുഖൻ
കലജാതനായൊരു ഭവാനയോഗ്യമാം
നിലവിട്ട ശിലമരുതാത്തതാണെടോ
വില കെട്ടുപോകുമതിനാലെ പെരുരുഷം.

നൂ൪

പരദാരസജ്ജമമടുത്തതല്ല കേ-
ളൊരുവകു,മോക്കിൽ നരകത്തിനാസ്സഭം
അതിലും; കുറച്ചിലിയലാത്ത നിൻ പിറ-
പ്പിതുമൂലമിന്നു വഷളാക്കി വയ്ക്കാലാ.

നൂ൫

സ്വപഥരിഗ്രഹങ്ങളിലനാസ്ഥയേറുമോ-
രവിവേകിയായ പുരുഷന്റെ ഗൗരവം
തുലയും വിശിഷ്ട വിഭവങ്ങളൊക്കയും
കളയും പരാജ്ഞ ശരീരശക്തിയും

നൃന്ദ

ഇനിയെങ്കിലും ചെറുതു നല്ല ബുദ്ധിയോ-
ടിവളെപ്പഴുപടിയെടുത്തു കൊണ്ടുപോയ്
രാജനായകന്റെ തിരുമുൻപിലാക്കിയ-
പ്പദതാരിലാത്തവിനയം നമിക്ക നീ.

നൃന്ദ

ഇതിലും മഹത്ത്വമിയ്യുന്ന നന്മയെ
ശ്ലരിയായ് നിനക്കു തരുമെന്റെ വല്ലഭൻ
സമവർത്തി. പോലുമതു മൃഗമിന്നി മേൽ
വശവർത്തിയായി വരുമീ നിനക്കെടോ!.

നൃന്ദ

ഗുണദോഷമിന്നനുസരിച്ചിടാജ്ഞില-
ക്ഖരഭൂഷണാദികളെ യുദ്ധഭൂമിയിൽ
കാണിച്ചു പോതു കടുവായിടം നിന്നും
മുനയിൽപ്പുരണ്ടു കണവന്റെ സായകം.

നൃന്ദ

റുദ്രയം പിളൻ കിഴിയുന്ന ശബ്ദിയിൽനി-
ന്നൊഴുകുന്ന രക്തനദിയിൽ കളിച്ചുടൻ
കരയേറവാൻ മടയനായ നീയൊഴി-
ഞ്ഞിടയാക്കുകില്ല ഭൂവി മറൊരാളത്തരം. [യുഗ്മകം.]

മലർബാണമഞ്ചുമടലിൽത്തറയ്ക്കയാ-
ലവനേററതില്ല ഗുണദോഷഭാഷിതം
തലയഞ്ചുമുള്ള ഫണി കൊത്തി വീണവ-
ക്ഷതകീടമോ മറുമരുന്ന് ചെയ്തിലും.

൭൧

പറയുന്ന കേട്ടു പല മട്ടിലീവിധം
കുറവെന്നു തോന്നി ഹൃദയത്തിലപ്പൊഴേ
മുറിവിളയുള്ള പലനോടു നന്മയായ്
പറയുന്ന വാക്കു വിചാരിതമാണ്.

൭൨

വിറയോടു കണ്ണിരുപതും തുറിച്ചുകൊ-
ണ്ടരിശം നടിച്ചു രജനീചരേശ്വരൻ
കരവാളിലുക്കിയലറീട്ടു ഘോരമാ-
യൊരുവാക്കിവണ്ണമുരചെയ്തു ഭുക്തൻ.

൭൩

രഘുനാഥപത്തിയെ വളഞ്ഞു മുററിലും
മരുവുന്ന നിങ്ങളുപദേശവാക്കിനാൽ
മനതാരിളക്കിയിനി വല്ലവണ്ണവും
വശമാണ്ണരേണ്ടതിന്നു വേല ചെയ്യവിൻ.

൭൪

ഒരു വിദ്യകൊണ്ടു മിവളുൾപ്പെടാക്കിലോ
ശരിയാക്കിയുണിന്നതകാണപ്പിലേ
അരിവെപ്പുകാരുടെയടുക്കലേക്കു താൻ
മൊരികെപ്പൊരിച്ചു തരുവാനയയ്ക്കണം.

൭൫

അവനേവമുള്ളിലുയരുന്ന കോപമോ-
ടവസാനതീച്ചുരുചെയ്തനന്തരം
അവശേഷമററിരുവു തീനകണ്ടു തൻ
ഭവനം ഗമിച്ചുപവനത്തിൽനിന്നു താൻ.

൭൬

രജനീചരാജനകൾ മുററിലും നിറ-
ഞ്ഞൊരുപോലെ ഭേവിയെയുപാദ്രവിക്കുവാൻ
വിഷവല്ലികൾക്കിടയിൽനിന്നു സങ്കട-
പ്പെടുമോഷധിക്കു നമയായി സീതയും.

൭൭

ഉടനന്നിശാചരികൾ കണ്ണുരുട്ടിയും
മടി വിട്ടു നാക്കുകൾ തുറത്തിയും പരം
കുടിലങ്ങളായ രദനങ്ങൾ കാട്ടിയും
മടവാർമുടിക്കരിയ പേടി നരുകിനാർ. ഐ

അമരം കരിമ്പുലി വളയ്ക്കു വച്ചുടൻ
തെവരുന്നതിന്നു തുനിയുന്ന വേളയിൽ
പതരുന്ന പേടമൃഗമെന്നപോലെ-
ങ്ങഴരുന്ന സീതയിതുപോലെ കൂറിനാൾ. ഞ

വിരുതൻ ജടായുവവനെന്റെ വാഞ്ചയെ-
പ്പായാതെ വേഗമൊടിറന്നു പോകിലോ
പരിതാപമോടിവിടെ ഞാനിരിപ്പതി-
ന്നറിയുന്നതേതുവിധമെന്റെ വല്ലഭൻ?. വു

മറിമായമേരമൊരു യാമിനീചര-
പ്പു വല്ല ഗോഷ്ടികളുമാചരിക്കയാൽ
കണവന്റെ ബുദ്ധി പതറിപ്പകയ്ക്കുകൊ-
ണ്ടിവളെക്കുറിച്ചു ദയ തോന്നിടായ്ക്കയോ?. വു

ബഹുശുണ്ഠിയായ വിടുവിസ്സി രാവണൻ
ഗുണമേറെയുള്ള കണവന്റെ ബുദ്ധിയും
ഇവളോടു കൂടെയൊരുമിച്ചു കൂട്ടതാ-
ണവനല്ലയെങ്കിലിതുപോലടങ്ങുമോ?. വു

നെറി കെട്ട ഭൃഷുനിനി നാളെ രാവിലേ
കുറി വച്ചു കൂട്ടവതിനിജനത്തിനെ
കുറിയിട്ടു വാക്കു വിലയുള്ളതാകിലാ-
മറിവൻ മൂർഛനതാത്തതെന്തേമോ!. വു

പമർ

തിരുനാൾ സമയം.

എന്നിവിടെ വിചാരിച്ചാൽ മനസ്സിൽ-

കാണുന്നതെന്തെന്ന ചിന്തി-

ചുറ്റും മോഹമുൾക്കൊണ്ടവനിയിലാലസ-

പാഴ്ന്നി മങ്ങിപ്പിരിയുൾ

എന്നേ കഷ്ടം! നിമിത്തശാപരൂപരിയിൽ നട-

ന്നോരു കോലാഹലത്തെ-

ചൊന്നാളെല്ലാം വെടിപ്പായ് തിരുത്തുവള-

ക്കത്തിലിരിക്കിച്ച പോലെ.

വൃ

ഓരോ ഭാഗം പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചാൽ തുടങ്ങിട്ട-

ശ്രീകൃഷ്ണയോഗിയെന്നുമറിയാതെത്തീർന്നു

നരേ ശിരസ്സുമാമമതിനാലും വാട വാനാ

ശ്രീരാമപ്രിയനും ലതയ്ക്കുതകിടും കാർമ്മാലമായിടിനാ-

(പ. വൃ)

നിശ്ചയിക്കുകയും തിരുത്തുവാൻ വാക്കായിട്ടും

വശീകരണത്തിനാൽ മതിമനസ്സുണ്ടിടിനാൻ

അശാന്തപരിഭവനം പെരിയ സീത താനേ വൃഥാ

നശിപ്പിച്ചു കൈശലം പലതുമോത്തിരുന്നിടിനാൻ.

രഹസ്യകൃതനായിട്ടും

ഹൃദയമറിഞ്ഞു കണ്ടു

തരമോത്തിരിച്ച മെല്ലവേ

സരസം രാമചരിത്രസംഗ്രഹം.

വൃ

അന്നേരം ജനകാത്മജയ്ക്കു സുഖമായ്-

ചേതസ്സിലെന്നാകിലും

സന്ദേഹിച്ചിതു രാവണന്റെ കപട-

പ്പിന്തെന്നു ശങ്കിക്കുകയാൽ

ആമട്ടൊക്കെ മനസ്സിലാക്കി മതിമാൻ
 വാതാത്മജൻ സാദരം
 ഭൂമിത്തട്ടിലിറങ്ങി നിന്നവനിജാ-
 പാദം വണങ്ങിപ്പിന്നാൻ.

വൃദ്ധ

ഉത്തരം നിദ്രയുമെന്നിയേ വലയുമാ-
 വൈഭോമിയാൽ മർക്കടൻ
 കാണപ്പെട്ടു പരിഭ്രമിച്ചു കപിയോ-
 ടാരെന്നു ചോദിക്കുമ്പോൾ
 താനാരെന്നു മിഥുനമിങ്ങു വരുവാൻ
 സംബന്ധമെന്തെന്നു മി-
 ന്നാരാൽ പ്രേഷിതനായതെന്നു മഖിലം
 കേൾപ്പിച്ചു കാറ്ററിനുകൻ.

വൃന്ദ

പിന്നീടാദിത്യശിഷ്യൻ ജനകസുതയൊടാ-
 രാഘവനാർക്കുവേണ്ടി-
 സ്തന്ദോരം തീരുമാനമുണ്ടെന്നിവൊടു കശലാ-
 ന്നേഷണം ചെയ്തശേഷം
 ധന്വന്തൻ വാല്മീകിയെപ്പോലെന്നിനമകമേ
 രാമനാമം ധരിച്ചി-
 ടുസ്സനും ശോഭ കോലുന്നൊരു തിരുവടയാ-
 ളാങ്ങുഗുലിയത്തെ നരകീ.

നാ ൦

തൃക്കൈകൊണ്ടതു വാങ്ങിയുഴിമകൾ ത-
 ന്നാറത്തണച്ചാൽതിയോ-
 ടുൾക്കാമ്പുണ്ടു തുടിച്ചു കേണവശയാൽ-
 കണ്ണീർ ചൊരിഞ്ഞൊരവു

ദുഃഖിക്കുന്നതു കണ്ടു വായുതനയൻ
സാരോപദേശങ്ങളാം
വാക്കോരോന്നറിയിച്ചുകൊണ്ടഥ സമാ-
ധാനപ്പെടുത്തിടിനാൻ.

൯൧

ഭൂതനികപിരികിലും രഘുവരാ-
സ്രുങ്ങൾക്കുടപ്പം തുലോം
ലങ്കാപട്ടണമിജ്ജനം വളയുകിൽ
ഭുഗ്ങൾ ഭുഗ്ങളോ?
ദൈവാധീനത വന്നു ചേൺ ഭവതി-
ക്കിന്നിക്ഷണം സാമിവ-
ന്നീവൻപുള്ളൊരു ദുഷ്ടരാക്ഷസകുലം
വേരോടുകൂടി ഉൾം.

൯൨

ഭൂതന്മാരാം പൌലസ്ത്യനെ യുധി വധിച്ചിട്ടപകടം
വരാതാച്ചേ! മീളും ഭവതിയെ രഘുശ്രേഷ്ഠനടനേ
വരാനിങ്ങോട്ടീ ഞാനവിടെ വിടകൊള്ളാത്ത കുറവാ-
ണരും സന്തോഷിച്ചിന്നടിയനരുളപ്പാടു തരണേ!. ൯൩

കല്പിച്ചാൾ സീതയപ്പോൾ ദശമുഖനിവനെ-
ച്ചാവലാക്കിച്ചമയ്ക്കാൻ
കെല്പില്ലാതില്ലെന്നിരിക്കുന്നറിയുക, പുനര
ന്നേരമാ രാമബാണം

ഇപ്പാപിഹ്വന്റെ നെഞ്ചത്തൊരുപൊഴുതു പതി-
ച്ചിട്ടു ചാകേണ്ട യോഗം
പില്ലാടില്ലാതെയൊമെന്നതു കരുതി വിഷാ-
ദിച്ചിട്ടുനീവിധം ഞാൻ.

൯൪

അന്നേരത്താ ഹന്തമാൻ നിജവടിവു വള-
 ത്തിട്ടു ചൊന്നാനിവണ്ണം
 ധന്വേ! കൊണ്ടങ്ങു പോവാൻ ഭവതിയെ,യടിയൻ
 പോരുമെന്നാലുമിപ്പോൾ
 വന്നീടും കീർത്തിദോഷര രഹുവരശരവും
 സത്യവും വ്യത്ഥമാകും
 നന്നോ? മോഷ്ടിച്ചുപണ്ടത്തിനെയടയവനും
 മോഷണം ചെയ്തെടുത്താൽ. ൯൫

എല്ലാംകൊണ്ടുമിനി ക്ഷണേനവരുമ-
 ശ്രീരാമനും തമ്പിയും
 കവ്യേ! ഖേദമൊഴിച്ചൊരല്പദിവസം
 കൂടെ കഴിച്ചീടണം
 വില്പകം തവ വല്പഭന്നൊഴിയുവാ,-
 നങ്ങോട്ടു ചെല്ലും വിധേന
 ചൊല്ലേണ്ടെന്നൊരു വാർത്തയോർത്തു മരസ-
 ണേശത്തിനേകീടണം. ൯൬

അന്നേരം നിജമൗലിരത്നമെതിരേ
 വൈദേഹി വാതാത്മജ-
 നന്നു നല്പിയമാൻ നൾകിയിതുപോൽ
 സന്ദേശവും ചൊല്ലിനാൾ
 മൂന്നും വിണ്ണവർനാഥപുത്രൻ ചിര-
 ജീവിതപ മേകീട്ടവൻ
 കണ്ണൊന്നാശു കളഞ്ഞു കാത്ത കനിവിന്നെൻ-
 കാത്തനെങ്ങോട്ടുപോയ്? ൯൭

൨൧൮

പതിനാറാം സ്കൂൾ.

ഇജ്ജനമീവിധമിനിയും
 ഭൂഖിച്ഛയിരോടിരിക്കുമൊരുമാസം
 അതിനകമിദ്രശമുചൈനെ-
 കൊല ചെയ്യാൻ വേല ചെയ്തു വീരമണേ!. ന്വ

കുശലമൊഴികളേവം ചൊല്ലി വേഗാൽ ഗമിക്കെ-
 നന്നിലജനനവാദം നരകിനാൾ രാമചന്ദ്രീ
 രഘുവരന്റെ കാര്യം മിക്കവാറും വഹിച്ചി-
 ടുവനുമ്മ വടക്കോട്ടാശകൊണ്ടാഗമിച്ചാൻ. ന്ന
 സീതാഭർത്താ, ഏന, പതിനഞ്ചാം സ്കൂൾ സമാപ്തം.

പതിനാറാം സ്കൂൾ.

ബലവാൻ രഘുനാഥഭൂതനൊ-
 ടുവിടം വിട്ടു നിനച്ചിതിങ്ങനെ
 നിറവേറി മനോരമം നമു-
 ക്കധുനാ മിക്കതുമെന്നിരിക്കിലും. ൧

ചെറുതായൊരു കാര്യമിന്നമു-
 ണ്ടിഹ മേ ചെയ്തതിനിദ്രശാന്തരേ
 അതിലേക്കൊരുപായമന്യമാ-
 ണിവിടിപ്പോളുകുന്നതോഷ്കിൽ. ൨

കറിനാശയരോടു സാമവും
 പണമുള്ളോക്കുമിതാത്മദാനവും
 ബലവാന്റെ ഭേദവാക്യവും
 ഫലമില്ലെന്നുലകിൽ പ്രസിദ്ധമാം. ൩

അതിനാലിഹ കൈക്കരുത്തു ഞാ
നപയോഗിച്ചതു യോഗ്യമാസ്തമ
അതുകൊണ്ടൊരുവേള രാക്ഷസ-
ക്തപമയ്യാദകളൊട്ടടങ്ങിടും

൪

ഭരമേറൊരു കാര്യപദ്ധതി-
ക്ഷപയോഗിച്ചു ബഹുപ്രവൃത്തികൾ
തരമൊക്കെയറിഞ്ഞു ചെയ്യുവോ-
നലകിൽ കാര്യസമത്വനാം ദൃഢം.

൭

വരവൊന്നറിയിച്ചു വച്ചുകൊ-
ണ്ടിതൻ പ്രാഭവവും ധരിച്ചുടൻ
തിരിയെസ്സുഖമോടു പോകിലോ
ശരിയായുള്ളൊരു ഭൂതനാണവൻ.

൬

നിരുപിച്ചിതുപോലെ വാതജൻ
തരുവാടങ്ങൾ തകർത്തു നിർഭയം
തപരയോടതു കണ്ടരക്കരം
കരളിൽ പേടി മുഴുത്തു മണ്ടിനാർ.

൭

ശകലിച്ചിഹ ശാഖയൊക്കയും
സുമനഃസങ്ഘമപാകരിച്ചുടൻ
ദപിജസന്തരിയെത്തുരത്തിനാ-
നവനല്ലോൾ ദശകണ്ഠനെന്ന പോൽ.

൮

“വരണം ശരപാണി രാമനും
ബലവാൻ ലക്ഷ്മണനും ജയം സദാ
രഘുനായകനാൽ സുരക്ഷിതൻ
വിജയിപ്പൂ കപിസാർവ്വഭൌമനും.

൯

മുണയുള്ളൊരു സൂര്യസന്തതി-
 ക്ഷണീയാം രാമനു ഭാസനേഷ്വരൻ
 ധനുമാൻ പവമാനനന്ദനൻ
 പ്രതിപക്ഷപ്രകരത്തിനന്തകൻ. ൧൦

ദശകണ്ഠരൊരായിരം നമു-
 ക്ഷതിരാമോ പടവെട്ടി നിൽക്കുവാൻ
 മലയം മരമെന്നിവരുകൊ-
 ണ്ടുഖിലം ഞാൻ പൊടി ഭസ്മമാക്കിടും. ൧൧

നഗരം മുഴുവൻ തകർത്തു ഞാ-
 നഭിവന്ദിച്ചിഹ രാമപത്നിയേ
 നിറവേറ്റി മനോരമങ്ങളെ-
 സ്സഖിമായ് പോവതു കാഞ്ചിനേവരും." ൧൨

ഇതുതാനുരുവിട്ടു നീളവേ
 പൊടിപാററുന്നൊരു വാൽയൊക്കയും
 രജനീചരചക്രവർത്തി കേ-
 ടുരിശും മൂത്തു മനസ്സിലേററവും. ൧൩

ബലമുള്ളൊരു കിങ്കരൗഘവും
 തലയാളാകിയ ജംബുമാലിയും
 പൊരുതീടുക മക്കടത്തൊടെ-
 നന്തളിച്ചെയ്ത യാത്രയാക്കിനാൻ. ൧൪

ഹനുമാനവരെ ക്ഷണേന കൊ-
 ന്നനുമോദിച്ചു കരേറി തോരണം
 അതിനുള്ളൊരിരുമ്പുതുണെടു-
 ത്തതിഗംഭീരതയോടു മേവിനാൻ ൧൫

അവർ ചത്തതു കേട്ടു രാവണൻ
പവമാനാത്മജനെപ്പിടിക്കുവാൻ
പടനായകരെവരെപ്പെരു-
മ്പടയും കൂട്ടിയയച്ചു പിന്നെയും. ൧൩

ക്ഷണമങ്ങവരെക്കുപിശചൻ
കനമേറുന്നൊരിരുമ്പുകയാൽ
കൊല ചെയ്തൊരു ചെയ്തി കേൾക്കവേ
ഖലനാം രാവണനാത്തകോപനായ്. ൧൪

ഇളയോൻ ദശകണ്ഠപുത്രരിൽ
തെളിവാൻ ക്ഷകമാരനക്ഷണം
അളവറെറാരു സേനയോടു കൂ-
ടികിചെന്നിതു യുദ്ധഭൂമിയിൽ. ൧൫

അനുഗാമികൾ നോക്കി നിൽക്കവേ
ഹനമാനങ്ങവനെപ്പിടിച്ചുടൻ
ഒരു കൈക്കുഴിയിങ്കലോടു ചേ-
ഞ്ഞൊരു ഞെക്കാൽ കഥ തീർത്തു സതപരം. ൧൬

അതുകണ്ടവറോടടുത്തു വൻ-
പടയും കൂടെയകമ്പടിക്കു പോയ്
ഇടരോടിതു കേട്ടമാത്രയിൽ
കുടിലൻ രാവണനാത്നായ് തുലോം. ൧൭

ശകുനപ്പിഴയെന്നു സംശയി-
ച്ചുകതാരിൽ ഭയമാൻ രാവണൻ
മകനാകിയ മേഘനാദനോ-
ടികലിന്നാജനെ കൊടുത്തു ചൊല്ലിനാൻ. ൧൮

അവികല്പമക്ഷി നിന്നൊടി-
 ബാഹുവനം മുനിലുമാരെത്തിട്ടും
 തവി പൊടവമദ്ഭുതം തുലോ-
 ചിവിടെക്കാണണമൊന്നെന്നിക്കൂട്ട്. ൨൨

അനില്വാദ്യമജനോടു ശബ്ദം ചെ-
 പുനജൻ ചത്തതു കേട്ടതില്ലയോ?
 അവനെപ്പിടികൂടി വേഗമോ-
 ടിവിടെക്കൊണ്ടു വരേണമിന്ന നീ. ൨൩

ഇതുപോലുമെന്തെന്നു ചൂതേ-
 ഗുതിയാം രാവണനിന്ദജിത്തിനേ
 ഗുതന്നാന്നിതനായവൻ ജവാ-
 ലെതിരിട്ടാനുപരാമദൂതനേ. ൨൪

കൊടുതായൊരു പീഡ രാവണ-
 നുളവാകാൻമരക്കരൊക്കയും
 മുടിയേണ്ടതിന്നും നിശാചരീ-
 നിവഹത്തിൻ പരിഭേവനത്തിന്നും. ൨൫

രവിശീതകരപ്രഭയ്ക്കു ന-
 പ്രവകാശം ലഭിയാത്ത ലങ്കയെ
 ശുചിയാൽ ശുചിയാക്കുവാനു-
 ന്നളവായ് തോരണയുദ്ധമദ്ഭുതം. [അഗ്നികു] ൨൬

ശരമാരി ചൊരിഞ്ഞിട്ടും മഹാ-
 രണമാം ദുർദ്ദിവസത്തിൽ മാരുതി
 പട്ടവായൊരു മേഘനാദമോ-
 ത്തന്നമോദിച്ചു മയൂരമെന്നപോൽ. ൨൭

പടനായകനെക്കുപീശപരൻ
പൊടിയാക്കുവാഴ്ത്താത്തകോപനായ്
പലബാണമയച്ചതൊക്കെ നി-
സ്സലമായ് കണ്ടു മഹേന്ദ്രവൈരിയും. ൨൮

ഇകലിൽ ജയമാൻ വായുവിൻ-
മകനെപ്പത്മജസായകത്തിനാൽ
ഒരു കെട്ടടനിട്ടു നല്കൂണ-
ച്ചരടാൽ പിന്നെ മുറുക്കി വിക്രമീ. ൨൯

പിശിതാശികൾ രാമദൂതനേ-
നിയമിച്ചിടുന്ന പാശബന്ധനം
സുരസുന്ദരികൾക്കു മോചനം
വരുവാനന്നു നിദാനമായി പോൽ. ൩൦

“കയറിട്ടു വരിഞ്ഞമൂലമി-
ന്നൊഴിവാക്കും ഭൂമിന്നാസ്രബന്ധനം”
അകതാരിലിതോത്തു ശക്രാജി-
ത്തവനെത്താൽക്കുണമങ്ങു കൊണ്ടുപോയ്. ൩൧

ജനകൻ മരുവുന്നെടത്തു താൻ
തിരുമുഖ്യാഴ്ചയതാക്കി വയ്ക്കുവേ
ശരമേററ തളച്ചു കൈവെടി-
ഞ്ഞുടനമ്മാരുതിയും പ്രസന്നനായ്. ൩൨

നയനങ്ങൾ മിഴിച്ചു നോക്കിനേൻ
ഭയമുൾത്താരിലുദിച്ചിടാതവൻ
സുയമാൻ ദശാർപ്പനക്ഷണം
ജയഭാവത്തെ നടിച്ചു നല്ലുപോൽ. ൩൩

യമരാജവിരോധിയെപ്പൊഴും
വിളയാട്ടുണൊരു വെള്ളിമാമല
കരന്താരിലെടുത്തു തൻ ബലം
പരിശോധിച്ചൊരു ശൂരനാമവൻ.   ൩൪

സുരനാരികൾ ചാമരം ധരി-
ച്ചരികത്തങ്ങനെ നിന്നു വീശവേ
ഇളകിച്ചുരുളുന്ന സോമനാൽ
പരിശോഭിച്ചു നിശാചരേശ്വരൻ.   ൩൫

ശശിതൻകല സന്ധ്യയിങ്കലെ-
ച്ചുമലക്കൊണ്ടൽ മുഴുന്നടുക്കവേ
വലുതായൊരു നീലപവ്ത-
ച്ചുമലിൽ ചേൻ വിളങ്ങിടുന്നപോൽ   ൩൬

വളവേറിയ തോരണ്ടു ചെ-
ഞ്ചൊടിയിൽക്കൂടെ വളൻ നിശ്ചയിൽ
പ്രഭ നീലവപുസ്സിലേറക്കയാൽ
പലവണ്ണങ്ങൾ വാമിച്ചിരുന്നവൻ. [൩൭-൩൮]

കലാറക്കളികൊണ്ടു ദിഗ്ഗജ-
ത്തലവന്മാരുടെ കൊമ്പു തെക്കയാൽ
അലയാഴിയിലിറുവെന്ന പോൽ
മറിവന്നെഞ്ചിലണിഞ്ഞു മേവിനാൻ.   ൩൮

ഉലകങ്ങളിലൊക്കെയുള്ളാര-
ദൂരിതത്തിൻ ഫലമേകമുത്തിയായ്
അപവർഗ്ഗമഹാപാപത്തിനെ-
ത്തടയാൻ വന്നതുപോലിരുന്നുതേ.   ൩൯

കുതിരാനണിതിങ്കളുഗിയെ-
 ന്നിവരേ വെന്നു തപോബലത്തിനാൽ
 ഉടലാണ്ടുലകത്തിലകൃമം
 തുടരും കൂരിരുളെന്നുപോലെയും. ര്0

വിരുതേറിയ രാവണൻ കപി-
 ശ്വരനെപ്പാത്തി സംശയത്തോടേ
 ഹരശൈലമിളക്കിയന്നു ക-
 ണ്ണൊരു നന്ദീശ്വരനെ കൂറിനാൻ. ര്൧

“അഥവാ ധനദന്റേ ദൂതനെ-
 കൊലചെയ്തന്നു ജനിച്ചു പാതകം
 തരമോത്തൊരു ദൂതവേഷമായ്-
 കുറുതീച്ചയ്ക്കിട വന്നതല്ലയോ.” ര്൨

പലമട്ടിതുപോലെ സംശയി-
 ച്ചലസാദാ രജനീചരശ്വരൻ
 അരികത്തമരം പ്രഹസ്തനോ-
 ണയോഗിപ്പതിനാജ്ഞ നരകിനാൻ. ര്൩

പുവതേശ്വരനപ്രഹസ്തനാ-
 ലനയുക്തൻ പരമാത്മമാകവേ
 രജനീചരധൂമകേതുവോ-
 ടറിയാംവണ്ണമുരച്ചു നിർത്തും. ര്൪

ദിനനായകവംശരത്നമാ-
 യയഥാത്മിക്കൊരുത്തവൈരിയായ്
 പിതൃകല്പനയാലെ കാട്ടുപു-
 ക്കവനാം രാമനു ദൂതനേഷ്ടനാൻ. ര്൫

മലർബാണവികാരമേറി വ-
ന്നൊരു നിൻ സോദരിതന്നെയിന്നിമേൽ
അന്നനാസികമുച്ചരിക്കുവാൻ
കഴിയാതാക്കിയതോമ്മയില്ലയോ?

൪൬

ചിനമോടെതിരിട്ടൊരക് ഖരൻ
മുതലായുള്ള ചെപ്പു കാലനായ്
പുകൾ പെറൊരു രാമനേ നിന-
ക്കറിയാൻ സംഗതിയൊണ്ടു മുന്നമേ.

൪൭

പിതൃഭക്തിയുമേകവല്ലഭാ-
വ്രതവും നീ മുതലായ ദുഷ്ടരിൽ
മതിരും വിപരീതഭാവവും
മതിമാൻ രാമനിലുള്ള സൽഗുണം.

൪൮

കളവുള്ള മൃഗത്തിനേ വധി-
ച്ചുളവേ വിന്ദുമുഹൂർത്തവേളയിൽ
ചതിയാൽ ശഠ! നീ കവന്നൊര-
സ്സതിയെത്തേടി നടന്നു രാഘവൻ.

൪൯

കതിരോന്മകനാം കപീന്ദ്രനോ-
ടെതിരേ സഞ്ചുവുമാചരിച്ചുടൻ
തവ ഗർഭമൊഴിച്ചു ബാലിയേ
നിഹനിച്ചെന്നതു കേട്ടതില്ലയോ?

൫൦

കൃതവീര്യതന്ത്രജനേ നിന-
ക്കറിവില്ലേ? പുനരായവൻകലം
മുഴുവൻ മുടിചെയ്തു താപസൻ
ജമദഗ്നിക്കുളവായ നന്ദനൻ.

൫൧

അവനുള്ള മദം കുറച്ചൊര-
ന്നുവരൻ പ്രേയസിഞ്ഞിരിക്കുവാൻ
പലൈത്തുമയച്ചു വാനര-
പ്പടയെക്കീശവരൻ മുഖാന്തരം.

൫൨

അതിലേകനരം സമുദ്രവും
വൃതിലങ്ഘിച്ചു കടന്നു ലങ്കയിൽ
പ്രണമിച്ചിഹ രാമപതിയെ-
ത്തിരിയെപ്പോവതിനായ് തുടങ്ങിനേൻ.

൫൩

ശരിയല്ലിഹ വന്ന വാത്സര്യം-
ന്നറിയിക്കാതെയൊളിച്ചുപോവതും
കരുതീട്ടതു മാനസത്തിൽ ഞാൻ
ബഹളം കൂട്ടിയിവണ്ണമൊക്കെയും.

൫൪

അതിയോഗ്യതയുള്ള നിന്നെയൊ-
ന്നവലോകിപ്പതിനാഗ്രഹിക്കയാൽ
അടിപെട്ടു ചിലന്തിനൃലുകൊ-
ണ്ടിവർ കെട്ടീടിന കെട്ടിലിങ്ങനേ.

൫൫

ഭുവനങ്ങളിലൊക്കെ നല്ല പേർ
നിലനിൽത്തീ നിജസൽപ്രവൃത്തിയാൽ
വിലസുന്നൊരു ദേവിയെച്ചതി-
ച്ചിവിടെക്കൊണ്ടു തടുത്തു വച്ചു നീ.

൫൬

യജനസ്ഥലിയിൽ ജനിച്ചിട്ടു-
ന്നൊരിതീ മുണ്ടുകൾകൊണ്ടു മുട്ടുവാൻ
തുന്നിയുന്നതുപോലെ നീതി വി-
ട്ടൊരു നീയിത്തൊഴിൽ ചെയ്തതെങ്ങനേ?

൫൭

തവ മെയിതു ലക്ഷണാസ്രമേ-
ററവനിത്തട്ടിൽ മറിഞ്ഞു വീഴ്ചയിൽ
കഴുകൻ മുതലാം വയോഗണം
ചുഴലാൻ നീയിടയാക്കിവയ്ക്കാലാം.

൫൮

സ്വകലം മുഴുവൻ മുടിഞ്ഞിടും
സമയം നിന്നുടെ ധർമ്മപതിമാർ
ചൊരിയുന്നൊരു നേത്രവാരി നീ-
യൊടുവിൽത്തപ്പണതിർമ്മാക്കൊലാം.

൫൯

പരനാരികളെപ്പിടിക്ക നിൻ-
പതിവെന്നാലുമയോഗ്യമാണിദം
ഉരഗം പവനാശിയെങ്കിലും
ഗരുഡശ്വാസമതി, നജിണ്ണമാം.

൬൦

പകരീൻരികത്തിരിക്കിലും
നകലപ്പെണ്ണിനെ നന്മുമാ? ഫണീ
മകരലാപജവിനയാകിലും
നകലസ്രീയഹിയോടു ചേരുമോ.

൬൧

ഗുണമല്ലിനിമേൽ നിനക്കു വ-
ന്നണയുന്നൊരു വിപത്തു നീങ്ങുവാൻ
ജനകാത്മജ തന്നെ രാമനായ്
കനിവോടേകി നമസ്കരിക്ക നീ.

൬൨

അരിശം പെരുക്കുന്ന രാക്ഷസ-
പ്പെരുമാൾ മാരുതിഗീരു കേൾക്കവേ
അഭയം തെറിവാക്കുരയ്ക്കുമി-
ക്കുപിയെക്കൊല്ലുവിനെന്നു ചൊല്ലിനാൻ. ൬൩

ഉരചെയ്തുകേ കപീശ്വരൻ
വെറുതേ ദേഹമിളക്കിപ്പൊലീ നീ
ഇതുപോലൊരു ലക്ഷ്മിപ്പെട്ട വ-
ന്നെതിരിട്ടാലുമിവൻ കല്പിക്കിടാ.

നൃശ്

ഉടനേ സഹിയാത്ത കോപമാ-
ന്ദവാദം കൈയിലെടുത്തു രാവണൻ
“അരുതഗ്രജ! ദൂതർഹിംസയി-
ന്നൊരുനീതിക്കു മടുത്തതല്ലമോ!

നൃകു

വിധിയുണ്ടു വിരൂപരാക്ഷവാൻ
ക്ഷിതിപന്മാർക്കു നികൃഷ്ടദൂതരേ”
ഹിതകാരി വിഭീഷണൻ കുനി-
ഞ്ഞിതുപോലോതിയതോത്തു രാവണൻ.

നൃനൃ

ഉരചെയ്തിതു “ശൈത്യമെന്നതി-
പ്പരിഷയ്ക്കുള്ളതു വാലിലാണു പോൽ
ഇവനുളൊരു വാലു ചുട്ടെരി-
ച്ചവമാനിച്ചു തിരിച്ചയയ്ക്കുവിൻ.

നൃഐ

വളരെത്തുണി ചുറ്റി നല്ലപോൽ
തെളിവാണെണ്ണയിൽ മുക്കി വാലിനെ
തിരിയൊന്നു കൊളുത്തിനാൻ തല-
യ്ക്കുരമാ രാക്ഷസരാജകിങ്കരൻ.

നൃവൃ

കഴകൊണ്ടു ചമച്ചു തണ്ടില-
ന്നെഴുന്നള്ളിച്ചിഹ രാമദൂതനേ
കഴലും തകിലും മുഴക്കിനാൻ
ചുഴലും രാക്ഷസരാജ്ഞു കൂവിനാൻ.

നൃൺ

ദശകണ്ഠ മുൻപിറുപ്പിലേ-
 വശിയാം രാമനരാതിയെങ്കിലും
 കപിയെച്ചുമലിൽച്ചുമക്കുവാൻ
 വിധികല്പിച്ചതു വിഷ്ണുഭക്തിതാൻ. ൭൦

വഴിപോൽ രഘുനാഥമൂതനേ
 യെഴുന്നള്ളിച്ച ജനത്തിനേഷണം
 ഒഴിവാൻ വഴിവന്നു; രാമനെ-
 ഞ്ഞാഴുകിൽ പുണ്യമതെത്രമാത്രമാം? ൭൧

ഒരു കള്ളനിതെന്നുരച്ചുകൊ-
 ണ്ടൊരുമിച്ചങ്ങനെ യാതു സഞ്ചയം
 തെരുവൂടെ നടന്ന കാഴ്ച ക-
 ണ്ടരികെച്ചെന്നു ജനങ്ങൾ കൂടിനാൻ. ൭൨

ഹനുമാരുടെ നീണ്ട വാലില-
 ന്നൊരു കൊന്നക്കുടമുല്ലുനിച്ച പോൽ
 മരുവീടിന തീ പടന്റെരി-
 ണ്തമരന്മാരുടെ പുണ്യപൂർത്തിയാൽ. ൭൩

കഥയൊക്കെയുമങ്ങറിഞ്ഞുടൻ
 മിഥിലാധീശപരപുത്രിയേറ്റവും
 വൃഥയുള്ളിലുദിച്ച വഹ്നിയേ
 വിധിപോലിങ്ങനെ നേൺ കൂപ്പിനാൾ. ൭൪

“പരമാത്മികളിൽ പ്രമുഖ്യനായ്
 മരുവും മാരുതി തന്റെ മേനിയിൽ
 അതിശീതളനായിരിക്കയെൻ
 പതിയാം രാഘവനാണു പാവക!..” ൭൫

മലർമങ്ക് പതിവ്രതാഗ്നിയിൽ
ശലഭിപ്പിച്ചിടുമെന്ന ശങ്ക്യാൽ
ഹനുമാനുടെ വാലിലഗ്നിയ-
ന്നൊരുമാണിക്യവിളക്കു പോലെയായ്.   ഒന്നു

“പുരിയൊക്കെ നടന്നു കാണുവാൻ
തരമായില്ല നമുക്കു രാത്രിയിൽ
ഇന്നനും ശുചിയും സഹായമു-
ണ്ടിനി നല്ലോണമിതൊന്നു നോക്കിടാം.”   ഒരു

മടിയാതിതുപോലുറച്ചുകൊ-
ണ്ടുടനഞ്ചന്ധമയച്ചു മാരുതി
കനമുള്ളൊരിരുവുതുണിനാൽ
തനിയേ തച്ചുകുത്തരക്കരേ.   ഒമ്പതു

എരിയുന്ന കയറുബാണമെ-
ന്നതുപോൽ മാരുതി പാഞ്ഞുപാഞ്ഞു പോയ്
ദശകന്ധരരാജധാനിയാ-
ലനലപ്രീതി വരുത്തി വിക്രമീ.   ഒൻ

ശുഭശീലമെഴും വിഭീഷണൻ
മരുവും മേടയു, മുഴിമാനിനി
അമരുന്നിടവും ധനഞ്ജയ-
ന്നിരയാക്കാതെ കഴിച്ചു ബുദ്ധിമാൻ.   വൃ

പ്രിയപുത്രനുമഗ്നിദേവനും
പ്രിയമേകുന്നതിന്നുററ കൈതുകാൽ
തനിയേ കപിവിരനെത്തുട-
ന്നുനലോളീപനകാരി മാരുതൻ.   വൃ

അരവിന്ദശരാരി മുൻപു മു-
 പ്പരമെല്ലാം മിഴികൊണ്ടെരിച്ചുപോൽ
 ഹരവീര്യമെഴും കപീന്ദ്രനി-
 പ്പരി തൻ ബാലധികൊണ്ടെരിച്ചുവോ. വൃ൨

“മകളേ! മകനേ! സഹോദരാ!
 ജനനീ! താത! കമാര! വല്ലഭാ!
 തുണ ചെയ്യണമീ വിപത്തിൽ നി-
 ന്നെരിതീയിൽ കരിയാതെ തേരുവാൻ.” വൃ൩

പുരവാസികളൊക്കെയീവിധം
 പരിഭേവിപ്പൊരു ഭീനശബ്ദവും
 പവനാത്മജനങ്ങിടയ്ക്കിട-
 യ്ക്കുലഭം നാദവുമേറി ലങ്കയിൽ. വൃ൪

പ്രസരിച്ചയരുനൊരഗ്നി താൻ
 പ്രതിബിംബിച്ചിതു വാരിരാശിയിൽ
 പെരുക്കുന്നൊരുതൃണമൂലമ-
 ജ്ജലപാനത്തിനിറങ്ങി വന്നുപോൽ. വൃ൫

ധനദാനജബാഹുവീര്യമ-
 ക്കനലിൽ പെട്ടു കരിഞ്ഞുയന്നുപോൽ
 മഷിവണ്ണമിയന്ന ധൂമ്ര പോ-
 യുഷിലോകത്തുമണഞ്ഞു സതപരം. വൃ൬

ജനകാത്മജയായ ലക്ഷ്മിയേ
 രഘുവീരക്ഷിതികാന്തനേകവാൻ
 അലറീട്ടിളകുന്ന സേനയാ-
 മലയേറുന്നൊരു ലങ്കയാം കടൽ. വൃ൭

കയറാകിയ സപ്പുപ്പുഴുവൻ
ചുഴലും മാരുതിയെന്ന മത്തിനാൽ
വഴിപോൽ മഥനം കഴിച്ചിത-
ന്നരവിന്ദോരുവനായ നാരുഖൻ.

വൃ
[ഏഗ്മകം.]

പുരമാസകലം കരിച്ചുടൻ
തരസാ മാരുതി വാരിരാശിയിൽ
വീരവോടു കളിച്ചു സീതതൻ
ചരണം കൂപ്പി വിനീതവേഷനായ്.

വൃ

വിടവാങ്ങിയരിഷ്ടമേദിനീ നീ-
ധരകൂടം കരയേറി വീരവാൻ
കടൽ താണ്ടിയെളുപ്പമെങ്ങുമേ
തടവില്ലാതെ മഹേന്ദ്രമേറിനാൻ.

ന്ദ

ലോകം ഞെട്ടിക്കിടുങ്ങുവടിയവനലര-
ന്നൊച്ച കേട്ടുദ്രിപാർശ്വ-
ത്തോരം താരേയനാദി പ്പവഗനിവഹമുര-
ത്താരിലാറ്റാദമാർത്ത
നിവില്ലെ സ്വാമികാര്യം സകലവുമിഹ
സാധിച്ചു ധീമാൻ ഹന്തമാൻ
വന്നാനെന്നാ മഹാഭാഗനെ വിനയമൊടാ-
വാനരൗഘം വണങ്ങി.

ന്ദ

പിന്നെ സ്നേഹാധിപന്മാരൊടു ദശമുഖ-
രാജ്യത്തിലുണ്ടായതെല്ലാ-
മൊന്നും തെറ്റാതരച്ചാനിഹ രണരസികൻ
രാമദാസാഗ്രഗണ്യൻ

അന്നേരം പ്രേമമുള്ളിൽ പെരുങ്കിയിവനെ ഞാൻ
 മുൻപു ഞാൻമുൻപിവണ്ണം
 ധന്യന്മാർ മക്കടന്മാർ നിജമുതുകിലെടു-
 തൊട്ടു ദൂരം നടന്നാർ. ൯൨

ഉണ്ടാക്കീ സൂര്യപുത്രൻ ബത് ദധിമുഖനെ-
 ചൊല്ലിയേല്പിച്ചു കാപ്പാൻ
 പണ്ടാ മാറ്റേ മനോജ്ഞാ മധുവന,മതിനെ-
 കണ്ടെങ്കാരി വാനരൗഹിം
 മിണ്ടാത്തങ്ങോട്ടടുത്തിട്ടതിലഴിമതി ചെ-
 യ്പൊഴുതുന്തവേദം
 പൂണ്ടാ മിത്രാത്മജന്മാവൊടു ദധിവദനൻ
 ചെന്നിതെല്ലാമുണർത്തി. ൯൩

താരേയാദിപ്പവണ്ണപ്രവരരുടെ ചരി-
 ത്രങ്ങൾ കേട്ടുകുപിത്രൻ
 “ചാരേയങ്ങെത്തി വേഗാലവരിഹ വരുവാൻ
 ചൊൽക”യെന്നോതിവിട്ടാൻ
 “നേരേയെൻ കിങ്കരന്മാർ വിജയികളവ”രെ-
 ന്നോത്തു സൽക്കർമ്മസിമാ-
 ധൗരേയൻ മക്കടന്മാക്കുധിപതി കതുകാ-
 ഭോധിയിങ്കൽ കളിച്ചാൻ. ൯൪

തന്നത്താൻ നിദ്രയില്ലാഞ്ഞരുണിതനയനം-
 കൊണ്ടു സൌമിത്രി ദൂരെ-
 കണ്ടുപോടാസ്ഥിക്കെന്നൊരു വടിവിയലും
 വായുപുത്രൻ തദാനീം

കന്നകുണ്ഡാൾ ധരിത്രീമകളുടെ മുടി-
 രത്നത്തെയും കൈയിലേന്തി-
 കൊണ്ടാ രാമന്റെ തൃക്കാലിണയതിലഭി-
 വന്ദിച്ചു കന്നിച്ച ഭക്ത്യാ. ൯൫

ക്ലേശം കൂടാതെ പോയ്ക്കൊള്ളവൊരു കര കാ-
 ണാത്ത വാരാശി ലഭ്ഘി-
 ചെന്നാലും വായുപുത്രൻ മുഴുകി കപികലം
 കാൺകെ മോദാബ്ധിതന്നിൽ
 ചൂഡാരത്നം വിലോകിച്ചതുലിതഛദയാ-
 നന്ദമൂലംകൊണ്ടു രാമൻ
 ചോദിച്ചപ്പോൾ വിശേഷം മുഴുവനുമറിയി-
 ച്ചിടിനാൻ ഭക്തിപൂർവ്വം. ൯൬

“ലങ്കാരാജ്യത്തശോകക്ഷിതിജ്ഞതി ചുഴ-
 ന്നുള്ളൊരുദ്യാനമദ്ധ്യ-
 ത്തിങ്കൽ കൂവ്യാദസീമന്തിനികളുടെ മഹാ
 ശല്യമെല്ലാം സഹിച്ചു,
 നിങ്കൽ ചേതസ്സുറപ്പിച്ചുരഗതരുണിതാൻ
 താർക്ക്യലോകത്തിലെന്തോ
 പങ്കത്താൽ പെട്ടു കേഴുവടിയമതമൊര-
 ദ്രേവിയെച്ചെന്നു കണ്ടേൻ. ൯൭

തീർത്തനന്ത്യാത്തിയെല്ലാ മടിയനരപെര-
 ന്നങ്ഗുലീയത്തിനാലും
 പേയ്ത്തും നിൻ വാത്തകൊണ്ടും; പുനരിവനനയോ-
 തിച്ചു സന്ദേശവാക്യാ

ഓത്തിട്ടപ്പോൾ, ജയന്തൻ കരടവടിവെടു-
 തോരു വൃത്താന്തമെല്ലാം
 വീഞ്ഞാതിക്കൊണ്ടു ചൂഡാമണിയുമിഹസമ-
 പ്ലിക്കുവാൻ തന്നയച്ചാൾ. ൯൮

പ്രാണപ്രിയന്റെ തിരുമേനിയിലാശയാല-
 പ്രാണങ്ങൾ പോവതിനാച്ചു വസിച്ചിടുമ്പോൾ
 മാണിക്യമുദ്രയടിയൻ വിടകൊണ്ടു കാട്ടി-
 പ്രാണപ്രതിഷ്ഠയവിടെ സ്സഖമായ് കഴിച്ചേൻ. ൯൯

നിയമനെറികൾകൊണ്ടു മധ്യഭാഗം
 വളരെ മെലിഞ്ഞലർബ്ബാണവില്ല പോലെ
 മധുരിമ കലരുന്ന മേനി കോലും
 ഭഗവതി നിന്തിരുമേനിയോത്തിരിപ്പൂ. ൧൦൦

ലഹള വളരെയൊപല്യത്താൽ നടത്തി ദശാനന-
 നിളയ മകനാമക്ഷൻതന്നെ ക്ഷണേന വധിച്ചു ഞാൻ
 ദശമുഖനെയും കണ്ടിക്കാര്യം പറഞ്ഞുപദേശമായ്
 ഖലമതിയവൻ തീ കത്തിച്ചാൻകരിപ്പതിനെന്റെവാൽ. ൧൦൧

അവിടതു ഭവൽക്കാരുണ്യത്താലിവന്നപകാരമാ-
 യവനപ്പെരും മുച്ചും ചുട്ടെരിച്ചു പൊടിക്കുവാൻ
 തവ കനിവു ചൊറുണ്ടെന്നാലിജ്ജ്വലത്തിലസാധ്യമാ-
 യൊരുവകയുമില്ലാക്കും പോററി! ഭവാൻതുഭമേകണം. ൧൦൨

ലങ്കാമദ്ദനമെന്ന പതിനാറാംസർഗ്ഗം സമാപ്തം.

മടക്കമില്ലാത്തൊരു ശക്തിയൊട്ടൊ-
ട്ടുകുവാൻ വാഹിനിയാഗ്രാരത്താൽ
തുടങ്ങി പോൽ ഭക്ഷിണനായകൻ ത-
ന്നടുക്കലേക്കുള്ളൊരു യാത്ര മെല്ലേ.

൬

രാത്രിഞ്ചരശ്രുതിരൂപം നീക്കുവാന-
മ്മിത്രാഭ കോലുനൊരു രാമചന്ദ്രൻ
തെറ്റാതെ യാത്രയ്ക്കു മുറ്റുത്തമോത്ത്-
ക്കാറിൻമകൻ തന്റെ കഴുത്തിലേവീ.

൭

ആമോദമാനക്കുമുദാശയം പിൻ-
പാമാത്രകൊണ്ടു ക്ഷഗണം തെളിഞ്ഞു
വിപക്ഷപത്രം വിഷമിച്ചിരുന്ന
വിഭാവരിശ്രാജ്ജിതവും വളർന്നു.

൮

കരേറിനാൻ ബാലിസുതന്റെ തോള-
ത്തരാതികൾക്കന്തകനാം കമാരൻ
ശരാസനം പുണ്ടരിസഞ്ചയത്തെ-
പ്പരാസനം ചെന്തതിനാത്തരോഷൻ.

൯

അനന്തരം വാനവർകോനുമപ്പോ-
ലനന്തരം സംഖ്യകൾ പാത്തുചൊന്നാൽ
ശരിപ്പെടാൻ ഭൂഷ്ടമുള്ള മട്ടിൽ
പരന്നുപോയ വാനരവീരസൈന്യം.

൧൦

സപ്താശ്വവംശത്തിലുദിച്ച ഭൂപ-
ഷ്ടത്തംസമാം ഭാഗരഥിക്കു പാത്താൽ
പുത്തൻമണിത്തേർ തുരഗങ്ങളെന്നീ-
വസ്തുക്കളില്ലാത്തിലുമെന്തു ദോഷം?.

൧൧

പെരുവടക്കോളകൾ കണ്ടു കാട്ടിൽ
കരിമ്പുലിക്കൂട്ടമൊളിച്ചു മണി;
കരുത്തേഴും കേസരിവീരരെല്ലാം
പരം പ്രലാപിച്ചുഴറിത്തുടങ്ങി.

൧൨

ചാഞ്ചാടിയും തങ്ങളിൽ മല്ലിടിച്ചും
വാഞ്ചൊന്നുകൂലം ഫലമാഹരിച്ചും
അഞ്ചാതെ പോം വാനരപാളി, കാട്ടിൽ
പൂഞ്ചോലയെല്ലാം പൊടിയാൽ കുറുക്കി.

൧൩

കാന്താരശൈലങ്ങൾ കടന്നു പിന്നെ-
ച്ചെന്താമരാക്ഷൻ കപിസേനയോടും
സഹ്യാദ്രിയിൽക്കൂടെയണഞ്ഞു പഞ്ചു
വിഖ്യാതമാം ചന്ദനപർവതത്തിൽ.

൧൪

ശ്രീമെത്തുമച്ചന്ദനവാടിയിങ്കേ-
ന്നാമോദമേകുന്നൊരു മന്ദവാതം
രാമന്റെ പുമേനി തലോടിയപ്പോൾ
സൌമിത്രിയെപ്പാത്തുരചെയ്തു ദേവൻ.

൧൫

മലയ്ക്കിടത്താഴ്വരയിങ്കലോലു-
ന്നൊലിപ്പിനെക്കാൺക സമോദരാ! നീ
അതിന്റെ നീത്തുള്ളികളേറു പാരം
മുതിൻ നിപ്പുണിറ ചന്ദനങ്ങൾ.

൧൧൩

അച്ചന്ദനത്തിൽ ചില കൂടുകെട്ടി-
സാക്ഷാൽമോടിങ്ങമരം പിടങ്ങൾ
ഉച്ചസ്വരം നീട്ടി മുഴക്കിയിപ്പോൾ
മെച്ചം നമുക്കൊത്തി വളർത്തിടുന്നു.

൧൧൪

ഏഴാമെടത്തോടു പിരിഞ്ഞിവണ്ണം
കേഴുന്ന ഭൂലോകനിലിവനാഥൻ
നേരേ മഹേന്ദ്രാദ്രിയിലേറിയപ്പോൾ
വാരാശി തന്മുന്നിലടുത്തു കണ്ടാൻ. ൧൮

സപർല്ലോകനേതാവിഹ ചേർത്ത പാങ്കു-
മെല്ലാമടിച്ചങ്ങു പറത്തിടുംപോൽ
കല്ലോലജാലങ്ങളുരുണ്ടു പൊങ്ങി-
ത്തല്ലിത്തകർന്നിതു ഘേനകൂടം. ൧൯

കടല്പറ്റത്തുള്ള മണൽത്തിടമ്പ-
ങ്ങിടിഞ്ഞു വെള്ളത്തിലിറങ്ങിടുമ്പോൾ
അടിച്ചുകേറീട്ടൊരിടത്തതെല്ലാം
തടുത്തു കൂട്ടിക്കരയാക്കിടുന്നു. ൨൦

ഭൃഗുങ്ങൾ തല്ലിത്തകരുന്ന നേരം
പൊങ്ങുന്ന വെള്ളച്ചുഴിയിൽക്കിടന്നു്
മുങ്ങിക്കളിക്കും ജലജന്തുജാതം
തങ്ങുന്ന കാണാം കരയിൽ ചിലപ്പോൾ. ൨൧

തെല്ലാ ജലംകൊണ്ടുപകാരമാക്കു-
മില്ലെങ്കിലും വാരിധി വലുഭാവം
ചിലപാനമല്ലെന്നു നടിച്ചിടുന്നു
വല്ലോരുമങ്ങോട്ടണയാതിരിപ്പാൻ. ൨൨

ധനേശനെപ്പോലെ തനിക്കുമേറെ-
ലനങ്ങളുണ്ടെന്നു സമുദ്രരാജൻ
നിനച്ചാമങ്കാരമിയന്ന മൂലം
ചിനത്തു ഗർജ്ജിപ്പതുപോലെ തോന്നും. ൨൩

വേലാതടത്തിങ്കലെയും മഹേന്ദ്ര-
ശൈലത്തിലുള്ളൊരു തമാലവണ്ണം
മധ്യേസമുദ്രം നിഴലിച്ച പോല-
ങ്ങുതൃന്തനീലപ്പൂവിയാൻ കണ്ടു.

൨൪

കയത്തിലാളെന്നൊരു കട്ടമത്തിൻ
കറുപ്പശേഷം കമലത്തിലൂടെ
പുറത്തു നന്നായ് പ്രസരിച്ചിടും പോൽ
പരന്ന കാണാമസിതാഭവണ്ണം.

൨൫

അതോ? മഹാവിഷ്ണുവിതിന്റെ മധ്യേ
സദാ ഭുജംഗേശ്വരശയ്യയിങ്കൽ
ശയിക്കയാലത്തിരുമേനിമേൽ നി-
ന്നയൻ വീഴുന്ന കറുപ്പു താനോ?

൨൬

തമോഗുണക്കാരരെ മിക്കവാരും
ധരിപ്പതമ്മാതിരി കണ്ടു വേണം
സരിൽപ്പതിയ്ക്കുള്ള തമോഗുണത്തെ-
ലുരിക്കുവാൻ നീലിമ തന്നെ പോരും.

൨൭

ഗംഭീരസ്വരപാദങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരിക്ക-
മങ്ങോധിയെക്കണ്ടഥ രാമചന്ദ്രൻ
അങ്ങോജപത്രാക്ഷിയെ നെഞ്ചിലുനി-
സ്സംഭ്രാന്തനായ് നിന്നു കുറച്ചു നേരം.

൨൮

വ്യഗ്രതപമെന്നു നിജസേനയോടും
സുഗ്രീവനും പാളയമങ്ങടിച്ചു
ഘോരം മഹാവാരിധിയെക്കടപ്പാ-
നോരോന്നവൻ കൌശലമോത്തിരുന്തു.

൨൯

ചക്കപ്പഴം പിന്നെ വരിക്കമാവിൻ
പകപങ്ങളും നല്ല പനമ്പഴങ്ങൾ
ഇക്കണ്ട വസ്തുക്കൾ സമുദ്രതീര-
ത്തൊക്കെബ് ഭൂജിച്ചുക്കുപിവിരർ വാണു. ൩൦

ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ കപിസേനയോടും
വാരാശിതന്നത്തരതീരഭേദം
പോരാട്ടവാൻ വന്നൊരു വർത്തമാന-
മാ രാവണൻ ചാരമുഖാൽ ഗ്രഹിച്ചാൻ. ൩൧

കാമപ്പിശാചിന്റെയുപദ്രവത്താ-
ലാ മാൻമിഴിത്തയ്യലേ വിട്ടയപ്പാൻ
സാമന്തമുഖിലാഞ്ഞിനി വേണ്ടതെന്തെ-
ന്നാ മൃഗനാലോചനയുള്ളിലാൻ. ൩൨

ഭർമാഗ്നി വങ്കപ്രഭുവാം ദശാസ്യൻ
ഭർമ്മന്ത്രിവഴ്ത്തെ വിളിച്ചു കൂട്ടി
തന്മന്ത്രശാലയ്ക്കുഴനുള്ളിയോരോ
മമ്മം നിരൂപിച്ചു വൃശംസകൃത്യൻ. ൩൩

അപ്പോൾ സമീപത്തതി ഭക്തി ഭാവി-
ച്ചൊപ്പിക്കുവാൻ തങ്ങളെ മൂക്കു പൊത്തി
നില്ക്കും പ്രഹസ്താദി നിയോജ്യരോരോ
ഡീക്കോതിനാർ ദുർഗ്ഗണഭോഷബുദ്ധ്യം. ൩൪

സപകല്പനയ്ക്കൊത്തു പറഞ്ഞൊടുക്ക-
ത്തകപ്പെടുത്തുന്നൊരു മന്ത്രിമാരേ
അകറ്റിയൻപോട്ടു വിഭീഷണൻ താൻ
പകച്ചു ചൊന്നണ്ണനൊടിപ്രകാരം. ൩൫

സേവയ്ക്കുവേണ്ടിച്ചില ഭേഷജക്കാർ
ഭാവൽക്കപാശ്ചത്തിലടുത്തു കൂടി
ഭാവിച്ചു നന്നെന്നിവർ കണ്ടമാനം
പേവാക്കു ജ്ഞിപ്പതു സത്യമാമോ?.

൩൩

കഷ്ടം! കലഭ്രാഹ്മികളീ വകക്കാ-
രൊട്ടുക്കെന്നേ സുഖമാകയുള്ളൂ
ഭവാനു ദുഷ്ശേരു വരുത്തുവാനി-
ദ്രരാശയന്മാക്കൊരു കൂസലില്ലാ.

൩൪

ഇന്നിന്നതങ്ങേക്കിഹ നന്മയെന്ന-
മിന്നിന്നതെല്ലാം ബഹു തിന്മയെന്നും
തോന്നാത്ത ദുഷ്ടലിയിയാരേഭൃനത്രേ
നന്നല്ലവൻ സേവകനായിരുന്നാൽ.

൩൫

തന്നിക്കു താൻ പോന്ന ഗുണങ്ങളുള്ളിൽ
ജനിക്കുവോൻ വേണമമാത്യനാവാനും
മനസ്സിയാമപ്പുരുഷൻ ഭവാനും
ജനത്തിനും നന്മ വരുത്തി വയ്ക്കും.

൩൬

പ്രിയം വചിക്കില്ല മഹാജനനൗഘം
പ്രിയംവദന്മാർ സുജനങ്ങളല്ലാ
ഹിതോക്തിയിഷ്ടം വരുമാറുരയ്ക്കാൻ
ചുരുക്കമത്രേ ഭവനത്രയത്തിൽ.

൪൦

‘വിവേക’മെന്നിങ്ങനെ മൂന്നെഴുത്തും
നീതിയ്ക്കു ബീജാക്ഷരമെന്നു കേൾപ്പൂ
അതഭൃസിക്കാതെ പഠിച്ചു മന്ത്രം
ഫലിക്കയില്ലെന്നു ധരിക്കവേണം.

൪൧

സന്മാഗ്നിയെന്നുള്ളൊരു നാട്ടുമോടും
ചുമ്മാതെ തിണ്ടാടി നടക്കുവോരേ
നിന്മന്ത്രിമാരാക്കിയമൂലമിപ്പോ-
ളിമാതിരികൃത്യമണഞ്ഞു നാട്ടിൽ.

൪൨

കേട്ടാണിവർക്കു പദേശവാക്യം
കാട്ടാളവൃത്തിക്കു തുനിഞ്ഞതും നീ
നാട്ടാർക്കു നീയിന്നൊരു ധൂമകേതു-
പ്പട്ടം ധരിച്ചാകിലനത്ഥമത്രേ.

൪൩

കറഞ്ഞുപോയിശപരഭക്തിയിപ്പോൾ
മറഞ്ഞഹോ നാട്ടിലശേഷധർമ്മം
അറിഞ്ഞുപോൽ വൈരികളിച്ചരിതം
നിറഞ്ഞിതാ ള്ലൊകനങ്ങളെങ്ങും.

൪൪

ഒന്നല്ല രണ്ടല്ല ഭവാൻ നിമിത്തം
വന്നിങ്ങകപ്പെട്ടൊരു ദൈവദോഷം
ഒന്നോടതിൻ കൂലി നിനക്കു നൽകാൻ
തന്നാണു രാമാദികൾ വന്നതിപ്പോൾ.

൪൫

തരം പിഴച്ചാലതു കണ്ടു മിണ്ടാ-
തിരിക്കുവാനിങ്ങൊരു ധൈര്യമില്ലാ
ഗുരുത്വമോത്തൊന്നു ചെയ്യുവാനും
വരുത്തമുണ്ടെങ്കിലുമല്ലമോതാം.

൪൬

കുന്നത്തമേരുന്ന കുരങ്ങുമൂലം
വന്നീടുമീ നിന്നുടെ വംശനാശം
എന്നീവിധം പൂർവ്വജനോടു മൂന്നും
നന്ദിശപരൻ ചൊന്നതു വിട്ടുപോയോ?

൪൭

മനുഷ്യരല്ലാതൊരുനാളുമങ്ങേ-
യൊരുത്തരും കൊല്ലുകയില്ലയെന്ന്
മനഃപ്രസാദത്തൊടു നാമ്പുവൻ പ-
ണ്ടുരച്ചു വാക്കിന്നു മറന്നു പോയോ?

൪൮

ആപത്തുമൂലം നളകൃബരൻ തൻ-
ശാപത്തെയും പിന്നെ മറന്നുവോ നീ?
കോപിക്കാലാ ഞാനൊരു വാക്കു ചൊല്ലാം
നീ പത്മജൻതന്റെ കലാധ്വനല്ലോ.

൪൯

വിശുദ്ധിയേറും നിജവംശമിപ്പോ-
ളശുദ്ധമായെന്നു വിരിഞ്ചി കേട്ടാൽ
വശം കെടും പൊത്തുവതിന്നു കണ്ണ്-
മശേഷവും തന്നടെ കൈകളാലേ.

൫൦

ഭവാന്റെ ശല്യം സഹിയായ്ക്കുകൊണ്ട-
ത്തപോധനന്മാരൊരുമിച്ചു കൂടി
കടത്തിൽ വാത്തുള്ള വിയപ്പു മണ്ണിൽ-
കഴിച്ചുവച്ചിട്ടു പറഞ്ഞു പോലും.

൫൧

“ഇതാണു ചെഴലസ്തുകലം നശിപ്പാൻ
പ്രധാനമായുള്ളൊരു യോഗബീജം”
അതിൽ കലൻള്ളൊരു വിഷ്ണുമായാ-
ചൈതന്യമിജാനകിയെന്നു കേൾപ്പൂ.

൫൨

കത്തുന്ന തീ കണ്ടതിലാശയുന്നി-
ച്ചിത്തഭ്രമത്താൽ ശലഭങ്ങളെല്ലാം
എത്തുന്നപോൽ സീതയിലാശയുന്നി-
ച്ചത്തീടുവാൻ ജ്യേഷ്ഠനൊരുങ്ങിക്കൊല്ലാം.

൫൩

ഇന്ദ്രാണി മുൻപായ നിലിവനാരി-
വൃന്ദം സദാ വന്നടി കൂപ്പി നിൽക്കും
മന്ദോദരിക്കളൊരു ഭർതൃഭാഗ്യ-
മിന്നെന്തിനായിട്ടു കളഞ്ഞിടുന്നു.

൭൪

തന്നോടിണങ്ങാത്തവളോടുകൂടി-
ചേൻപുസിപ്പാനൊരു സൗഖ്യമില്ലാ
തന്നിൽ പരം പ്രേമരസം പൊഴിക്കും
തന്നപംഗി സംപൂർണ്ണസുഖത്തെ നറകും.

൭൫

ഇരുമ്പുമക്കാനുവെന്നവണ്ണം
പരസ്പരാകുഷ്ണശക്തിയോടും
ഇരിക്കുമസ്ത്രീപുരുഷർക്കു മാത്രം
വിരക്തിയില്ലാത്ത സുഖം ഭവിക്കും.

൭൬

മാരാസ്രമോദുള്ള വികാരമോരോ-
ന്നോരോ മുഖത്തിങ്കൽ വഹിക്കിലും നീ
അന്തത്തിലുണ്ടാകുമവസ്ഥ മാത്രം-
മേന്തിടൊലാ മുഖ്യമുഖത്തിലുണ്ണൻ.

൭൭

ക്ഷമാവരൻ രാമനു മുഖ്യമാകും
ക്ഷമാഗുണം സർവ്വഗൽപ്രസിദ്ധം
അമന്യവായ് സീതയെ വീണ്ടുമേകി-
സ്സമാശ്രയിക്കിൽ കലരക്ഷയുണ്ടാം.

൭൮

അല്ലെങ്കിലീ രാക്ഷസവംശവും കൂ-
ടില്ലാതെയൊ രാമശരം വരുമ്പോൾ
പുല്ലോളവും നിന്റെ പരാക്രമത്തെ-
ബ്ബല്ലുകവൃന്ദം വകവയ്ക്കയില്ലാ.

൭൯

ആരാകിലും ഞായമുരച്ചിടുമ്പോ-
ളുരീകരിക്കേണ്ടതു യോഗ്യധർമ്മം
നേരേ മരിച്ചാകിലയോഗ്യനെന്ന
പേരിന്നു നീ ഭാജനമായ് ഭവിക്കും.

നൂറ

ശുഭാശുഭം പാത്തുരചെയ്യവേ ഭു-
സ്സപഭാവിയാം രാവണനേരെ രോഷാൽ
സഹോദരൻ തന്റെ മുഖത്തു നോക്കി
ശ്ലോകരമായിട്ടു പറഞ്ഞിവണ്ണം .

നൂ൧

എനിക്കു ബോധിച്ചതുപോൽ നടത്തും
നിനക്കതിന്മേലൊരു ചേതമെന്തു്?
മനീഷിയെന്നുള്ളൊരു ഭാവമൊന്നും
മനസ്സിലീ രാവണനിഷ്ടമില്ല.

നൂ൨

ഭീരുത്വമോടെന്നുടെ മുന്നിൽ നിന്നി-
സ്സാരോപദേശങ്ങളിനിപ്പറഞ്ഞാൽ
തീരും നിനക്കുള്ളൊരു ഭുള്ളശേഷം
ചാരത്തു നിന്നാശു ഗമിക്കു ദൂരേ.

നൂ൩

വിരോധിയെത്താങ്ങിയുരച്ചിടും നീ-
യരാതിവശ്ശത്തിനു മുൻപനല്ലോ
മരിക്കുവാൻ സജ്ജതി വേണ്ടയെങ്കിൽ
തെരിക്കനെച്ചെല്ലുക രാമപാശേപ.

നൂ൪

ആക്ഷേപവാക്കേവമുരച്ചുകൂടും
രക്ഷോവരൻ തന്നുടെ മട്ടു കണ്ടു്
രക്ഷയ്ക്കു താൻ നാലു നിയോജ്യരോടും
പക്ഷീന്ദ്രനെപ്പോലവനും ഗമിച്ചാൻ.

നൂ൫

ദുരാശയേറുനൊരു നീ നിമിത്തം
വരാനിരിക്കുന്നൊരു വംശനാശം
ഉരച്ചു ഞാ,നായതശേഷവും ധി-
ക്കരിച്ചതീ നിന്നുടെ കുറമല്ല.

നൂന

നീരിങ്കലെച്ചേരുകൾ വേർതിരിപ്പാൻ
പോരുന്ന തേറ്റാമ്പരലിന്റെ ചുറ്റും
പാരം കൊഴുത്തങ്ങു കനത്ത കട്ടി-
ച്ചേറൊക്കെ നീക്കാൻ മതിയാകയില്ല.

നൂൺ

ഈവണ്ണമോതിക്കടലും കടന്നു്
സേവിച്ചു നില്ക്കുന്നവരോടു കൂടെ
കാവണ്ണനക്കാത്തജസേനയോടും
മേവുണെടത്തേക്കവനാഗമിച്ചാൻ.

നൂവ

വാനത്തിലൂടായവനേകദേശം
നേരിട്ട നേരത്തു കഴുത്തുയത്തി
ദൂരത്തു നോക്കും കപിവിരരെപ്പാ-
ത്താത്രൂഡമോദത്തൊടുരച്ചിവണ്ണം

നൂൺ

ദുർബ്ബലിയാം രാവണനഗ്രജന്മാ-
ഭസിക്കയാലേറെ മുഷിഞ്ഞു തമ്മിൽ
ഉററരെയെല്ലാം ബത! കൈവെടിഞ്ഞു-
ച്ചുൽക്കണ്ഠയാൽ വന്ന വിഭീഷണൻ ഞാൻ.

ഐ

ബലാദരം കാലിണ കൈതൊഴുന്നോ-
ക്കലാ വിപത്തൊക്കെയൊഴിപ്പതിങ്കൽ
സിദ്ധാന്തിയാം രാമനെയാശ്രയിപ്പാ-
നത്യാഗ്രഹത്തോടിവിടേയ്ക്കു വന്നേൻ.

ഐ

ഉൾപ്പെടിയാൽ ദീനദയാലുവാമി-
ച്ചിൽപൂരപ്പൻ തന്നെ വണങ്ങുവാനായ്
ഉൾപ്പെരിലിപ്പിക്കുമെന്നിങ്ങു വേണ്ടി-
ട്ടെപ്പേരുമൊന്നങ്ങറിയിക്കു വേണം.

൭൨

നാലാനന്ദൻ തന്ന വരം ഛലിച്ചി-
ക്കാലത്തുതെൻ ഭാഗ്യവിശേഷമല്ലോ
മേലാലുമീവണ്ണമിരിപ്പതിനി-
ങ്ങാലംബനം രാഘവപാദപത്മം.

൭൩

നകതഞ്ചരന്മാരുടെ വാശലക്ഷി-
ക്കൾക്കാമ്പിലന്നേറെ വിവേകമാണ്
പ്രത്യേകമായ് ചൊല്ലിയതു പോലാ-
വത്തിച്ചുരയ്ക്കുന്നവനെന്നുവരിച്ചു.

൭൪

സുഗ്രീവനൾക്കാമ്പിലവിശ്വസിച്ച്
വ്യഗ്രിച്ചിരിക്കുന്നൊരു വേളയിങ്കൽ
വാതാത്മജൻ രാമനൊടും വിശേഷാ-
ലോതീടിനാൻ വാസ്തവമേവരോടും. [യശ് മകം.] ൭൫

എന്നിട്ടു മകാത്മജനുളിലേതോ
സന്ദേഹമുണ്ടെന്നതു കണ്ടറിഞ്ഞ്
മന്ദസ്ഥിതം ചെയ്തു മഹാനഭാവൻ
ചൊന്നാൻ രഘുശ്രേഷ്ഠനുദാരശീലൻ.

൭൬

വീരോധിയോ വൈരികുലത്തിലുള്ളോ-
നൊരുത്തനോ മറെറൊരു മന്ത്രിനോ താൻ
ദരത്തൊടൊന്നെ ശ്ലാഘണം ഗമിച്ചാൽ
തിരിച്ചുപേക്ഷിപ്പവനല്ലെടൊ ഞാൻ.

൭൭

ഭൂവിൽ ദയാശൂന്യനതാം നരേന്ദ്രൻ
ജീവിച്ചിരുന്നാൽ കഥയില്ല തെല്ലും
പാപം ദശാസ്വന്റെ കനിയുനോത്താ-
ലാവശ്യമുണ്ടിന്നഭയം കൊടുപ്പാൻ. ഏ

അരക്കർ വംശത്തിലുദിച്ചതെല്ലാ-
മരക്കരായ്തന്നെ ഭവിക്കയില്ലാ
ധരിക്കെടോ! ഭൃഷ്കരിലും ചിലപ്പോ-
ളൊരുത്തനുണ്ടായി വരും വിചിച്ഛൻ. ഒൻ

ചേരും കരിങ്കുവളമാമ്പലും തേൻ
പെരും സരോജം പല മീനിതെല്ലാം
നീരിങ്കലുണ്ടായവയെങ്കിലും വെ-
പ്പോണിതിൻ വാസനയോത്തു കണ്ടാൽ. ൮൦

മനോജ്ഞനായുള്ളൊരു രാഘവൻ തൻ-
മനോഹിതം പോലെ മരുത്തന്തുജൻ
മനസിയാം രാക്ഷസരാജനെച്ചെ-
ന്നനല്ലമോദത്തൊടു കൊണ്ടു പോന്നാൻ. ൮൧

മേധാവിയായുള്ള വിഭീഷണൻ താൻ
ബാധാവിനാശത്തിനു ഭക്തിപൂർവ്വം
ബോധാത്മകൻ തന്റെ കഴല്ക്കൂ കൂപ്പി-
സ്സാധാരണപ്രേഷ്യത പൂണ്ടു നിന്നാൻ. ൮൨

കനിഞ്ഞു കല്പിച്ചവനോടു രാമൻ
നിനക്കു ലങ്കാപുരരാജ്യഭാരം
തരുന്നു ഞാനിന്നിനി മേലിലെന്നും
വരില്ല നൂനം ദുരദ്രഷ്ടമൊന്നും. ൮൩

നിന്നെക്കണക്കുഗ്രജനോടു നേരേ-
ഭിന്നിച്ചു ഭുജിച്ചു വനാന്തരത്തിൽ
വലഞ്ഞ ചങ്ങാതിയെ നോക്കെടൊ നീ
വലീമുഖക്കൊക്കെയിവൻ മഹേന്ദ്രൻ.

വൃശ്

കാരുണ്യരത്നാകരമായ രാമൻ
പാരം പ്രസാദിച്ചരുൾ ചെയ്തിവണ്ണം
രാത്രിഞ്ചരശ്രേഷ്ഠൻ പിന്നെ ലങ്കാ-
രാജ്യാധിപത്യത്തെയുമാശു നൾകീ.

വൃശ്

കഴുത്തു വെട്ടി ക്രിയ ചെയ്തു ഹോമം
കഴിക്കയാൽ പണ്ടു ദശാനനന്ത്
മുഴുത്ത സാമ്രാജ്യമുരത്ത കാള-
ക്കഴുത്തിലേറും ഭഗവാൻ കൊടുത്തു.

വൃശ്

പദം ഭജിക്കുന്നവരെപ്പുലർത്താ-
നദാരനായുള്ളൊരു രാമദേവൻ
സ്വദൾനം കൊണ്ടു വിഭീഷണനാ-
യതിൽപ്പരം ഭൂതി കൊടുത്തു ധന്യൻ.

വൃശ്

സുശീലനാം ദാശരഥിക്കു ശാഖാ-
മൃഗങ്ങൾ പോലും തുണയായി വന്നു
തൃശംസനാം പണ്ടു ക്തിമുഖന്ന നേരേ-
സഹോദരൻ കൂടെ വിരോധിയായി.

വൃശ്

ദശരഥസുതനാപ്തനായ് നിതാന്തം
വശഗതനായ വിഭീഷണൻ വിശിഷ്ടൻ
ദശമുഖബലവിക്രമങ്ങളെല്ലാം
വിശദമൊടൊന്നൊഴിയാതെ കണ്ടുണർത്തി.

വൃശ്

ലാവണ്യവാരിധി കടപ്പതിനുള്ള മാർഗ്ഗം
 കൈവന്നിടാൻ വരുണസേവ കഴിപ്പതിന്നായ്
 ലാവണ്യവാരിധി രഘുത്തമനോടു, ചിന്തി-
 ച്ചാവിരമെഴുതിയറിയിച്ചു വിഭീഷണൻ താൻ. ൯൦

അതിനർണ്ണം ചെയ്താൽ കടൽ വഴി നമുക്കിന്നു തരുമെ-
 ന്നതിപ്രേമം കൈക്കൊണ്ടുവിലരുമുണർത്തിച്ചു സമയം
 അവിച്ഛിന്നാമോദം പെരുകിയുടനേ ദർശനം
 പ്രവേശിച്ചാൻ ദേവൻ നിജമനസിചിന്തിച്ചുദധിയേ. ൯൧

ക്ഷേമാലാചന എന്ന, പതിനേഴാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

പതിനെട്ടാം സർഗ്ഗം.

ഇന്ദിരാമണൻ രാമൻ
 മൂന്നു നാൾ വാരിരാശിയെ
 വന്ദിച്ചുപവസിച്ചിട്ടും
 നന്ദിച്ചില്ല നദീശ്വരൻ. ൧

അപ്പോൾ തിരുവള്ളക്കോട-
 യപ്പതിക്കുള്ള ഹമ്മതി
 എപ്പോഴുമെതിരേ നീക്കാ-
 നൽപ്രേക്ഷിച്ചു ജ്ജിതാശയൻ. ൨

അമാന്തക്കാരോടുണ്ടോ
 സമാധാനം ഫലപ്പെട്ടു
 പ്രമാദശീലമങ്ങോടി-
 കമാന്തത്തിൽ പ്രസിദ്ധമാം. ൩

ഇപ്രകാരം നിരൂപിച്ചി-
ട്ടപ്രമേയപ്രതാപവാൻ
ദുഷ്ടധർമ്മമാമസ്രം
ക്ഷിപ്രമേന്തി രഘുത്തമൻ.

ര

ഭ്രാതാവിനോടു കോദണ്ഡം
ജാതാമഷം ഗ്രഹിക്കവേ
ധാതാവിന്നാദിമദ്രവ്യ-
മേതാണ്ടുറപ്പെടിയാൻ പോൽ.

ഉ

വില്ലാളിവിരനാം രാമൻ
നല്ലാഗേയശരത്തിനേ
വില്ലോടു ചേർത്ത നേരത്തു്
വല്ലാതായ് മൂന്നു ലോകവും.

൬

ചക്രവാതങ്ങളുണ്ടായ് ഭൂ-
ചക്രവാളം കുലുങ്ങി പോൽ
ശക്രാദി ലോകപാലന്മാ-
രെക്കൊല്ലാഭേ വിഷ്ണുരായ്.

൭

കുലങ്ങി കടലൊട്ടുക്കു്
കുലുങ്ങി കുലപവ്തം
ജലം കാഞ്ഞു വലഞ്ഞേററം
ജലജന്തുക്കളൊക്കയും.

൮

ജലപാത്രത്തിലെ തീർത്ഥ-
ജലം വററിത്തുടങ്ങവേ
ജലജാസനനും പേടി-
ച്ചുലഞ്ഞു പരതന്നായ്.

൯

ശരാഗ്നിജപാലയാൽ തന്റെ
ശരീരം കഴലുന്ന പോൽ
എരിഞ്ഞു വാടി വരുണ-
നിരിപ്പാൻ വഹിയാതെയായ്. ൧൦

ആശ്രയിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നോ-
നാശ്രയിക്കും കടൽക്കരെ
വിനീതവേഷനായ് വന്നാൻ
വിനാശത്തെബ്ധ്യെന്നവൻ. ൧൧

ആയത്തമായ കുററത്തിൻ
പ്രായശ്ചിത്തം കഴിച്ച പോൽ
കാണിക്ക വച്ചു രാമനായ്
മാണിക്യമണിമാലയേ. ൧൨

കുററത്തിൽ നിന്നൊഴിയുവാ-
നേററമുൽക്കണ്ഠയോടവൻ
പോററിതൻ ചരണം കൂപ്പി-
പ്പൊറത്താണേവമോതിനാൻ. ൧൩

അറിവില്ലാത്ത ഞാനിപ്പോ-
ളരൂപിഴകൾ ചെയ്തതിൽ
വെരുത്തിടരുതേ കുററം
പൊറുക്കേണം ദയാനിധേ!. ൧൪

ജലസമ്പർക്കമേറുമ്പോൾ
വലിയോരും വലഞ്ഞുപോം
ബലമായ് മൂട്ടു തട്ടുമ്പോൾ
തലച്ചോറൊന്നുണന്നിടും. ൧൫

ലഭ്കയ്ക്കു പോകവാൻ മാഗ്ഗം
നികലുണ്ടു കൃപാനിയേ!
ശങ്കതീർന്നു കെട്ടുട്ടേ
കിങ്കരൻ നളനിപ്പൊഴേ.

എന്നു

വിശ്വകർമ്മാത്മജനവ-
നപ്പൂന്റെ വരമുണ്ടു പോൽ
വെള്ളത്തിലിട്ട വസ്ത്രക്കൾ
താണുപോകാതിരിക്കുവാൻ.

എ

തിര തല്ലിത്തകക്കാ തെ-
ല്ലുപ്പടികളൊന്നുമേ
മരവും മലയും മററു
കരങ്ങുമാർ കമിച്ചിട്ടും.

എ

അപ്പോളംഗീകരിച്ചേവ-
മപ്പതിയ്ക്കുള്ളപേക്കുയേ
പില്ലാടു രാമചന്ദ്രൻ പാ-
പ്പമ്പ്രമേൽസ്നേഹിതനാൻ.

എൻ

വെറുതേ പോകയില്ലെന്റെ
തിരമേരുന്നാരവിത്ത്
മുറക്കു നല്ലപോലോത്തു
പറഞ്ഞിടൊരു ലാക്കിനേ.

൨൦

വരുണൻ ഭഗവാനോടു്
നിരുപിച്ചുടനോതിനാൻ
ഭൂരിതം തിങ്ങുമാഭീര-
പുരമെല്ലാമെരിക്കുവാൻ.

൨൧

രാമന ഭ്രമകല്പത്തേ-
ക്കാ മഹാസ്രുമയയ്ക്കുവാൽ
പ്രസ്തുതസ്ഥലമന്നാൾ തൊ-
ട്ടസ്തകല്പമുഷമായി പോൽ. ൨൨

മന്ദനായ് ധനുവിൻ മുൻപേ
നിന്നിരുന്ന ജലാധിപൻ
പിന്നെയും ധനുവിൻ മുൻപേ
ചെന്നിരിപ്പാൻ തുടങ്ങിനാൻ. ൨൩

അതിലേക്കുസുരാരാതി-
യനുവാദം കൊടുക്കയാൽ
മതിമാൻ വരുണൻ പോയാ-
നനുമോദപുരസ്സരം. ൨൪

രാക്ഷസപ്പെരുമാൾ തന്റെ
വാക്കിനാൽ ശുകനെനവൻ
വിശേഷമെല്ലാമറിവാൻ
വന്നിരിക്കുന്ന വാസ്തവം. ൨൫

വിഭീഷണന്റെ ഭാവംകൊ-
ണ്ടറിഞ്ഞു കപിസഞ്ചയം
പിടിച്ചു മദ്ദനം ചെയ്യാൻ
തിടുക്കെന്നു വധിക്കുവാൻ. [ശൃഗ്മകം] ൨൬

മക്കടന്മാർ പ്രവർത്തിപ്പോ-
രക്രമം സഹിയാഞ്ഞവൻ
ഭക്തനായ് രാമനെച്ചൊല്ലി
വികി വികിക്കരഞ്ഞു പോൽ. ൨൭

അവന്നു രാമൻ കനിവാ-
 ന്നഭയത്തെക്കൊടുത്തുടൻ
 ബന്ധനത്തിങ്കൽ വച്ചിടാൻ
 കപികൾക്കാജ്ഞ നൽകിനാൻ.

൨൮

അതുപോൽ കപിവീരന്മാർ
 ബന്ധനം ചെയ്തുകൊണ്ടേ;
 ഭഗവാൻ നളനോടപ്പോ-
 ളരുളീ ചിറ കെട്ടുവാൻ.

൨൯

മനുജേശ്വരനെക്കൂപ്പി
 മനതാരു തെളിഞ്ഞുടൻ
 തനിയേ നളനും സേതു
 മനയാൻ കോപ്പു കൂട്ടിനാൻ.

൩൦

വരവു കത്തുവാനന്നു
 തരം പോലുള്ള കോപ്പുകൾ
 പെരുമ്പടകൾ കൊണ്ടെന്നു
 തരിമ്പും മടിയെന്നിയേ.

൩൧

ചിറയ്ക്കു വാനരത്താൻമാർ
 സാമാനം ശേഖരിക്കവേ
 മുറയ്ക്കു നളനും മേടി-
 ചുടക്കീ പവണാബിയിൽ.

൩൨

ഇഹരഞ്ച യോജനപ്പാടു
 വീതിയിൽ തോതെടുത്തപോൽ
 ഏതാനും ദിവസം കൊണ്ടു
 സേതുവിൻ പണി തീർത്തതേ.

൩൩

അയ്യയ്യ! വിസ്തൃതം വിഷ്ണു-
ശയ്യയോ? കപിസേനയേ
കുമാപ്പാൻ വന്ന കടവിൻ
നട്ടെല്ലോ? സേതുവായതും.

൩൪

ശ്രീരാമൻ തന്റെ ഭക്തർക്കു
ഹോരസംസാരസാഗരം
കുമാപ്പാൻ പണിചെയ്തിച്ചു
വെടിപ്പാക്കിയ പാലമോ?

൩൫

ആർക്കും സംശയമിവണ്ണം
ചേർക്കും മിറയിലൂടെ താൻ
മുഴുവും പടയോട്ടം ചേ-
ന്നെഴുനള്ളി രാമുത്തമൻ.

൩൬

മരുതീരത്തരക്കൊമ്പാ-
ർക്കുതിക്കു വിളങ്ങിപ്പോ
സുബ്ബലപവ്താഗ്രത്തിൽ
പ്രവേശിച്ചാൻ പ്രസന്നനായ്.

൩൭

രാഘവൻ ഹുകനെപ്പിന്നെ
വിട്ടയച്ചു യഥേഷ്ടമായ്
അവൻ ദശാസ്ത്രനെക്കണ്ടു
നല്ലഭിപ്രായമോതിനാൻ.

൩൮

അവൻ ശുകോപദേശത്താൽ
സമാധിയിൽ നിമഗ്നനായ
പരമജ്ഞാനിയായ് തീൻ
പരീക്ഷിത്തിന്നു തുല്യനായ്

൩൯

സംഹാരരൂപസാരപ്രാപ്തം
പ്രാപിച്ച ഭഗവതൻ
തുകനെയെത്തക്കതന്നെ
വെളിക്കാക്കി മഹാശാസ്ത്രം.

൪൦

ഏഴാം മാളികമേലേറി-
പ്പാഴനാകിയ രാവണൻ
കപിസൈന്യത്തിനെപ്പാർത്തു
കവലിച്ചേറെ മാനസം.

൪൧

ആളയച്ചു വരുത്തിട്ടു
വിദ്യജ്ഞാനം നെയ്തുകേ
കാരുമച്ചതിയൻ തന്നെ-
ക്കേൾപ്പിച്ചാൻ കൈകസീസുതൻ.

൪൨

വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളതൊ
നിശാചരനവൻ ജവാൽ
ശ്രീരാഘവന്റെ തലയും
വില്ലും നിമ്നിച്ചു മായയാൽ.

൪൩

പോരിൽകരസ്ഥമാക്കുന്ന
ശിരസ്സും വില്ലുമെന്നവൻ
ഉറച്ചുകൊണ്ടു വൈഭവനി-
ക്കരിക്കേ വച്ചു കാഴ്ചയായ്.

൪൪

ശ്രുതപ്രവൃത്തി കണ്ടപ്പോൾ
നേരാണെന്നു ധരിക്കയാൽ
ഹാ! രാമേതി വിലാപിച്ചു
പാരം മോഹിച്ചു ജാനകീ.

൪൫

രമാംശജാതയ്ക്കുരമ-
സ്സരമാവാക്യമേററവും
തോഷമേകിയ, തോഷത്തിൽ
വല്ലിക്കു മഴ പോലെയായ്.

൪൬

ഭഗാനനന്റെ മുത്തച്ഛൻ
മാല്യവാൻ വന്നു ചേൺടൻ
നിശാചരപതിക്കപ്പോൾ
ഗുണഭോഷങ്ങളോതിനാൻ.

൪൭

ഒഴിഞ്ഞീടുകനാവശ്യ-
ഞ്ഞാഴിലീന്നെന്റെ പൈതലേ!
കുളമ്പു കെട്ടാൽ കലവും
മുടിഞ്ഞീടുകയില്ലയോ?

൪൮

ശിവഭക്തി നിമിത്തം നീ
ശവക്കല്ലറ പൂകിലും
വംശനാശം വരുത്തുന്ന
വഴി വേഗമടയ്ക്കണം.

൪൯

അകത്തുറച്ച രാഗം നീ-
യകലേക്കുളയാഴ്യിലോ
മികച്ച ബാണമതിനെ-
ത്തകർപ്പോൾ വ്രണപ്പെടും.

൫൦

മാനപൂവ് രണത്തിന്നു
നീ നിനച്ചു തുടങ്ങിയാൽ
മാനപൂവ് രണം തന്നെ
നിനക്കു ഫലമാണ്.

൫൧

രാമ

ജനകാത്മജയേ രാമ-
ദേവനാത് കാഴ്ച വച്ചു നീ
പ്രസാദപൂർവ്വിങ്ങോട്ട്
വാങ്ങണം വംശലക്ഷിയേ.

൧൨

എന്നീവിധമവൻ ചൊന്ന
നന്നീതികളെ നിർത്ത
നിന്ദിച്ചു നിജ്ജരാതി
സന്നാഹം ചെയ്തു പോരിനായ്.

൧൩

മുട്ടാളനാമവൻ പോഷ
വട്ടം കൂട്ടിയ വാത്തകൾ
ചട്ടെന്ന് ചാരമൊഴിയാൽ
കേട്ടറിഞ്ഞു രഘുത്തമൻ.

൧൪

പടയ്ക്കരക്കരോടൊട്ടും
മടങ്ങാത്ത കപിന്ദ്രരേ
അടുത്തു നഗരം ചുറ്റി-
ക്കിടപ്പാനാജ്ഞ നൽകിനാൻ.

൧൫

ഹിനവീര്യങ്ങൾ കാട്ടുന്ന
വനൈകസ്സുകളൊക്കെയും
തുനിഞ്ഞു പുരിയേച്ചൂഴ്ന്നാൻ
കനകക്കോട്ട തീർത്ത പോൽ.

൧൬

കിഴക്കേ കോട്ടയിൽ കണ്ണും
മുഴപ്പിച്ചു വസിച്ചിടും
പ്രഹസ്തനോടു ശണ്ഡയ്ക്കു
നീലനാളായി നിൽക്കണം.

൧൭

മഹോദരമഹാപാശം -

നാരദേന്ദ്രാരിൽപ്പിളർക്കുവാൻ
തെക്കേട്ടോപുരവാതിലിൽ
നില്ക്കണം ബാലിനന്ദനൻ.

ഭുവ

പശ്ചിമദപാരദേശത്തു -

ങ്ങിറുജിത്തോടെതിർക്കുവാൻ
നിശ്ചയിച്ചുണ്ടു നിൽക്കേണം
തജ്ജഹന്യനെ വെന്നവൻ.

ഭുവ

സേനാനായകനായുള്ള

വിരൂപാക്ഷനോടേറുക്കുവാൻ
സുഗ്രീവജാംബവാന്മാരും
വിഭീഷണനാമെത്തണം.

സു

൦൭. നു കല്പിച്ചു രാമൻ താൻ -

തന്നെ ലക്ഷ്മണയുക്തനായ്
വടക്കേ കോട്ടവാതിലിൽ
ചലനായ ദശാസ്യനേ

സു

വെല്ലുവാൻ പഴുതും പാത്തു

വില്ലുമമ്പുമെടുത്തുടൻ
സന്നദ്ധനായി മരുവീ

സൈന്യാധിപസമേതനായ്. [ഏഴാംകം.] ൬൨

ലങ്കാരാജ്യം കരങ്ങന്മാർ

ശങ്കാഹീനം വളഞ്ഞതും

കോട്ടവാതിലടച്ചിട്ട്

ഭുഷരാക്ഷസൻ നില്പതും.

സു

നിരീക്ഷിച്ചുടനേ തന്റെ
പുരദപാരങ്ങളൊക്കയും
തിരക്കില്ലാതിരിപ്പാനായ്-
തുറപ്പിച്ചു കൃതാന്തനും.

[അഗ് ൧൧.] നൃ

സുബോധപവ്തത്തിന്റെ
മുകളിൽ കേറി നല്ല പോൽ
കപിരാജാവിനോടും ചേ-
ന്നുവലോകിച്ചു രാഘവൻ.

നൃ

ലങ്കാപുരത്തെയും പിന്നെ
ലങ്കാനഗരന്റെ മേടയും
ശങ്കയെന്യേ വിലോകിച്ചാൻ
പങ്ക്തകിണ്ണന്റെ വേഷവും.

നൃ

അപ്പോൾ കോപം പൊറുക്കാഞ്ഞൊ-
ന്നൽപ്പതിച്ചുകുപിശ്ചരൻ
അപ്പൊലസ്സുനിരിക്കുന്ന
ശില്പമാളിക പുകിതേ.

നൃ

കിരീടങ്ങൾ പൊടിച്ചിട്ടു
പരീമാസം നടിച്ചതാൻ
വിരോധിയോടു പോരാടി-
പ്പരീക്ഷിച്ചു പരാക്രമം

നൃ

തിരിച്ചു വീണ്ടും രാമന്റെ
ചരണം വന്നു കൂപ്പിനാൻ
ധരിച്ചിതെല്ലാം ശ്രീരാമ-
നര, ചുവന്നൊടിക്കനേ.

നൃ

തന്നത്താനേ നിനച്ചൊന്നും
തന്നെ ചെയ്യരുതെൻ സഖേ!
അന്യാശയമറിഞ്ഞിട്ടു
പിന്നെ വേണം തുടങ്ങുവാൻ.

൭൦

വിവേകമെന്യേ പെട്ടെന്ന്
പ്രവേശിക്കരുതെന്നിലും
അപായമതിനാലുണ്ടാ-
മുപായം പിന്നെയൊക്കുമോ?

൭൧

ആഹവത്തിന്നു പോകുമ്പോൾ
സാഹസങ്ങൾ തുടങ്ങിയാൽ
സ്നേഹമില്ലാതെ വല്ലോരും
ദ്രോഹിപ്പാനിടയാക്കും.

൭൨

എന്നോടേതു പറഞ്ഞില?
മുൻ,മിച്ചെയ്തു ചേട്ടിതം
നന്നായി ദൈവയോഗത്താ-
ലൊന്നും പറയാതെ പോന്നതു്.

൭൩

ശാസി,ച്ചവനെയീവണ്ണം
ചാപപാണി രഘുത്തമൻ
തുണഭോഷങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു
മന്ത്രിമാരോടു വേണ്ടപോൽ.

൭൪

സാദരം ബാലിസുതനെ-
ദൂതിനായിട്ടയക്കവേ
ഓതി രാവണനോടേതും
ഭീതികൂടാതെ ചെയ്തവൻ.

൭൫

ദീപ്തകാലം ഭവാനുള്ള
ദീപ്തശ്വാസങ്ങളേറക്കയാൽ
വാലടിക്കു തഴമ്പിച്ച
ബാലിക്കു മകനേഷ ഞാൻ.

ഒന്നു

മയ്യുദയുള്ള രാമന്റെ
കാര്യസ്ഥൻ ഞാൻ ധരിക്കേടോ!
ധീരനണ്ണദനെന്നെന്റെ
പേര് ദൈത്യത്തിനെത്തി ഞാൻ.

ഒരു

നല്ല വാക്കുകൾ നിന്നോടു
ചൊല്ലുവാൻ തന്നെ വന്നതും
അല്ലെങ്കിലപവാദങ്ങൾ
വല്ലോരുമുറ ചെയ്തിലാം.

ഒരു

പരമേശന്റെ തീക്കണ്ണു
പത്മമെന്നു നിനയ്ക്കിലും
വാനോരാറിലെ വണ്ടത്താൻ
മത്തനായ് ചെന്നടുക്കുമോ?

ഒന്ന്

രാമദേവന്റെ കണ്ണായ
കോമളാശ്ഠിയെയീവിധം
ബലാലനഭവിക്കാമെ-
ന്നറയ്ക്കുന്നന്ധനായനീ.

വൗ

കാൽവീര്യന്റെ തടവിൽ-
പ്പാൽ കാലത്തു,മെൻപിതാ
വാലുകൊണ്ടു കരുക്കിട്ട
കാലത്തും, ജൂനായനീ.

വുമ

ദാഷപ്രവൃത്തികളോരോന്നും-
 ചെയ്യുന്നും വിധി തൻ മുഖം
 മൂന്നെണ്ണം വാടിയിനിയൊ-
 ന്നുള്ളതിന്നു കരിക്കൊലാ. [അന'മകം.] വൃ൨

പുഷ്പകത്തെ ഹരിച്ചിട്ടും
 കൈലാസത്തെയിളക്കിയും
 സമ്പാദിച്ചൊരു സാമത്വം
 മോഷണത്താൽ മുഷിഞ്ഞതോ! വൃ൩

ശങ്കരാച്ചന ചെയ്യുന്ന
 ശേഷിച്ചുള്ളൊരു നിൻ തല
 യുദ്ധഭൂദേവതയ്ക്കിന്നു
 ബലിയാക്കും രാപുത്തമൻ. വൃ൪

അണ്ണഭോക്തികൾ കേട്ടപ്പോ-
 ഉണ്ണമേറെ വിറച്ചുടൻ
 വിരോധഭാവമാണേവ-
 മുര ചെയ്തു ദശാനനൻ. വൃ൫

പോടാ നീ രാമനെ പ്പെടി-
 ച്ചിടാ രാവണനൊട്ടുമേ
 കൊടാ മനോരഥം സാധി-
 ച്ചിടാതീ രാമപത്നിയേ. വൃ൬

ശൌര്യമേറുന്നൊരെൻമുൻപിൽ
 കാരുതൗരവമെന്നിയേ
 ഓതും നീ വധ്യനെന്നാലും
 ളുതന്നെന്നോൽക്കടവൻ. വൃ൭

ഇത്രയും രാവണൻ ചൊന്ന-
മാത്രയിൽ കപിസത്തമൻ
പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു കൈ കൊട്ടി-
പ്പെട്ടെന്തെന്തരമോതിനാൻ.

വൃവ

പരദാരങ്ങളെക്കൂട്ട-
നേരം തോന്നാത്ത നീതികൾ
ഭൂതരക്ഷയിലിക്കാല-
മെങ്ങു നിന്നു പഠിച്ചെടോ!

വൃന്

അയ്യയ്യ! വങ്കനായുള്ള
നീയെന്നോടൊത്തു ചെയ്തിടും?
അനേകരാവണന്മാരേ-
യറിയും മുൻപിനാലെ ഞാൻ.

ന്റ

ഒരുത്തൻ കാത്തവീര്യന്റെ
തടവിൽ പണ്ടിരുന്നു പോൽ
ഒരുത്തൻ ദാനവേന്ദ്രന്റെ
മന്ദിരത്തിൽ കടുങ്ങി പോൽ.

ന്ദ

പിന്നെയുണ്ടൊരു വിഖ്യാത-
നെന്നാൽ വക്തവ്യനല്ലവൻ
ഇന്നു ലജ്ജിച്ചിട്ടുണ്ടു ഞാൻ
നിന്നോടു കഥിക്കുവാൻ.

ന്ദ

ഒന്നുകിൽ ദ്രേവിയെ കൊണ്ടു-
നൾകി വന്ദിക്ക രാമനേ
അല്ലെങ്കിൽ നിൻ തലച്ചോറു
രാമബാണത്തിനേകണം.

ന്ദ

പിന്നങ്ങീട്ടുമിണങ്ങീട്ടും
മരിച്ചോ മരിയാതെയോ
ഭൂമിയിൽ ക്ഷയമീ നിന്റെ
ദേഹത്തിന്നു വരും ദൃഢം.

൯൪

സുതവംശങ്ങളൊട്ടുക്കു്
മുടിച്ചാ രാമനെന്ന പോൽ
ചോരപ്പഴയിലാറാടി-
യാലും നീ ഗതി കെട്ടവൻ.

൯൫

ഉഴക്കാഴക്കു് വെള്ളത്താൽ
കൊഴുക്കത്തക്ക വാല്യീയിൽ
പടക്കളപ്പൊടികളായ്
കഴയും നിന്റെ പത്തന്നും.

൯൬

കരളിലൊരണവോളം പേടി കൂടാതിവണ്ണം
പരിഭവമൊഴി നേരിട്ടെടുത്തു ചൊന്ന നേരം
“പിടി പിടി ദുരഹങ്കാരങ്ങളേറുന്ന കള്ള-
ക്കപിയെ വിടരുതെ”ന്നാ രാവണൻചിത്തൂരച്ചാൻ.

(൯൭)

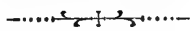
മമ്മം തുളയ്ക്കുമൊരു വാക്കു സഹിക്കവതും-
ഞ്ഞിമ്മട്ടു പങ്ക്തിമുഖനാജ്ഞ കൊടുത്ത നേരം
അമ്മക്കുടേന്ദ്രനുടെ കൈക്കു കടന്നു ചാവാൻ
വരും ധരിച്ചു നിശിചാരികൾ പോയ് പിടിച്ചാൻ. ൯൮

അരക്കന്മാർക്കുല്ലാമധിപതിയുരച്ചോരു വചനം
തിരിച്ചൊപ്പിപ്പാനപ്പവതതിലകൻ രാത്രിചരരേ
വലിച്ചിഴ്ത്തുംകൊണ്ടുഗുതനപഥമാപിച്ചു, ധരണീ-
തലത്തിൽത്തല്പിക്കൊന്നുഴറി രഘുവീരന്റെ നികടേ.

പതിനെട്ടാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

പത്തൊൻപതാം സ്കൂൾ.

ദശമുഖനുടെ ദുഷ്ടാപാരവൃത്താന്തമെല്ലാം
ദശരഥനയനാരണ്യഭോക്ത്യാ ധരിച്ചു്
ഭൃശമരിശമിയന്നാർ, പിന്നെ ലങ്കാപുരത്തെ-
ക്കുശയൊടു കപിസൈന്യം നാലുപാടുംവളഞ്ഞു. ൧

പ്രളയസമയമാവൊളുഴിയൊടുക്കു മുക്കി-
ക്കിളരുമുരുതരണ്യത്തളളോടാഴി നാലും
വളരെലഹള കൂട്ടും പോലെ വാലും കിളത്തി-
ക്കളിവിളികൾ മുഴക്കി ക്കീശരങ്ങാക്രമിച്ചാർ. ൨

അടലിൻ പടവീടും കെട്ടി മുന്നിട്ടു വൈരി-
പ്പടകളടയ ഗുണ്ടീരാരവത്തെശ്രവിച്ചു്
കടുരവമൊടു വാലും കൊട്ടി രക്ഷോബലം പോർ-
ക്കൊടികൾ നിവിരെ നാട്ടിസ്സുണ്ണരത്തിന്നിറങ്ങി. ൩

വലിയ പരിഘമെല്ലാം വന്മരത്താൽ മുറിഞ്ഞും
കലഗിരിനികരത്താൽ കുഞ്ചരൈഘം മറിഞ്ഞും
ശിലയുടേപതനത്താൽ ശീല്രമസ്രം വളഞ്ഞും
കുരിനനഖരമേറാക്കർബുരന്മാർ കരഞ്ഞും ൪

പടനടുവിലടിച്ചും പല്ലു ഭൂരത്തെറിച്ചും
വിടപികളെയൊടിച്ചും വില്ലു വേഗം മുറിച്ചും
നടനഗതി പഠിച്ചും നല്ല രക്തം തുടച്ചും
പൊടിയുടലിൽ നിറച്ചും പോക്കളം വിട്ടൊളിച്ചും. ൫

നിവീരെന്നിലവിളിച്ചും നീണ്ട കൈകാൽ ഞെരിച്ചും
ശവമധികമിഴിച്ചും ശവ്നാമം ജപിച്ചും
നവരസവുമുദിച്ചും നാകിഗുണം രസിച്ചും
ഭവനതലമുലച്ചും ഭൂരിയുലം ഭവിച്ചു. [വിശേഷകം.] ന

ദശമചന്ദ്രനെ തേജസ്സെന്ന പോലസ്സമിച്ച-
ദൃശയതിലാമഭാസപാൻ പശ്ചിമാശാമുഖത്തിൽ
സമരഭൂവി നിറഞ്ഞുള്ളൊരു രക്തം കണക്ക-
ന്നമരസരണിയെല്ലാം ശോണവണ്ണം നിരന്നു. ഐ

മദകരികൾ മരിച്ചാ മസ്തകത്തിന്നു ചിന്നി-
ച്ചിതരമമിതമുക്താരതസമ്പത്തു പോലെ
ചെറിയ ചെറിയ നക്ഷത്രങ്ങൾ വാനിൽതെളിഞ്ഞു
പെരികെയിരുട്ടുടഞ്ഞു സൈന്യപാംസുക്കൾപോലെ. വ

പടയിലരുണബിംബം ചാടുന്ന ചൊയ്യ പോയോ-
രുടയ തുടകൾ ചീന്തിപ്പിച്ച മാംസം ഭുജിച്ചു്
കഴിനരികളുമപ്പോൾ കൂട്ടമിട്ടാത്തു നന്നാ-
യ്ക്കു കവളമുണ്ണിക്കൂട്ടവും കൂട്ടിലെത്തി. ന്

അശരണരണിതത്താൽ ചക്രവാകങ്ങളെല്ലാം
നിശ്ചിഹരനിവഹം പോലായി ബാധിച്ചുഴന്നു
ദശവദനഭടന്മാർക്കുള്ള ഹസ്തങ്ങൾ പോല-
ദൃശയിൽ നളിനിയെല്ലാം കോശജാലത്തൊന്തു. മ

സമരഭൂവി സമത്വന്മാർക്കു തോതിട്ടു പാത്താ-
ലമരരിപുകലത്തിൽ കൂടിയോനേതൊരുത്തൻ
ശരനിരകൾ ചൊരിഞ്ഞ ഗുരുജിത്താക്രമിച്ചാൻ
ശരിവരെ ഹരിവീരന്മാരെച്ചൊക്കെ തുരത്തി. മ

അതുപൊഴുതതി ധൈര്യത്തോടെതിത്തള്ളുൻ തൽ-
 ക്ഷതിരകളെ വധിച്ചും തേരിനെ തച്ചുടച്ചും
 മുതിരുമൊരുമടത്താൽ തേർ തെളിപ്പോനെ വെന്നും
 വിധൂരത യെതിരാളാമിന്ദ്രജിത്തിനു നധകീ. ൧൨

കലഹമിതു കണക്കല്ലെന്നു കണ്ടക്കരോരൻ
 ജലധരനികരത്തിൽ ചന്ദ്രനെപ്പോൽ മറഞ്ഞു
 വിഷധരശരവംശം ചെയ്തു ബന്ധിച്ചു പാരം
 വിഷമത രഘുവീരന്മാർക്കു ചേർത്തേച്ചു പോയാൻ. ൧൩

തിരുവടി തൊഴുവോക്കു ക്ഷെത്രക്കുന്ന രാമൻ
 തിരുവടിയെയു മുണ്ണിത്തമ്പുരാനേയുമപ്പോൾ
 തെരുതെരെ വിഷമിപ്പിച്ചോരു നാഗാസ്രബന്ധം
 ഗരുഡനരികെയെത്തിത്തൽക്കുണ്ഡം വേർപെടുത്തി. ൧൪

ഉടനവരിരുകുക്ഷിക്കാരതം വീണ്ടുമെത്തി-
 പ്പ്പൊരുവതിനായി തമ്മിൽ നേരിട്ടിറങ്ങി
 പടകളുടയനേതാവായധൂമ്രാക്ഷനദി-
 ഞൊടുമടി പിടലിക്കേറാനമിച്ചുത്തരിച്ചാൻ. ൧൫

അതുപൊഴുതതു കണ്ടക്കമ്പനൻ കൂട്ടുകാരൻ
 പ്രതിവിധി ഹനുമാനിൽ ചെയ്തതിന്നായടുത്തു
 മുതിരുമൊരു മരം കൊണ്ടെറിയെറിക്കുപീഠൻ
 മുതിരയലകെടുക്കും പോലെ രണ്ടായ് പിളർന്നു. ൧൬

ജലനിധി മഥനം ചെയ്തന്നു താൻതന്നെ നേരി-
 ടുലമുദധി കലക്കിത്താരയെക്കൊണ്ടു പോന്നോൻ
 വലർപ്പുസുതനാകും ബാലിതന്നാത്തജന്മാ
 ബലമൊടു ശകലിച്ചാൻ വജ്രദാഹുന്റെ ദേഹം. ൧൭

നരം. തിരുടെ സേനാനായകത്വം വഹിച്ചോ-
നൈരികനലിനു പുത്രൻ നീലനാം വാനരത്താൻ
വിരസതയൊടു വീളാപ്പോരിൽവെച്ച പ്രഹസ്ത-
ന്നരസികസമവാസം മാററിനാൻ ശൈലാരണ്യൻ. ൧൮

പിതൃപതിയുടെ നാട്ടിൽ സൈനികതാം ഭരിപ്പാൻ
കൊതിയൊടുമവർ നാലാൾ പോയൊരാവത്തമാനം
ശ്രുതിയിലഥ പതിച്ചിട്ടാശരാധീശനേററം
മതിയിലരിശമേറിച്ചോരിനായിട്ടൊരുങ്ങി. ൧൯

വെടിപടഹനിനാദം കൊണ്ടു വിശപ്പം മുഴക്കി
ക്കെടുതി കപികുലത്തിന്നേകവാൻ തക്കവണ്ണം
പടകളുടെ ഘോരാരാവമേററം വളർത്തി-
ജ്വലിപ്പിച്ചുതന്നിപ്പത്തിൽപ്പക്ഷ നഷ്ടത്തുരേന്ദ്രൻ. ൨൦

ദശവദനനെ നേരിട്ടപ്പൊഴൊന്നാമതായി-
ക്കുശികതനയശിഷ്യൻ കെരളകത്തോടുകൂടി
സ്വശപുരുഷൻ പുകഴിക്കേട്ട ദുഷ്ടാവത്തിൽ
ചിശകു ശകലമില്ലെന്നോത്തു കൊണ്ടാടി രാമൻ. ൨൧

കപികളുടെ പെരുപ്പം കണ്ടു കാമാരിഭദ്രൻ
കപിലനയനനായിപ്പാഞ്ഞു സൈന്യത്തിനുള്ളിൽ
അം.രിമിതബലത്തെലാപംസനം ചെയ്തിടുമ്പോ-
ളുപഭയമരികെച്ചെന്നക്ഷമാന്താവെതിർത്തു. ൨൨

അവനുടയടിയേറിട്ടൊന്നു മൂർച്ഛിച്ചുഴന്നേ-
റാവനയെകലെയോടിച്ചേച്ചു, തന്മൗലിയിങ്കൽ
അവസരമതിലേറിക്കൂത്തു കാട്ടുന്ന നീല-
ന്നവശതയെ വളർത്തിയുതുസൈന്യം മുടിച്ചാൻ. ൨൩

അരിശമൊടതു കണ്ടും കൊണ്ടു സൗമിത്രി വേഗം
കരിമലയുടെ മോളിൽ കാളമേഘം കണക്കേ
ശരമഴകൾ പൊഴിച്ചിട്ടും വിധൗ ഘോരമായ്ത്ത-
ന്നരസി നിശിചരായിശന്റെ വേലേറുവീണ്ടു. ൨൪

രഘുസുതനതു കണ്ടിട്ടാധിയും, രാവണങ്കൽ
പകയുമധികമായിട്ടപ്പൊഴപ്പോർക്കളത്തിൽ
തൂടരെ നയനനീരും ബാണവും തൂകി വൈരി-
ക്കടലിലഴലുമേകീ തൻ പടയ്ക്കൾത്തണുപ്പും. ൨൫

അനുജനമതുനേരത്താശ്വസിച്ചുണ്ടുണർന്നാൻ
മനുജകലപതിയ്ക്കും മാനസേ ചേദമാരീ
പുനരപി രിപുവോടൊന്നേറു യുദ്ധം നടത്താൻ
മനസി കരുതി വേഗം ലക്ഷ്മണൻ വില്ലെടുത്താൻ. ൨൭

അനുഭവമതു വാങ്ങാനെപ്പൊഴും കാത്തുനില്ക്കു-
ന്നനുജന്റെ വലക്കെ നന്ദി കെട്ടോൻ കണക്കേ
പടയിലെതിരിടാരായെന്നു കണ്ടപ്പൊഴവും
ഗുണവുമപഹരിച്ചുകൊണ്ടു പിന്നാക്കൊഴിഞ്ഞു. ൨൭

ഉരുളയുമതിമാത്രം സേവയും സ്വീകരിക്കാ-
തതിപരിചയമില്ലാത്തുള്ളാരാ വാമഹസ്തം
സമരധരണിയിങ്കൽ സാരമാം വില്ലുമേന്തി-
ദൃശമുഖനൊടെതിപ്പാൻ നിന്നു സദ്യുത്തനെപ്പോൽ. ൨൮

ഖലമതിയിവനെന്നോടേറു തോററിനു പാരം
വലയുമവസരത്തിൽ സംഗരത്തിന്നു വീണ്ടും
തൂനിയരുത്തുജാ! നീ സാധു പോയിപ്പിഴയ്ക്കു-
ട്ടിനിയൊരു ദിനമാകട്ടെന്നോതിനാൻ രാമഭദ്രൻ. ൨൯

അവരജനതിനെക്കേട്ടാചരിച്ചുങ്ങളി
 വിവശതയൊടരക്കൻ വീട്ടിലേക്കും മടങ്ങി
 അവധിവരെയിരിപ്പാനാവതല്ലാഞ്ഞെഴിപ്പി-
 ചുവനിലുയർന്നാടിക്കാശ്ശുമൊക്കെപ്പറഞ്ഞാൻ.   ൩൦

മൊഴിയുൾവുറക്കപ്പിച്ചനാം കുങ്കുമപ്പൂവ്
 മിഴിയിണ തിരുമിക്കൊണ്ടുനോടായുരച്ചാൻ
 വഴി പിശകി, നിനക്കീ വംശനാശം വരാത്താ-
 നൊഴികഴിവുവിശേഷിച്ചൊന്നൊഴിഞ്ഞൊന്നുമില്ലാത്ത   ൩൧

അവനിമകളെ വേഗം രാമദേവന്നു നൽകി-
 ടുവനുടെ കഴൽകമ്പിട്ടാദരാലാശ്രയിക്കിൽ
 ഭുവനമഖിലവും നിന്നാജ്ഞയിൻകീഴടക്കി-
 ബുദ്ധി സുഖമൊടു വാഴാമെന്നെനിക്കുണ്ടു പക്ഷം.   ൩൨

അറിവുടയ പൂമാന്മാർക്കുതന്നാശം വരുമ്പോൾ
 നെറിയൊടുമവൻ പാതിപ്പെരുത്തും കൈയയയ്ക്കും
 മരുതലകൾ മരിപ്പിച്ചിടുമെന്നുള്ള ദിക്കിൽ
 പൊരുതിമുഴുവനും താൻതാൻപെരുകിക്കൊടുക്കും.   ൩൩

ഭരപെരുകിന ഭൃഷ്ട സ്രീജിതൻ, തമ്പി ചൊല്ലി-
 നൊരു വരമൊഴിയെ കേട്ടിപ്രകാരം പറഞ്ഞാൻ
 പെരിയൊരു ഗുരുവോ? നീയിത്തരം നന്മ ചൊല്ലി-
 തരുവതിനു തിടുക്കം കൊണ്ടു ഞാനാളയച്ചോ?   ൩൪

ധൂതിയിലരികലത്തോടേറ യുദ്ധം നടത്തി
 പ്രതിഭടരെയശേഷം കൊന്നു നീ വന്നിടേണം
 അതിനുകഴികയില്ലെന്നാണു നിൻ പക്ഷമെന്നാൽ
 മതിസുഖമൊടു വേഗം പോയ്ക്കിടന്നങ്ങുറങ്ങൂ.   ൩൫

ചുരുതിയിലെഴുന്നേറ്റിട്ടുജനാവിനോടായ്
മറുപടിയുരചെയ്താനപ്പൊഴക്കുങ്കളിന്
“തൂതവിനുടെ വലിപ്പം ഞാൻ വഹി ചെയ്തുകിലോരോ
തരവഴിയിതു ലങ്കാനാട്ടിൽ നീ കാട്ടുകിപ്പാ.   ൩൩

പരിഭവമിതുമൂലം നിന്മനസ്സികലുണ്ടാ-
കരുതരികളെവെൽവാൻ ഞാനിതാ യാത്രയായി
തിരിയെവരികിലപ്പോൾ കണ്ടുകൊള്ളാം നമു”ക്കെ-
ന്നരുളിയടൽ നിലത്തിൽപ്പുക്കനകതഞ്ചരേന്ദ്രൻ.   ൩൪

അലറിയവനടുക്കും ചേലുകണ്ടുണ്ടുമിടും
പതറിയധികമാടൽപ്പെട്ട ശാചാമൃഗങ്ങൾ
ചിതറിയതവലോകിച്ചുണ്ടൻ ധൂളിജാലം
വിതറിയവൻ നേരേ നിന്നു പോരാടുവാനായ്.   ൩൫

കപികലമതു കണ്ടും കൊണ്ടു ശൺദക വീണ്ട-
ങ്ങപതുതിയിലശേഷം പേടികൂടാതടുത്തു
ശപഥമൊഴികളോതി ശ്ലുതവീരന്റെ മെയ് മേ-
ലുപലനിരകളെക്കൊണ്ടൊരു മേരം തുടങ്ങി.   ൩൬

പെരുമ പെരിയ രക്ഷസ്സായതേറാജിമധ്യ
മരുവിനസമയത്തച്ചോരയൂരിത്തുടങ്ങി
പെരുമഴ പൊഴിയുമ്പോളേറു നില്ക്കുന്ന കുന്നിൻ-
ചരിവിലരുവി നീളെപ്പൊട്ടി വാലുന്നപോലേ.   ൩൭

ചില വലിയ കരിങ്കൽ ചിലിയുകോടു ചെന്ന-
കുഴലമതിയുടെ മാറത്താഞ്ഞടിച്ചിട്ടു, വീണ്ടും
ബലമൊടുപയോഗിച്ചോന്റെ നെഞ്ചത്തു തച്ചി-
ട്ടലറിയവരണച്ചുംകൊണ്ടു പാരിൽപ്പതിച്ചു.   ൩൮

നിശിതമനകൾ കോലും ശുലവുംകൊണ്ടുപാഞ്ഞ-
 നിശിമരപതിയപ്പോൾ പോക്കുളത്തിങ്കലെല്ലാം
 കപിതിലകരെയൊക്കെ സ്സംഹരിക്കുന്ന നേരം
 ചപലതയൊടു പേടിച്ചോടിയക്കീശവുനും.   ൪൨

അതുപൊഴുതതിടെയുരുത്തോടു സുഗ്രീവനും ചെ-
 ന്നതിരിട്ടമളവിൽത്താൻ ഹന്ത! മോഹിച്ചുവീണാൻ
 നിജവിഭുവിനുമുന്നം ബാലിയാൽ വന്ന ദൈന്യം
 വിജയമിതിലൊഴിഞ്ഞെന്നാത്തു രാത്രിഞ്ചർമ്മാർ.   ൪൩

പരവശതയൊഴിഞ്ഞൊരക്കപിത്രേയുനാൽ പി-
 ന്നരിയ വികൃതരൂപം തൻമുഖത്തിങ്കലേറു്
 പൊരുവതിനു മദിക്കും കുഭകണ്ഠന്റെ മുല്ല-
 കരുമയൊടു സുമിത്രാസൂനു താനങ്ങെതിർത്തു.   ൪൪

ഭുജബലമിതിനാളാകില്ല നിയെന്നരച്ചാ
 രജനിചരനടുത്താൻ രാമചന്ദ്രന്റെ നേരേ
 അരിയൊരു മണിദീപം വിട്ടു പോയ് ദീപയഷ്ടി-
 ക്കരികിലണയുവീയല്ലാറു പോൽ പേടിയെന്നു.   ൪൫

അവിടെ വലിയ യുദ്ധം ചെയ്തു രാമാശുഗത്താ-
 ലവനുടെ കരമൊന്നറാഴിയിങ്കൽപ്പതിച്ചു
 നരവരനതു വീണ്ടും സേതു ബന്ധിച്ചു പോലായ്
 സുരരിപുവഥ മറെറക്കൈയുമോങ്ങിട്ടടുത്താൻ.   ൪൬

സ്ഥിതിയൊരു ശരത്താലറാതും വീണ സൈന്യ-
 ക്കടൽനടുവിലടിഞ്ഞു മന്ദരാദിക്കു തുല്യം
 ഉടനവനുടെ ലങ്കാസ്ഥാനശൈലത്തിൽ നാലാം
 കൊടുമുടിയതുപോലറുത്തമാറ്റം കിളിന്തു.   ൪൭

അവനുടയൊരുക്കം തൃപ്തിയാകാതെത്തീ-
ട്ടവസരമറിയാതിങ്ങുറജൻ വിട്ടമൂലം
അവനിദൃഢിതൂർത്താവാതുഗതെ പ്രയോഗി-
ച്ചവികലതയൊടിന്നും ദീപ്തിദ്രവ്യമുച്ചാൻ. ൪൮

കുടിലമതി ദശാസ്ത്രൻ, കൂറനാം കുങ്കുമ-
നടലിലപജയം വന്നെന്നു കേട്ടാത്തനായി
ഉടനിയമകന്മാർ നാൽവരെപ്പോരിനായി-
പ്പടകളൊടുമയച്ചാൻ രണ്ടു നേതാക്കളോടും. ൪൯

പരിഭവമകുതാരിൽ കൊണ്ടു വലിച്ചു ഭുഷ-
പ്പരിഷ കൊലനിലത്തിൽപ്പുക മുഷ്ടോടുമേറ്റം
സുരതരുണികൾ സന്തോഷിച്ചു പൂമാല കൈക്കൊ-
ണ്ടൊരുമയൊടെതിരേൾപ്പാനുബരത്തും നിരന്നു. ൫൦

കലഹമിവശത്തും ബുദ്ധിപൂർവ്വം നടത്തി-
ബലമുടയ ദശാസ്ത്രൻതന്റെ പാശ്ചത്തിലുള്ളോർ
പലപലവിധമായിച്ചത്തൊടുങ്ങിട്ടശേഷം
വലിയമലകൾ പോലാ വാലിയിങ്കൽപ്പതിച്ചു. ൫൧

സമരസമയമാകാശത്തു കാണാൻ നിരന്നോ-
രമരരിതു ബലേ ഭേദപ്പെന്നു നന്ദിച്ചു നന്നായ്
അമരമുനികലേറ്റൻ ശൗ വലിപ്പതിന്നായ്
നഖരതതിയുരുമിക്കൊണ്ടൊരൊത്തു നിന്നാൻ. ൫൨

തനയരിലതികായൻ തത്ര സൗമിത്രിയാലും
പുനരിതരസുതന്മാർ വാനരശ്രേഷ്ഠരാലും
പടയിലനുപരന്മാരോടുമൊന്നിച്ചു ചത്തെ-
ന്നിടരൊടു ദശകണ്ഠൻ കേട്ടു ഞെട്ടിക്കരഞ്ഞാൻ. ൫൩

മദ്യം

പത്തൊൻപതാം സർഗ്ഗം.

മധുരമൊഴികളെക്കൊണ്ടിന്ദ്രജിത്തപ്പിതാവിൻ
വിധുരതയെവിടുത്തി ട്രാശ്വസിപ്പിച്ചു നന്നായ്
മുധരസികനണഞ്ഞിട്ടാഭിമാരം കഴിച്ചു-
നന്ദ തുരഗനിഷ്ഠാഭ്യങ്ങളും കൈക്കലാക്കി.

൭൪

പ്രതിഭടവിജയത്തെത്തന്നെസങ്കല്പമാക്കി-
പ്പതിവുകളെ നടത്തിക്കുട്രമോമം കഴിച്ചു്
ചതിവിയലുമരക്കൻ വന്ദനം ചെയ്തു വഹനി-
ക്കതിരയമൊടുഴന്നാൻ പോരിനായ് സേനയോടും. ൭൫

സപലി നിശിമരന്മാരേകയോഗം തികഞ്ഞും
കപികളൊരു വശത്തും നിന്നു തമ്മിൽപ്പൊരുമ്പോൾ
അപജയമരിവഴ്ത്തിങ്കലുണ്ടാക്കി വസ്ത്രാ-
ലാപരി പരിഭവിച്ചു മേഘനാദൻ മറഞ്ഞാൻ ൭൬

അവനവിടെ വിധാതാവിന്റെ ബാണം പ്രയോഗി-
ച്ചവശത കപികൾക്കും രാമസൗമിത്രികൾക്കും
വളരെ വളരെയേകി പ്രജ്ഞയെന്നു പതിപ്പി-
ച്ചുവു നഗരിയിൽപ്പകാത്തമോദം വസിച്ചാൻ. ൭൭

കമലഭവതന്തുജൻ ജാംബവാൻ ചൊൽകയാലാ-
വിമലമതി ഹന്തമാനൌഷധാദ്രിക്ഷ പോമ്പോൾ
ഗമനസമയമേറെത്താമസിപ്പിക്കുവാനായ്
വിമതവരനൊരുത്തൻ മാർഗ്ഗമധ്യത്തിൽ വാണു. ൭൮

അതു വഴി കപിരാജൻ നല്ല കമ്പിത്തപാലിൻ
ഗതിയിലധികവേഗത്തോടു പായുന്നനേരം
യതിവടിവൊടു വഞ്ചിക്കുന്നൊരക്കാലനേമി-
ച്ചുതിയനെയഥ കൊന്നിട്ടുക്കുണം പോയ് സമത്സർ. ൭൯

ചൊടിയൊടഥ കപിന്ദ്രൻ മൂലികക്കുണമേന്തി-
 ജ്ഞാതി രഘുവരൻ തന്നാനികത്തിങ്കലെത്തി
 കെടുതി നിജസഹായക്കാർക്കു തീർത്തേച്ചു മുന്നേ-
 പ്പടുതി ഗിരിയുറപ്പിച്ചാജി യാചിച്ചു നിന്നാൻ.   ൬൦

ചതിവിനു പരിഹാരം ചെയ്തിടാഞ്ഞാൽ ശൗന്മാ-
 രിതിലുമധികമോരോ വഞ്ചനത്തിന്നൊരുങ്ങും
 മതിയിലിതു വിചാരിച്ചു ജ്ഞിതം പൂണ്ടു കീശ-
 പ്രതിനിധികൾ കടന്നു ലങ്കയിൽത്തീയടിച്ചാൻ.   ൬൧

ഭൂരിശമൊടു പുറപ്പെട്ടാശരേശാജിയൊല-
 ന്നൊരുവനൊരുവനൊരാളൊരാൾ നില്ക്കാത്തവണ്ണം
 ഉരുതരബലമോടും നാലു നക്ഷത്രരന്മാർ
 ഭരികളുടെ മുഖത്തിന്നുഗ്രസിംഹങ്ങൾ പോലെ.   ൬൨

അവരിലൊരുവനെക്കൊന്നുളഭൻ, മറ്റൊരാളേ-
 വിവിഭനടിപെടുത്തി, പിന്നൊരുത്തന്റെ ഭേദം
 മദകരി പന കീറുംപോലെമെന്ദൻ പിളന്നാ-
 നിതരകപിബലത്താൽ ചത്തുമാറുള്ളരക്കർ.   ൬൩

നടപടികളിതെല്ലാം കണ്ടു നില്പാൻ പ്രയാസ-
 പ്പെടുമളവെതിരിട്ടക്കുറുകുണ്ണാത്മജന്മാർ
 ഇരുവ,രവരിൽ മൂത്തൊൻ ചെന്നു സുഗ്രീവനോടേ-
 റിതിരനനിലപുത്രൻ തന്നെ മുൻപിൽച്ചെരത്താൻതൃശ്

വലിയകലഹമധ്യത്തിങ്കലക്കാത്മജന്മാ-
 ജപലിതനയനനായക്കുറുകെക്കൊന്നുവീഴ്ത്തി
 പക പലവിധമുന്നിത്തങ്ങളിൽത്തച്ചു കാറ്റിൻ-
 മകനവിടെ നികുഭൻ തന്റെ കണ്ഠം പഠിച്ചാൻ.   ൬൪

൨൮൦

പത്തൊൻപതാം സൂക്തം.

അനുജസുതവിനാശം കേൾക്കവെ വിശ്രവസ്സിൽ
തനുജനായ ഭീഷ്മപാസവായുക്കളാലേ
നിശിദ്ധരികൾകലത്തിൻ പൂങ്കുഴൽക്കൊണ്ടൽ ഭിന്നി-
ച്ചനവധി നയനാംഭോവെപ്പുമുണ്ടായി മേന്മേൽ.   നൃണു

കുമാരി ചരണ ബാലൻ കൂടലന്മാർക്കു കാലൻ
ബാലമൊടു മകരാക്ഷൻ വന്നു പിന്നീടെതിർത്തു
രിപുശലഭകുലങ്ങൾക്കുഗ്നിയാം രാമചന്ദ്രൻ
ജനകനുടെ സമീപത്താക്കിനാനൊറയമ്പാൽ.   നൃണു

വിപ്രതി പലതു ചെയ്യുന്നതു തപ്പിപ്പിഴച്ചി-
ട്ടകമലരിൽ മദം പെട്ടിറുജിത്തേററു വീണ്ടും
രാജ്യതിലകനൊടപ്പോര തോററു പേടിചൊളിച്ചാൻ
“പകടയൊരുവനെന്നും വീഴ്ത്തില്ലൊന്നുപോലെ.”   നൃപ

നിരവധി മറിമായം പെരുന്മാരും കൊണ്ടു കാട്ടാൻ
പരിചയമിയലുന്നപ്പുറുക്കതികുണ്ടൻറ പുത്രൻ
ഒരു കപടധരിത്രീപുത്രിയെത്തേരിൽ വച്ചു-
പ്പരിയുടയ പടിഞ്ഞാട്ടുള്ള വാതിലിൽ നിന്നാൻ.   നൃന്ദ

അനിലസുതനു കാണാൻ തക്കപോൽ നിന്നുകളു-
പ്പനിമതിമുഖിയാളെക്ഖണ്ഡനം ചെയ്തു ദുഷ്ടൻ
ജനകതനുജയാണെന്നങ്ങു തെറ്റിദ്ധരിച്ചു-
മ്മനമുരുകി ഹന്തുമാൻ രാമനെച്ചെന്നുണർത്തി.   ഐ

പവനജനനിയിക്കും വാക്കു നേരെന്നു ശങ്കി-
ച്ചവനിമകൾമണാളന്നായുധം താഴെ വീണു
അവയവമിളകിടാതങ്ങു കമ്പിട്ടിരുന്നാ-
നവശതയൊടു ദേവൻ വന്മരപ്പാവ പോലേ.   ഐ

ചാലജനമൊരു ദിക്കിൽ കൂടി നിൽക്കുന്നകണ്ട-
 ഡഹിയിലുടനെയെന്തോ കാര്യമുണ്ടെന്നു തോന്നി
 തളരുമുടലൊടോടിച്ചെന്നിതാ രാവണൻ ത-
 ന്നിയ സഹജനപ്പോൾ വാസ്തവം താനറിഞ്ഞു. ൭൦

കാദിനരയെധിക്ഷേപിച്ചു ചൊന്നാനിവണ്ണം
 ചാലപതിയിതു പണ്ടെ തീര വാങ്ങിച്ചു നിങ്ങൾ
 വിചാരികരമിദാനീം മൗനമോടിങ്ങിരിപ്പാ-
 നപകടമവർ പററിച്ചുള്ള പാറാണിതെല്ലാം. ൭൧

അറിനിയെ വധിപ്പാൻ കൂട്ടുകൂട്ടിയതാം-
 യുദ്ധതിയതിനു വിപ്ലവ നിങ്ങൾമൂലം വരാപ്പാൻ
 കരളിലവനാച്ചിക്ഷൗശലം ചെയ്തതത്രേ
 കൗമന പലതുണ്ടുശൃത്രിമക്കാർ പണ്ടും. ൭൨

ദ്രുപമൊരു തടവില്ലാതാഭിമാനം നടന്നാൽ
 പടയിലവന്ന നമ്മെക്കൊല്ലുവാൻണ്ടെല്ലോ
 മടിയരുത്തു തൊറിച്ചിടുവാൻ പോകണം നാ-
 മുടാവാനെ വധിപ്പാൻ നല്ല സൗകര്യമുണ്ടാം. ൭൩

രക്ഷാതിയെഴുന്നള്ളിടേണമെന്നിപ്പിതിന്നായ്
 ലഭ്യതരമനുജൻ പോയ് തദപധം ചെയ്തോദാരം
 അമിതതരതാസ്സാണെന്നൊന്നാൾ നിദ്ര കൂടാ-
 താരുമൊരുനാലേ ചാലതിങ്ങുള്ള നാശം. ൭൪

പഴയ ചരിയത്താൽ രാവണിയ്ക്കുള്ള സൂത്രം
 മുഴുവനാമറിയിച്ചുകൈകസിസൂത്രം, വല്ലോർ
 പഴുതരിയെ വധിപ്പാൻ പാത്തു രാമന്റെ പാദം
 തൊഴുതിളയകുമാരൻ സേനയോടും തിരിച്ചാൻ. ൭൫

ബലമുടയ കപിരൂക്ഷജ്ജരാപ്പും തിമുപ്പം
നിലവിളിയുമശേഷം കേട്ടുടൻ മോഘനാദൻ
കലശലിതൊഴിയാഞ്ഞാലിങ്ങു കമ്ത്തിനാണ്ടാ-
മുലശലിതി നിനച്ചാ മന്ത്രവാദം നിറുത്തി.

ഐ

ശ്രീയകൾ മുഴുവനാക്കാതസ്രുവും വില്ലുമേന്തി-
സ്വയമരിപടലത്തെപ്പാടനം ചെസ്തുതിന്നായ്"
ഭയമകലവെടിഞ്ഞക്കീശസൈന്യത്തിനുള്ളിൽ
സ്തയമൊടൊരു മൃഗേന്ദ്രശ്ലേഷനെപ്പോൽ കടന്നാൻ. ഐ

വലമഥന വിരോധക്കാരനെക്കണ്ട നേരം
വിലകിയകലെ നിന്നാർ മക്ടന്മാരശേഷം
നലമൊടിന ഹന്തമാൻ തന്റെ തോളിപ്പുറേറി-
ക്കലാമവിടെയാരംഭിച്ച രാമാനുജനാ.

വു

മദമധികമുദിച്ചും മത്സരം വന്നറച്ചും
വിധുരതകൾ മറച്ചും വീരവാദം വദിച്ചും
ശരനിരകളയച്ചും ശക്തിമാന്മാർ ശപിച്ചും
സമരമവിടെവച്ചും സാരമായി ബുദ്ധിവിച്ചു.

വു

പെരിയൊരു കലാമത്തിൽ ശ്ലുതവില്ലികലേ ഞാൺ-
ചരട്ട ശരനിപാതം കൊണ്ടു ന്നായ് നരുകി
അരിശമൊടുമടുത്താ ലക്ഷ്മണൻ, മോഘനാദൻ
മരുവുമൊരു രഥത്തെ സ്സുതനോടും തകർത്തു.

വു

രണധരണിയിലപ്പോൾ പഞ്ചതികണ്ഠന്റെ പുത്രൻ
പണി പലതുമെടുത്താ മത്സരം മുത്തു പാരം
ചുണയൊടുമിവർ മൂന്നാളൊന്നുപോൽ നിന്നു തമ്മിൽ
പിണയുമളവു സൈമിതിക്കു കോപം മുഴുത്തു.

വു

സുരവരന്റെ ദിവ്യാസ്രുതയേന്തിക്കുമാരൻ
 സരഭസമിഹ വില്ലും പൂട്ടിയസ്രും തൊടുത്തു്
 ഗുരുജനപദമുള്ളിൽ ബുദ്ധകുതിപ്പും വിചാരി-
 ച്ചരിയുടെ ഗുഹനാളം നോക്കി വിട്ടാൻ വിഭാഭൻ. **വൃ**

അന്നേരത്തിനുള്ളിൽ ഗുഹഭവി വിശിഖം
 സതപരം പോയ്തറച്ചു
 പിന്നീടുദൃഷ്ടരക്ഷോവരന്റെ തലയ-
 റുശിയിങ്കൽ പതിച്ചു
 മന്ദാരത്തിൻ മലർച്ചെണ്ടുകൾ മഴചൊരിയും-
 പോലെ പിന്നെപ്പൊഴിഞ്ഞു
 കൂന്ദിച്ചിടുന്ന നക്ഷത്രരികടെ നയനാ-
 ശ്രുക്കൾ പിന്നീടിഴിഞ്ഞു. **വൃ**

പോരിങ്കൽ പണ്ടു മന്ദോദരിയുടെ മകനാൽ
 ബദ്ധനായ് തീൻ കാരാ-
 ഗാരത്തിൽ താപമോടാണ്ടനവധി മിഴിനീർ
 വാത്തതിൽ പിന്നെയിറുൻ
 ആ രക്ഷസ്സിന്റെ മൂലാവവനിയിൽ നിപതി-
 ച്ചന്ന മാത്രം തണുപ്പോ-
 ടോരോ കണ്ണിങ്കൽ നിന്നും ജവമൊടു പുനരാ-
 വൃത്തി കണ്ണീരിനേകീ. **വൃ**

ഭൂതാനുകമ്പ കലരുനൊരു ലക്ഷ്മണൻ താൻ
 സ്ത്രീതാദരത്തൊടു നികുണ്ടിലയിങ്കൽ നിന്നു്
 ജാതാനുമോദമതിരറെറൊരു സേനയോടും
 ഭൂതാവൃത്തനരികിലെത്തി നമിച്ചു വാണാൻ. **വൃ**

സംകീർണ്ണയുദ്ധം പത്തൊൻപതാം സങ്കല്പം സമാപ്തം.

ഇരുപതാം സൂത്രം.

മകന്റെ മരണമൂലം
സ്വപകണ്ഠം ചായ്ച്ചു രാവണൻ
നുകത്തിൻകീഴിൽ വല്ലാത-
ങ്ങൾക്കുപ്പെട്ടൊരു മുരിപോൽ. ൧

വിശപ്പു പരിച്ചുള്ളോ-
രരവം പത്തി താഴ്ന്നു പോൽ
വിഷാദിച്ചവനാളുമ്പോ-
ളരവം പത്തി താഴ്ന്നു പോൽ. ൨

കലമാകലമാക്കുന്ന-
പ്പാതകുപ്പാത കണ്ടുടൻ
തകരാതകരാഗത്തോ-
ടിവനോടി വനോവിയിൽ. ൩

ജനകാത്മജയേ വേഗം
ജയേ വേഗം മുഴുകയാൽ
കൊല ചെയ്യാനാശ മെത്തി
നാശമെത്തിയ മുഖ്യാൻ. ൪

ജീവനോടിനി വച്ചേക്കാൻ
പാടില്ലെന്നു തടുത്തവൻ
അടുത്തവാറേ മന്ത്രിയൻ
പാടില്ലെന്നു തടുത്തവൻ. ൫

രാക്ഷസേന്ദ്രനു ദുര്മോഹം
കേമമായതിനാലഥ
എതിരാളിക്കൊപ്പാട്
ചേപ്പാൻ രാവണനോത്തമോ. (രമബന്ധം.) ൬

സൂത്രമെല്ലാം പിഴച്ചിട്ട്-
 ഞാഭേശം ഫലിയാശ്ശിലും
 സ്വരച്ചേച്ചയ്ക്കു പാടിയെ-
 ന്നന്നപയഭേഷിയോത്തവൻ.

ഒ

“സന്ധിയില്ലെങ്കിലും നല്ല
 പദം കിട്ടും നമുക്കിനി
 പ്രയത്നമതിനാലിപ്പോ-
 ളൊട്ടും ലോപിക്കയില്ല ഞാൻ.”

൮

സ്വാന്തത്തിലിത്തരം പാത്തു
 സിംഹമുദീപനായകൻ
 സ്വാന്തത്തിലിത്തരം പാത്തു
 സംഹരിപ്പാൻ വിരോധിയേ.

൯

അണഞ്ഞ വിടനിന്നും തൻ
 കലക്ഷോഭമൊഴിക്കുവാൻ
 അണഞ്ഞവിടെനിന്നും തൻ
 ഗുരുനാഥന്റെ മന്ദിരം.

൧൦

ഐക്യസിദ്ധിക്കയിരില-
 ഞ്ജിരട്ടിച്ചുള്ള മെച്ചൊടെ
 കല്പിച്ച വിഗ്രഹം മൂല-
 ബലം ശേഷിക്കവേ കവി.

൧൧

ശുക്രാചാര്യനെ വന്ദിച്ചു
 ധിക്കാരി ദശകന്ധരൻ
 തക്കമെല്ലാം നിരൂപിച്ചു
 വക്കാണ്ണത്തിന്നൊരുങ്ങിനാൻ.

൧൨

തിടുക്കം പൂണ്ടതികൂലാൻ
 പദാതികടെ സംഹതി
 തികച്ചു തേരതില്ലേറി
 നിയതിക്കൊത്തു സജ്ജതി. (പദ്മബന്ധം.)

൧൩

പുസ്തകം

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ട്.

കുറച്ചു പരിശോധിച്ചു തുടർന്നു. സുരക്ഷിത
തരത്തിലുള്ളതെന്തെന്ന് രണ്ടാമതായി അറിയാം. * ൧൪

കുറച്ചു മുമ്പായിട്ട് പാടവോ മറ്റൊരു
മറ്റൊരു മിഴിക്കുണ്ട് പാടവത്തിനീയല്ലേ? * ൧൫

കുറച്ചിൽ നാലുനാലു നാലുവിധമാത്രമേ
(കുറച്ചിൽ)
ലോകനാഥന്റെ പാടവം പാലിക്കേണ്ടതിനീയല്ലേ. * ൧൬

കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത
കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത. * ൧൭

കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത
കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത. * ൧൮

കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത
കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത. * ൧൯

കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത
കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത. * ൨൦

കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത
കുറച്ചിൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്താൽ സുരക്ഷിത. (ലോകനാഥൻ)
* (ലോകനാഥൻ) ൨൧

കനക്കെച്ചൊടി വർദ്ധിച്ചു
പട കണ്ടിട്ടു പിന്നെയും
വാദസൗഹൃദമനിശം
നടിച്ചു കപിവാഹിനി. (മുദ്രചതുർത്ഥം.)

കളിമാളികതോരം തോ
ററിതമേ തററിതന്നൊരു
ഭടരോടഭയപ്രായം
മക്കടക്കമർ മാനമായ്. ൨൩

സുമിത്രാനന്ദൻ നേർത്തു മാനമേറുമരക്കനേ
ഭരിച്ചു തടിയൻ വാർത്തുതാനപ്പാദതിരത്തിനേ.
(ശോഭൂതികാഞ്ചനം.) ൨൪

എടുത്തു രാക്ഷസേന്ദ്രൻ മുൻ-
പടവെട്ടും പരിച്ചുപോൽ
തടുത്തതെല്ലാം സൗമിത്രി
പടവെട്ടു പരിച്ചുപോൽ. ൨൫

കുരങ്ങന്മാരെയൊട്ടുക
നിരങ്ങിച്ചു നിശാചരൻ
മരങ്ങളെന്നപോൽ വെട്ടി-
യരങ്ങത്താശു വീഴ്ത്തിനാൻ. ൨൬

സൗമിത്രിയെക്കണ്ടുളള
കത്തിയൻപാലേരിഞ്ഞ പോൽ
ശത്രുവിൻ കൊടിയും നേരം
കത്തിയൻപാലേരിഞ്ഞുപോൽ ൨൭

പുവ

ഇരുപതാം സർഗ്ഗം.

കരത്തിൽ തൻറെ വേലൊന്ന
വിളക്കി യതികണ്ടകം
ഉരച്ചേവം സമരഭൂ-
വിളക്കിയതികണ്ടകൻ

പു

തേരിതോരാതരം തീരെ-
ത്തുരത്തോതരുത്തരം
തരാം തീരാത്താതരത
തരത്തേ താന്തിരുത്തു്.

പു

മയശക്തി കുറച്ചിട്ടു-
മയശണ്ണൻറച്ചവൻ
മയമേതും വരുത്താതാ-
മയമേകി കമാരൻ്.

പു

രാമദേവനമനേര-
മനേരറെറാരു ശണ്ഡയിൽ
വിഷാഭമോടു വീണന്നാ-
വീണന്നാപ്ലാഭമേററമായ്.

പു

മനോവേദനയാലോരോ
മനോരഥമൊടാജിയിൽ
കേണ പാരം വിവശനാം
മനുവംശകലാധിപൻ. [അസംബോധം]

പു

വിലാപിച്ചുൻപു കൂടിബ്ഭൂ-
വിലാപിച്ചുവുകൂടൊട്ടം
കലാശിച്ചാഹവം രാമ-
കലാശിച്ചെത്തി വാതജൻ.

പു

ഹ നു മാ ന തു കാ ലം താ-
 നു പാ യം പാ ത്തി ത ണ്ട ലം
 മാ യം വ രാ തി ന്നു ത കാ
 ന പാ രാ ശ മു തി ത്തി തു. നുഴ്
 [അർദ്ധമകം.]

ലോകേ ശതനയം തന്റെ
 വയസ്സിലിരിക്കുവാൻ
 ലോകേശതനയൻതന്റെ
 കാര്യകൗശലബുദ്ധിയാൽ നുള

മരുന്നമല കൊണ്ടു
 മരത്തിൻ മകനായവൻ
 മണത്തി മനുജാധീശ-
 മകന്നാമയമാറിനാൻ. [യുഗ്മകം.] നുണ

എഴുന്നേറ്റുരമാജാനം-
 ബാഹുവാം രാമനാൻടൻ
 എഴുന്നേറ്റു രമാജാനി-
 തന്നോടു രണമാശരൻ. നുള

രാഘവൻ ലഘുവായ് തന്റെ
 വില്ലു വട്ടത്തിലാക്കിനാൻ
 ദശഗ്രീവനെയപ്പോരിൽ
 വച്ചു വട്ടത്തിലാക്കുവാൻ. നുവു

പുരംദരന്റെ മൊഴിയാൽ
 തയാറാക്കിയ തേരിഹ
 ഹഷം പൂണ്ടാനയി,ച്ചപ്പോ-
 ഉന്ദിക്കുത്താവു സതപരം. (ധനു ബാധം.) നുൺ

രാമൻ വന്ദിച്ചു തേരേരി
രമാനയനനന്ദിതൻ
ശതവേ വേഗമടലിൽ
കൊല്ലമാമാഗ്നാന്നപിതൻ. (ശബ്ദസം.)   രാ

തേരേരിയരചൻ നേന്ത്-
ന്നാരാലാശരനായകൻ
നാരാചനിരയാലെയ്ക്കാ-
നരാതിയെ നിരാദരൻ. (നിരഘ്നം.)   രാ

മന്നവൻ മറുബാണത്താൽ
മുറിച്ചു ശരമന്നവൻ
മന്നവാസ്രം തടുക്കെ
മറുത്താശരമന്നവൻ.   രാ

സംവത്സരാലമേഹത്താൽ
മഴുതുന്നപോൽ ഭൂവി
വിശിഖൈരഹം ചൊരിഞ്ഞാശ്വ-
ശ്വക്ഷണിജപാലയാൻവ.   രാ

ശുഭശീലമെഴും രാമ-
മന്നൻ സരസസത്തമൻ (ശബ്ദസം.)
നിന്നാശ്വ ശുഷ്കബാണങ്ങൾ
മുറിച്ചുചുട്ടലേക്ഷണൻ. [യഗ്മകം.]   രാ

മോശമോശയ്ക്കു പങ്കാളി
കാളി കാളിമയേററമായ്
മാറി മാറിലൊരമ്പേശി-
പ്പേശിപ്പേ ശിക്ഷയോടവൻ.   രാ

വടിവോടമരാതല്പ-
 കുരിപോലനിടഞ്ഞുതേ
 വെക്കയോടപ്പരനവാ-
 ഗ്രത പോന്നവരയ്ക്കമെ.

ര്ന്ന

മെയ്ക്കരം വന്ന പോത“ഗ്ര-
 വാനരപ്പടയൊക്കവെ
 തേഞ്ഞുടന്നില പോരിക-
 ല്ലതരാമടവോടിവ.”

ര്

അവനാലോചിച്ചിവണ്ണമീ-
 ങ്ഗ്യയുൾക്കാമ്പിലൂന്നിനാൻ
 എയ്യ പിന്നീടാസുരാസ്ര-
 മേനമൊന്നോത്തന്തെച്ചിതി.

ര്വ

ശതാലപരശരംകൊണ്ടു
 രാമനാലായതാഹവേ
 വേറെയായാറെ വേപിച്ചാ-
 ച്ചാപി; വേരറു വേററു (ശുദ്ധബന്ധം.)

ര്ൻ

രാവണൻ രാ വണങ്ങുന്നോൻ
 രാമനോടേറു നിൽക്കവേ
 കുടിലൻ കുടി ലങ്ഘിച്ചു-
 പട കണ്ടു വിഷണ്ണനായ്.

ര

ദാനവപ്രഭുവം നേരേ
 തകർത്ത കപിസേനയിൽ
 ദാനവപ്രഭുവന്നേര-
 ത്തയച്ചാൻ ദഹനാഗ്രഗം.

രഥ

പാരണയ്ക്കാക്കിയതിനേ
 വാരണാസ്രുത്തിനായ് വിളി
 ഭുജംഗാസ്രം തകരുവാ-
 നേകീ ഗരുഡസായകം. (മുസലബന്ധം.) ൫൨

“രാവണന്നിന്നിന്ന വരാ-
 മക്ഷയന്നിന്നിയക്ഷമ
 കാലം തെറ്റാതെ ലംകാ
 തിന്മയാലലയാന്മതി.” ൫൩

വീണാധരമഹായോഗി-
 യേവം മോദിച്ചു നില്ക്കവേ
 വീണാധരമഹാസ്രുങ്ങൾ
 രാമചന്ദ്രന്റെ സന്നിധേയം. ൫൪

ശതധാരായുധം കൊണ്ടു
 ശകലി, ചുരുശേഷവും
 ശതധാ രാഘവൻ കൈയിൽ
 ശരം പുളിളിട്ടുവെച്ചതും. ൫൫

ഒന്നിനൊന്നൊത്ത ദിവ്യാസ്രം
 പ്രയോഗിച്ചു പരസ്പരം
 രണം കലശലായപ്പോൾ
 ഭ്രോവിളം യുദ്ധഭൂമിലും. ൫൬

നന്ദ നാനാനന്ദനേനം,
 ആനം നിന്നെന്തെ നന്നിന
 ആന്നിനൻ നന്ദ നന്നെന്തെ-
 അന്നിനാന, നന്നുനന്ദേ.

യാമിനീചരവിഭേഷി
രാമൻ രാജഷിമുഖ്യരിൽ
യാമി നീചരവിഭേഷി-
യോടരച്ചിതനന്തരം.

കവ്യ

“ലീലാലോലാപ്തലാലൈല്ലാ-
ന്നിന്നെന്നിന്നിനി നീ നിന
പാപപ്പേപ്പാമ്പു പിവിപ്പോ-
തൊത്തുതേ തത താത്ത.”

കൻ

രാവണൻ തന്നടെ ഗളം
വിളംബം വിട്ടുത്തവ
വരാതുലശലനേര-
ന്നിന്നിവകൊടുദിച്ചിതു. (ശൗരിബന്ധം.)

സുറ

മുറിച്ചു രാമൻ പിന്നീടും
മുളച്ചുത്തല വന്നഹോ!
മുറി, ചുരുമുടൻ തന്നെ
മുള, ചുരുത്തലവന്നഹോ!

സുഹ

“വേധിക്കാതമൃതസ്ഥാനം
താനം മുഹൂർച്ചാഭീരുധി
ധിക്കാരിയാം ദശാസ്യൻ
വരാ നാശമസംശയം.” (നലബന്ധം.)

സുഹ

രഹസ്യം രാമനോഭേവ-
മുണർത്തിച്ചു വിഭീഷണൻ
സ്വകാര്യമായതുഹംകൊ-
ണ്ടറിഞ്ഞ ദശകണനം.

സുഹ

“നീതിയോകപടം? വിട്ടിട്ടിവിടം പകയോതി നീ
 രിപുരാനവനമായ് മാനവനമരാപുരി.” നൂ൪
 (അനുലോമപ്രതിലോമം.)

മൃന്നീവണ്ണം പുലവികൊ-
 ണ്ടുന്നിക്കവിപദങ്ങളെ
 നന്നായ് പ്രാസം പ്രയോഗിച്ചു
 വെനീടാനിവനെണ്ണൻ. നൂ൪

ശിലീമുഖപ്രചാരത്താൽ
 ശിരീഷമലരെന്നപോൽ
 പ്രാസം പ്രയാസം കൂടാതെ
 ഖണ്ഡിച്ചു വൃപപണ്ഡിതൻ. നൂ൩

ധനഞ്ജയാശുതം മേലി-
 ന്നാകുഷ്ഠിപ്പതിന്നെന്നപോൽ
 ധനഞ്ജയാശുതം മേലി-
 ലേരപ്പിച്ചമൃതൊഴിച്ചുടൻ. നൂ൪

വലശാസനസൂതൻറ
 ഖലശാസനസൂകതിയാൽ
 ജലജാസനഗോവേന്ദി-
 ബലശാലി രഘുത്തമൻ. [യുഗ്മകം.] നൂ൮

കുലച്ചു കാമുകം നന്നായ്
 ജപലിച്ചു വിശിഖത്തിനെ
 വലിച്ചു വിട്ടു നേരത്തു
 ചലിച്ചുണ്ടുചലാതലം. നൂ൯

ലങ്കേശ്വരന്റെ മാറൊത്ത
മാറത്തബ്ജോതദവാഹുഗം
ആതു ഗജ്ജിച്ചു തയ്ച്ചപ്പോ-
ളിയയ്ച്ചപ്പോരിൽ വീണരം.

൭൦

ഹാകാരത്തോടു കൂടാതെ
മഹാരണമണഞ്ഞവൻ
ഹാകാരത്തോടു കൂടാതെ
മഹാരണമണഞ്ഞവൻ.

൭൧

ആമോദമാൻ സുമനഃ-
സ്തോമംരാമന്റെ മേനിയിൽ
ആമോദമാൻ സുമനഃ-
സ്തോമംവെച്ചു മേൽ.

൭൨

മണമേറുന്ന മന്ദാര-
മലർമാരി മനോരമൻ
മസ്തകംകൊണ്ടു മാനിച്ചു
മകിഴ്ന്ന മധുമർദ്ദനൻ.

൭൩

വരവേരിക്കവിഞ്ഞഗ്രേ
മരിച്ചുളവു ഭീഷണൻ
വരവേരിക്കവിഞ്ഞഗ്രേ
ജപരമാൻവിഭീഷണൻ.

൭൪

രാമാനുജോപദേശത്താ-
ലവന്നാമയമഞ്ജസാ
സാമാന്യം വിരമിച്ചപ്പോൾ
സമരാജ്ഞമന്തരാ.

൭൫

പുസ്തകം

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ട്.

രാവണന്റെ വധം കേട്ടു
ഞെട്ടിയുച്ചിതസ്ഥര
രാക്ഷസസ്രീകളോടൊത്താ- (ഖഡ്ഗമം)
ഗമിച്ചു മയകന്യക. [ശ്ലോകം.] എ

അണിക്രമമായിട്ടു
കെട്ടിയിട്ടു പരിചയം
പോക്കളിൽ കണവനെ-
കണ്ടു കണ്ണിൻ പൊഴിച്ചിവിട. എ

ഉഴിയില്ലാത്തവളുടെ
ചാരം വീണു കരഞ്ഞിതേ
“ഉഴിയില്ലാത്തവളുടെ
വരൻ കേൾക്കുകയോ? വെ

ഉഴിയെഴിയിതയെന്നോ?
വശത്താകുന്നു ദേവരാ!
ഉഴിയും ചിതയെന്നോ?
നിനയ്ക്കുന്നു വിഭീഷണം! എ

മായം കൂടുമൊരാളാവി-
ലസാമാന്യതയോടൊ
ഭവാനിരിക്കെ ബുദ്ധനാ
ഭൂപനായതു കുറയോ? (കീഴ്മ്പു.) വ

കാലാരികാലിയൻപോടിതമുതലിയ നി-
ന്മോരു വല്ലാതായകാ
കായാതെല്ലാവരുമോയരിയൊരപകട ,
ചാതയിലാതിലംക

കാലം തില്ലായിതപ്പാ പുനരതിരുന്ന നിന-
 ച്ചാരിഹ ധ്യാനമാകാ
 കാമാനധ്യാഹരിച്ചാലയി കണവ! ഭവാൻ
 പോയ ദിക്കാരിലാകാ. (പഞ്ചബന്ധം)

വൃഥ

മന്ദിച്ഛേറം മനമുരുകിയാ
 രാക്ഷസസ്രീകളേവം
 മന്ദാക്ഷം വിട്ടധിരണതലം
 വീണ കേഴുന്ന നേരം
 അന്നക്രായുഷ്പണനവരെ
 സ്നാതപവാക്കാലടക്കി
 പ്പിന്നത്യന്തപ്രിയമൊടു നട-
 ത്തിച്ചു തൽപ്രേതകാര്യം.

വൃഥ

ശട്ടംകെട്ടി മഹേന്ദ്രനോടപമുതി-
 പ്പെട്ടുള്ള ശാഖാമൃഗ-
 കൂട്ടത്തെറ്റുതമുലരിച്ചു, ഗഗനേ-
 വിട്ടിന്ദ്രയന്താവിനെ,
 പട്ടം കെട്ടി വിഭീഷണ,നരിവരൻ-
 കട്ടോരു വൈഭേഹിയെ-
 പ്പെട്ടെന്നങ്ങു വരുത്തി വഹ്നിയിൽ വിള-
 ക്കിട്ടന്നൊടുത്തിടിനാൻ.

വൃന്ദ

നരപരിവൃദ്ധൻതന്നെക്കൂപ്പി-
 സ്തുതിച്ചു സാദരം
 സരസിജഭവൻ മുൻപാ വാനോർ-
 കദംബകമംബരേ

൨൯൮

ഇരുപതാം നൂറ്റം.

പുരുഷമണിയാം രാമൻ കണ്ട-
പ്പിതാവിനെയാസ്ഥയാ
ചരണയുഗളം വന്ദിച്ചാശി-
സ്സു വാങ്ങി മനോഹരൻ.

൮൪

തില്ക്കാമൃഗിയിൽ വാഴുവോൺ നിതരാ-
മൗൽസുകൃമുൽഭൂതമാ-
യിക്കാവതു മൃഗത്ത പീഡ നിഖിലം-
മോപിച്ച ഭൂപാഷ്ട!
വിണ്ണോർ കമ്പമകന്ന മേടിനിയിലെ-
ങ്ങാരാഭമേതിത്തരം
രംഗേമാനിതനായിതദ്രിവിജരാൽ
മാവല്ലഭനിർഭരം. (ചക്രബന്ധം)

൮൫

സദാരനവിലേശ്വരൻ സഹ-
ജനോടുമുത്തുജ്ജസം-
മദാകലിതമാനസൻ സകല-
സൈന്യസംഘത്തൊടും
വിഭീഷണസമേതനായ് നിജപു-
രപ്രവേശത്തിനായ്
പ്രഭിന്നതജയാനനധന
ദവാഹനം കേറിനാൻ.

൮൬

“രാമരാവണകലഹം,, എന്നു ൨൦-ാം നൂറ്റം സമാപ്തം.

ഇരുപത്തിമൂന്നാം സർഗ്ഗം.

ശ്രീരാമചന്ദ്രാദികളെബുദ്ധരിച്ചി-
ട്ടാ രാജരാജന്റെ വിമാനരത്നം
അതാൽ ത്രികൂടാദിനിരപ്പിൽ നിന്ന-
ത്താരാപഥം പാഞ്ഞു കിളൻ വേഗം. ൧

പ്രഭഞ്ജനാപത്യവിലാസം ഹനത്തിൽ
പ്രഭുതപമാൻള്ള മഹാസമുദ്രം
നഭസ്ഥമാമൃക്ഷകലത്തിനപ്പോ-
ളഭംഗമാം പലപലമെന്നു തോന്നീ. ൨

അദാന്തനാം രാവണനോടു കൂടെ
കൃതാന്തദിക്കിന്നു തിരിച്ചു നേരം
നിതാന്തമലാവില്പുതച്ചു പാരം
പ്രശാന്തവേഗത്തോടിയുന്ന യാനം. ൩

സമഷ്ടിയായുപണ്ടു ഹിരണ്യഗർഭൻ
ചമച്ച കാലത്തു വിധിച്ചു പോലെ
സമർത്ഥരാം പുണ്യജനേന്ദ്രരെത്താൻ
സ്വപമസ്തകത്തിങ്കൽ വഹിച്ചതെന്നും. [അഗ്നികം.] ൪

നരേന്ദ്രനാം രാഘവനെ ബുദ്ധരിപ്പാ-
നൊരന്തരം വന്നു ഭവിക്കുമുലം
ധരിച്ചു തൽപ്പുഷ്പകമെന്നതൊട്ടേ
സ്വപരാജയോഗ്യം “നരവാഹനതം. ൫

തെരുക്കനെ ദ്രോവിലുയൻ തെക്ക-
നരിക്കനെപ്പോലെ വടക്കു മാറി
പരിഭ്രമിക്കാത്തു യക്ഷരാട്ടിൻ
പുരിയ്ക്കു പോകുന്നതുപോലെ പാഞ്ഞു. ൬

ദൂരത്തു കാണുന്ന വിശേഷമെല്ലാം
ദാരങ്ങളെച്ചൊല്ലി മനസ്സിലാക്കാൻ
ദൂരത്തു പിന്നിട്ടതു പോകയാലേ
പാരം പണിപ്പെട്ടു പയോജനേതൻ. ൭

മനോജ്ഞമാം പുഷ്പകമിപ്രകാരം
മനോജവത്തോടുഴുന്ന നേരം
മനോജസൗന്ദര്യമിയന്ന രാമൻ
വിനോദമോരോന്നു പറഞ്ഞു മന്ദം ൮

പ്രാണപ്രിയേ! നമ്മുടെ സേതുബന്ധം
കാണന്തികെ കല്പപടുത്ത ചന്തം
ഏണാങ്കചൂഡന്റെ വിശിഷ്ടബിംബം
താണൊന്നു കൂപ്പിടവിലാവലംബം. ൯

രാമേശ്വരം സംഭൃത പുണ്യതീർത്ഥം
വാമേക്ഷണേ! കാൺക ജഗൽപ്രസിദ്ധം
ആമജ്ജനം ചെയ്തിടുവോക്കു സർവ്വ-
ക്ഷേമാസ്സഭം ലോകപവിത്രമല്ലോ. ൧൦

കണ്ടാലുമിപ്പവ്തമുശ്രുമുകം
കൊണ്ടാടുകെൻ കോകിലവാണിയാളേ!
പണ്ടാശ്ശു നീയാഭരണംകഴറി
മുണ്ടാൽ പൊതിഞ്ഞിട്ടതിരികുലത്തേ. ൧൧

ഉദ്ദിഷ്ടകാര്യത്തെ വഹിപ്പതിങ്ക-
 ലുല്യക്തനാം മർക്കടരാട്ടുമായി
 വിദ്വേഷിനാശത്തിലെനിക്കു സഖ്യം
 നിർദ്ദിഷ്ടമാസ്സന്നതുമിസ്ഥലത്തിൽ

൧൨

കാഴ്ചയ്ക്കിണങ്ങുന്നൊരു പമ്പയാറി-
 ത്താഴ്ചസ്ഥലത്തൻപൊട്ടു കാൺക കാനേ!
 വേഴ്ചയ്ക്കു വാതാത്മജനോടു കൂടി-
 കാഴ്ചയ്ക്കു ഞങ്ങളുൾക്കിഹ ബന്ധമുണ്ടായ്.

൧൩

ദശാനന്തൻ തന്നുടെ വാളിനാൽ ദു-
 ദ്രശാന്തരം പുകൊരു കങ്കരാജൻ
 സുശാന്തനായ് സിദ്ധിയടഞ്ഞ ദേശ-
 ത്തശാന്തവേഗത്തൊടണഞ്ഞു നമ്മൾ.

൧൪

പഞ്ചദയാസ്വന്റെ പകിട്ടിലുൾപ്പെ-
 ട്തെൻ ചഞ്ചലാപാളി! മുതംപിടിപ്പാൻ
 അഞ്ചൊതെ ഞാൻ പോയളവക്കരോരൻ
 വഞ്ചിച്ച ദ്രിക്കാണിതു വക്രകേശി!

൧൫

തപോവനം കാണിദമസ്തഭീയം
 വിപഞ്ചികാലാപിനി! തത്സമീപേ
 സുപാവനീ ഗൌതമിയിപ്രദേശ-
 ത്തുപഭവക്കാരടുത്തു മൂന്നം.

൧൬

അനന്തമോരോന്നു നമുക്കിവണ്ണം
 ജനിക്കുവാനുള്ളൊരു ബീജവാപം
 നിനയ്ക്കിലശ്ശുപ്തബാപ്രസംഗേ
 നിനക്കുളയ്ക്കുന്നൊരു മന്ദമാസം.

൧൭

പുത്തൻപ്രവാളാധരി! താപസന്മാ-
 ക്ഷത്തംസമാം കംഭജമാമുനീന്ദ്രൻ
 കൃത്യം പിഴയ്ക്കാത്തൊരു വൻതപസ്സും-
 പത്തോടിരിക്കുന്നൊരു ദിക്കിതല്ലോ.

൧൮

വിരാധനെനുള്ള നിശാചരേന്ദ്രൻ
 നിരാദരനിന്നെയുപദ്രവിപ്പാൻ
 പരാക്രമത്തോടുമടുത്ത നേരം
 പരേതനായിട്ടിശി പത്മനേത്രേ!

൧൯

അഹാര്യശൃംഗസ്തനി! യാത്മകാന്താ-
 സഹായവാനഗ്നി മഹർഷിവര്യൻ
 മഹാതപസ്സോടു വസിച്ച് ഞ്ഞ-
 ഗ്രഹാന്തികസ്ഥാനമിതോക്കെടോ! നീ.

൨൦

മുക്കണ്ണനും നാമ്പുചങ്ങേവനും പ-
 ണ്ടക്കണ്ണനും തത്സുതരാകയാലേ
 ചൊല്ലെങ്കണ്ട സപ്തർഷിഗണത്തിൽവെച്ചി-
 ട്ടിക്കണ്ടൊരിദ്വേദമതീവ മാനുന്.

൨൧

നാളികപുഷ്പമുദചാരനേത്രേ!
 കേളീനഗം നല്ലൊരു ചിത്രകൂടം
 കേളീവിലാസങ്ങൾ കലന്നാരല്ലം
 നാളിപ്രദേശത്തു വസിച്ചു നമ്മൾ

൨൨

രാകാശശാങ്കപ്രതിമാനനേ! നാ-
 മേകാന്തമുത്തോടിഹ വാണിരിക്കേ
 നീകാരണം ഞാനൊരു കീർത്തിമുദ്ര
 പാകാരിപുത്രനു കൊടുത്തതില്ലേ?

൨൩

ധന്യൻ ഭരദാജമഹാമുനീന്ദ്രൻ
തന്നാശ്രമം കാണുക കംബുകണ്ഠി!
അന്യോന്യവൈരത്തെ വെടിഞ്ഞിതിങ്കൽ
സാന്നിധ്യമാളുനീതു സതപജാതം.

൨൪

അങ്ങേതു ഗണ്ഡാനദി തത്സമീപ-
ത്തങ്ങേക്കരക്കാഞ്ഞതു ശുശ്ലിഖേരം
മങ്ങാതയോദ്ധ്യാപുരിയൊട്ടുമൂര-
പ്പൊങ്ങിപ്രശോഭിപ്പതു കാണകാഞ്ചേ!

൨൫

അറിഞ്ഞു ദേവന്റെ മനോഹരത്തെ-
പ്പറഞ്ഞിടാതങ്ങു കണ്ഡേരയാനം
കറഞ്ഞു മുന്നോട്ടു ഗതിക്കു വേഗം
നിറഞ്ഞ മോദത്തൊടു താണു ഭൂവിൽ.

൨൬

മന്ദിച്ചിടാതാശു തപോധനന്മാ-
ർക്കിന്ദ്രൻ ഭരദാജനതിപ്രഗത്ഭൻ
കന്നിച്ച മാനത്തൊടു സഖ്യരിച്ചാൻ
വന്ദിച്ച രാമാദികളേവരേയും.

൨൭

വിശേഷമപ്പോൾ ഭരതന്റെ ചാര-
ത്തശേഷമെത്തിപ്പറയുന്നതിനായ്
കശേശയാക്ഷപ്രഹിതൻ ഹന്തമാൻ
സ്വശരണികൊണ്ടെത്തിയയോദ്ധ്യയിങ്കൽ.

൨൮

കാരുണ്യമേറും നിജപൂർവ്വജൻ ത-
ന്നാരണ്യവാസാവധിയെണ്ണിയെണ്ണി
താരുണ്യഭോഗത്തെ വെടിഞ്ഞു നിത്യം
ഹൈരണ്യപാദക്കരഃശ്രയിച്ചു.

൨൯

ക്ഷാമം മാനാവ്യാധികളെന്നിവരിൻ-
നാമത്തിന്നു നാട്ടിലിടം കൊടാതേ
രാമാനുജൻ വാണരുളുന്ന നന്ദി-
ഗ്രാമത്തിലുൾപ്പക്ക ദിനേശശിഷ്യൻ. [ജഗ മം] ൩൦

നന്ദിച്ചു കൈകേയിമകന്റെ പാദം
വന്ദിച്ചു രാമന്റെ ചരിത്രമെല്ലാം
മന്ദിച്ചിടാനോതിയ കേട്ടു കൊണ്ടാ-
നന്ദിച്ചു ഭൂപാലകുമാരകന്മാർ. ൩൧

വെടിപ്പൊടിച്ചെയ്തികളെ പ്രസിദ്ധ-
പ്പെടുത്തി. നാടൊക്കെയരക്ഷണത്തിൽ
അടിച്ചു തൂപ്പിച്ചു തെരുക്കളെല്ലാം
കടഞ്ഞു നല്ല കുമ്പസാരമെങ്ങും. ൩൨

ജലം തളിച്ചുൻപൊടു വൃത്തിയാക്കി
നിലം വരച്ചിട്ടു പടിക്കലെല്ലാം
ഫലങ്ങളും പൂക്കുലവാരയും ന-
ല്ലുലട്ടിയും കെട്ടിയലങ്കരിച്ചു. ൩൩

പുത്തൻ കൊടിക്കൂറുകൾ തൂക്കി മേളി-
ച്ചത്തവിലെല്ലാവരുമപ്പുരത്തിൽ
മത്തേകോലേസ്സനിമാർ ചമഞ്ഞു
മെത്തുന്ന താലപ്പൊലിയേന്തി നിന്നു. ൩൪

ചെമ്മേ ഭരദാജമുനിനാലെ
സമ്മാനിതൻ രാമനെയിഷ്ടരോടും
അമ്മാനവൌഘം നിജഭാഗധേയ-
ദ്യുമ്പനങ്ങൾ പോൽ വാനിൽ വരുന്ന കണ്ടു. ൩൫

ഉൽക്കണ്ഠ മുന്തിടുന്ന ലോകരൂപോൾ
തിക്കിത്തിരക്കിട്ടു നശുണ്ണു കേരീ
ഭുഖാബ്ധി താണ്ടുന്നതുപോൽ കരങ്ങൾ
പൊക്കിപ്പുതിച്ചാത്തു വിളിച്ചു നീളെ. ൩൩

അപ്പപ്പകം മെല്ലെയടുത്തിടുമ്പോ-
ളിബ്ബ്രമി തൻ പുത്രിയെയേറു വാങ്ങാൻ
ഉൾപ്രേമമാണേറെ, നടുസ്സിലേക്കായ്
മേല്ലെട്ടു പൊങ്ങുന്നതു പോലിരുന്നു. ൩൪

ഇളക്കമില്ലാത്തതിനെന്തെ മൂല-
മിളയ്ക്കു സിദ്ധിച്ചുപലാഭിധാനം
വെളിപ്പെടുന്നാഖ്യയിതന്നു തൊട്ടേ
വിളക്കമില്ലാത്ത വിധത്തിലിന്നും. ൩൫

വലിപ്പമേറുന്ന വിമാനരത്നം
നിലം തൊടാറായതു കണ്ടു പാരം
റിലക്ഷനാകും ഭരതൻ സമോദം
വിലക്കിന്നാൻ പെരുജനാരവത്തേ. ൩൬

മുന്നിട്ടു കാറ്റിൻമകനെ ഭൂതം പോ-
യിന്ദീവരാക്ഷന്റെ പദാരവിന്ദം
വന്ദിച്ചിതാ രാജകുമാരകന്മാർ
നന്ദിച്ചുടൻ രാമനനുഗ്രഹിച്ചാൻ. ൪൦

വൈദേഹിയെച്ചെന്നഭിവാദനം പൊ-
യ്ക്കാ ദേവരൂപവേഷത്തിന്റെ ശേഷം
മോദിച്ചു വേഗാൽ ഭരതന്റെ പാദം
നേദിപ്പനായ് ലക്ഷ്മണനും പാണിഞ്ഞു. ൪൧

ആത്മാദരം കൈതൊഴുതഗുജനേറ
കാല്പത്താരിനെപ്പറ്റാലർകാലനാമാ
ചിത്താനുമോദത്തൊടണച്ചു തമ്മിൽ
തീർത്താ വിധോഗാത്തി വിശാരദന്മാർ. ൪൨

എല്ലാവരും പുഷ്പകയാനമുടേ-
സ്സല്ലാപമോരോന്നു പറഞ്ഞു പാടേ
കല്യാണശീലൻ ഭരതൻ വസിഷ്ഠ-
രില്ലത്തിലേക്കുൻപൊട്ട ചെന്നു ചേർന്നു. ൪൩

ക്ഷേമാസ്സദം പാദുകയുഗ്മപ്പോൾ
രാമന്റെ തൃക്കാക്കലണച്ചു വേഗം
സാമാന്യമല്ലാത്തൊട്ട രാജ്യഭാരം
രാമാനുജന്മാവാൻ വെച്ചാഴിഞ്ഞാൻ. ൪൪

മാനിച്ചു തൻ സോദരനെത്തലോടി
യാനത്തിൽനിന്നുൻപൊടിറങ്ങി രാമൻ
മാനസ്ഥനാം മർക്കടരാജനപ്പോൾ
മാനുഷ്യകന്ത്രേഷുൻ കൈ കൊടുത്തു. ൪൫

രക്ഷോധിപൻ പിന്നെയടുത്തു നിന്നാ-
ലക്ഷ്മീശനേ നേർവഴി കാട്ടി മുൻപേ
അക്ഷീണപുണ്യഘോമണഞ്ഞു ചാരേ
മോക്ഷേച്ഛുവാം ഭേദിയെയെന്ന പോലെ. ൪൬

മനുപ്രസാദത്തൊട്ടുമമ്മമാരേ
വിനീതരായ് കൈതൊഴുതേവരും പോയ്
അനന്തരം ദേശികവര്യനാം മാ-
മുനീന്ദ്രനെക്കണ്ടു നമസ്സരിച്ചാർ. ൪൭

മോദം നിറഞ്ഞുള്ളിൽ വസിപ്പുനാശി-
വാദത്തെയെല്ലാശ്ചമുടൻ കൊടുത്തു
പാദങ്ങൾ വന്ദിച്ചൊരമാത്യരോടും
ചോദിച്ചു സീതാപതി വർത്തമാനം.

൪൮

മനസ്സമാധാനമിയന്നു പേൻ-
ജനങ്ങളെല്ലാരുമയോദ്ധ്യയിങ്കൽ
മനുഷ്യനാഥന്റെ മഹാഭീഷേക-
ഭിനത്തിനെക്കൊണ്ടു സുഖിച്ചിരുന്നു.

൪൯

രക്ഷോവരന്നും കപിനായകന്നും
ലക്ഷോപലക്ഷം സഹഗാമികൾക്കും
അക്ഷീണകൌതൂഹലമാലയങ്ങൾ-
ഉക്ഷോണിപാലാനുജനേകീ നീളെ.

൫൦

സരോജിനീകാന്തകലാനുകൂലം
സരോരുഹാക്ഷണഭീഷേകകാലം
പുരോഹിതൻ തന്നുടെ വാക്കുമൂലം
നരോൽക്കരം കേട്ടു തെളിഞ്ഞു ശീലം.

൫൧

ക്ഷണപ്രകാരം ക്ഷിതിപാലരും ന-
ല്ലിണങ്ങളും മാദമനേകവർഗ്ഗം
അണഞ്ഞയോദ്ധ്യാപുരിയിങ്കലേറും
ഗുണജ്ഞരാം വിപ്രമഹർഷിമാരും

൫൨

വേദാന്തവിജ്ഞാനികൾ തർക്കശാസ്ത്ര-
വാദത്തിലഗ്രേസരർ ശാസ്ത്രീകന്മാർ
വേദജ്ഞരാം ഭിക്ഷിതരും വിശേഷി-
ച്ചോതിക്കവൻമാരുമടുത്തുകൂടി-

൫൩

ശീവേദിനും ഏതനമട്ടിലോരോ
നൈവേദ്യവും നേർപ്പുകളും വിളക്കും
ദേവാലയം തോരമുടൻ നടത്തി-
ച്ചാ വൻപൊഴും കൈകയിതന്റെ പുത്രൻ. ൫൪

ശിഷ്ടിമുഖം പോലെ കുതിച്ചു പോയാ
വലീമുഖന്മാർ പല തീർത്ഥ തോരം
സലീലമംസത്തിൽ വാരിച്ചപായം
കുലീനരേശാതിഹ വന്നമായം. ൫൫

പുത്തൻ മണിത്തോരം തുടച്ചു നാനാ-
ചിത്രങ്ങൾ വെച്ചേറെ മിനുക്കി നന്നായ്
പത്തൻപതശ്ചങ്ങളയിട്ടിണക്കി
നിത്തിപ്പൂരപാരനിരത്തിലപ്പോൾ. ൫൬

വൻപിച്ച താപ്പാനകൾ കൂത്തുമൂത്ത
കൊമ്പുത്തലയ്ക്കൽ ചില പൂണമേന്തി
ജംഭിച്ച പാപ്പാന്റെ കരാഞ്ചലത്തിൽ
തുമ്പിക്കരം ചേർത്തു നിരന്നു നിന്നു. ൫൭

ആയോധനച്ചയഴിച്ചു പുത്തൻ
ചായം പിടിപ്പിച്ചൊരുപ്പുമിട്ട്
ആയാസമില്ലാതെ തുറപ്പുകാരു-
മായാതരായങ്ങളിയിട്ടു നിന്നു. ൫൮

കുപ്പായവും തൊപ്പിയുമിട്ടു രാട്ടിൻ
തൂപ്പാദസേവയ്ക്കു പദാതിയെല്ലാം
മുല്ലാടു തമ്പേരു മുഴക്കി വന്നി-
ട്ടഭോസമോരോന്നു നടിച്ചു നിന്നു. ൫൯

കൈക്കെടുമക്കിന്നരി വച്ചുടുപ്പും
മെയ്ക്രൂറയിടുള്ളൊരു തോലുവാറും
ഖഡ്ഗങ്ങളും തങ്ങളെ തോളിലേന്ത്-
ക്കൈക്കാരസ്സെന്യവകുപ്പിൽ വാണു.

൬൦

അടുത്തു നല്ലോരു മുഹൂർത്തലഗ്നം
തൊടുത്തു കോലാഹലമങ്ങുമിങ്ങും
അടുക്കിനട്ടിക്കിൽ മഹാഭീഷേക-
ച്ചങ്ങു സർവ്വ സമീകരിച്ചു.

൬൧

തപോധനൻ തന്നുടെ വേഷമെല്ലാ-
മപാകരിച്ചുശരവൈരി പിന്നേ
തുപോത്തമന്മാർ വിധിച്ച വണ്ണം
വപുസ്സിൽ നല്ലാഭരണങ്ങൾ ചാത്തി.

൬൨

അതു രാജവംശത്തിലെ മന്ത്രിവൃദ്ധ-
ന്മാരും വസിഷ്ഠാദി മഹർഷിമാരും
ശ്രീരാമനെ ജ്ഞാനകിയോടുമൊന്നി-
ച്ചാരാജപീഠത്തിലിരുത്തി മോദാൽ.

൬൩

ഇച്ഛാത്ഥ ദാനങ്ങൾ മുറയ്ക്കു നൾകി-
പ്പച്ഛാനമോദത്തൊടു പുഷ്പരാക്ഷൻ
മുട്ടാതെ ശാസ്ത്രോക്തവിധിപ്രകാരം
പട്ടാഭീഷേകക്രിയയാചരിച്ചു.

൬൪

ഞായത്തിനദ്ധ്യക്ഷത വന്ന മൂലം
ഭീയെത്യജിച്ചുബരചാരിവർത്തം
ആയത്തമാം പൂമഴകൊണ്ടു രാമ-
ന്നാ,യക്ഷണം ചെയ്തു മഹാഭീഷേകം.

൬൫

നരപ്രവീരന്നു വിധിപ്രകാരം
 നരപ്രവേശത്തിന്നു വേണ്ടപോലെ
 കരപ്രധാനത്വമിയന്ന ലോകം
 ക്ഷുരപ്രവും പൂണ്ടു നടന്നു മുൻപേ. നൃന്ദ

ധർമ്മിഷ്ഠനായുള്ള ധരാമണാളൻ
 സമ്മാന്യമാം സ്വർണ്ണരഥത്തിലേറി
 ഘർമ്മാശുഭേവൻ ഘനശോഭ കൈക്കൊ-
 ണ്ടമ്മേരശുശ്രൂത്തിലുയർന്നു പോലെ- നൃന്ദ

സമ്മോദമുൾക്കൊണ്ടു സുമന്ത്രനപ്പോൾ
 ചമ്മട്ടിയും പൂണ്ടു രഥം തെളിച്ചു
 ബ്രഹ്മഭൂതാൻ പണ്ടു പുരതയാരി-
 ക്കിമ്മേദിനീവാഹനമെന്നപോലെ. നൃന്ദ

പടുത്വമേറും ഭരതൻ പ്രമോദി-
 ചെടുത്തു മുത്തുക്കട ഭക്തിപൂർവ്വം
 അടുത്തു മററുള്ള സഹോദരന്മാർ
 വിടുത്തു വെഞ്ചാമരമപ്രകാരം. നൃന്ദ

എഴുന്ന കോലാഹലമോടു ചുറ്റും
 ചുഴന്നു മററുള്ള പരിച്ഛേദങ്ങൾ
 മുഴക്കി വാദ്യങ്ങളെ നല്ല മേള-
 കൊഴുപ്പുമുണ്ടാക്കി മഹോത്സവത്തിൽ ഈ

നീലാരവിന്ദാക്ഷികൾ മാറിടത്തെ-
 ചെലാഞ്ചലം കൊണ്ടു മറച്ചു നന്നായ്
 ആലോകശബ്ദത്തോടു മേടത്തോറും
 ജാലങ്ങളിൽദ്രേവനെ നോക്കി നിന്നു. ഐ

മണ്ണുവൃന്തങ്ങൾ കഴുത്തിലപ്പു-
മണ്ണുവൃന്തമെങ്കിലുമേന്തി നീളെ
തിങ്ങിച്ചുകോരാക്ഷികൾ രാജമാ-
ത്തങ്ങളോടു പേർ വായ്ക്കുരലിട്ടുനിന്നു.

൭൨

സമസ്തസൈന്യാഗ്രവ്യ മൊത്തുചേർന്നി-
ട്ടമന്ത്യാരാലാശ്രിതനായ രാമൻ
സമഗ്രസന്നാഹസമേതനായി-
ഗ്രമിച്ചു സാകേതപുരാന്തരാളം.

൭൩

മനുഷ്യലോകേന്ദ്രനതിന്റെ ശേഷം
തനിക്കു വേണ്ടുന്ന ജനത്തിനെല്ലാം
നിനച്ചതിൽകൂടുതലർത്ഥഭാരം
മനുഃപ്രസാദത്തോടു നൽകി വിട്ടു.

൭൪

പ്രിയത്തോടും വൈശ്രവണന്റെ ചാര-
ത്തയച്ചിതപ്പുഷ്പകയാനമഗ്രേ
നയത്തിലുൽക്കഷ്ണമെഴും കനിപ്പു-
ത്രയത്തോടും ഭ്രമിയടക്കി വാണു.

൭൫

രാമൻ മഹീമണ്ഡലരാജ്യഭാരം
സാമർത്ഥ്യമോടോർ നടത്തിടുമ്പോൾ
ആ മന്നവാജ്ഞാവശവർത്തിമാരാം
ഭൂമീശ്വരന്മാർക്കു മനം കുളിർത്തു.

൭൬

ദുഃഖമെന്നുള്ളൊരു നാമധേയ-
മുൽപ്പന്നമായില്ലൊരിടത്തു പോലും
അബ്ധിഭാഗുപുത്രന്റെ പുരത്തിലുള്ള
സിന്ധവനികൾക്കു നല്ലൊരു ലഭിച്ചു.

൭൭

കള്ളത്തരംകൊണ്ടു കഴുത്തുറപ്പോർ
കൊള്ളയ്ക്കുപോയ് മുന്തിയറക്കുവോരും
കള്ളിന്നടിപ്പെട്ടു കുറങ്ങുവോരും
കൊള്ളാത്തക്രൂരങ്ങളിതൊന്നുമില്ല.

വെ

നന്നായൊരാൾ തേറി വരുന്ന നേരം
സന്നാഹമുൾക്കൊണ്ടു കൊനങ്ങുടുത്തു്
തന്നാലെ കൂട്ടുന്ന തടങ്കൽ ചെയ്യാ-
നന്നാട്ടിലക്കാലമൊരുത്തരില്ലാ.

൭൯

ഒരുത്തനുണ്ടാക്കിയ വസ്തു തട്ടി-
പ്പറിക്കുവാനന്യനു മോഹമില്ലാ
കരുത്തനും കാര്യവിവേകി താനും
ദരിദ്രനും ഭൂപനു ഭേദമില്ലാ.

൮൦

സത്യം പറഞ്ഞാലതസത്യമെന്നും
മിഥ്യാവിവാദത്തെ യഥാർത്ഥമെന്നും
തെറ്റിദ്ധരിച്ചിട്ടു വിധിച്ചു തള്ളും
മാറിത്തമേരുന്നവരാരുമില്ലാ.

൮൧

കാലത്തെഴുന്നേറ്റു കളിച്ചിടാത-
ക്കാലത്തൊരാൾ കാണുകയില്ല നാട്ടിൽ
നീലത്തഴക്കേശികൾ നെഞ്ചിലേറ്റും
താലിക്കുമില്ലന്നു വിയോഗദുഃഖം.

൮൨

വേണ്ടുവൊഴെല്ലാം മഴയുണ്ടു പാരിൽ
പണ്ടേതിലേറാം പയിരും വിളഞ്ഞു
ഉണായതില്ലാമയപീഡയാക്കും
ടാകെണ്ടാ മോദിച്ചു വസിച്ചു ലോകം.

൮൩

ശ്രീമാനാകിയ രാമരാജനിതുപോൽ
 പാരിങ്കലല്ലാടവും
 സീമാതീതഗുണാനിതൻ ജനതതി-
 ക്ഷേകീട്ടു നിത്യോത്സവം
 ശ്രീമാന്താഡപരംപരാ സമുദിതൻ
 സർവ്വജ്ഞസമാന്യനാം
 ധീമാനാത്മപരിഗ്രഹാൻഗതനായ്
 പ്രീണിച്ചു വാണാൻ ചിരം

വൃ

ഇതഥ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ തിരുവടിയവനി
 ഭാരമെല്ലാമടക്കി-
 ടൃത്യന്തം പ്രീതിയോടും ജനതതിയെ രമി-
 പ്പിച്ചു സീതാസമേതൻ
 കീർത്തിശ്രീവെണ്ണിലാവല്ലലകിട മഖിലം
 ചാരു ശുഭീകരിച്ചി-
 ടിതൊലോക്യം ഭരിച്ചാൻ കനിവൊടനുദിനം
 “സന്മനോഹാരി ദിവ്യൻ.”

വൃ

പരപത്തൊന്നാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

പ്രാർത്ഥനാനവകം.

വില്ലങ്കം തീർത്തു വാനോക്ഷലകിതു നിലനി-
ത്തിടുവാൻ മന്നവൻതൻ-
ചെല്ലക്കുഞ്ഞായ്, വധിച്ചുന്നിശിചരിയെ, മഖം
കാത്തു കാരുണ്യമോടേ,
കല്യാണം കല്പിനേകി, ക്കമലമകളെയും
വേട്ടടൻ, വെണ്മഴുക്കൈ-
മല്ലൻതന്നെജ്ജയിച്ചോർരിയ വിരുതെയും
രാമനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ.

൧

പട്ടംകെട്ടാൻ തുടങ്ങുമ്പൊഴുതതിനെ മുട-
ക്കിച്ചു താൻ തേരിലേറി-
പ്പെട്ടെന്നെത്തി ഗുഹൻതന്നിടവകവഴിയായ്
ചിത്രകൂടാചലത്തിൽ
തട്ടെണ്ണെ തത്ര വാഴുന്നളവിലരിയ ബ-
ന്ദുക്കളെക്കണ്ടു കാറ്റും
ശട്ടം കെട്ടിസ്ഥലം വിട്ടൊരു ഗുണനിധിയായ്
രാമനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ.

൨

മല്ലിൽത്തീർത്തു വിരാഡൻമദ, മിഥ ശരഭ-
ജ്ജ്ഞ മോക്ഷം കൊടുത്തു,
വന്ദിച്ചു ചെന്നശസ്ത്രൻകഴ, ലാമഖരനെ-
ക്കൊന്ന മാരിപനേയം

സാരൂപ്യത്തെജ്ജായസ്സിനമരിയ കബ-
 സ്വന്നമത്താപസിക്കും
 നംകിസ്സീതാവിയോഗവ്യഥയൊടു മരുവും
 രാമനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ.

൩

സഖ്യം സുഗ്രീവനോടാൻതുപൊഴുതവിടെ
 ഭൂഭൂമിക്കുള്ള ഗാത്രം
 തൂക്കാലാലൊന്നെറിഞ്ഞിട്ടുടനൊരു കണയാൽ
 സാലമേഴും തകർത്തു്.

ഉരക്കേറും ബാലിയെക്കൊന്നിരവിമകനെ
 വാഴിച്ചു വഞ്ചം കഴിച്ചു-
 ഭൂക്കൈല്ലാമാളയച്ചാൻ പ്രിയയിലലിവോടാ
 രാമനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ.

൪

ഉരക്കോടുംഭോധിപിന്നിട്ടവനിമകളെയും
 കണ്ടു സന്ദേശമേകി-
 കൈക്കൊണ്ടാ മൌലിരത്നം പുനരുപവനമൊ-
 ട്ടുകു തല്പിത്തകർത്തു്
 വക്കാണത്തിന്നടുത്തുള്ളവരെ യമപുര-
 ത്താക്കി ലഭ്യാകാപുരം മു-
 ട്ടുവേ വന്നാ ഹന്തമാനടിയിണ പണിയും
 രാമനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ.

൫

വൻപോടുംഭോധിയിങ്കൽപ്പെരിയൊരു ചിറയിട്ട-
 ണ്ടു പോയ് കുറുകുണ്ണൻ-
 മുൻപാം രക്ഷോഗണത്തെപ്പടനടുവിൽ മുടി-
 പാറു ലക്ഷ്മണനേതര

അൻപോട്ജീകരിച്ചജനകജയെ, വിമാ-
നത്തിലേറിട്ടു രാജ്യം
സമ്പ്രാപിച്ചുഴിയെക്കാത്തതളിയ രഘുവി-
രന്നു ഞാൻ കൈതൊഴുന്നേൻ.

൬

സ്വാമിൻ! ശ്രീരാമ രാജേശ്വര തവ ചരിതം
ഞാനുരച്ചേനിതിങ്കൽ
സാമന്ത്രിക്കേടുമൂലം ചപലതകൾ പിണ്-
ഞ്ഞുള്ളതെല്ലാം പൊറുത്തു
കാമപ്പെട്ടുകൊണ്ടരിഷ്ടസ്ഥിതികളുഖിലവും
നീങ്ങുവാനും മദാ നിൻ-
നാമം നിത്യം സ്മരിക്കുന്നതിനുമൊരു വരം
നരകണം ദീനബന്ധോ!

൭

തപസ്കാരവും ലഭിക്കുന്നതിനമിതധനം
കൊണ്ടു സംതുപ്തനാക്കാൻ
ശക്തിപ്പെട്ടിട്ടു വൈരോധനിയു, മൊരുമുറി-
ക്കീര നരകീട്ടൊരിയ്ക്കൽ
നിൽക്കാൻമേലാത്തൊരാപത്തിലുമപകടമി-
ല്ലാതെ പാഞ്ചാലി നിന്നാൾ
ഭക്തിക്കണ്ടു വശ്യൻ ചരമതിവന്ന നര-
കീടണം ഭവ്യരാശെ!

൮

പങ്കാനാഥന്റെ പൊന്നമ്മടിനടുവിലിരു-

ന്നോരു മാണിക്യരത്ന-

ത്തിങ്കൽത്താനപ്പരം മുട്ടൊരു കരി നിജവാൽ-

കൊണ്ടു തട്ടിപ്പുർട്ടി-

ശങ്കാഹീനം ധരിശ്രീമകളൊടു വിടവാ-

ങ്ങിച്ചു ചെന്നങ്ങു രാമൻ

തൻ കാൽ കമ്പിട്ടു നിന്നീടിന പവനസുത

ന്നായിരം കൈതൊഴുന്നേൻ.

൯

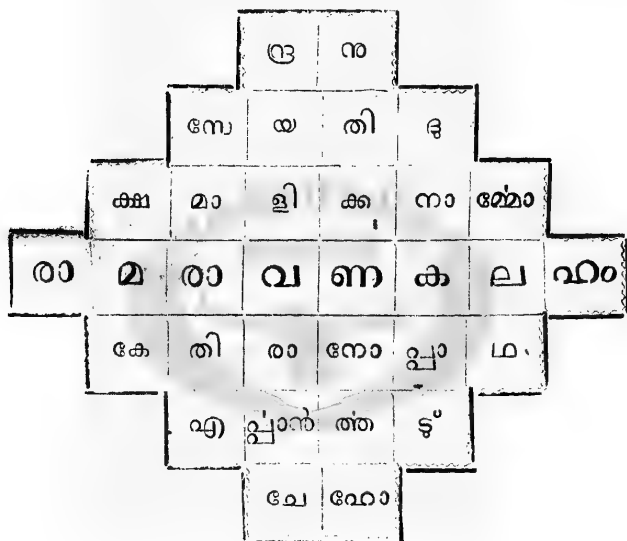
രാമചന്ദ്രവിലാസം മലയാളകാവ്യം സമാപ്തം.

ശ്രീ ഭ മ സ്ത്രീ.

—•••••—

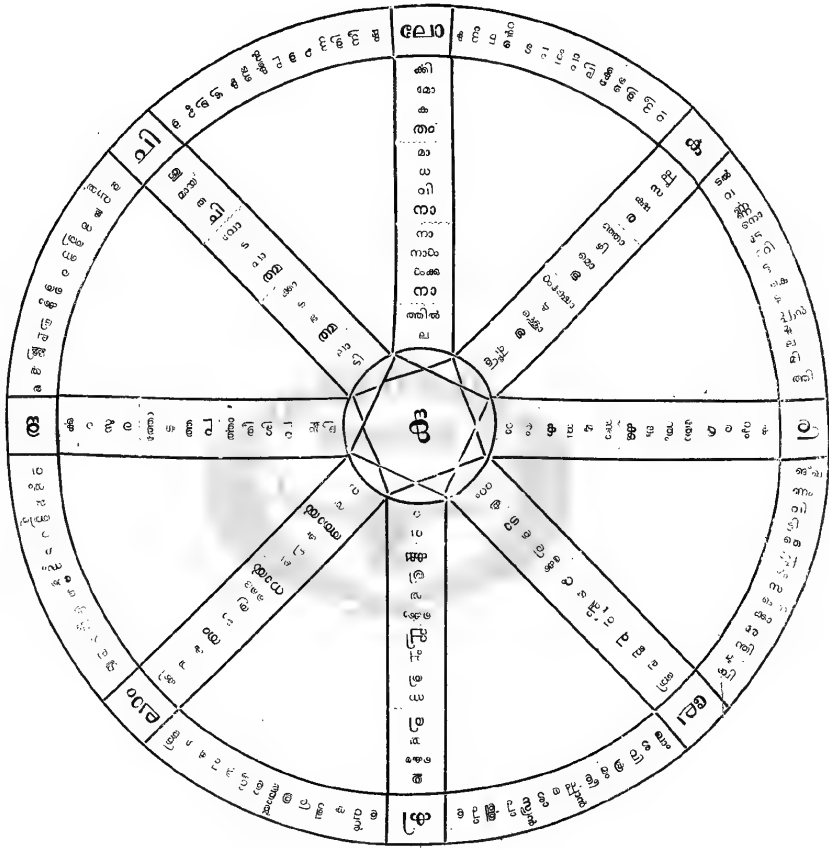
രഥബന്ധം.

സദ്യം ൨൦-ശ്ലോകം നൃ.

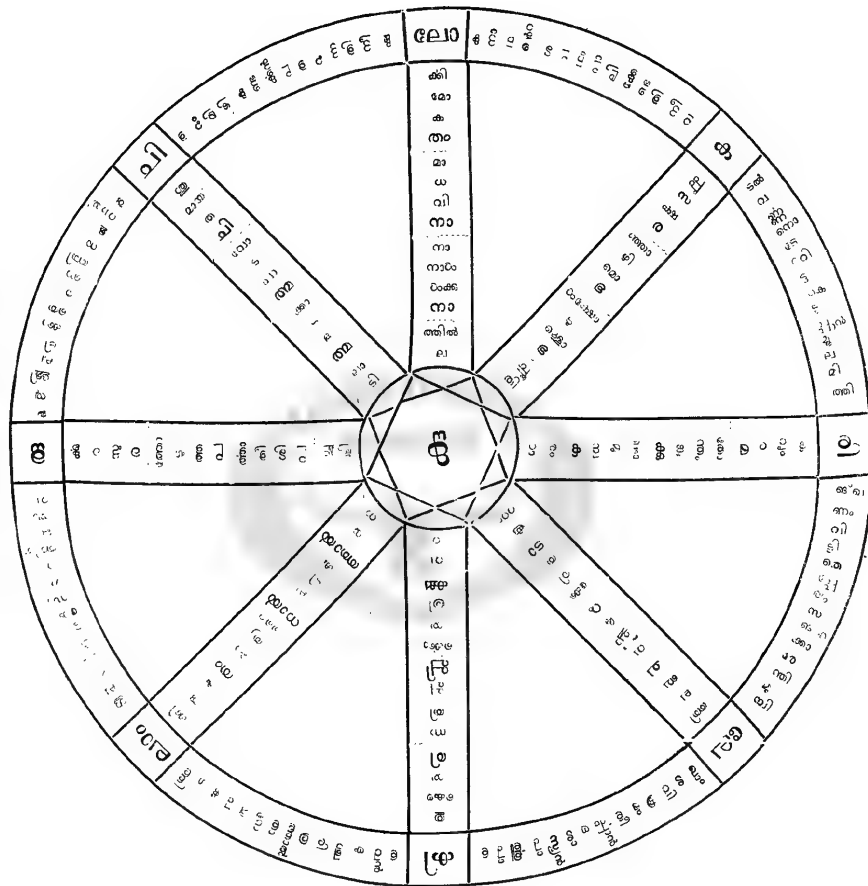

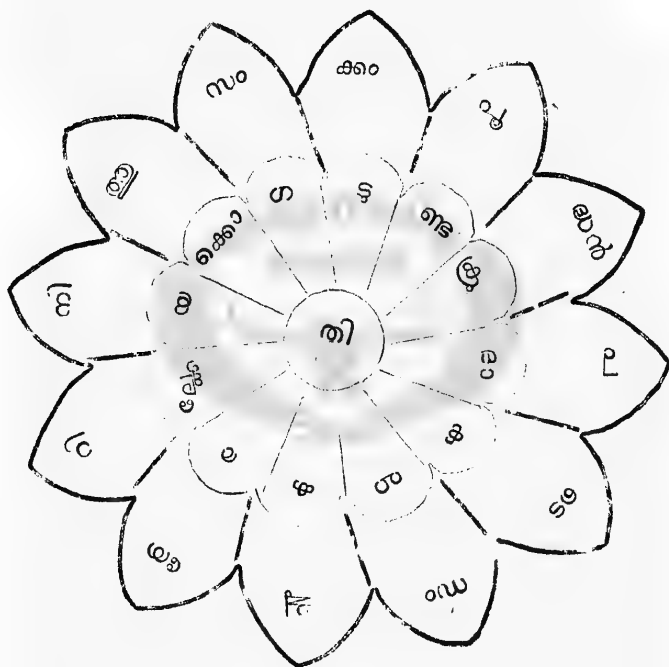
ചരമസംഗ്രഹം.
 സത്യം വരും. ശ്രദ്ധിക്കുക. ചർച്ച മുതൽ വരും വരും.

അനുസരിച്ചു.

പദ്മബന്ധം .
 സഗ്ഗം ൨൦.   ശ്ലോകം ൧൩.

ബ്രഹ്മവതർത്ഥം .

സദ്ഗുണം ൨൦.

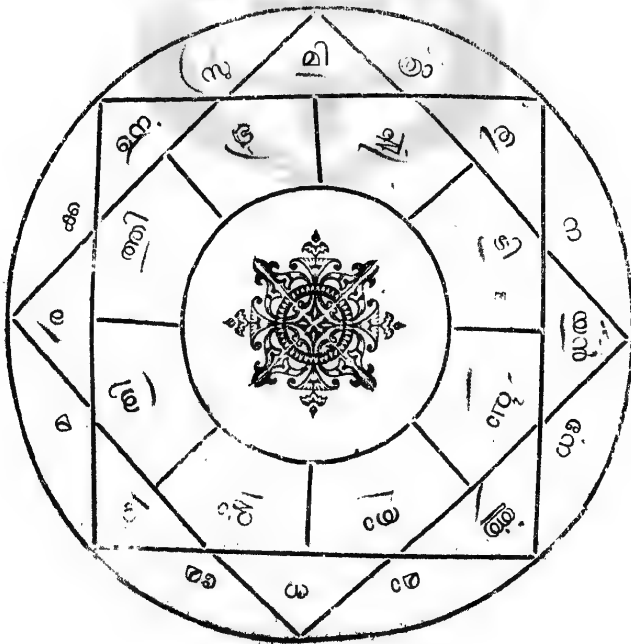
ശ്ലോകം ൨൨.

ക	വ	ലി	ളി	കൃ	ദ	സൗ	ശം
ന	ടി	ചു	ക	പി	വാ	ഹി	നി
കൈ	ചൊ	പ	ട	നെ	യം	തു	മ

ഗോമൂത്രീകാബന്ധം .

സദ്ഗുണം ൨൦.

ശ്ലോകം ൨൪.

അ ല് ഭ മ ക ങ്ങ .

സക്തം ൨൦.

ശ്ലോകം. നൂ൪.

ഹ	ന	മാ	ന	തു	കാ	ലം	താ
ന	പാ	യം	പാ	ത്തി	ത	ങ്ങ	ലം
മാ	യം	വ	രാ	തി	ന്ന	ത	കാ
ന	പാ	രാ	ശ	മു	തി	ത്തി	തു

സംസ്കൃതം . സർവ്വം ൧൦. ഭൂമിദാനം. ൧൧൯

2.

ത. 1 സ വൃത്താക്ഷരഭിജ്ഞയിനം. ഭാഗം 1

5

10

১১১

2

200

20

ശ്യാമ

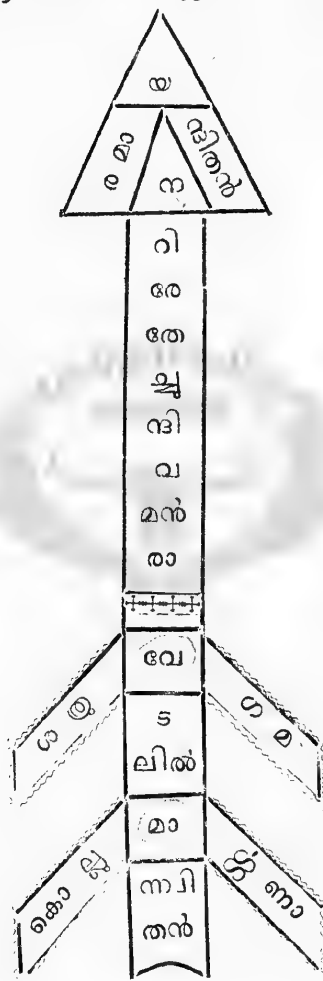
১৩৩

১৯৬০

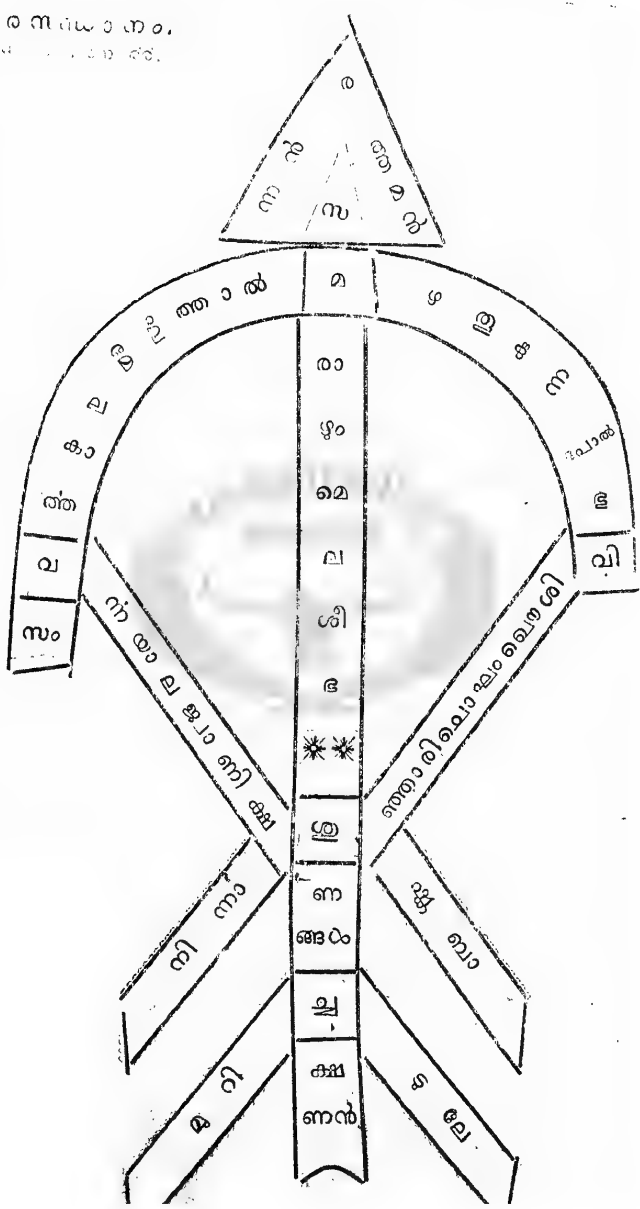
2

②

ശരണ്യം .
 സർഗ്ഗം ൨൦. ശ്ലോകം. ൪൦.

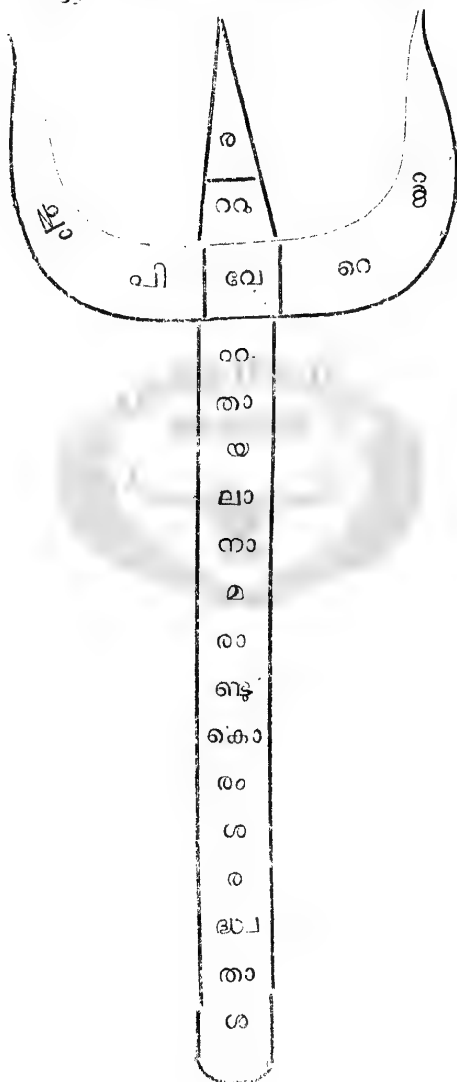

ഗവേഷണം,
 പഠനം, പരീക്ഷണം.

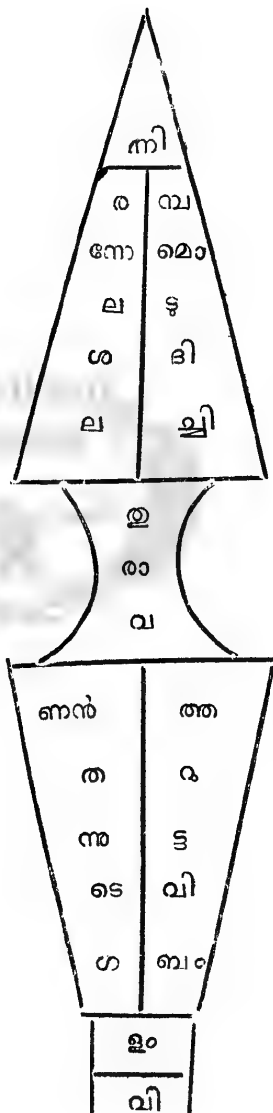
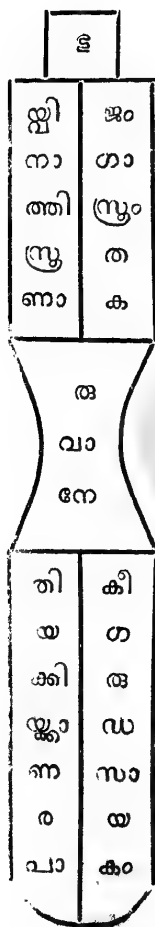

ശ്രീ ലബന്ധം .
 സത്യം മര. ജ്യോതിർ രത്നം.

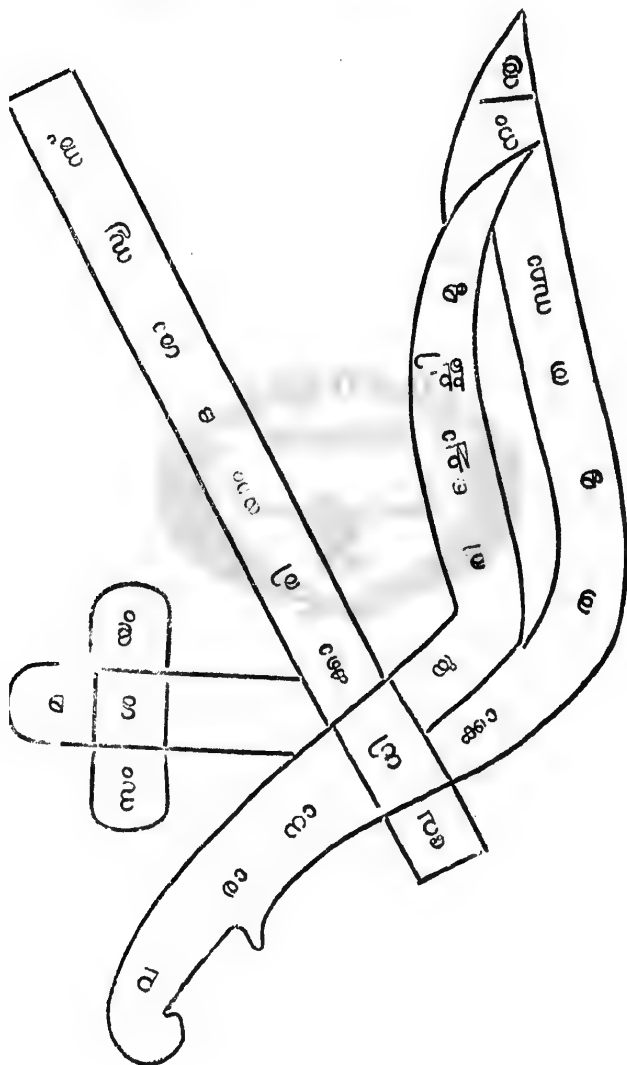
മുസലബാസം.
സ.പ.പ. 1990 മുവ.

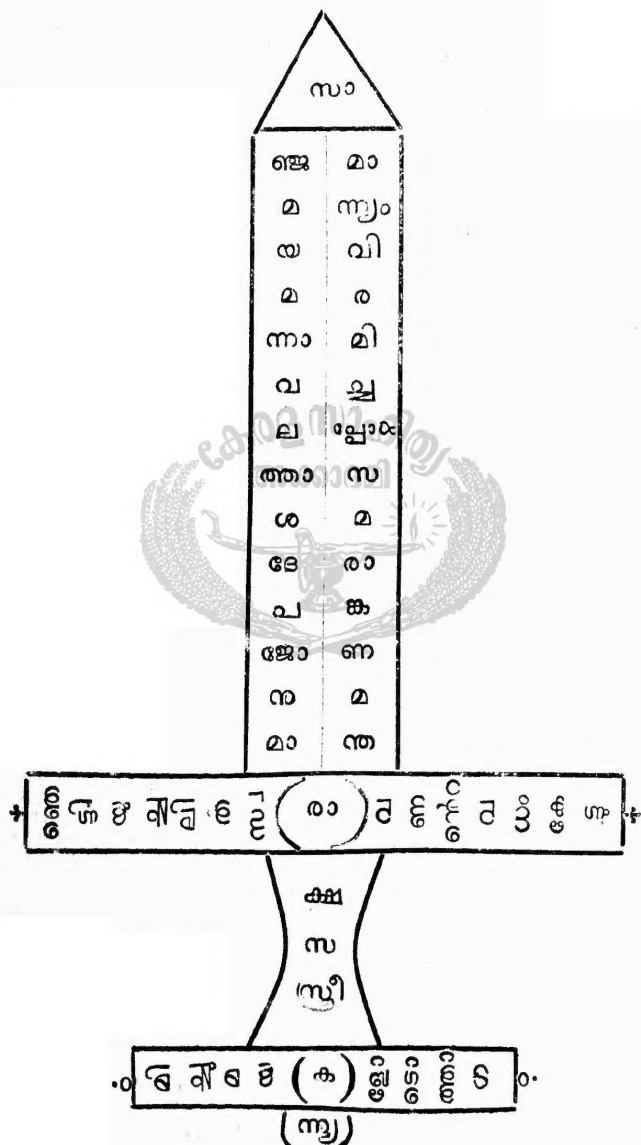
ശക്തിബാസം.

സ-പ.പ. 1990-നം.

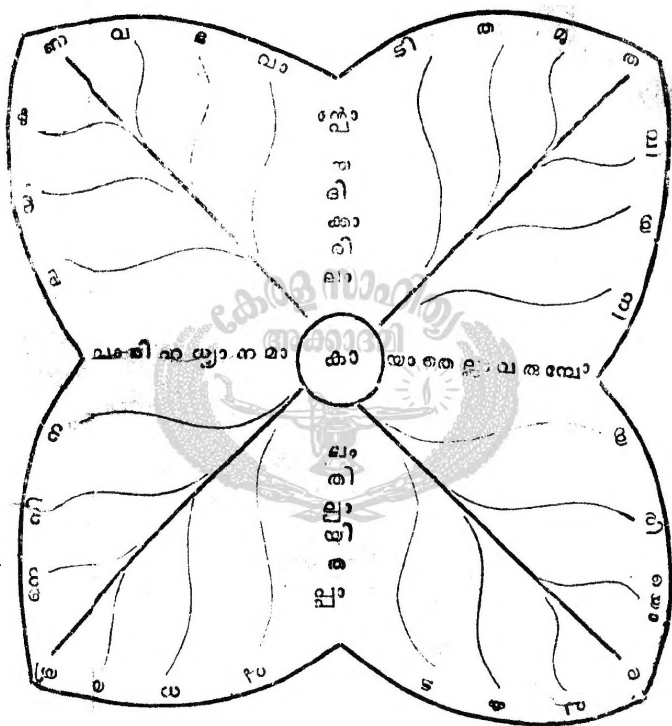
ഹ ല ബ ധ ങ .
 സക്തം ധരം ഭക്താകം നന്ദം .

ഖഡ്ഗബന്ധം. സദ്യം ൨൦. ശ്ലോകം. ൭൬.

പദ്മബന്ധം. ൮൦
 സഗ്ഗം ൨൦. ശ്ലോകം ൧൧.

ചിത്ര നിസ്സം .
 സ്കൂൾ ൨൦. ജ്യോതിർ വൃത്തം.

